JEKLO TEHNA
Mi poznamo rešitev!
PRODAJNI CENTER MURSKA SOBOTA
Cvetkova 2a
tel.: 31 760
NAŠO PONUDBO JUNIJ 94 DOBITE PRI BLAGAJNI V PRODAJALNI – VELIKA IZBIRA RAZNEGA BLAGA PO UGODNIH CENAH.

minicom d.o.o., vegova 13, m. sobota, tel.: 069 23 895, fax: 31 954
AKCIJSKA PRODAJA
MINICOM
RAČUNALNIKI, KI LETIJO!

VESTNIK VESTNIK VESTNIK

45 let VESTNIK

Murska Sobota, 9. junija 1994 • Leto XLVI • Št. 23 • Cena 110 SIT

O tem koliko bo država darovala demografsko ogroženim, preberite na strani 4

VREME

Ob koncu tedna bo nestalno vreme s krajevnimi padavinami, hladneje bo.

Vestnikov koledar

9. junij, četrtek, Primož
10. junij, petek, Marjeta
11. junij, sobota, Srečko
12. junij, nedelja, Adela
13. junij, ponedeljek, Anton
14. junij, torek, Metod
15. junij, sreda, Vid

Pregovor

O Vidi se skozi noč vidi.

Dobri in slabi fantje

Povprečen slovenski državljan in državljanka – to sta recimo taka, ki sta z državljansko poslušnostjo sprejemala uradne zgodovinske resnice, ki so jima jih servirali v prejšnjem sistemu, pozneje, zdaj v novejšem času in v spremenjenem sistemu, pa z enako mero lojalnosti pričakujeta dopolnitev zgodovinske resnice z deistvi, ki so bila prej zamolčana – sta si morala ob spremljanju nedavnih slovesnoti ob petdesetletnici izkrcanja zaveznikov v Normandiji postavljati kar nekaj vprašanj.

Kaj je potemtakem osvobodilo Evropo, vključno z nami, izpod fašizma, je bila to zgolj organizirana vojaška sila, ne pa zrtvujoča se volja do svobode in ponosno padanje v smrt? Kaj hočejo s svojimi zahtevami doseči domobranci in drugi kolaboracionalisti, odkod si jemljejo pravico, ko želijo ukiniti izključujoto dualnost vsakega vojaškega spopada in se izenačiti z udeleženci vojne z druge strani?

Američani, ti neukoreninjeni ljudje z Nove zemlje so sicer za razmišljajočega Evropejca nekoliko preveč prostodušni, preveč tako rekoč kavbojski s svojo delitvijo na dobre in slabe fante. Vendar jim po drugi strani prav ta prostodušnost, ta nezavezanost tradiciji pomaga, da nekatere stvari, ki jih mi tukaj v Evropi mitiziramo, povedo preprosto in ustrezno elementarnim dejstvom. Tako smo zadnjič lahko poslušali nekega ameriškega veterana, ki je prišel obiskat mesto svojega invazijskega prihoda v Evropo, ko je odgovarjal na vprašanje, kakšna se mu je tokrat zdela in kaj danes misli o svoji drži, kakšno je bilo njegovo dejanje, kaj mu je pomenilo tisto plutje na dan D v izkrcevalnem čolnu proti obali Normandije. Starejši gospod je brez vsakega napihovanja in ovinkarjenja rekel, da je pač upal, tako kot vsi drugi, da njega že ne bo zadelo. In nekateri so upali z izpolnitvijo upanja, drugi ne. Kakor na primer tisti dvajsetletnik, ki je bil s tem gospodom v skupnem čolnu. Ves čas, tako se spominja gospod, se je med približevanjem obali učil iz priročnega slovarja nekaj francoskih stavkov. Bil je zadet in je padel takoj, ko so se izkrcali.

Pomislite, da bi našega vojnega veterana, ki je stal na pravi strani, torej partizana, spraševali kaj takega. Nikakor ne bi odgovarjal brez neke patetike, brez heroiziranja, kako so bili oni partizani slabo oboroženi in kako so on in njegovi kompanjoni vedeli, da se morajo boriti, ker so to dolžni slovenskemu narodu. Govoril bi skratka o tem, kako se je bilo potrebno žrtvovati za svobodo. Vse to heroiziranje in poudarjanje, da je šlo za žrtvovanje nekoga za nekoga drugega, se pozneje zaplete in problematizira, ker se danes počasi razkriva, da vsako tako herojsko dejanje ni bilo čisto pravo herojsko dejanje. Ihtavo vreščanje tako imenovanih »borcev«, če kdo podvomi o njihovi vojaški korektnosti in sploh o njihovem borčevstvu, more vsakega, ki se skuša vživeti v neko možno podobno situacijo, ko bi bilo potrebno tvegati, navdati z dvomom o iskrenosti. Nihče ne odhaja na vojno zato, da bi tam padel, in to celo ponosno. Vsakdo upa, da bo prav on preživel in da če bo kdo padel, bodo to pač drugi.

*Toliko o neobičajnosti oziroma mitologizaciji naših veteranov, ki so bili **dobri fantje**, stali so na pravi strani in jim pravimo **partizani**. Nič manj čudni pa niso tudi naši **slabi fantje**, ki so bili **kolaboracionalisti** in se jim je reklo **domobranci, belogardisti** ali kako drugače. Ti ljudje ne morejo in ne morejo razumeti, da se je zgodovina tako zasukala, da so oni poraženci druge svetovne vojne. Vendar pa, da bi nas ne toliko nadlegovali s svojimi poskusi za rehabilitacijo, bi lahko pomislili, da je njihova slovenska pozicija v resnici nekoliko drugačna kot pozicija zahodnoevropskih fašistov in kolaboracionalistov. Njihov poraz, zdaj po preteku petdesetih let, ko se je sesul sistem, ki je veljal za nadaljevanje slovenskega antifašizma, ni več tako grozno boleč. Njihovi zmagovalci so dandanašnji namreč prav tako poraženci. Mirnodobni politični poraženci – toda kaj je politika drugega kot nadaljevanje vojne z drugimi sredstvi! To bi jim lahko toliko blažilo boleč spomin na takratni poraz, da bi bili danes tiho, ne pa da hočejo relativirati delitev na dobro in zlo, ki je edina politična tehnika za brzdanje množic.*

ŠTEFAN SMEJ

Poročila tiskovnih agencij si o dogodku, ki je 11. junija razburkal Jadransko morje niso enotna. Skandinavske agencije poročajo, da je naval potnikov Vestnikovega vlaka na jadranske valove še najbolj spominjal na mrgolenje lemingov, ki se poženejo v morje, da bi ga prebredli. Hrvaški in italijanski mediji pa so poročali, da so Slovenci pod krinko Vestnikovega vlaka na svoje zahodne meje začeli dovažati svoja najbolj bojevita plemena...

fotografija: N. Juhnov
besedilo: šsm-press

VOZNI RED ZA VESTNIKOV VLAK 94

MURSKA SOBOTA	03.30	01.12
BELTINCI	03.37	01.05
VERŽEJ	03.45	00.57
LJUTOMER	03.45	00.48
LJUTOMER MESTO	03.57	00.45
IVANJKOVCI	04.11	00.34
ORMOŽ	04.25	00.09
PTUJ	04.44	23.50
PRAGERSKO	05.15	23.17
CELJE	05.55	22.36
LJUBLJANA	07.15	21.13
KOPER	09.30	18.45

Pomurski študentje in dijaki delamo SAMO preko svojega, domačega študentskega servisa!
Samo domači študentski servis financira pomursko študensko organizacijo!
Mladinski Servis
pomurski študentski servis
V SOBOŠKEM KINU
69000 murska sobota, Štefana Kovača 30
tel., fax: 069 21 038

PO SLOVENIJI

LJUBLJANA – Državni svet je zavrnil predlog za spremembo zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij, podprl pa je predlog zakona o društvih in zakon o šolski inšpekciji. Svetniki so tudi menili, da je mogoče vprašanja glede Ljubljane kot mestne občine urediti z zakonom o mestnih občinah.

LJUBLJANA – Ob italijanskem nacionalnem prazniku je veleposlanik Luigi Solari priredil v Cankarjevem domu sprejem za predstavnike političnega in kulturnega življenja Slovenije ter diplomatski zbor.

LJUBLJANA – V državnem zboru je bil ustanovljen Slovenski odbor za pripravo 6. Konference evropskih obmejnih regij, ki bo od 13. do 15. oktobra letos v Sloveniji.

NOVO MESTO – Nemški veleposlanik v Sloveniji Günther Seibert je obiskal novomeško občino. Veleposlanik se je zanimal predvsem za gospodarske razmere in preobrazbo lokalne samouprave v občini.

LJUBLJANA – Veleposlaništvo ZDA je sporočilo, da je ameriška vlada oblikovala program vizumov za priseljence oziroma tako imenovano vizumsko loterijo. Vizumi bodo veljali za fiskalno leto 1995.

LJUBLJANA – Državni zbor je zavrnil intervencijski zakon o vojnih invalidih, ki ga je predlagala vlada. Polemika pa se je razvila tudi glede usklajevanja denarnih nadomestil za porodniški dopust, odsotnost z dela zaradi bolezni nad mesec dni, brezposelnost ter pokojnin in zajamčenih plač.

PORTOROŽ – Tu je potekal dvodnevni kolokvij o državni upravi v demokratičnih državah. Pripravila ga je parlamentarna skupščina Sveta Evrope, na njem pa so sodelovali predstavniki članic Sveta Evrope, slovenskega parlamenta ter državnih uradov in univerz številnih držav.

LJUBLJANA – V Narodni galeriji so podelili najvišja muzejska priznanja – Valvazorjevo nagrado in priznanja. Valvazorjevo nagrado za življenjsko delo je dobila Marjetica Simoniti, Valvazorjeva priznanja pa so podelili Stojanu Kerblerju, Mojci Vomer Gojkovič in Nataši Kolar ter Marjeti Mikuž in Alenki Simikič.

PO SVETU

PEKING – Na srečanju slovenskega zunanjega ministra Lojzeta Peterleta s kitajskim gostiteljem in kolegom Qian Qichenom so se dogovorili za povečanje gospodarske menjave, na političnem področju pa je Lojze Peterle dobil podporo Kitajske v zahtevi po odpravi embarga za uvoz orožja v Slovenijo, ki so ga ZN ob razpadu Jugoslavije uvedli za njene nekdanje republike. Ministra sta podpisala tudi meddržavni sporazum o odpravi vizumov za diplomatske in uradne potne liste.

MOSKVA – Ruski predsednik Boris Jelcin je izjavil, da ukrepov proti Severni Koreji ne bi smeli uvesti toliko časa, dokler mednarodna skupnost ne bi proučila ruskega predloga o sklicu konference o razglasitvi korejskega polotoka za nejedrsko območje.

SANA – Enote Severnega Jemna so zavzele nekatere predele v Južnem Jemnu. Vlada v Sani pa nasprotuje posredovanju mednarodne skupnosti v državljanski vojni, saj meni, da gre za notranje zadeve Jemna in za boj zakonitih oblasti proti upornikom.

BEKAA – V napadu izraelskih vojaških letal na položaje proiranske organizacije Hezbolah v dolini Bekaa v Libanonu je bilo ubitih najmanj 45 gerilcev, več deset pa ranjenih. Na napad so s protiletalskimi topovi odgovorile libanonske in sirske enote.

RIM – Ameriški predsednik Bill Clinton je bil na evropski turneji ob 50. obletnici izkrcanja zaveznikov v Normandiji. Tridnevni uradni obisk je ameriški predsednik začel v Italiji, kjer se je srečal s predsednikom Scalfarom, v Vatikanu ga je sprejel papež, nato pa se je pogovarjal še z novim italijanskim premierom Berlusconijem. Clinton je obiskal tudi Veliko Britanijo.

ZAGREB – Hrvaški premier Nikica Valentić je zaradi slovenske protestne note ukazal ustaviti vsa dela na mejnem prehodu Sečovlje-Plovanja, razen asfaltiranja cestišča.

PODGORICA – Jugoslovanska vojska je tudi uradno potrdila, da sta na severu Črne gore strmoglavili dve letali iz sestave njenih zračnih sil. Letali vrste Mig 21 sta najprej trčili, potem pa strmoglavili.

AUZU – Libijske čete so se po več kot dveh desetletjih zdaj dokončno umaknile s spornega območja Auzu na meji med Libijo in Čadom, ki ga je mednarodno razsodišče v Haagu februarja letos prisodilo vladi v N'Djameni. Umik so nadzorovali posebni opazovalci OZN.

VARŠAVA – Ob mednarodnem dnevu otroka je v glavnem mestu Poljske zasedal otroški sejm in poslal poziv za mir bojujočim se stranem na območju nekdanje Jugoslavije. Plenarne seje otroškega sejma so se udeležili tudi poljski predsednik Lech Walensa, premier Waldemar Pawlak in druge pomembne osebnosti.

KAIRO – Zunanji ministri neuvščenih držav so razpravljali o razmerah na korejskem polotoku ter o odnosih med Irakom in Kuvajtom. Udeleženci konference so pozvali režim v Pjongjangu, naj sodeluje z inšpektorji OZN in z mednarodno agencijo za jedrsko energijo ter naj dovoli nadzor nad svojimi jedrskimi napravami. V skupni deklaraciji so pozvali tudi k nadaljevanju pogajanj med Severno Korejo in ZDA.

VESTNIK

Izdaja Podjetje za informiranje Murska Sobota

Časopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Štefan Cigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor Geder, Cilka Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander Šiftar

Uredništvo: Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Bernarda Balažic-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Štefan Smej, Štefan Sobočan (novinarji), Ksenija Šomen (tehnična urednica), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Slovenska 41. Telefoni: novinarji in odgovorni urednik 21-383, 21-064 in 33-019, glavna urednica in direktorica 22-403, računovodstvo in tajništvo 21-383 in 21-064, GPS (trženje) 22-403, telefaks 22-419. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za II. trimesečje 1994 je 1.350,00 SIT, celoletna naročnina 4.800,00 SIT, za naročnike v tujini 100 DEM letno.

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota: 51900-603-30005. Devizni račun pri Abanki Ljubljana 50100-620-00112-5049512.

Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tednik Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje petodstotni davek od prometa proizvodov.

Spomin, ki ne zbledi

Ob 50. obletnici izkrcanja zaveznikov v Normandiji, ki se je začelo 6. junija 1944, so se zvrstile številne slovesnosti na obeh straneh Rokavskega preliva. Na slovesnost v Portsmouth je prišla tudi kraljica Elizabeta II. Okrog sto tisoč ljudi, 15 tisoč vojnih veteranov in na stotine uglednih gostov, med njimi voditelji 14 držav, ki so sodelovale v operaciji izkrcanja, je popolnoma napolnilo velikanski park pred spomenikom pomorščakom, da bi še enkrat počastili spomin na vse tiste, ki so, kot je poudaril najuglednejši gost, ameriški predsednik Clinton, s svojo zmago zagotovili 50 let svobode. Slovesnosti v francoskem kraju Sainte-Mere-Eglise, prvi francoski vasi, ki so jo zavezniki osvobodili po izkrcanju v Normandiji, pa se je udeležilo kar 600 ameriških veteranov in na tisoče drugih veteranov. Francoski predsednik Mitterrand se je v posebnem sporočilu v imenu Francije zahvalil veteranom, ki so sodelovali pri izkrcanju med drugo svetovno vojno. Osrednje slovesnosti na »krvavi« obali Omaha, kjer se je med operacijo Overlord v dobrih treh mesecih na francoski obali izkrcalo več kot dva milijona zavezniških vojakov, povečini Američanov in Britancev, pa se je udeležilo 5 tisoč veteranov, 19 predsednikov držav in vlad ter 1200 drugih osebnosti.

Natanko pred 50. leti je dal tedanji poveljnik zavezniških sil general Eisenhower zeleno luč za začetek invazije. Tedaj je iz britanskih pristanišč proti francoski obali odplulo približno 5.500 ladij, na katerih je bilo več sto tisoč vojakov. Ob odprtju druge fronte pa so imeli zavezniki velikanske izgube, saj je na njihovi strani padlo 37.000 vojakov, približno 170 tisoč pa je bilo ranjenih. Glavne slovesnosti ob 50. obletnici dneva D pa so na obalah Normandije potekale ravno 6. junija.

Pogled v preteklost in komemoracija v spomin na enega največjih vojaških podvigov v zgodovini, ki je potekal sočasno po morju in zraku, je za mnoge tudi priložnost za pogled v sedanjost. Nedvomno je normandijsko izkrcanje spremenilo politično podobo Evrope, končano pa je tudi desetletja dolgo rivalstvo med Francijo in Nemčijo ter zahodno Evropo usmerilo na pot stabilnosti, miru in blagostanja. Ob tem se zastavlja upravičeno vprašanje, ali so zahodni zavezniki iz časov druge svetovne vojne, ko je naraščal militaristični osvajalni nacizem, potegnili ustrezen nauk. Sodeč po tistem, kar se dogaja v BiH, temu ne bi mogli pritrditi. Zgodovina se namreč lahko hitro ponovi. Zato je BiH najbolj boleče opozorilo, da je sorazmerne spokojnosti Evrope, rojene na ruševinah leta 1945, zdaj konec.

MILAN JERŠE

Povečana srbska represija

Ob obletnici lanskih nemirov v Beogradu, ki so imeli za posledico umor policista in aretacijo vodje srbske opozicije Vuka Draškovića, je njegova stranka Srbsko gibanje obnove opozorila, da se represija v Srbiji še povečuje. Na tisoče ljudi je nezakonito aretiranih, številni od njih so ubiti, storilci pa ostajajo nekaznovani. Drašković je ob tej priložnosti zopet pozval opozicijo, naj se združi proti vladajoči stranki Slobodana Miliševića.

Dejstvo je, da se je v minulem letu v opozicijskih vrstah marsikaj spremenilo, režim pa je očitno zdaj stabilnejši kot kdaj prej. Po naključju se je prav pred kratkim v zvezni skupščini zgodil še en pretep. Tako lani kot letos so incident povzročili radikali četniškega vojvode Šešlja. Ob tem je treba pripomniti, da je bil v prvem primeru Šešelj še na strani režima, letos pa je njegova žrtev. Zato mu tokrat grozi sojenje. Kljub sporu z Miloševićem pa vodja radikalov ostaja to, kar je bil: desničarski skrajnež in nacionalšovinist. Po drugi strani pa Drašković ostaja dosledni nasprotnik Miloševićevega režima. Oddaljil pa se je od ekstremnega nacionalizma in se približal državljanskim idejam. Ciniki ugotavljajo, da se je po usodnem obračunu s policijo Vuk Drašković spremenil v »ovco«.

Glede na to, da je srbska opozicija nastala kot podaljšana roka tako imenovane protibirokratske revolucije, ki jo je sprožil prav Milošević, nikoli ni ponudila resnega alternativnega programa. Tako eni kot drugi imajo cilj oblikovati veliko Srbijo. Od te ideje zdaj delno odstopajo le nepredvidljivi Drašković in peščica srbskih intelektualcev. Nemoč opozicije in velika ideološka nasprotja znotraj nje pa samo krepijo politično moč Slobodana Miloševića. Zato več kot kozmetičnih sprememb, to je v konkretnem primeru zahteva za zamenjavo predsednika zveznega parlamenta Radovana Božovića, od srbske opozicije verjetno ne moremo pričakovati.

MILAN JERŠE

Potrditev dobrososedskih odnosov

Avstrijski predsednik Thomas Klestil se je med uradnim obiskom v Sloveniji izčrpno pogovarjal s predsednikom Milanom Kučanom in drugimi slovenskimi predstavniki. Po prvih uvodnih pogovorih je predsednik Kučan dejal, da obisk avstrijskega predsednika potrjuje dobre odnose med državama, gost pa je predvsem poudaril pomen, ki ga bo imela vključitev Avstrije v Evropsko unijo tudi za Slovenijo. Premier dr. Janez Drnovšek pa je poudaril interes Slovenije za poglobitev gospodarskih stikov in za vrsto projektov, pri katerih bi državi lahko sodelovali. Ugledni gost iz Avstrije je skupaj z Milanom Kučanom na Poljanski cesti v Ljubljani slovesno odprl hišo koroških Slovencev. Blagoslovil jo je ljubljanski nadškof in slovenski metropolit Alojzij Šuštar. V hiši koroških Slovencev bodo sedež Mohorjeve družbe iz Celovca in uradi dveh podjetij družbe Korotan. Hiša naj bi postala tudi središče kulturnih prireditev.

V govoru slovenskim poslancem je avstrijski predsednik med drugim podprl prizadevanja Slovenije za vključitev v Evropsko unijo. »Odločili ste se za Evropo in proti sistemu nasilja, nesvobode in brezpravja. Kljub vsem težavam pri politični in gospodarski izločitvi iz razpadajoče stare Jugoslavije ste dosegli presenetljiv napredek. Danes čestitam vašim reformam, ki dajejo razlog za optimizem. Vsak lahko začuti, da je Slovenija na poti v prihodnost,« je v govoru v državnem zboru poudaril avstrijski predsednik Klestil. »Veseli me tudi zasidranost Slovenije v mednarodni skupnosti in to, da je vaša država zavzela svoje mesto v številnih evropskih institucijah. Ta razvoj je seveda tudi v interese republike Avstrije, ki je sedaj, prvič v svoji zgodovini, obdana z demokrati, katerih cilji so postavljeni v skupno, mirno Evropo. V integrirani Evropi meje izginevajo, ne gre pa za njihovo revizijo.« Glede koroških Slovencev pa je dejal, da zanj manjšine niso breme, temveč obogatitev, in da demokratična država svojih narodnostnih skupin ne sme samo ščititi, ampak jih mora tudi negovati in podpirati ter da si bo kot avstrijski predsednik za to prizadeval z vsemi močmi.

MILAN JERŠE

Krajina – jeziček na tehtnici?

Prodor fašizma na italijansko politično prizorišče in nova desničarska vlada Silvia Berlusconija znova oživljata sovražni odnos [illegible] do vezi med krajinskimi Srbi in vodilnimi italijanskimi politiki. Na to [illegible], ki bi najbolj [illegible] dovala Hrvaški, pa tudi Sloveniji, opozarjajo [illegible] kateri zahodni mediji in opozicijsko časopisje v Srbiji.

Samozvana država Srbska krajina v prizadevanjih za pridobitev mednarodnega [illegible] nanja poskuša izkoristiti [illegible] diplomatske in nediplomatske vezi. Pri tem se najbolj resno obrača za pomoč na Italijo. To zgovorno potrjujejo ponudbe krajinskega vodje Martića, ki pravi, da je Knin pripravljen vrniti italijanskim beguncem vso lastnino v tako imenovani Srbski krajini, ki so jo Italijanom zaplenile povojne jugoslovanske oblasti. Krajina je že navezala stike z italijansko manjšino v Zadru. Na strani Srbov v Dalmaciji deluje italijanska divizija. Nekatere levičarske stranke v Italiji sicer svarijo pred nevarnimi Martićevimi ponudbami, [illegible] vlada Silvia Berlusconija pa za zdaj še ni jasno določila razmerij s Kninom.

Analitiki v Beogradu ugotavljajo, da se z vzponom italijanske desnice ponovno aktualizira vprašanje Istre in Dalmacije ter s tem tudi Osimskih sporazumov. Ne glede na deklarativne trditve uradnega Rima, da vzhodne italijanske meje ostajajo nespremenjene, Berlusconi zaradi kninskih Srbov verjetno ne misli postavljati na kocko narodnega ugleda države, vendar pa utegne biti Krajina za Italijo učinkovito sredstvo pritiska, posebno na Tuđmanovo Hrvaško. Vladi v Rimu, kot ugotavljajo v Srbiji, to že dokazuje s tem, da Hrvaški in Sloveniji preprečuje vključevanje v evropske integracijske procese.

MILAN JERŠE

Z Dunaja piše

»Quo Vadis ostarrichi?«

Brana je imel srečo. Potem ko mu je prek Srbije in Makedonije uspelo zapustiti rodno Bosno, se je po dveh letih bivanja na Dunaju poročil z domačinko, gospo Judith. Gospa Judith šteje 92 let. Tudi Milenko je imel srečo; že po slabem letu od pobega iz srbske vojske sta si s 24-letno Johanno pri schönbrunnskem matičarju obljubila zvestobo do groba, bolje povedano do takrat, ko bo Milenko dobil avstrijsko državljanstvo. Brana in Milenko sta torej imela srečo – že čez nekaj časa bosta lahko ponosna lastnika avstrijskega potnega lista. Okrog 30.000 avstrijskih šilingov ju je stala vstopnica v deželo, kamor sta pobegnila pred vojno. Toda kljub tej sreči fanta nista srečna.

Naser, 22-letni študent s Kosova, ni imel tolikšne sreče. Med pripravami na redni vpis na dunajsko univerzo mu je preteklo dovoljenje o bivanju v Avstriji. Po obisku uniformiranih državnih uradnikov na domu je pristal v priporu, kjer sedaj že nekaj mesecev čaka na sodni postopek, ki mu bo sledil izgon v eno od »varnih« držav, kot je recimo Slovenija. Samo v dunajskih zaporih čaka podobna usoda kar 300 beguncev.

Največ birokratskega cinizma pa razkriva Mirina zgodba. Pred mesecem dni je lokalna policija Miro obvestila, da ji, »ker pri zaslišanju ni mogla navesti dovolj prepričljivih dokazov o nevarnosti, ki ji preti na Kosovu«, ne more več podaljšati dovoljenja za bivanje. In kot je že običaj vsepovsod po svetu, se tudi dopisi avstrijskega »Leviathana« končujejo z frazo, da »oseba predstavlja nevarnost za javni red in mir«, čeprav je bila Mira šele pred dvema letoma rojena v enem od avstrijskih begunskih centrov.

Avstrijskemu notranjemu ministrstvu je s sprejemom ostrejšega zakona o tujcih lani avgusta uspel zadetek v polno. Število političnih in ekonomskih beguncev se je zmanjšalo, prisilno vračanje tistih, ki jim recimo srbska, turška, iraška ali katera druga »demokratična« vlada niso izstavile potrdila, da če jim je kaj do življenja, naj raje več ne prihajajo nazaj, pa je v letu 1993 doseglo zavidanja vredno število 8290 izgnanih oseb.

Priprave na avstrijsko članstvo v EU potekajo torej nadvse uspešno. Avstrijci že nekaj let pospešeno »evropeizirajo« svojo zakonodajo, tako da so pričakovani rezultati na nekaterih področjih že tu: spremenjen in zaostren zakon o tujcih Avstrijo počasi spreminja v »deželo blaženih«, ki skupaj s Slovenijo, kot tamponsko cono, predstavlja zadnji branik Evrope pred »južnjaki«. Posamezniki, ki so se v Avstrijo zatekli zaradi preganjanja doma, pa se rešujejo z bliskovitostjo živalskega nagona po preživetju. Narod kot suveren – in država kot orodje v rokah tega suverena – pač ne počne nič drugega, kot ščiti svoje »nacionalne interese«, svoj prostor pod soncem.

Pred referendumom o pridruženju Evropski uniji pa imata tako avstrijska opozicija kot tudi vladajoča koalicija dovolj drugih argumentov za in zoper priključitev. Predvsem ekonomske napovedi naj bi ljudi prepričale, da dakrnejo svoj »da«. V Evropi namreč da so nižje cene, večje plače, več zaposlenih, manj inflacije, morda celo plačevanje nižjih davkov...

Vendar pa kljub vsem dvomom opozicije in neodvisnih državljanskih list uspešen izid referenduma ni vprašljiv. Tudi nekoč tako liberalna avstrijska politika do tujcev – še do pred kratkim močan argument narodnjaške opozicije za strašenje gospe Avstrijke in gospoda Avstrijca pred divjimi hordami tujcev z vsega sveta, ki se »hočejo dokopati do našega bogastva in nam tako ogroziti naš standard« – po sprejetju strožje zakonodaje ne more ogroziti spoštovanja »pravih vrednot«. To, da je tudi v EU dovolj »polnopravnih tujcev«, sicer čisto običajnih državljanov dvanajsterice, pa v tem trenutku niti ni tako pomembno. Zaenkrat gre pač za uresničitev srčne želje postati gospa Evropejka in gospod Evropejec, tokrat tudi na papirju.

ANDREJ HORVAT

V Gornji Radgoni odprli INPAK 94; dobitnik priznanja za embalažo tudi lončar Franc Zelko iz Pečarovec

Pomembna je pravilna embalaža!

Na sejmišču v Gornji Radgoni so v ponedeljek dopoldne slovesno odprli 9. Mednarodni sejem embalaže, tehnike pakiranja, skladiščenja in transporta ter podelili slovenske oskarje 94 in slovenska priznanja 94 za embalažo. Sejem bo odprt do 10. junija, 7., 8. in 9. junija pa na sejemskem prostoru poteka tudi 5. Seminar za embalažo.

Na sejmu sodeluje 150 razstavljalcev iz desetih držav. Že prvi dan je bilo veliko obiskovalcev iz Slovenije in tujine, velik obisk pa je napovedan za vsak dan posebej, saj bodo mnoge pritegnili zanimivi naslovi strokovnega seminarja ali pa sodelujoča podjetja in njihovi razstavljeni izdelki. Direktor Pomurskega sejma **Janez Erjavec** je v uvodnem govoru takole predstavil sejemsko prireditev: *»V Gornji Radgoni smo več kot zadovoljni, da smo samo sejemsko prireditev obiščе 60-krat več obiskovalcev kot ima mesto prebivalcev in da so mnogi razstavljalci iz Slovenije in Evrope sprejeli Gornjo Radgono kot prostor za svojo predstavitev in uveljavitev. To je hkrati tudi obveza tako za sejemsko ekipo kot politične in gospodarske strukture, da v prihodnjem času najdemo najboljšo rešitev za nadaljnji razvoj sejemske dejavnosti v Gornji Radgoni. V Gornji Radgoni namreč ne želimo obdržati samo naše največje prireditve Mednarodni kmetijsko-živilski sejem, ampak moramo obdržati tudi druge že uveljavljene, predvsem pa sejem INPAK. Za specializirane strokovne sejme, kot je INPAK, pa ni potrebno samo sodelovanje na lokalni ravni, ampak potrebujemo najboljše strokovne potencialne v državi Sloveniji. Problem torej ni v samostojnosti ali osamosvojitvi, ampak v povezanosti, vključevanju in sodelovanju z vsemi, ki to želijo. V tem smislu pričakujemo tudi pošten razplet na relaciji Ljubljana-Gornja Radgona, pa tudi znotraj občine in države...«*

***Mag. Dagmar Šuster*, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije, ki je bil slavnostni govornik, je govoril o pomembnosti pravilne embalaže za uveljavitev na evropskem trgu, in da ni prav vse odvisno** more nadomestiti vseh tistih elementov tržnega uspeha, ki so v rokah producentov. Že zdavnaj vemo, da ne gre le za **od države:** »Res je, da ni mogoče z ničemer nadomestiti izjemno uspešne tečajne politike, ki je pri nas ni. Toda nobena gospodarska politika ne ceno, gre tudi za mnoge necenovne faktorje: roke, garancijo, servis, kakovost, ekološko neoporečnost in druge. Emabalaža ima pri tem posebno pomembno mesto.

BERNARDA B. PEČEK

Slovenski oskar 94 za embalažo

ALU konične tube (avtor razvojno tehnološka skupina TUBA)

Zložljive opore iz valovitega kartona (avtor Teapack-Maks Kozmus)

Kartonske zloženke Trapez (avtor Irena Romih)

Kartonska zloženka za losion po britju YOURS (avtor Dušan Kastelic)

Slovensko priznanje 94 za embalažo

Glineni tulec za steklenico vina (avtor Franc Zelko)

Kartonska zloženka za nastavke izvijačev BITSE (avtor Albin Kupšek)

Zloženka iz valovitega kartona za darila (avtor Alenka Knez)

Kartonska skrinjica za dve steklenici (avtor Goriška brda in Istragrafika)

Kartonska zloženka Slovenska domačija

(avtorji Brane in Petra Bamdelj, Jernej in Matej Kosmač)

V Gornji Radgoni spominsko znamenje vojne leta 1991

Na katero steno?

Gornjeradgonska vlada se je odločila, da bo s spominskim znamenjem, ki ga bo izdelal domači akademski kipar, počastila spomin na dogajanje konec junija in v začetku julija 1991. Imajo sredstva, imajo umetnika, imajo soglasja, nimajo pa še stene, na katero naj bi namestili to spominsko znamenje s simbolno podobo večnega ognja.

To sicer ni prva ideja o postavitvi spominskega znamenja, s katerim bi za vse čase zaznamovali spomin na junijsko vojno v letu 1991, med katero je bil najbolj poškodovan prav obmejni del mesta Gornja Radgona. V »zmagovalni evforiji« in pretiranem navdušenju nad dobrotо sosedov z druge strani so poborniki (pripadniki takrat glasne stranke) iz Maribora že v poletnih mesecih 1991 napovedovali zgraditev spominskega znamenja ob bregu reke Mure – en del mejnega kamna so položili na desnem bregu reke Mure v Gornji Radgoni, drugi del pa na levem bregu reke v avstrijski Radgoni. Nekakšen svetlobni most naj bi ponazarjal večno prijateljstvo med ljudmi iz obeh mest, idejne zamisli pa bi morali uresničiti umetniki iz drugih mest. Zakaj to spominsko znamenje nikoli ni bilo narejeno in zakaj še po treh letih temeljni kamen s štirimi betonskimi koriti, ne vemo. Prav gotovo bi bilo prav, da komunalni delavci vse skupaj odstranijo, saj skromni rezultat »zmagovalne eforije« samo moti sprehajalce.

Ker se je postavitve spominskega znamenja tokrat lotila domača gornjeradgonska vlada, bodo rezultati verjetno učinkovitejši. Izvršni svet SO Gornja Radgona je že 5. maja sprejel sklep, da na lokaciji v mestu, kjer je bilo največ streljanja in eksplozij, postavijo spominsko znamenje. Seveda so izbrali kot najprimernejšo zgradbo najprej znamenito »Elradovo kuhinjo«, iz katere so prostovoljci metali molotovke ter zažgali vojaške kamione in džip. Vendar pa se s tem ne strinja Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Maribora, saj je zgradba admontskega samostana pod spomeniškim varstvom. Naslednja primerna lokacija bi bila zgradba Osnovne šole Janka Šlebingerja, saj je tik ob cerkvi sv.Petra, ki je bila med obleganjem mejnega prehoda prav tako zelo poškodovana – predvsem streha zvonika. Vsekakor bodo lokacijo določili v prihodnjih dneh.

Izdelavo spominskega znamenja, od idejnega osnutka do izdelave, so zaupali priznanemu akademskemu kiparju, domačinu, doma od Negove, Mirku Bratuši. Bratuša je že v letu 1991 iz ostankov strehe uničenega cerkvenega zvonika izdelal simbolični zvon, ki je na vidnem mestu pred cerkvijo.

Slovesno odkritje spominskega znamenja bo predvidoma 1. julija ob 14. uri, ko bo ob Srečanju mladinskih gledališč Evrope na radgonskem mostu posebna prireditev.

BERNARDA B.PEČEK

Prvi zbor članov Liberalne demokracije Lendava

V ospredju so vsebinske spremembe

V dogovoru z republiškim vodstvom Liberalne demokracije Slovenije je bil v Lendavi 1. zbor članov stranke iz te občine. Navzoči so bili tudi član državnega vodstva LDS in poslanec državnega zbora Tone Anderlič, član državnega vodstva LDS iz Murske Sobote Geza Farkaš in poslanec državnega zbora Geza Džuban. V pozdravnem nagovoru je Tone Anderlič med drugim poudaril, da je njihovo osnovno vodilo »krepitev odprte, demokratične in moderne stranke. Zato je treba tudi po regijah in občinah storiti kaj več ob prehodu iz prejšnjega v nov sistem. To velja tudi za sedanjo lokalno samoupravo. Za marsikoga so bili izidi referenduma za nove občine presenečenje, čeprav so se v praksi pojavljale nekatere delitve in cepitve lokalnih političnih grupacij. Pri tem so seveda prevladali različni interesi. V vodstvu Liberalne demokracije Slovenije menimo, da izidi referenduma o oblikovanju novih občin niso za ljudi nič tragičnega. Seveda pa volje ljudi ne bo mogoče v nobenem primeru zaobiti. Zavedati se moramo, da pri reformi lokalne samouprave niso na prvem mestu spremembe velikosti območij, ampak vsebinske spremembe, to je ločitev uprave. Zdaj je pravi čas, da se pripravljamo na lokalne volitve in delitev oblasti, da bi lahko jeseni štartali proti novim ciljem.«

V nadaljevanju je **Tone Anderlič** govoril še o številnih nalogah, ki čakajo poslance državnega zbora, kot so računsko sodišče in vrsta sistemskih zakonov. Po njegovem mnenju dela zdajšnji parlament z nadpovprečno hitrostjo, da bi »pod streho« spravil čimveč aktualnih zadev iz vsakdanjega življenja. Pri tem se je dotaknil zlasti nerešenih vprašanj s sosednjo Hrvaško, kjer se mora najti prava mera. Kljub sporazumu o gospodarskem sodelovanju niso rešene temeljne zadeve glede določitve meja, zaposlovanja tujih delavcev, bančništva itd. V zvezi s tem se je obregnil tudi ob našo zunanjo politiko, ki ni ustrezna.

Sicer pa so na zboru članov lendavske stranke Liberalne demokracije potrdili sklep o združitvi občinskih organizacij liberalnih demokratov, demokratov in socialistov v občinski odbor stranke LDS. Temu je prilagojen tudi pravilnik o organiziranosti in delovanju, pa tudi programska izjava, ki so jo sprejeli ob tej priložnosti. V njej so med drugim zapisali, da se bodo borili za načela pravne države in proti zlorabam oblasti, podpirali bodo razvoj podjetništva, spoštovali bodo pravice upokojencev, občinski odbor pa bo deloval aktivno tudi pri reševanju prostorskih in drugih problemov mladih, društev in drugih organizacij. Kot je navedeno na koncu programske izjave, se zavzemajo za to, da postane svet med Muro in goricami kraj srečnih in gospodarsko uspešnih ljudi, od koder naj bi za vedno izgnali predznak nerazvitosti.

Ob nekaterih proceduralnih zapletih so bile tudi volitve novega vodstva občinskega odbora stranke Liberalna demokracija Lendava. Po drugem krogu volitev je bil za predsednika izvoljen demokrat **Igor Šetinc** iz Dobrovnika, za podpredsednika **Albert Giorgiutti** (LDS), za sekretarja pa **Marjan Žerdin** (LDS). Potrdili so tudi kandidatno listo za 11-članski izvršni odbor in 3-članski nadzorni odbor stranke.

MILAN JERŠE

Kakšne plače prejemajo občinski funkcionarji?

Ker je bilo na skupnem zasedanju zborov občinske skupščine v Gornji Radgoni postavljeno poslansko vprašanje, kolikšne plače dobivajo občinski funkcionarji, pri čemer naj bi opredelili tako točkovni kot variabilni del, je občinski izvršni svet pripravil konkreten odgovor. V obrazložitvi piše, da so za občinske funkcionarje plače določene po zakonu o funkcionarjih v državnih organih, sklepu o razvrstitvi občin v skupine glede na njihovo družbeno in gospodarsko razvitost ter določitvi koeficienta za najvišje vrednotenje funkcije v posamezni skupini.

Na podlagi navedenih zakonskih opredelitev je komisija za volitve in imenovanja občinske skupščine določila koeficiente za posamezne funkcije. Tako znaša koeficient za najvišje vrednoteno funkcijo predsednika občinskega izvršnega sveta 5,2, za najnižje vrednotenje funkcionarjev pa 4,5. Prav tako je določeno, da za nepoklicno opravljanje funkcije znašajo koeficienti 33 odstotkov ovrednotenega dela poklicnega funkcionarja. Sicer pa to vrednost koeficienta določa republiška vlada. Ta vrednost je znašala januarja letos 27.560 tolarjev bruto, delovna uspešnost pa se obračunava v višini 41 odstotkov. To pomeni, da je znašala januarska plača predsednika gornjeradgonskega izvršnega sveta 143.312 tolarjev, ne da bi upoštevali njegovo delovno uspešnost in druge dodatke.

M. JERŠE

Glosa

Volilno telo in njegove pazduhe

Za uvod bomo ponovili znano zgodbo o delovnih navadah Judov iz zdaj že nekdanjih socialističnih držav. Zgodba je iz časov, ko so začeli po obdobju hladne vojne v ZDA množičneje prihajati Aškenaziji, kakor se imenujejo vzhodnoevropski Judje. V našem primeru v newyorško judovsko skupnost. Tamkajšnji Judje domačini so bili presenečeni nad ležernostjo prišlekov iz takratne Sovjetske zveze. Prišli so tja in kar čakali. Vajeni, da za vse poskrbi država oziroma kdo drug. Niso si iskali dela, ne skrbeli za stanovanja, nič. Živeli so kar lepo naprej po socialistično, njihovi rojaki pa so strmeli in skrbeli zanje.

Nemci so po delovni storilnosti recimo nekje takoj za Judi. Govorimo na splošno, ker bi bilo vsekakor potrebno razlikovati fizično spoprijemanje z opravili od tistega lotevanja, ki se mu v klasični delitvi pravi trgovina, bančništvo in podobno. Dejstvo je namreč, da so bili Judje redkokdaj v zgodovini tisti, ki so fizično delali, medtem ko Nemci so. Vsaj do iznajde »gastarbajterjev« – ki pa so v tem delovnoideološkem kontekstu spet poseben primer, saj so povečini iz socialističnih držav. Vendar pa tega ne bomo dalje obravnavali, ker bi morali vnesti nove kategorije o tem, kaj je gospodar in kdo hlapec in tako naprej. Pri tem pa nam seveda ne gre za obujanje antijudovskih, antinemških in sploh vsakršnih rasnih predsodkov, distinkcijo med splošno delavnostjo **Judov** in **Nemcev** navajamo zato, ker jo je v tem kulturološkem kontekstu preprosto potrebno navesti, če naj bomo stvari, o kateri razpravljamo, kolikor toliko dorasli.

Tudi **Nemci** so se, kakor vidimo iz pogostih kresanj glede lenobe in ležernosti med »kapitalističnimi« in »socialističnimi« Nemci v danes združeni Nemčiji, navadili na »socialistične dobrobiti«. Preprosto rečeno, zahodni Nemci imajo vzhodne za polenjene.

Max Weber je sicer nekoč zapisal, da je storilnost delavca toliko manjša, kolikor bolj se pomikamo proti vzhodu. **Poljski delavec je**, tako **Weber**, dvakrat manj produktiven kot pruski in potem je čedalje bolj notri na vzhod čedalje slabše.

Nekaj tega bi torej smelo veljati tudi za razmerje med vzhodnimi in zahodnimi Nemci in mogoče bodo kdaj kakšne kulturološke raziskave celo pokazale, da je obstoj socializma v vzhodnih državah temeljil manj na vsiljenosti kot na nekem ponotranjenem sprejemanju.

Ostaja pa dejstvo, da je socializem godil tistemu delu človekove narave, ki se izmika delovnim naporom.

Če se je socialistična ležernost tako prijela **Judov** in **Nemcev**, ki so tako rekoč genetsko preddisponirani za aktivnost, za posel, kaj se je potemtakem šele moralo zgoditi s **slovanskimi narodi**! Prvič zato, ker je zanje značilno, da so manj aktivni že po naravi, drugič zato, ker so se vsekakor s socialističnimi pridobitvami svojih takratnih držav bolj identificirali kot Judje. Preprosto so v njih našli več svojega značaja, bile so bolj njihove države kot države Judov, teh ahazverjev.

Madžari so po svojem izvoru pravcati vzhodnjaški narod. V Webrevem jeziku to pomeni, da jim ni preveč do dela. **Ta splošna značajska črta, cepljena na socialistični sistem, nam najbolje pojasni izide nedavnih volitev na Madžarskem**. Madžari so si ponovno izvolili socialistično vlado.

Seveda tukaj ne gre za običajno menjavo tako imenovanega ekonomskega levičarstva in desničarstva, kakor se bo to, kot se napoveduje,

zgodilo na prihodnjih nemških volitvah, ko naj bi vladavino Kohlove desnice oziroma liberalcev ter CDU in CSU skoraj zagotovo zamenjala socialdemokracija oziroma levica. Če za nekdanje komuniste glasuje madžarski volivec, je to nekaj drugega, kot če za sociademokrate glasuje nemški volivec. Pri tem seveda puščamo ob strani posebne okoliščine, v katerih bo na teh volitvah delovalo vzhodnonemško volilno telo, ki je v tem smislu podobno vsem drugim postsocialističnim volilnim telesom, za katere je, kot je ugotovljeno, značilno, **da jih nekoliko boli pod pazduho. Kakor temu pravi ljudstvo.**

Vodja madžarskih socialistov **Gyula Horn** se tega, kot se zdi, zaveda. Zato noče ali vsaj ne bi rad, da bi v naslednjem obdobju na **Madžarskem** vladali socialisti sami. Kljub absolutni večini v parlamentu, ki jo ima njegova stranka, namreč pravi, da se bo skušal dogovoriti za koalicijsko vlado z desnico, ki jo tukaj razumemo predsvem kot ekonomsko desnico. To je s tisto vladajočo garnituro, ki je na Madžarskem vladala zadnja leta in je Madžare tako zelo razburila s svojimi zahodnjaškimi ekonomskimi načrti, da so volili proti njej.

Horn se domnevno torej zaveda, da Madžari pričakujejo vrnitev tistih časov, ko se je malo delalo in živelo tako, kot se z malo dela da živeti. Za povprečnega postsocialističnega človeka se temu reče, da se je živelo dobro.

Ozrimo se nekoliko še po našem reprezentativnem domačem telesu, po parlamentu. Opazovalec se mora ob delovanju slovenskega parlamenta sicer odvaditi, da bi katerikoli politični skupini v njem pripisoval kakšno očitno politično daljnovidnost. Splošen vtis je vsekakor, da te skupine mislijo zelo »dnevnopolitično«.

Kljub temu pa se ob nedavnem glasovanju o razrešitvi ministrce za delo **Jožice Puhar** ne more znebiti vtisa, da so na desnici za levo ministrico, ki skrbi za dobro namazano delovanje razmeroma radodarne socialne države, glasovali iz preventivnih in predsvem nagonskih vzgibov. Čim bolj se bodo namreč zaostrovale razmere na tržišču delovne sile, tem več volilnega telesa se bo s skominami spominjalo komunistične oblasti. In na naslednjih volitvah tudi glasovalo zanjo, kako smo to videli na Madžarskem.

Kako desnica, ki se ji sicer običajno vsaj v slovenskih okoljih ne pripisuje omembne vredna sposobnost za politično analizo, to ve? Kako ne bi vedela, saj je vendar postosocialistična desnica! Samo svoje pazduhe posluša.

Zato je ta desnica očitno kar nagonsko spoznala, da je bolje, če se v državi vzdržuje latentni socializem, ki se kaže po tem, da je druga največja finančna postavka v državnem proračunu namenjena ohranjanju relativnega socialnega lagodja – pri čemer tudi prva in največja postavka ni kaj dosti drugega, saj denar za ekonomske naložbe ne gre v izrazito druge smeri kot so prav te, v katere odhaja denar ministrstva za delo – kot pa da bi se na naslednjih volitvah ponovila **madžarska** oziroma **poljska** izkušnja.

ŠTEFAN SMEJ

Povračilni ukrepi proti Hrvatski bodo povzročili nove protiukrepe

Vlada noče povedati, katere povračilne ukrepe proti Hrvatski ima pripravljene, ve pa, da bodo tem – po besedah premiera Valentiča sledili protiudarci. Nov cenzus za štipendije naj bi ohranil 55 tisoč republiških štipendij.

Vlada Republike Slovenije je na svoji seji spet obravnavala tematiko odnosov s Hrvatsko. Po besedah državnega sekretarja v zunanjem ministrstvu Petra Venclja ti niso prav nič napredovali, vendar pa so se kljub temu odločili za podporo obiska predsednika Milana Kučana v Zagrebu.

Tudi po tem obisku slabše ne more biti. Dogovor oziroma kupčija, po kateri bi Slovenija dovolila gradnjo Sečoveljskega prehoda Hrvatom, ti pa nam nadzor nad plovbo v Piranskem zalivu, ni uspel, ker Hrvati niso bili za to. Izvedeli smo, da imajo v našem zunanjem ministrstvu in vladi pripravljenih niz povračilnih ukrepov proti Hrvatski, vendar jih državni sekretar Peter Vencelj novinarjem ni hotel povedati. Jasno je, da bodo na naše protiukrepe takoj odgovorili Hrvati z novimi. To je Petru Venclju tudi zagotovil hrvaški premier Nikica Valentić. Torej Hrvatska nadaljuje s svojo balkansko politiko: dva dni sečoveljski prehod gradijo, dva dni počivajo, na koncu pa bo vse zgrajeno in v redu. Vse bolj je očitno, da vsega tistega, kar so gospod Peterle in njegovi zamudili v prvem letu vladanja, ne bo več mogoče nadomestiti. Če bomo hoteli imeti odprto okno v svet, ker smo menda po besedah Petra Venclja pomorski narod, nam preostaja le še mednarodna arbitraža in seveda za nas uspešna odločitev le-tega.

Vlada Republike Slovenije je ugotovila, da je poslovanje Slovenskih železarn v letu 1993 uspešno in da se sanacijski program izvaja po planu. Doseženi cilji so obetavni in takšni bodo tudi v letu 1994. Izgube so se v primerjavi z letom 1992 zmanjšale za polovico. Leta 1992 so znašale 17 milijard tolarjev, lani pa 8,2 milijarde tolarjev. Prav tako pa imajo Slovenske železarne veliko naročil vse do konca leta, kar je tudi napredek. Dr. Ivo Banič, sekretar v ministrstvu za gospodarske dejavnosti, je predstavil optimistično mišljenje vlade, vendar pa je še vedno vse v rokah sanatorjev oz. posameznih železarn. Nekateri ukrepi so bili nujni; tako so na Jesenicah zaprli jeklarno 1, valjarno žice, valjarno hladne pločevine, ugasnili so elektro peč in valjarno v Štorah, konzervirali so specialno jeklarno v Ravnah na Koroškem. Zmanjšali so število zaposlenih za 1200 ljudi. Vsa naročila, ki so jih dobili, zahtevajo boljše proizvode, kar spet zagotavlja višje cene. Največ težav je s Štorsko železarno, ker je vlada odklonila dokapitalizacijo Jekla Štore, za kar bi morala nameniti 51,4 milijona nemških mark.

Torej bo potrebno podjetje prodati. Vlada je tudi dovolila prodajo družb Plamen Kropa, Žična Celje in Itro Štore. Pripravljajo pa tudi dodatno poroštvo za posojila za trajna obratna sredstva za novih 33 milijonov nemških mark. Država bo nase tudi prevzela dolgove Slovenskih železarn, ki izvirajo iz neplačevanja davkov in prispevkov. Dolgove železarn do Elesa in Slovenskih železnic pa naj bi se spremenilo v kapitalske vložke obeh podjetij v koncernu železarn.

Vlada je obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvi zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti. Ta zakon poleg tega ureja tudi štipendiranje učencev srednjih šol in študentov. Tako opredeljuje kadrovske kot tudi proračunske štipendije. Zaradi neugodnih gospodarskih gibanj v državi se je število kadrovskih štipendij občutno zmanjšalo, od 30 tisoč na komaj štiri tisoč. Zaradi tega je večji naval na republiške štipendije.

Zakon določa pravico do republiške štipendije glede na dohodek na družinskega člana in zajamčeno plačo v Sloveniji. Zadržanost rasti zajamčene plače v letu 1993 pa je zmanjšalo možnosti za pridobitev republiške štipendije.

Cenzus 80 odstotkov zajamčene plače je padel pod 30 odstotkov povprečne plače, prej pa ja znašal 55 odstotkov le-te. Ker bi tako veliko starih štipendistov izgubilo štipendije, je bila za šolsko leta 1993/94 sprejeta sprememba, ki izhaja iz 100 odstotkov zajamčene plače. Tako v tem šolskem letu prejema republiške štipendije skoraj enako število kot v prejšnem šolskem letu. Razmerje med zajamčeno plačo in povprečno mesečno bruto plačo na zaposlenega se v letošnjem letu ni izboljšalo, ampak še celo nekoliko poslabšalo. Tako bi v novem šolskem letu, če bi uporabili sedanji izračun, izgubilo štipendije 30 do 40 odstotkov prejemnikov. Državna sekretarka v ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve Nataša Belopavlovič je dejala, da se je vlada zavzela za spremembe pri štipendiranju, da obdrži približno 55.000 prejemnikov tudi v šolskem letu 1994/95, zato bo državnemu zboru predlagala da po hitrem postopku sprejme spremembo zakona. Predlog je, da je cenzus za dijake in študente, ki študirajo v domačem kraju, 80 odstotkov zajamčene plače, za tiste pa, ki študirajo zunaj domačega kraja, pa 100 odstotkov te zajamčene plače. To pa pomeni, da so upravičenci tisti dijaki in študentje, pri katerih je mesečni povprečni dohodek na družinskega člana 26.500 tolarjev oziroma 34.450 tolarjev.

Vlada je PTT Sloveniji dovolila podražitev telefonskega impulza za 54 odstotkov.

MARJAN HORVAT

Spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij

Za Pomurje nekaj čez 200 milijonov tolarjev

Hitrejši razvoj manj razvitih območij smo v preteklosti pri nas spodbujali na različne načine, to področje pa so urejali številni zakoni; od tistega o spodbujanju razvoja manj razvitih območij do tistega o skladnejšem regionalnem razvoju pa do zakona o spodbujanju razvoja demografsko ogroženih območij v Republiki Sloveniji. Slednji je v veljavi še zdaj, v pripravi pa je že nov zakon o razvoju razvojno šibkih območij. Cilj vseh je bil več ali manj enak, ostaja pa seveda vprašanje, koliko so ti zakoni dejansko prispevali k hitrejšemu razvoju. Po nekaterih izračunih, ki smo jih včasih delali v Pomurju, se je namreč izkazalo, da je pomursko gospodarstvo v državno blagajno prispevalo več, kot je iz nje dobilo, vendar je to že druga zgodba in tokrat o njej ne nameravamo razglabljati.

Pred koncem maja je bil v Uradnem listu objavljen natečaj za dodelitev sredstev za spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij za leto 1994, v njem pa so objavljeni tudi vsi pogoji za pridobitev teh sredstev. Nameni, za katere se namenjajo sredstva iz državne blagajne, so bolj ali manj enaki kot v prejšnjih letih, zapišemo pa naj, da bo država za to tudi tokrat namenila nepovratna sredstva in sredstva v obliki dolgoročnih posojil pod ugodnimi pogoji. Z nepovratnimi sredstvi bo sofinancirana izdelava inicialnih razvojnih načrtov in del stroškov izdelave projektne dokumentacije, prav tako pa bo sofinancirana tudi gradnja objektov in naprav lokalne gospodarske infrastrukture. Krediti bodo namenjeni za spodbujanje razvoja kmetij, dopolnilnih dejavnosti, malega gospodarstva na področju proizvodnje ter storitev in naložb v druge proizvodne in storitvene objekte in opremo v gospodarstvu zaradi širitve obstoječe ali uvajanja nove proizvodne ali storitvene dejavnosti.

V ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj so na osnovi razpoložljivih sredstev že pripravili okvirno razdelitev sredstev, ki jih bodo namenili posameznim občinam. Tako naj bi po tem predlogu soboška občina dobila letos za sofinanciranje gospodarske infrastrukture 68,8 milijona tolarjev in za sofinanciranje gospodarskih naložb 29,6 milijona tolarjev, lendavska občina pa za sofinanciranje gospodarske infrastrukture 32 milijona tolarjev in za sofinanciranje gospodarskih naložb 13,5 milijona tolarjev. Radgonski občini bodo za sofinanciranje gospodarske infrastrukture namenili okvirno kvoto 24 milijonov tolarjev in za sofinanciranje gospodarskih naložb 10,3 milijona tolarjev, ljutomerski občini pa za sofinanciranje gospodarske infrastrukture 23,3 milijona tolarjev in za gospodarske naložbe 10 milijonov tolarjev.

Zahtevek za sofinanciranje izdelave inicialnih razvojnih načrtov in povračila dela stroškov izdelave projektne dokumentacije lahko vloži fizična ali pravna oseba pri ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj, predlagatelj pa lahko dobi nepovratna sredstva v višini do 50 odstotkov stroškov. Zahtevke za sofinanciranje gradnje objektov in naprav lokalne gospodarske infrastrukture vloži občina, investitor pa pridobi nepovratna sredstva v višini do največ 30 odstotkov predračunske vrednosti naložbe oz. do 50 odstotkov, če je lokacija naložbe v desetkilometrskem pasu ob meji.

Do posojil v višini 30 oziroma 50 odstotkov predračunske vrednosti so upravičeni kmetje, ki gradijo ali prenavljajo hleve ter druge gospodarske objekte in opremo na kmetijah ali kupujejo plemensko živino, delajo trajne nasade ali kupujejo kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo za zaščito v hribovitih predelih. Do posojil za spodbujanje dopolnilnih dejavnosti so upravičene fizične osebe, ki želijo razvijati dopolnilne dejavnosti na kmetijah ali druge dopolnilne dejavnosti, posojilo pa praviloma znaša največ 30 oziroma 50 odstotkov predračunske vrednosti. Sredstva za spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij so namenjena tudi za spodbujanje razvoja malega gospodarstva na področju proizvodnje in storitev. Zahtevek za zanje lahko vloži investitor, glede na sektor lastništva, posojilo pa znaša do največ oziroma 50 odstotkov predračunske vrednosti naložbe. Glede na sektor lastništva lahko vloži zahtevek za posojilo investitor, ki se odloča za naložbe v druge proizvodne in storitvene objekte in opremo v gospodarstvu, vendar lahko pridobi posojilo do največ 30 odstotkov predračunske vrednosti naložbe. Zahtevke za te namene morajo vlagatelji vložiti pri občinskem upravnem organu, pristojnem za gospodarske zadeve, občina pa pripravi tudi predlog izbora naložb, za katere meni, da so ke posebno utemeljene za pridobitev podpore iz sredstev

Soboška občina je dobila v letu 1993 za spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij 59,5 milijona tolarjev za gospodarsko infrastrukturo in 23 milijonov tolarjev za gospodarske naložbe (v letu 1992 59 milijonov in 27,7 milijona tega v letu 1991 17 milijonov oziroma 19 milijonov tolarjev). V lendavski občini so na račun naložb v gospodarsko infrastrukturo lani dobili tega naslova 32 milijonov in za gospodarske naložbe 13,2 milijona tolarjev, v ljutomerski občini za gospodarsko infrastrukturo okoli 19 milijonov in za gospodarske naložbe nekaj čez 7 milijonov tolarjev ter v gornjeradgonski občini za naložbe v gospodarstvo 7,7 milijona tolarjev.

spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij. Dolgo vračanja posojila je 10 let do dveletnem moratoriju in 2 odstotni obrestni meri, s tem da se vrednost glavnice veže na vsakokratni tečaj tolarja v odnosu na nemško marko.

Odobrena sredstva bo investitor lahko črpal le na osnovi ustrezne dokumentacije, uporabljati pa se bodo morali strogo namensko. Če ne bodo porabljena za namen, za katerega so bila dodeljena, jih bo moral investitor vrniti v enkratnem znesku s pripadajočimi obrestmi, ki veljajo na trgu denarja. Vse podrobnejše informacije lahko interesenti dobijo pri občinskem upravnem organu, pristojnem za gospodarstvo, velja pa že zdaj napisati, da so sredstva omejena in vsem zahtevkom gotovo ne bodo ugodili. V skladu z zakonom traja natečaj en mesec, to je do vključno 27. junija 1994.

LUDVIK KOVAČ

Razmere v lendavski Nafti se počasi umirjajo

Delavci so z zamudo vendarle dobili aprilsko plačo

Kaže, da se razmere v lendavski Nafti počasi umirjajo, in če ne bo prišlo do nepredvidenih zapletov, se bo položaj sčasoma lahko normaliziral. Vsaj tako bi lahko sklepali po zadnjih informacijah, ki prihajajo iz tega lendavskega kolektiva in ki kažejo na to, da se z dobro voljo in nekoliko več pripravljenosti dajo razmere tudi razreševati. Ob vseh težavah, ki že dolgo časa pestijo lendavske bele rudarje, so se razmere zaostrile do skrajnosti, ko je rafinerija prenehala delati, vzrok za prekinitev pa je bil ustavitev dobave surovine. INA Naftaplin je namreč ustavila dobavo, ker Nafta ni poravnala svojih obveznosti, začaran krog pa je bil s tem tako rekoč sklenjen. Če ni proizvodnje, ni dohodka, s tem pa tudi ni možnosti za poravnavanje obveznosti, trdijo v lendavski Nafti, zato je bilo potrebno vprašanja reševati s treznimi in pametnimi dogovori.

Zaradi prezadolženosti in velikih likvidnostnih težav je prišlo tudi do zamude pri izplačilu plač za april, zato se je v dogajanja vpletel sindikat. Ta je bil namreč mnenja, da zaposleni v Nafti sami niso kos reševanju nakopičenih težav, zato se mora v to aktivneje vključiti tudi država in nekateri drugi partnerji, predvsem banke. Vprašanje plač jim je uspelo rešiti in 2. junija so delavci dobili plačilo za aprilsko delo. V Nafti pravijo, da so »operacijo« izvedli prek Petrola, ki je zagotovil denar za plače, ta Petrolova pomoč pa ima v skladu s sprejetim programom materialno ozadje, kar pomeni, da je zavarovana z derivati, ki jih bo Nafta dobavila Petrolu. Takšna poteza Petrola je vsekakor rezultat dolgoletnih dobrih poslovnih odnosov med obema podjetjema, ki temelji na korektnih tržnih načelih.

Hkrati z iskanjem denarja za plače so potekale tudi druge aktivnosti, zlasti za poravnavanje obveznosti do Naftaplina. Ta je Nafti že pred tem sprostil 15 tisoč ton surovine, kar je dovolj za enomesečno zmanjšano proizvodnjo v rafineriji, zdaj pa so že tudi uspeli najti primerno rešitev za poravnavo starih obeznosti do hrvaškega dobavitelja. Pri tem so v Nafti naleteli na razumevanje SKB-banke, s pomočjo katere so poravnali del obveznosti v višini 4 milijone dolarjev, ki jih je namesto vnovčitve garancij s strani Naftaplina temu podjetju nakazala SKB-banka. Nafta tako ostaja Naftaplinu dolžna še 4,3 milijona dolarjev, za kar pa je že v pripravi finančni plan vračanja. Po njem naj bi ta dolg vrnili v 6 do 7 mesecih, vendar pa bi moral Naftaplin podvojiti dobavo kondenzata (s 15 na 30 tisoč ton mesečno). Na razgovoru v Zagrebu je Naftaplin pokazal pripravljenost za nadaljevanje dobav surovine, če bo proizvodnja v Nafti stekla normalno, pa so tudi realne možnosti za izplačilo plač za maj.

Eden od največjih problemov Nafte je še vedno težak likvidnostni položaj, saj ji je ostalo še vedno veliko neizterjanih terjatev kupcev. Od teh terjatev skušajo dobiti vsaj del sredstev, zato so oblikovali posebne skupine, ki se ukvarjajo samo z izterjavami. Skupno gre za 5 milijonov dolarjev, največji dolžniki so podjetja slovenske lesne industrije, mnoga med njimi pa so že v stečaju, zato ni realno pričakovati, da bi kupci poravnali Nafti kaj več kot polovico svojih obveznosti. Med tem je stekla tudi proizvodnja v petrokemiji, del te je že prodan, prilive pa namenjajo za pokrivanje obveznosti do partnerjev. S tem želijo na eni strani povrniti njihovo zaupanje, hkrati pa postati tudi stabilen dobavitelj pri svojih kupcih, kar je v sedanji hudi konkurenci na trgu zelo pomembno. Dela potekajo tudi v sektorju raziskave in pridobivanje nafte in plina, kjer se usmerjajo predvsem na raziskovanje geotermalnih virov, nekatere nove možnosti pa se odpirajo tudi v sektorju strojegradnje. Tega je izguba nekdanjega jugoslovanskega trga še najbolj prizadela, saj je tako rekoč čez noč ostal brez dela, so pa s pridobitvijo nekaterih novih poslov v zadnjem času uspeli, da bodo proizvodnostoritvene zmogljivosti zaenkrat zasedene do konca letošnjega julija. V strojegradnji se usmerjajo predvsem na tuje trge ter iščejo nove nadomestne programe, za kar pa so seveda potrebna tudi vlaganja v nove stroje in opremo.

Kot smo uvodoma že zapisali, je v Nafti navkljub vsem težavam vendarle čutiti nekatere pozitivne premike, in če se bo v reševanje težav še aktivneje vključila tudi država ob sodelovanju z drugimi partnerji, prihodnost za ta lendavski kolektiv vendarle ni tako črna. S tem ko je delo v večini dejavnosti vsaj steklo, se zmanjšuje število tistih, ki so na čakanju, spodbudno pa je, da je tudi država dojela, da to dejavnost vendarle potrebuje.

LUDVIK KOVAČ

Martin Bizjak, direktor Gospodarskega razstavišča Ljubljana, o sejemskem (ne)sodelovanju

Še nikoli tako slabo!

Gospodarsko razstavišče Ljubljana je še vedno družbeno podjetje. Po (samo)ustanovitvi nove delniške družbe Ljubljanski sejem je bila peščica zaposlenih odrinjena dobesedno na rob – tako konkretno na samem sejmišču kot pri poslih. Javno podjetje je bilo sicer formalno lastnik sejemskih prostorov in soustanovitelj nove delniške družbe, toda »kuhalnica« je bila v drugih rokah. Najboljši dokaz, da Gospodarsko razstavišče ni (bilo) pravi gospodar, je višina najemnine, ki si jo je določilo vodstvo Ljubljanskega sejma za koriščenje razstavnih prostorov. Odnosi med obema družbama, delniško družbo in javnim podjetjem, so bili ves čas po reorganizaciji slabi, saj se zaposleni v Gospodarskem razstavišču niso strinjali s podrejenim položajem.

V minulih 15 in več letih v Gornji Radgoni ni bilo samostojne enote in direktorja. Po reorganizaciji so hoteli razstavišče v Gornji Radgoni razglasiti za zunanje razstavišče Ljubljanskega sejma, a so se temu uprli gornjeradgonska občina, SDK Murska Sobota, Območna gospodarska zbornica za Pomurje, ABC Pomurka, Radenska, Kmetijska zadruga in številna druga podjetja po Sloveniji, ki so vlagali v razvoj razstavnih prostorov. Z »uporniki« se je povezalo tudi javno podjetje Gospodarsko razstavišče. Ljubljanski sejem je bil predlagan za revizijski postopek. Pred kratkim so dobili zapisnik o ugotovitvah revizije. **Martin Bizjak**, direktor Gospodarskega razstavišča, o njem ni veliko povedal.

»Zapisnike smo dobili mi in Ljubljanski sejem ločeno. Mi smo jih dobili 19. aprila. V enem mesecu smo uskladili zahteve iz zapisnika. Na naš zapisnik nismo imeli nobenih pripomb. Na našo zahtevo smo dobili kot prizadeta stranka zapisnik Ljubljanskega sejma. Zapisnika se navezujeta in skliceujeta drug na drugega. O zapisnikih ne moremo dajati podatkov, dokler SDK ne zavzame stališča, ker so poslovna skrivnost. Ljubljanski sejem je del pripombe, pričakujem, da bo SDK verjetno obvestil o stališčih glede pripomb.«

Ali ni trajal ta revizijski postopek v primeru Ljubljanskega sejma in Gospodarskega razstavišča nekam dolgo?

»Očitno je bi primer zapleten. Zahtevo za revizijski pregled je dala pravobranilka Anica Popovič; prejeli smo obvestilo pravobranilca, če po tridesetih dneh stvari ne uskladijo, potem on vloži tožbe.«

V kakšnem položaju je sedaj Gospodarsko razstavišče. Zaradi vseh teh zapletov je postopek lastninjenja pri vas ustavljen?

»Čakali smo na revizijski zapisnik in uskladili, kar je bilo potrebno, zdaj pa čakamo na dokončno mnenje SDK-ja. V hiši skupaj s sodelavci pripravljamo program lastninjenja in ga bomo po razrešitvi problemov in umiku blokade posredovali agenciji. Načrtujemo ločeno lastninjenje Ljubljane in Radgone, kot predvideva zakon. S tem so seznanjeni zaposleni v Pomurskem sejmu, ker so nekdanji zaposleni našega sejmišča in jih bomo o programu lastninjenja sproti obveščali. O tem bo obveščen tudi Pomurski sejem kot upravljalec sejmišča.«

Pravzaprav je Gospodarsko razstavišče večinski lastnik Radgonskega sejma! Ste že koga zaposlili?

»V poslovno in kadrovsko politiko Radgonskega sejma se mi ne vtikamo. Svoj vpliv lahko uveljavljamo le prek skupščine. Svojega deleža ne izkoriščamo za vpliv, to smo rekli že takoj na začetku. Politiko podjetja prepuščamo upravnemu odboru in v.d. direktorja.«

Kako bo v prihodnje z vzdrževanjem in nadaljnjo gradnjo razstavnih prostorov v Gornji Radgoni?

»Radgonski sejem je pravna oseba, in to je v njihovih rokah. Mi smo vložili kapital v to družbo. Kot družbeniki smo zainteresirani, da se podjetje razvija in dobro posluje. Od dobrih razultatov ima vsak družbenik korist.«

Eden od virov dohodka Radgonskega sejma, ki je lastnik razstavnih prostorov v Gornji Radgoni, je najemnina. Vemo, da je bila ta doslej nerealna. Bo v prihodnje drugačna?

»Najemna pogodba, ki jo imamo z Ljubljanskim sejmom, ostaja, čeprav je status spremenjen. Problem najemne pogodbe se rešuje na sodišču. Najemnine so bile takrat postavljene z minimalnimi zakonskimi zahtevami, tako da o oškodovanju – s pravnega stališča – ne bi mogli govoriti. S tem najemnim odnosom kot Gospodarsko razstavišče nismo zadovoljni in smo ga že poskušali spremeniti, toda brez pravega rezultata.«

Pomurski sejem je od oktobra lani povsem samostojna družba z lastnim žiroračunom. Plačujejo torej najemnino za razstavne prostore vam?

»Nam Pomurski sejem ne plačuje nič. Mi fakturiramo najemnino še vedno Ljubljanskemu sejmu oziroma smo fakturirali, ker smo imeli z njimi podpisano najemno pogodbo. Ko bo spor na sodišču rešen, bo znano, kako naprej.«

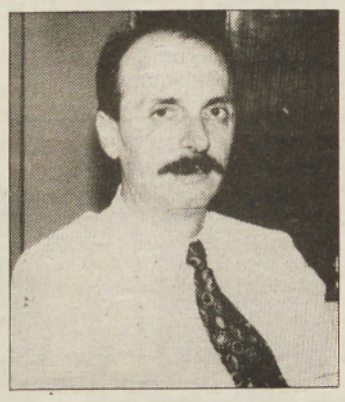

Martin Bizjak: ***»Odnosi z vodstvom Ljubljanskega sejma še nikoli niso bili na tako nizki ravni kot zadnje tedne!«***

Kako se preživlja Gospodarsko razstavišče, če z najemnino ne dobi dovolj denarja?

»Naša dejavnost je še vedno ista kot tista, ki je bila preregistrirana 1991. leta, ko se je ustanovil Ljubljanski sejem. Naša dejavnost je dajanje prostorov v najem in tehnične storitve. V glavnem se preživljamo s tehničnimi storitvami. Zaradi povečane konkurence v Sloveniji smo bili prisiljeni začeti ponujati storitve v tujini, tako da smo navzoči v vsej Sloveniji, v Češki, Madžarski, Avstriji. Sodelujemo s podjetji, ki se predstavljajo na tujih sejmih. Naša prednost je celostna ponudba, s katero na tem področju nastopamo.«

Kako si zamišljate prihodnost Gospodarskega razstavišča po last ninjenju?

»Prihodnost sejmišča je v normalnejših odnosih med sejmiščem in podjetiji, ki bodo na razstavišču organizirala sejme. Če pogledamo razmere pri nas ali v tujini, je povsod sejmišče tisto, ki diktira pogoje. Tudi mi želimo v doglednem času postaviti stvari na svoje mesto, kar pomeni, da bomo gospodarili s tem sejmiščem tako, da nam bo ostal kakšen tolar za njegov razvoj. V Gornji Radgoni je problem slabega vzdrževanja objektov, v Ljubljani pa manjkajo novosti. To je velik problem in v prihodnjih letih bo potrebno veliko vlaganj, če hočemo doseči zavidljivo evropsko raven, saj so evropski standardi zelo visoki.«

Že dolgo se govori o združenju sejmarjev ...

»Združenje sejemskih hiš je tisto, ki bi moralo diktirati sejemsko politiko v Sloveniji. Sejmarji in organizatorji morajo sodelovati, vendar tudi zunaj sejemske hiše usklajujejo potrebe in termine. Organizator je lahko kdorkoli, ki je to sposoben speljati.«

BERNARDA B. PEČEK

Gornjeradgonski izvršni svet o izgubi komunalnega podjetja

Naj plačajo!

Tudi tokratna seja gornjeradgonskega izvršnega sveta (2.6. 1994) je minila v dobrih dveh urah, saj so obravnavali le tri pomembnejša področja: komunalno, lekarniško dejavnost in pripombe na osnutek odloka o PUP-u.

Komunalno podjetje Gornja Radgona, ki ga v prihodnjih mesecih čaka lastninjenje (delilo se bo na javno in tržno podjetje), mora najprej rešiti stare dolgove oziroma več kot 2,5 milijona izgube. Pravzaprav je izgube skupno kar 0,3 milijona, vendar bodo večino uspeli pokriti s starimi neplačanimi terjatvami. V pretekli je seveda tudi 7,9 milijona tolarjev (v preteklosti se je govorilo o precej višjem znesku), ki jim jih dolguje Elrad, naj ni znan delež, ki ga bodo dobili iz stečajne mase. Predsednik Izvršnega sveta zameri vodstvu Komunalnega podjetja Gornja Radgona, da so sploh dopustili 2,5 milijona tolarjev izgube »iz poslovanja«. Če je bilo lani prevedano dvigovanje cen komunalnih storitev, pa je letos že bilo omejeno s posebno vlogo na ministrstvu za varstvo okolja doseči dvig cen. Sprotno zmerno dvigovanje cen bi jih rešilo izgube. Zato je upravni odbor podjetja (v katerem je tudi Zvonko Brenčič, načelnik oddelka za varstvo okolja) sprejel sklep, da morajo izgubo pokriti v letu 1994 iz tekočega poslovanja, direktor podjetja pa mora upravnemu odboru sproti poročati o izterjatvi zapadlih obveznosti v letih 1993 in 1994.

Vse kaže, da izvršni svet v Gornji Radgoni ne bo mirno sprejel prodiranja Pomurskih lekarn in Galexa. Od službe javnega pravobranilstva zahtevajo, da do 1. septembra 1994 preveri skladnost ustanovitve podjetja Galex, d.o.o., z veljavnimi predpisi, SDK pa naj z revizijskim postopkom preveri poslovanje v javnem zavodu Pomurske lekarne in podjetju Galex po zaključnem računu 1993. Občina Gornja Radgona želi za opravljanje lekarniške dejavnosti ustanoviti samostojni občinski zavod, podeliti koncesije v krajih Gornja Radgona, Videm in Apače, hkrati pa ugotoviti, kje je 2,7 milijona tolarjev, ki so jih v občini namenili za obnovo obstoječih lekarniških prostorov.

BBP

Delavci lendavske opekarne ta mesec na letnem dopustu

Gajšek vrnil podjetje skladu za razvoj

Ali se bodo razmere v lendavski opekarni normalizirale, je zaenkrat še vprašanje, vendar nekateri trdijo, da bi se po zadnjih dogodkih v tem kolektivu nekaj vendarle moralo premakniti. Sklad za razvoj, ki je opekarno v začetku tega leta prodal zasebnemu podjetniku iz Ljubljane, je ponovno postal lastnik tega lendavskega podjetja, vendar to še ni prineslo olajšanja 62 zaposlenim, ki so bili že nekaj časa na čakanju, pa tudi zdaj še vedno ne delajo. Država, ki je bila že pred tem lastnik opekarne, namreč težav v podjetju ni uspela rešiti in dvomimo, da bo za to poskrbela tudi tokrat. Sklad namreč ne želi obdržati v svoji lasti nobenega od prevzetih podjetij in tako bo tudi za lendavsko opekarno skušal ponovno najti novega lastnika.

Kot smo že poročali, so se začele razmere v lendavskem kolektivu zaostrovati v aprilu, ko so morali zaradi posledic požara ustaviti proizvodnjo, ki še vedno stoji. Franc Gajšek, ki je od sklada za razvoj prevzel opekarno, ni poskrbel za sanacijo oziroma ponovno usposobitev proizvodnje, za nameček pa je prodajo opeke speljal prek svojega žiroračuna, medtem ko je žiroračun opekarne ostal prazen. Delavci so tako ostali tudi brez aprilske plače, in to je bil povod, da so opekarniško dvorišče zaprli in niso dovolili odvoza opeke. Sindikat je zagrozil s stavko, ki so jo zaradi prisilnega dopusta odložili, z delavci pa se je konec prejšnjega tedna sestal predstavnik sklada za razvoj, ki je ob tej priložnosti opravil tudi razgovore s predstavniki nekaterih lendavskih podjetij, z izvršnim svetom in upniki.

Zahteve stavkovnega odbora, ki so jih predstavili na pogovoru s predstavnikom sklada, bi lahko strnili v štiri točke. Zahtevajo izplačilo osebnih dohodkov za april in maj do 10. junija v višini 90 odstotkov splošne kolektivne pogodbe. V skladu s splošno kolektivno pogodbo in novim dogovorom o politiki plač v letu 1994 zahtevajo tudi izplačilo regresa za letni dopust. Ker imajo delavci za junij še odločbe o čakanju na delo, naj se jim pri izplačilu osebnih dohodkov za junij obračuna letni dopust. Ta njihova zahteva je upravičena, saj je prihodnost opekarne zaenkrat še negotova in v primeru najhujšega, to je stečaja, jim vsaj ne bi propadel letni dopust. Gospod Humar mora do konca tega meseca v pismeni obliki obvestiti zaposlene o sanaciji opekarne.

Na pogovoru s predstavniki občinskega izvršnega sveta in sklada so se dogovorili, da se tudi izvršni svet aktivno vključi v reševanje težav v opekarni, še zlasti pa v prizadevanja za ponovni zagon proizvodnje. Kot trdijo delavci, so iz lendavske opekarne vselej prihajali kakovostni izdelki, tržišče imajo, zato ukinitev opekarniške dejavnosti ne bi smela priti v poštev. Seveda pa je potrebno opekarno ustrezno usposobiti in jo predvsem modernizirati. Kako se bodo zadeve razpletale, še ni dokončno odločeno, dejstvo pa je, da sklad že išče novega lastnika in od njega bo najbolj odvisna usoda tega lendavskega kolektiva. Seveda bo potrebna pri izbiri nekoliko večja previdnost, želja pa je, da bi opekarno prevzel kdo s tega območja. Prav zadnji primer je namreč pokazal, da vodenje podjetja iz več kot 200 kilometrov oddaljenega kraja ne daje željenih učinkov.

LUDVIK KOVAČ

Znanje za razvoj

Tehniška snovanja v Elektromaterialu

Elektromaterial je eno redkih podjetij v lendavski občini, kjer so delovne hale osvetljene tudi ponoči. To pomeni, da je na delu druga oziroma nočna izmena delavcev. Število vseh zaposlenih sicer zdaj ni več tako visoko, kot je bilo nekoč, vendar nikogar niso odpustili, ampak so ga zmanjšali po naravni poti (upokojitve in podobno). Zdaj v Elektromaterialu dela 384 delavcev, od tega 20 v tehniškem sektorju.

Dipl. inženir strojništva Stanislav Dominko, sicer tehnični vodja, in dipl. inženir elektrotehnike Karel Šadel sta povedala, da je bila tovarna vrsto let obrat črnuške Elme, pozneje pa tozd zagrebškega Elektrokontakta. S tem zadnjim podjetjem so si delili izdelavo elektroinštalacijskega materiala, saj so v Lendavi v glavnem izdelovali samo stikala, zato v mestu pod vinogradniškim pobočjem pač niso imeli razvojnih služb, ampak so plačevali tiste v Zagrebu. Leta 1989, ko so ustanovili samostojno podjetje Elektromaterial, so nastali tudi zametki samostojnega tehniškega sektorja. Ta ima sedaj službe razvoja, tehnologije, konstrukcij in avtomatizacije, operativne priprave dela ter oddelek orodjarne in vzdrževanja. So med seboj povezane. Povsem samostojna pa je služba kontrole kakovosti.

Odločitev Elektromateriala, da se odcepi od Elektrokontakta in gre po samostojni poti, je bila dokaj smela, a tudi tvegana. Toda vodstvo je imelo pred seboj določen cilj, to pa je čimbolj celostna ponudba eletroinštalacijskega materiala. Torej ne zgolj stikal, ampak tudi vtičnic, okovov za žarnice in tako naprej. Postopoma so obnovili kakih 90 odstotkov programa. To pa se ni zgodilo čez noč, kajti zamisli o novih izdelkih je bilo treba spraviti na risalne deske, konstruirati in izdelati orodja, preštudirati in spraviti v življenje tehnologijo sestavljanja..., poskrbeti za materiale in seveda za samo trženje. Napori so rodili rezultat, saj je tržišče dokaj ugodno sprejelo nove izdelke iz programa Linea, izdelane iz termoplastov. Prejšnji izdelki so bili predvsem iz bakelita. V tehniškem sektorju oziroma v razvojnih službah so razvili tudi tehnologijo za izdelavo okovov za halogenske žarnice, fluorescenčne »palice«, program ladijskih (ovalnih) svetilk, startal je izdelavni program elektronike, kot so infrardeča stikala in regulacijska vmesna stikala, ki omogočajo nastavitev jakosti svetlobe.

Dokler je bila lendavska tovarna elektroinštalacijskega materiala obrat ali tozd Eleme oziroma Elektrokontakta, so izdelovali v glavnem stikala. Po ustanovitvi samostojnega podjetja so izdelavni program razširili z novimi izdelki, kar prav gotovo prispeva k večji socialni varnosti zaposlenih. – Fotografija: Š. S.

»Od leta 1990 do danes smo razvili 40 novih izdelkov s področja elektromateriala,« je povedal tehnični vodja Stanislav Dominko. Karel Šadel iz razvojnih služb pa je dodal, da so nove izdelke, preden so jih dali na tržišče, dlje časa preizkušali v tovarniškem laboratoriju, nato so jih dali atestirati pooblaščeni instituciji, šele nato, ko so dobili certifikate, so šli na tržišče. Dodala sta, da zdaj razvijajo tako imenovani »vodotesni program«. Gre za inštalacijski material (stikala, vtičnice in drugo), ki mora biti v objektih, kjer je nevarnost stika z vodo. Brž ko bodo dali na tržišče še te izdelke (in tudi vtičnice za antenske priključke), bo Eletromaterialova ponudba inštalacijskega materiala v glavnem zaokrožena, vendar si v tehniškem sektorju oziroma v razvojnih službah ne bodo oddahnili, kajti še naprej bo treba snovati novosti. To pa ne pomeni vselej povsem novih izdelkov, kajti večkrat je mogoče dosegati večjo prodajo tudi s spreminjanjem oblik, barv... Ker danes v izdelavi ni več velikih uniformiranih serij, ker je pač tržišče vse bolj izbirčno (kar velja za vse vrste izdelkov), se morajo tudi v Elektromaterialu prilagajati. O dosežkih pri instalacijskih materiala se seznanjajo iz ustrezne strokovne in druge literature, obiskujejo pa seveda tudi svetovno znane sejme, denimo tistega v nemškem Hanovru. V Elektromaterialu pa se zavedajo, da bodo učinkovitejši (tudi cenejši), ko bodo izdelavo še bolj posodobili. Še naprej bodo torej vlagali v strojno opremo. Ker je slovensko tržišče premajhno, precej svojih izdelkov izvozijo v Italijo, na Madžarsko, v Rusijo in na Češko.

In kako je s financiranjem tehniškega sektorja oziroma razvojnih in drugih služb? Vzdržujejo se s tekočimi prihodki in delijo usodo delavcev iz neposredne proizvodnje. Torej niso neke posebne profitne enote.

Š. SOBOČAN

Vsak četrtek Vestnik

Če odstavljanje vodstva postaja folklora

Ko nekateri delavci v podjetjih, ki so se znašla v težavah, iz katerih tako rekoč ne vidijo izhoda, doživljajo svoje osebne travme, je o tem težko pisati tako, da ne bi koga prizadeli. Če bi želel ostati nepristranski, bi se moral omejiti zgolj na poročanje o dogodkih, ne da bi analiziral vzroke, ki so do takšnega stanja privedli. Dogajanja v Beltinki so to dovolj nazorno potrdila, in čeprav tudi v tem zapisu nimam namena, da bi se postavljal na katero koli stran, sem prepričan, da očitkov na račun tega pisanja ne bo manjkalo. Tistim, ki dvomijo o dobronamernosti mojega novinarskega dela, lahko prisežem, da me doslej še ni nihče podkupil in tudi, če bi kdo to poskušal, bi se mu gotovo maščevalo. Še najmanj pa želim s tem zapisom škodovati delavcem Beltinke ali jih celo očrniti. Kot nepristranski opazovalec dogajanj, ki jih v tem podjetju spremljam že kar nekaj let, sem si o tem ustvaril lastno mnenje, če je pravo, pa bo seveda pokazal čas in takrat bodo oceno o tem lahko dali tudi sedanji delavci Beltinke. Predvčerajšnje ugotovitve nekaterih na tovarniškem dvorišču Beltinke, da sem za svoje delo plačan, ne sprejemam kot očitek, saj sem plačan za to, kar napišem, in ne za to, kako naj pišem. Toliko v pojasnilo, pa čeprav vse to nima neposredne povezave z dogajanji v Beltinki.

Razmere v tem beltinskem podjetju so se dejansko začele zaostrovati po tem, ko so se pojavile pobude za izločitev iz sistema Rašica in ustanovitev samostojnega podjetja. Takšne zahteve delavcev v Beltinki so bile seveda upravičene, vendar stvari niso bile do konca premišljene in so bile morda tudi nekoliko prenagljene. Beltinka takrat ni imela razvitih nekaterih samostojnih vitalnih funkcij, kot kaže, pa se je tega dovolj dobro zavedal le tedanji direktor Feta Ismajlovič. Žal pa številni dogodki, tudi v drugih kolektivih, kažejo, da se v kriznih časih z ljudmi da manipulirati in tako se je zgodilo tudi v Beltinki. Ismajloviča pa je to stalo direktorskega položaja. Z njegovo zamenjavo se razmere niso bistveno spremenile, po prehodnem obdobju, ko je bil v. d. direktorja Peter Bajželj, pa je to funkcijo prevzela Nataša Hozjan. Njej je sicer uspelo, da je Beltinka postala samostojno podjetje, vendar vseh odnosov z Rašico niso razčistili, pa tudi težav s tem ni bilo konec. Kriza v tem podjetju ima namreč veliko globlje korenine in kjer ni enotne podpore, jo je tudi težko odpravljati.

Prostor mi ne dovoljuje, da bi razčlenjeval vse podrobnosti, vendar je potrebno zapisati, da je stvari ponovno prevzel sindikat, ki se je razčiščevanja nekaterih vprašanj lotil premalo premišljeno. V takšnem položaju so povsem razumljive reakcije delavcev, pri katerih so v strahu za prihodnost prevladala čustva, zato moramo razumeti nekatera njihova dejanja. Čeprav se delavci ne bodo mogli povsem otresti odgovornosti za nastale posledice, pa jih bodo morali največ prevzeti sindikalni voditelji in nekateri neformalni vodje, ki so prilivali ogenj na že tako razgreto žerjavico. Dobršen del krivde pa bo moral prevzeti tudi upravni odbor podjetja, ki je precej časa nihal med mnenji delavcev in vodstva, končno pa popustil pritiskom delavcev ter odstavil direktorico in tehnično direktorico. Zaradi razmer, ki so v Beltinki, se je kmalu po imenovanju vršilca dolžnosti direktorja funkciji pisno odpovedal tudi Peter Bajželj, in tako so delavci ostali prepuščeni sami sebi in svojim neformalnim vodjem. Tudi upravni odbor je v tem času ostal v okrnjeni sestavi, skupščina se ni sestala, in ker niso dobili aprilski plač, so delavci nehali delati. Težko bi rekli, da je šlo za stavko, saj ta ni bila pripravljena v skladu s stavkovnimi pravili in kot kaže, se je tega zavedel tudi sindikat. Verjetno je prišlo do naveze sindikat – upravni odbor, saj si drugače ne moremo razlagati odločitve upravnega odbora, ki je s sklepom odredil čakanje za večino delavcev, te odločbe pa je delavcem delilo vodstvo sindikata. V razmerah, ko zatrjujejo, da imajo v Beltinki dela dovolj, je takšna odločitev nekoliko nerazumljiva, bodo pa dogajanja gotovo imela posledice tudi pri njihovih poslovnih partnerjih. Čeprav so bili člani upravnega odbora, ki so še ostali, nenehno na telefonski zvezi, se ta organ ne bo mogel znebiti nekaterih očitkov na račun potez, ki jih je potegnil.

Beltinka je tako ostala brez vodstva, proizvodnja stoji, odločitev o nadaljnji usodi podjetja pa naj bi bila sprejeta na včerajšnji seji, ko je upravni odbor povabil v Beltince najodgovornejše predstavnike Rašice, soboške občine in še nekatere druge, ki naj bi pomagali pri reševanju zapletenih razmer. Do sklepa redakcije odločitev še ni bila znana, že pred tem pa se je namigovalo, da bodo za Beltinko predlagali stečaj, hkrati pa ustanovili novo podjetje Beltinka trade, ki naj bi prevzelo in nadaljevalo proizvodnjo sedanje Rašice. Po vsem tem, kar se je zgodilo, smo pričakovali, da bo do stečaja prišlo, vprašanje pa je, če se njegovih posledic dovolj dobro zavedajo delavci, predvsem pa njihovi voditelji. Zastavlja pa se tudi vprašanje, kako dobiti v podjetje sposobnega človeka, ki bo pripravljen prevzeti direktorski položaj, ko pa je odstavljanje direktorjev v tem podjetju že tako rekoč folklora.

LUDVIK KOVAČ

Prekmurski šoferji s tovornjaki zasedli Parmovo ulico v Ljubljani

Počitnice na Parmovi

Čeprav je problem pomanjkanja dovolilnic za mednarodni prevoz blaga v Avstrijo izbruhnil na dan šele v zadnjih dneh, traja že nekaj let – vse od osamosvojitve, ko se je razdeljevanje prometnih dovolilnic preselilo iz Beograda v Ljubljano, so prevozniki iz severovzhodne Slovenije, Dolenjske in Bele krajine nezadovoljni z delom odbora za promet pri Gospodarski zbornici Slovenije. Predsednik tega odbora, ki sestavlja sezname prejemnikov dovolilnic, je direktor največjega slovenskega prevoznega podjetja s sedežem v Ljubljani. Medtem ko morajo nekateri prevozniki ostajati doma, ker ne dobijo dovolilnic, ali pa morajo tovor prevažati z mnogo dražjim oprtnim vlakom, tovornjaki Viatorja in Interevrope Koper brez problemov vozijo po zhaodnih državah.

»Za nas Ljubljana ni tako daleč, da ne bi mogli biti tam,« so si dejali enotni vodstvo in šoferji podjetij I.T. Trans in B & B, d.o.o., iz Murske Sobote. Ko nobene besede in nobeni dopisi niso več zalegli, niti niso dobili odgovora na svoje zahteve, so se v torek, 24. maja 1994, odpravili proti Ljubljani. 14 tovornjakov je zasedlo Parmovo ulico v Ljubljani, kjer je dislocirana enota ministrstva za promet in zveze. Tam so vztrajali en teden, do 1. junija 1994. Promet ni bil povsem oviran, svoje grožnje, da bodo s tovornjaki šli pred skupščino, pa verjetno ne bi mogli uresničiti, saj so jih ves čas budno nadzirali policisti. Kakorkoli: že ta enotedenski pojav tovornjakov dveh zasebnih soboških podjetij je opozoril javnost, medije (le nekateri so bili pozorni na zaporo ceste in ji posvetili prostor v časopisu, nekateri, npr. Slovenske novice, pa so šoferje primerjali z »jagodami« na tržnici) in odgovorne v ministrstvu, da z razdeljevanjem dovolnic nekaj ni v redu. Čeprav so bili šoferji na dopustu v Ljubljani kar sedem dni, pa ni bilo na spregled ne ministra Igorja Umka in ne njegovih sekretarjev. Prav tako še vedno niso dobili v vpogled dokumentacije o razdeljevanju dovolilnic v minulih dveh letih, iz katere bi bilo razvidno, zakaj je soboško podjetje z 22 tovornimi avtomobili dobilo v lanskem letu le 102 dovolilnici, čeprav so jih razdelili okrog 24 tisoč. Nekdo z zgolj dvema tovornjakoma je dobil 40 dovolilnic, največ pa seveda podjetja, ki so tačas še »družbena«, vendar so v postopku lastninjenja in bodo čez nekaj mesecev povsem enaka sedanjim zasebnim podjetjem, kakršni sta I.T. in B & B iz Murske Sobote, le da bodo štartala z boljšo osnovo (ker jih nekdo tačas močno podpira in skrbi za njihovo redno poslovanje) in bodo konkurenčnejša.

Besede **Mirana Beloglavca** (direktorja I.T. Transa), ko je prišel iz pisarne ministrstva na Parmovi v sredo, 1.junija, s tridesetimi dodatnimi dovolilnicami, so naslednje: *»Niso nas uničili danes, ampak nas bodo čez en mesec, kajti te dovolilnice nam zadostujejo le za tri tedne. Toda če njihovih pogojev danes ne bi sprejeli, bi lahko firmo takoj zaprli in odpustili delavce.«* Niso zahtevali dodatnih dovolilnic ali ugodnosti, zahtevali so le tisto, kar jim pripada po vseh pravilih. Imajo dokaze, da so bili kot podjetje oškodovani že v letih 1992 in 1993, saj niso prejeli toliko dovolilnic, kolikor jim pripada. Prvo leto so imeli registriranih 19 vozil, prejeli pa so le 33 avstrijskih dovolilnic, drugo leto so imeli že 22 vozil, prejeli pa so 102 avtrijski dovolilnici. Lani od 7. meseca dalje niso od ministrstva za promet in zveze prejeli niti ene dovolilnice, zato so začeli preverjati način delitve dovolilnic in ugotovili, da kriteriji za delitev niso bili upoštevani. Vse od oktobra lani so ustno in pisno opozarjali ministrstvo za promet in Gospodarsko zbornico Slovenije. Do konca aprila naj bi dobili odgovor, ker ga še sredi maja ni bilo, pomanjkanje dovolilnic pa je že ogrozilo normalno poslovanje, so ponovno zaprosili za odgovor in napovedali, da bodo tovornjake »disponirali« v Ljubljani.

To se je potem tudi zgodilo, čeprav rezultat protesta ni bil takšen, kot so pričakovali. Ni jim šlo za teh nekaj dodatnih dovolilnic, ki so jih prejeli (čeprav je tudi to dokaz, da dovolilnice so), ampak za razjasnitev, razgrnitev dosedanjega razdeljevanja dovolilnic. Tudi **Marjana Novak** z minstrovega kabineta je izjavila (Murski val, 2.junija), da bo ministrstvo vztrajalo pri zahtevi pregleda celotne dokumentacije, tako da bodo imela podjetja vsaj moralno zadoščenje, če že ne bodo mogla pokriti izgube, ki so jo utrpela zaradi nepravilnega razdeljevanja le-teh.

»Navodila in pravila ne morejo veljati le za ene, za druge

Tovornjaki dveh zasebnih prevoznih podjetij iz Murske Sobote so teden dni počitnikovali na Parmovi ulici v Ljubljani.

Miran Beloglavec: »Prometno politiko ureja nekakšna prometna mafija, ki je [illegible] nekje v državni birokraciji [illegible] velikih ljubljanskih podjetij[illegible]

pa ne! Vprašanje, če [illegible] podjetje sposobno [illegible] nančni pritisk. Ker smo en[illegible] den tukaj protestirali, bo [illegible] djetje oškodovano za okro[illegible] tisoč mark. Šoferji bodo [illegible] dobili neke dnevnice, [illegible] vedajo se, da ne morejo [illegible] žiti, če niso na poti. Že pr[illegible] bili več kot mesec dni ima[illegible] pa ne le zaradi pomanjk[illegible] dovolilnic, ampak zaradi [illegible] nih birokratskih zahtev, [illegible] smo morali o vsakem v[illegible] pošiljati izpiske o re[illegible] fotokopije prometnih [illegible] ljenj, overovljati te kopij[illegible] drugo. Viator za 150 [illegible] zil tega ne more početi, [illegible] bi mogli biti neprestano na [illegible] sti. Predsednik odbora [illegible] nikar kroji politiko na GZS [illegible] – na sestanku smo opozorili [illegible] so na GZS podrejeni [illegible] Večja podjetja [illegible] manjša,« so povedali [illegible] niki soboških prevoznikov.

Prav gotovo bo čedalje [illegible] težje dobiti dovolilnice [illegible] vožnjo po avstrijskih c[illegible] stah, saj je njihova pro[illegible] metna politika ekološko [illegible] ravnana (v nasprotju od [illegible] naše) na prevoz blaga z [illegible] leznico. Že sedaj je [illegible] tovornjakov na avstrijsk[illegible] cestah močno omejen[illegible] v prihodnje pa bo uvedla [illegible] Avstrija ob pomoči Švice [illegible] Francije še strožje ukrepe [illegible] – določene bodo obvezne [illegible] poti in čas prevozov blag[illegible] po cestah, saj bodo tovor[illegible] njaki lahko vozili le po [illegible] točno določenih cestah [illegible] največ osem ur na dan. [illegible] zahteve so tudi glavni kr[illegible] men spora med Avstrijo [illegible] Evropsko unijo, zato je [illegible] težko pričakovati, da bi jih [illegible] Sloveniji uspelo spremeni[illegible]

Na sestanku 31. maja [illegible] katerem so sodelovali g. Fatur[illegible] ga. Gregorič in g. Tropenau[illegible] z Ministrstva za promet in [illegible] zveze ter g. Hofbauer z razdel[illegible] nja pri GZS, so sprejeli naslednje sklepe: – podjetju I.T. Trans se izstavi 20 univerzalnih dovolilnic, pri delitvi za obdobje julij- avgust 94 se naveden[illegible] denemu podjetju lahko kot predujem izda le 20 dovolilnic na račun dosedanje uporabe oprtnega vlaka; skrajni rok za dosego razmerja 1:1 med vlakom in cesto in za vse do sedaj prejete dovolilnice je 31.8.94; – podjetju B & B kot specializiranemu prevozniku s hladilniki, širine nad 2,5 m, se do konca leta zagotovi kontingent 30 univerzalnih dovolilnic.

Če je že pomanjkanje dovolilnic in bodo morali v prihodnje s tovornjaki na vlake, naj [illegible] **pogoji veljajo enako za vse** – do sedaj pa je bilo tako, da je bilo za ene še vedno dovolj dovolilnic, drugi pa so morali izpolnjeti raznorazne pogoje, pa so še vedno dobili manj dovolilnic, kot jim gre.

BERNARDA B. PEČEK
FOTO: NATAŠA JUHNOV

ABC POMURKA INTERNATIONAL

Mednarodna trgovina
MURSKA SOBOTA d.o.o.
Lendavska 11

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo osebnega avtomobila AUDI 100–2,3, leto izdelave 1993, prevoženih 61.000km, reg. št. MS-M8-057, za izklicno ceno 3.300.000,00 SIT.
Javna dražba bo v sredo, 15. 6. 1994, ob 14,00 na dvorišču poslovne zgradbe v Lendavski 11 v Murski Soboti.
Interesenti si lahko ogledajo vozilo na parkirnem prostoru pred poslovno zgradbo v Lendavski 11 v Murski Soboti uro pred dražbo.
Pred dražbo morajo interesenti plačati varščino v višini 10% od izklicne cene vozila. Prometni davek plača kupec.

vaš prvi plastični denar

BANKA

BANČNA KARTICA

ZA SREDNJEŠOLCE IN ŠTUDENTE

Kolikokrat ste razmišljali o udobnem načinu dvigovanja vaše štipendije, denarja, ki ga zaslužite ali vam ga pošljejo starši? Ena od najboljših rešitev je prav gotovo bančni avtomat. Deluje vsak dan, podnevi in ponoči, tudi ob nedeljah in praznikih, na več kot 130 mestih povsod po Sloveniji.

KAKO DO BANČNE KARTICE AKEŠ?

Pridite v eno od bančnih enot ABANKE. Na osnovi vaše pogodbe s štipenditorji ali garancije staršev vam bomo odprli bančni račun. Dobili boste bančno kartico AKEŠ in osebno številko, ki jo boste uporabljali pri bančnem avtomatu.

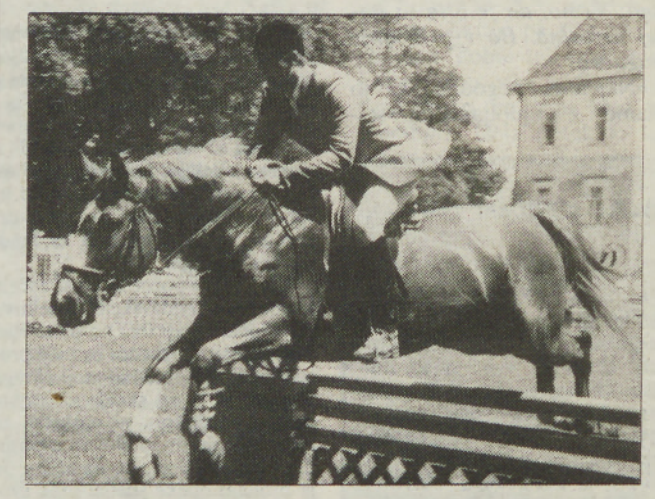

MEDNARODNI JAHALNI TURNIR RAKIČAN VOLVO 94

V soboto in nedeljo bo v parku ob gradu v Rakičanu velik mednarodni jahalni turnir v preskakovanju ovir Rakičan Volvo 94, ki ga organizira Konjeniški klub Murska Sobota. Nastopilo bo 140 konj iz šestih držav, v konkurenci pa bo tudi domača ekipa. Tekmovalo se bo v štirih dopoldanskih in petih popoldanskih disciplinah. Rakičan Volvo 94 je pomembna prireditev tako za organizatorje kot tudi domače tekmovalce, ki se bodo lahko preskusili v mednarodni konkurenci.

Sindikati imajo vrsto pripomb na predloženi Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju

Ločitev socialnih zavarovanj

V razpravi o predlogu proračunskih memorandumov za leti 1993 in 1994 je slovenska vlada napovedala postopno spreminjanje sistema pokojninskega zavarovanja, ki bo precej spremenil obseg pravic aktivnega in že upokojenega prebivalstva. Ravno zdaj je predlog zakona v zakonodajalnem postopku, pri čemer imajo v svobodnih sindikatih vrsto pripomb na omenjeni dokument, saj bodo predlagane spremembe in dopolnitve zakona močno vplivale na raven socialne varnosti upokojenih in aktivnih delavcev. Zato v sindikatih vztrajajo, da mora vlada pred dokončnim sprejemom zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju pridobiti mnenje in stališča ekonomsko-socialnega sveta, ki je bil ustanovljen 25. aprila letos s podpisom dogovora o politiki plač v gospodarstvu za leto 1994.

Sindikati med drugim opozarjajo, da so že pri pripravi podlag za pogajanja o socialnem sporazumu med cilje zapisali tudi zagotavljanje večje socialne varnosti po načelih vzajemnosti in solidarnosti znotraj obveznih zavarovanj. Za uresničitev tega cilja so oblikovali zahtevo, po kateri bi morali ustvariti možnosti za ločitev socialnih zavarovanj na delavska, delodajalska, kmečka in druga zavarovanja ter sklade. Po njihovem mnenju bi načelo vzajemnosti in solidarnosti znotraj upoštevali le znotraj posameznih zavarovanj oziroma skladov. Ta zahteva izhaja iz tega, da enake pravice posameznih kategorij zavarovancev ne opredeljujejo tudi enakih obveznosti teh kategorij zavarovancev pri plačilu prispevkov.

Premalo dosledno odpravljanje razlik v pravicah zavarovancev

Kot ugotavljajo v sindikatih, predlog omenjenega zakona sicer zmanjšuje nesprejemljive razlike v obsegu pravic glede vplačanih prispevkov, vendar ni dovolj dosleden. Predlagatelj zakona naj bi poudarjal predvsem nizke prispevke v primerjavi s pravicami zavarovancev podjetnikov in zasebnikov, zamolčal pa naj bi, da kmečki zavarovanci plačujejo le polovico tistih prispevkov, ki jih po veljavnem zavarovanju vplačujejo zasebniki in podjetniki. Poleg tega so bili kmetje v preteklih letih zaradi naravnih katastrof še dodatno oproščeni plačila že tako polovičnih prispevkov, izpada prihodka pa pokojninskemu skladu ni nadomestil nihče. Kot opozarjajo, pa se pravice kmečkih zavarovancev kljub temu niso zmanjšale v primerjavi z delavskimi. Zaposleni v družbenem kmetijstvu pa niso deležni obeh naštetih ugodnosti. Iz predloga zakona izhaja, da bi se kmečki zavarovanci še naprej lahko pokojninsko in invalidsko zavarovali za ožji obseg, in to praviloma v višini zajamčene plače. Zato v predsedstvu Zveze svobodnih sindikatov Slovenije vztrajajo pri zahtevi po ločitvi zavarovanj v obveznostih neenakopravnih kategorij zavarovancev.

Upoštevati vso zavarovalno dobo

Prav tako ugotavljajo, da 23. in 36. člen predloga zakona dopuščata možnosti, da se bo večina podjetnikov in zasebnikov zavarovala zgolj za najnižjo pokojninsko osnovo. V tem primeru bo padec realnih pokojnin občutnejši od napovedanega odstotka, saj bodo nizke zavarovalne osnove občutno znižale doslej veljavno povprečje plač pri valorizacijskih količnikih za ugotovitev pokojninske osnove. Tudi to je razlog za zahtevo po ločitvi delavskega od pokojninskega sklada podjetnikov in zasebnikov.

V sindikatih tudi vztrajajo, da naj se v predlogu zakona dosledno izpelje načelo, po katerem bi bila pokojnina čim bolj odvisna od prispevkov, ki jih je zavarovanec vplačal v času zavarovalne dobe. Če gre za kombinacijo zavarovalne dobe za polni in za ožji obseg pravic, naj bi predlagana rešitev veljala zgolj za pravice iz invalidskega zavarovanja, v primeru starostne in družinske pokojnine ter drugih pravic pa naj se ta pravica odmeri proporcionalno glede na dolžino zavarovalne dobe tako v ožjem kot polnem zavarovanju. Takšno določilo bi spodbujalo racionalno odločanje zavarovancev, ki sami izbirajo obsega zavarovanja.

Ne prezreti dodatka za delovno dobo

Poleg tega v delavski organizaciji menijo, naj se pri odmeri pokojninske in zavarovalne osnove poleg izhodiščne plače upošteva tudi dodatek za delovno dobo. 8. člen zakona namreč določa, da se zavarovancu, ki po 1. januarju 1966 ni imel najmanj enega leta zavarovanja, pokojninska osnova odmeri v višini povprečne izhodiščne plače, ki bi mu bila po mnenju ministrstva za delo določena po trenutno veljavni kolektivni pogodbi glede na delo, ki ga je opravljal v zadnjem letu svojega zavarovanja. Sindikati tudi pripominjajo, da je potrebno v 23. členu predloga zakona določiti, da se morajo podjetniki in zasebniki zavarovati po zavarovalni osnovi, ki je enaka izhodiščni plači za ustrezno delo po kolektivni pogodbi in dodatku za delovno dobo.

Sicer pa v sindikatih pravijo, da je treba določiti največ šestmesečni rok, v katerem mora Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije opredeliti minimalne zavarovalne osnove za podjetnike in zasebnike ter način in merila za razvrščanje zavarovancev.

Usklajevanje pokojnin prepustiti ZPIZ-u in ne vladi

Kot je rečeno, v sindikatih pogrešajo izračun posledic predlaganega načina usklajevanja pokojnin z ravnijo socialne varnosti upokojencev. Brez takšnega izračuna pa ni mogoče oceniti posledic predlaganih sprememb. Tako predlagajo, da državni zbor v začetku vsakega leta določi najmanj 85-odstotno razmerje med povprečno polno starostno pokojnino in povprečno plačo oziroma zavarovalno osnovo. Na ta način bi državni zbor lahko po potrebi omilil še neznane učinke prenizkih zavarovalnih osnov zasebnikov in podjetnikov na raven pokojnin. Prav tako se zavzemajo za četrtletno usklajevanje pokojnin, ki bi bilo povezano z rastjo plač.

Ker predlog zakona določa organizacijo kapitalskega sklada kot javnopravne osebe, ki posluje kot delniška družba, in je Republika Slovenija edini delničar tega sklada, predstavlja to po njihovem podržavljenje dela podjetij v postopku lastninskega preoblikovanja. Zato v sindikatih predlagajo, da sta tako kapitalski kot stanovanjski sklad pravni osebi z organi upravljanja, kot ga ima Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, saj ni nobenih razlogov, da bi kapitalski sklad upravljala država. Prav tako so za to, da se v predlagani zakon uvrstijo nova določila o skladu dodatnega prostovoljnega pokojninskega zavarovanja.

MILAN JERŠE

Obiskali smo tudi otroški vrtec v Dobrovniku

Včasih je enkratno

Kaj, le še peščica jih je ostala, smo pomislili ondan, ko smo okrog poldneva stopili na dvorišče dobrovniškega otroškega vrtca. TEREZIJA LACI (vodja enote), ki je bila zunaj s tisto skupinico, pa nam je povedala, da so drugi pri kosilu, potem pa bodo za nekaj časa legli k počitku. Torej za samevanje treh vzgojiteljic, varuhinje in kuharice je bilo še prezgodaj. K njim na obisk pa so nas napotili na Vzgojnovarstvenem zavodu Lendava, kjer smo povprašali, v katerih njihovih vrtcih se dogaja kaj več od običajnih programov.

Dobrovniški vrtec obiskuje v tem šolskem letu 46 otrok, ki so razdeljeni v 2 skupini (od 1. do 5. in od 5. do 7. leta). Pred leti jih je bilo za tri skupine, a se je vpis zmanjšal. Pa ne zaradi tega, ker bi starši raje sami pazili in vzgajali svoje otroke, ampak je prišlo do obsežnejšega zmanjšanja rojstev. Svojčas so imeli po 22 »šolskih« otrok (mala šola), letos jih je 12, drugo leto pa kaže, da jih bo samo še 6. No, za otroke to niti ni slabo, saj se jim lahko vzgojiteljice bolj posvečajo in imajo na voljo tudi dovolj prostora. Enega so lahko celo preuredili v priložnostno telovadnico oziroma večnamensko dvoranico. Zunanjih površin pa so imeli že prej več kot dovolj. Razmere za njihovo delo so torej dokaj ugodne.

In kakšne posebne aktivnosti so imeli letos? Prva dokaj odmevna je bila pričakovanje tetke Jeseni. S starši so se dogovorili, da so določenega dne tudi oni prišli v vrtec in bilo je precej zanimivo. Pekli so krompir, jedli kruh, namazan z zaseko, in čebulo, se igrali, tekmovali... Nekaj posebnega je bilo tudi jelkovanje, ko so spet pritegnili starše, da so pripravili domače pecivo in vse drugo, kar je bilo potrebno za okrasitev jelke, kot je bilo v navadi nekoč. Enkratno pa je bilo na pustovanju. Maskirali so se tudi vsi starši in se skupaj z otroki odpravili v povorki po vasi, nazadnje pa so se ustavili v gostišču Pri Lujzi, kjer je bilo pravo rajanje. Potem je bilo prav tako zanimivo, ko so barvali pisanice v raznih tehnikah, tudi z voskom. Z njimi so sodelovali na razstavi v Lendavi in razstavili so jih seveda tudi v svojem vrtcu. Zdaj pa se pripravljajo na slovo od šolskega leta, ko bodo spet imeli skupen piknik. Potemtakem je v njihovem vrtcu res prijetno.

JOŽE GRAJ

Vrtec v Dobrovniku obiskujejo tudi otroci iz Žitkovec. Prav gotovo jim je lepo tako zunaj, kjer imajo dovolj igral, kot znotraj, kjer si prav tako lahko naredijo zanimive igralne kotičke iz starega pohištva, ki so ga »preuredili« v ta namen.

Na OŠ Križevci pri Ljutomeru

Zares pisan dan

Z Osnovne šole Križevci so nas tako vztrajno vabili na njihovo prireditev Pisan dan, ki so jo pripravili minuli petek popoldne učenci in učitelji ter starši otrok, da nismo mogli odkloniti. In ni nam bilo žal.

Udeležence prireditve, ki bi ji lahko rekli tudi dan odprtih vrat šole, je pričakala pred vhodom skupina učencev v folklornih oblačilih in vsakemu so pripeli na prsa ličnо izrezljan sonček iz papirja. Najprej so se vsi skupaj zbrali v večnamenski dvorani, kjer je potekala zares pisana kulturna, zabavna in poučna prireditev, ki jo je vodila učiteljica Silva Vrbnjak; vmes je zbrane pozdravil tudi ravnatelj križevske osemletke Marjan Topolnik. Med nastopanjem učencev so nekateri starši prikazovali stara opravila, predenje na kolovratu, pletenje košare iz šibja idr. Člani novinarskega krožka pa so intervjuvali člane družine Žnidarič iz Stare Nove vasi. Nastopili so tudi znana mlada pevka Marija Šalamun, šolska folklorna skupina in ansambel Štrki, ki je potem še nekaj časa s svojimi melodijami zabaval mlajše in starejše obiskovalce.

Po prireditvi v večnamenski dvorani so se obiskovalci podali po razredih, kjer je bil prikaz različnih šolskih dejavnosti (delavnic). Člani zgodovinskega krožka so pripravili razstavo starih izdelkov, ki so jih nekoč uporabljali v gospodinjstvu in obrti, ter še posebno razstavo slik in pisnega gradiva o dinozavrih. V učilnici za nemščino in angleščino so obiskovalci lahko občudovali izvirnost pri ureditvi te učilnice. Učenci so jo skupaj z učiteljico Vero med drugim pobarvali po lastni želji. Na sredo stropa pa so obesili večjo vejo, na katero obešajo razna sporočila, vabila, spise, risbe... Kaj takega najbrž ni nikjer drugod. Pripravili so tudi družinska drevesa v angleškem ter prikaz 4 letnih časov v nemškem jeziku. Literarni krožek je ob tej priložnosti izdal posebno šolsko glasilo Marjetice, skupaj s knjižničarko pa so izvedli akcijo zbiranja starih knjig in pripravili razstavo. Najstarejša knjiga je molitvenik, ki je bil natisnjen pred 152 leti. Naravoslovni krožek je pripravil zanimivo razstavo malih živali. Videli smo lahko zajčke, pujske, mucke, psičke, ribice, račke, piščančke... V eni od učilnic so bili ročni izdelki, v drugi pisan izbor risb, v tretji se je predstavljal gospodinjski krožek z obloženimi kruhki, ki jih je lahko vsakdo poskusil, in morda smo še kaj spregledali.

In tudi zunaj je bilo kaj videti. Tam so se predstavljali najbolj zagreti privrženci športa, vrhunec vsega pa je bila slovesna otvoritev nove steze za tek na 100 metrov. Ta čast je pripadla glavnemu botru, ki je bil direktor Križevskih opekarn Branko Zidar, pridružil pa se mu je tudi ljutomerski župan Mirko Prelog. Nato so pripravili še tekmovanje in se potem znova vrnili v večnamensko dvorano, kjer je nekaj časa še tekel zanimiv program. Bil je to zares pisan dan.

JOŽE GRAJ

Vestnik
vsak četrtek

Pred velikim praznikom v Genterovcih

100-letnica šolstva

Ko so v Genterovcih ob začetku šolskega leta nekoliko podrobneje prelistavali kroniko vasi, so med drugim ugotovili, da so dočakali 100. obletnico šole. Odločili so se, da bodo ta okrogli jubilej proslavili karseda delovno in slovesno.

Posebej so si zadali tudi projektno nalogo z naslovom Šolstvo v naših krajih, ki so jo opravili petošolci. Le-ti so namesto k pouku teden dni hodili po vaseh njihovega šolskega okoliša, zbirali razno gradivo, anketirali ljudi, si zapisovali to in ono ... Potem ko so strnili in obdelali ugotovitve, so pripravili posebno razstavo in svojo projektno nalogo predstavili tudi drugim učencem v šoli. Ob tej priložnosti so povabili tudi nekatere starše in pisca kronike o Genterovcih Sandorja Vargo, tako da je bilo vse skupaj še zanimiveje.

O tem njihovem projektnem delu so nam nekateri povedali:

JASMINA PUCKO: »Raziskovala sem preteklost šolstva v Mostju. Najbolj presenečena sem bila, ko so mi ljudje pripovedovali, da nekoč niso imeli v šolah takšnih žog kot sedaj, ampak so jih izdelovali iz kravje dlake. Zvedela sem tudi, da niso hodili na šolske izlete.«

ATILA NEMET: »Poizvedoval sem v Genterovcih in najbolj zanimivo se mi je zdelo to, da nekoč niso uporabljali zvezkov, ampak so nosili s sabo le vsak svojo tablico, na katero so pisali, računali, risali in delali tudi domače naloge.«

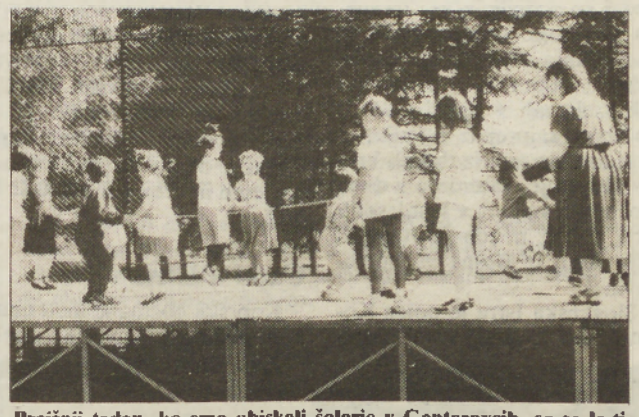

Prejšnji teden, ko smo obiskali šolarje v Genterovcih, so se le-ti že pripravljali na proslavo ob 100-letnici šolstva, ki bo to nedeljo dopoldne. Slavnostni govornik bo minister za šolstvo in šport Republike Slovenije Slavko Gaber, povabilo pa so poslali tudi predsedniku naše države Milanu Kučanu ter drugim uglednim gostom v Sloveniji in na Madžarskem. (Fotografija: J. G.)

HELENA ŠTEFANEC: »V šoli ni bilo organizirane prehrane, ampak so si morali otroci hrano nositi s sabo. Enkrat letno so šli v gozd in se tam igrali. To je bil zanje šolski izlet. Učenci so morali tudi nabirati suhljad, saj so si morali sami kuriti v peči.«

KATJA GÖNC: »Učenci so morali večkrat za kazen ostati «pošoli», če niso imeli nalog ali se česa naučili. Če je bil kdo preveč poreden, ga je učitelj poslal v kot stat ali klečat. V šolo so hodili dopoldne in popoldne.«

TIMEA GYÖRKÖS: »Pri eni hiši smo našli tudi tablico, kakršne so nekoč uporabljali za pisanje in risanje namesto zvezkov in papirja. Starejši ljudje so nam tudi pripovedovali, da so imeli le enkrat odmor, in to ob 10.00, da so lahko pojedli, kar so si prinesli s sabo.«

Ob obisku na genterovski osemletki so nas opozorili tudi na dokaj uspešne **citrarje**, to je skupino desetih učencev in učenk, ki se je udeležila pred kratkim 1. območnega tekmovanja mladih citrarjev v Oplotnici, kjer so zasedli 1. mesto in se tako uvrstili na državno tekmovanje, ki bo septembra. Citrarji igrajo madžarske ljudske in umetne pesmi, in če je treba, spremljajo tudi šolsko madžarsko **folklorno skupino**. Le-ta se je letos udeležila občinske revije v Odrancih, nato pa še območne v Mariboru in republiške v Kopru. V skupini plešejo otroci madžarske in slovenske narodnosti in tako je tudi pri citrarjih. Šola je namreč dvojezična.

JOŽE GRAJ

6. mednarodno srečanje treh šol pri Svetem Juriju

Širši pomen

Učenci in učitelji osemletke pri Svetem Juriju so minuli petek povabili v goste svoje vrstnike oziroma stanovske kolege z osnovnih šol Arany János v Monoštru (Szentgotthárd, Madžarska)) in Neuhausu (Avstrija). Skupaj jih je bilo okrog 400.

Pridružili pa so se jim tudi župani občin Murska Sobota Andrej Gerenčer, Monoštra Karoly Bauer in Neuhausa Johann Pock ter okrajni glavar Ženavec Hubert Janich, pedagoški svetovalec Zavoda Republike Slovenije za šolstvo in šport – OE Murska Sobota Tone Praček, predstavniki Občinske organizacije Rdečega križa M. Sobota, predstavniki KS Rogašovci in domačini.

Tako je dobilo to srečanje, ki je namenjeno v prvi vrsti merjenju športnih moči in spretnosti med učenci treh šol iz obmejnih krajev, precej širši pomen. Gre tudi za medsebojno spoznavanje, navezovanje prijateljskih stikov, izmenjavo izkušenj, pogledov ... Vsi župani so se na krajšem pogovoru zavzeli, da morajo taka srečanja ostati še v prihodnje in podprli so tudi zamisel, da bi jih kazalo še obogatiti. Tokrat so pripravili tudi skupno razstavo likovnih in tehničnih izdelkov učencev vseh treh šol. Med drugim pa je bila dana pobuda, da bi pripravljali tudi skupne raziskovalne naloge – da bi na primer proučili, kako je z vodotoki, ki imajo svoje struge v bližini šol. Na prvem mestu pa naj bi vseeno ostale športno-zabavne igre. Tokrat so domačini stali na zmagovalnem odru v vseh skupinskih disciplinah. Gostje pa so nam povedali, da so se kljub temu zelo dobro počutili pri Svetem Juriju in v Rogašovcih ter da bodo imeli na to srečanje še dolgo lepe spomine.

JOŽE GRAJ

Ko so bile športne igre končane, so se učenci in tudi nekateri odrasli prijetno zabavali ob glasbi. (Fotografija: J. G.)

gremo na morje – vestnikov vlak '94

Dva centimetra za vsakega Slovenca

Vse do osamosvojitve je Slovenija komajda vedela, da ima tudi morje. Ko so se sodržavljani s celine pripeljali skozi istrska vrata in se jim je odprl pogled na morje, se je oko oziralo dalje, čez Dragonjo v hrvaško Istro in naprej v Dalmacijo in na otoke. Danes vam zna vsak v slovenskem državnem središču dragocenost tega koščka obale ovrednotiti v centimetrih. Na vsakega Slovenca prideta namreč natanko dva. Nekoliko pozno morda, toda pregovor pravi Bolje pozno kot nikoli. Njeni prebivalci se ob tem sicer kislo nasmihajo, nekoliko tudi zaskrbljeni, da jim bodo v centru nad tem dragocenim koščkom Slovenije odvzeli tudi avtonomnost odločanja.

Iz polpretekle zgodovine

Slovenci smo do svojega morja prišli pravzaprav po zapleteni, celo tragični zgodovinski izkušnji: po eksodusu Italijanov po drugi vojni v Italijo. Tedaj so doživijala vsa tri mesta slovenske obale množično izseljevanje avtohtonega prebivalstva, kamor so se potem začeli vseljevati v nekaj valovih po vojni najprej iz zaledja, iz Brkinov, pa tudi iz drugih krajev Slovenije, zatem pa v dveh močnejših valovih v šestdesetih letih tudi iz nekdanje Jugoslavije, zlasti iz Bosne in Hercegovine.

Slovenska Istra je poleg Kosova tako po drugi vojni doživljala največje demografske spremembe v trakratni državi Jugoslaviji: pojav litoralizacije, množičnega preseljevanja prebivalstva v vsa tri obalna središča in izpraznitve podeželja. Danes se življenje na vas, v zaledje Izole, Kopra in Pirana, spet vrača, obalo pa so v vseh teh povojnih letih že tako pozidali, da danes bijejo ekologi za vsako ped še ohranjene narave ostre boje z načrtovalci urejanja prostora. Toda vse večja nujnost je, da si bodo morali vsaj snovalci turističnega razvoja slovenske obale z ekologi prej ali slej prijateljsko seči v roke. Doslej so se žal oboji prepogosto obnašali kot sprti bratje.

Kljub zablodam in sporom prijazna

Seveda pa ponujajo slovenska obala, njena tri mesta in podeželsko zaledje kljub povojnim zablodam v arhitekturi, industrializaciji in današnjim političnim sporom, kdo naj bi na njej gospodaril – ali država ali tamkajšnje občine, neštete zgodovinske in kulturne dragocenosti, vse prijaznejšo in raznovrstnejšo gostinsko ponudbo, pristanišča za navtični turizem, športna igrišča in nočna zabavišča s pestrim programom, številne poletne prireditve – letos prvič bo tu mednarodni gledališki festival – v zaledju se razvija kmečki turizem in navsezadnje kljub hitri povojni pozidavi tega kratkega obalnega pasu kar nekaj lepih in urejenih kopališč in plaž.

Capo d'Istria

Koprska občina je med obalnimi občinami največja in nekdanji sloves, zaradi česar je dobilo njeno glavno mesto tako zveneče ime »Capo d'Istria«, so začinili še današnji zapleti okrog referenduma, saj je koprsko referendumsko območje Ustavno sodišče razveljavilo. Koper se seveda lahko ponaša z bogato zgodovino, v kateri je imel v času Beneške republike zelo pomembno mesto. V njem si zagotovo velja ogledati glavni trg z maršalovim imenom, za katerega se v občini še vedno prepirajo, kako naj bi ga na novo imenovali, ali po svetniku sv. Nazariju ali kar (kot bi bilo celo zelo običajno in nevtralno) Mestni trg. Tu so največja stolnica v Sloveniji z visokim zvonikom, ki so ga pred leti obnovili in je danes odprt tudi za obiskovalce, mogočna Pretorska palača v beneškem slogu, kavarna Loža in seveda Pokrajinski muzej. Ob kavarni Loža je galerija z istim imenom, v kateri Obalne galerije Piran pripravljajo razstave svetovnih avtorjev. Takoj ob Pretorski palači vas pot zanese v najbolj živahno Čevljarsko ulico v mestu s številnimi trgovinicami in galerijo Meduza. Tisti, ki se navdušujejo za navtični turizem, si bodo zagotovo želeli ogledati koprsko marino, ki je zrasla ob Luki, žejo in lakoto pa si bodo tu lahko potolažili z zares izjemno ponudbo ribjih specialitet in vrhunskega vina v lokalu Skipper, od koder je tudi lep razgled na morje. Seveda naj ob tovrstni ponudbi omenimo, da so se v vasi v zaledeju pred leti vrnile nekdaj tako znane osmice, kjer vam postrežejo z domačim vinom in jedmi.

Turističnim delavcem ne sme zmanjkati domiselnje. Tako so jo uporabili za zabavo otrok.

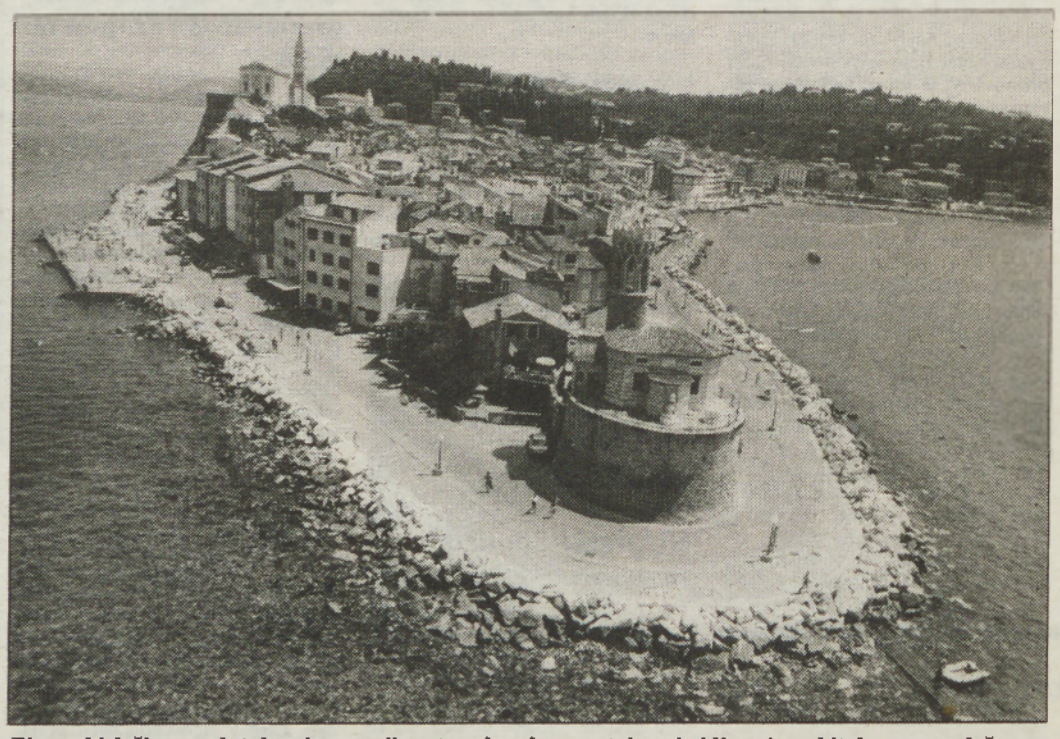

Piran, ki leži na polotoku, je s svojim starodavnim mestnim obzidjem in arhitekturo razglašen za kulturni spomenik prve kategorije. Pirančani so zlasti ponosni na svojega slavnega meščana, violinista in skladatelja Giussepeja Tartinija, po katerem je imenovan tudi glavni trg ob mandraču, kjer stoji hiša, kjer je živel, in kjer stoji tudi njegov kip. V Piranu so številne galerije (Mestna galerija, Meduza 2, galerija Donat...), Pomorski muzej in akvarij.

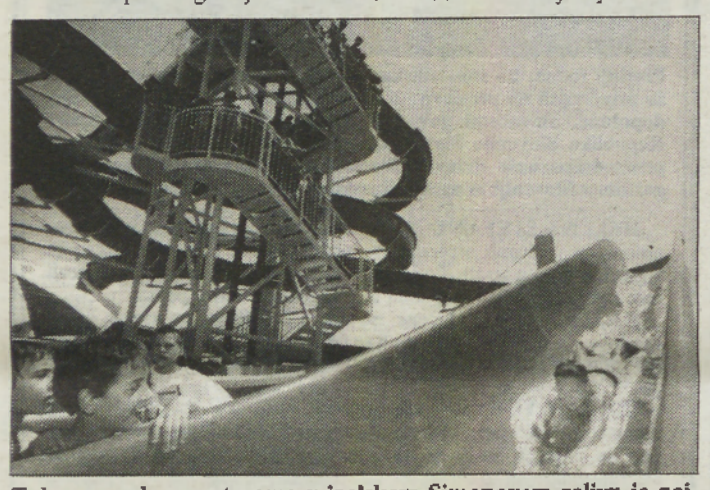

Tobogan z dvema stezama v izolskem Simonovem zalivu je največji na slovenski obali, torej tudi največji v Sloveniji. Visok je deset metrov, stezi pa obe skupaj merita približno dvesto metrov.

Slovensko morje je polno jadrnic. Tu se hitro razvija navtični turizem z marinami v Kopru, Izoli in Luciji.

Muzej solinarstva v krajinskem parku v Sečovljah, katerega upravlja Pomorski muzej Sergeja Mašera v Piranu, je bil letos med nominiranci za visoko priznanje Evropski muzej leta 1994, muzejsko nagrado Sveta Evrope, kar je nedvomno zelo laskavo priznanje. Letos urejajo v opuščenih solinah že drugo solinarsko hišo in drugo solinarsko polje. Hiša ne bo le muzej, temveč bo namenjena bivanju solinarjev, ki bodo na muzejskem solinarskem polju pridobivali sol. Zanimivo je, da so lani pridelali prvih 120 ton soli in z izkupičkom od prodaje pokrili stroške treh zaposlenih v solinarskem muzeju. Naj še povemo, da v tem krajinskem parku gnezdi nad dvesto vrst ptic.

Po številnih sončnikih je razpoznavna portoroška plaža, ki je v vročih poletnih dneh obljudena do zadnjega centimetra.

Izola nekoliko razsuta

V teh junijskih dneh Izola svojih gostov ne pričakuje ravno kot nevesta. Čeprav tudi v Kopru prenavljajo nekatere ulice in trg na Mudi, pa z razdrtostjo izolskega starega mestnega jedra Koper nikakor ne more tekmovati. V Izoli namreč na veliko prenavljajo staro in dotrajano mestno kanalizacijo, kar povzroča veliko preglavic tako prebivalcem kot najemnikom lokalov v teh ulicah, zlasti pa občinskim možem, ki se nadejajo, da bodo dela do visoke turistične sezone vendarle končana. No, v eni od teh razdrtih ulic stoji tudi zagotovo najlepša stavba iz izolske preteklosti – Besenghijeva palača v baročnem slogu, ki si jo je kljub neprijaznemu okolju, potrebno ogledati. Izola je sicer zelo prijazno mesto s številnimi parki, odlično gostinsko ponudbo in zelo urejenim kopališčem v Simonovem zalivu, ki se menda – tako vsaj trdijo Izolani – ponaša z najlepšim sončnim zahodom na svetu, od lani pa tudi z največjim tobogan na Obali. Zgoraj brez se lahko dame nastavljajo na vseh izolskih plažah (Svetilnik, Dom upokojencev, plaža ob domu Dveh topolov), čisto brez pa si lahko oba spola privoščita sončenje na drugi plaži od Simonovega zaliva proti Strunjanu, na slavnih izolskih Belih skalah. Seveda bi bil greh, če si ne bi privoščil kozarca hladne pijače na najlepši razgledni točki, na Belvederu nad Izolo.

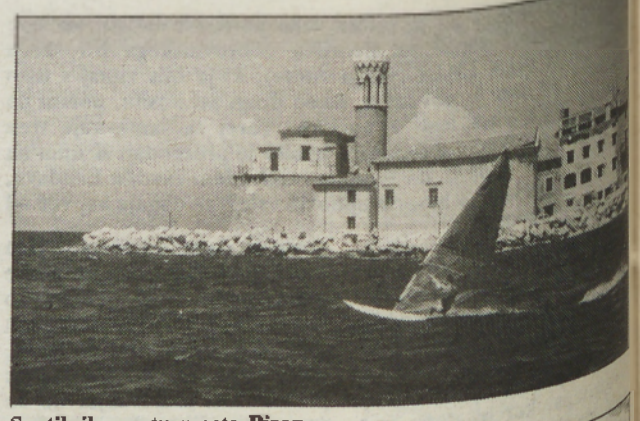

Svetilnik na rtu mesta Piran

Na urejena kopališča sicer ne smejo, toda tu in tam se vendarle pritihotapijo med človeške kopalce.

Z Bernardina le pogumni

Največjega slovenskega turističnega središča, Portoroža, seveda ni treba posebej predstavljati. Pač pa naj najpogumneži ne prezrejo letošnje novosti, ki jo ponuja turistično naselje Bernardin. Z visokega železnega stolpa se bodo lahko elastiki lahko pognali kar nekaj metrov v globino, že jim seveda ne bo poprej srce zletelo v hlače.

Piran pa je zagotovo najbolj očarljivo slovensko obalno mesto. V njem se človek na vsakem estetskega čuta, ne da bi hotel. Domačini se sicer na velikih pritožujejo nad počasnimi arhitekturnimi rešitvami pri obnavljanju posameznih stavb v mestnem središču, prišlek pa se bo še vedno samo usedel in gledal, pa naj bo to pred prenovljeno kavarno Galerija ali na Tartinijevem trgu ali na ribjem, kjer so številni gostinski lokali z izbrano ponudbo rib in morskih sadežev ter vin domačega vinorodnega okoliša, ali pod večer občudoval razsvetljeno cerkev sv. Jurija nad mestom. Seveda pa bi bilo bogokleštvo, če si na svojem obisku v piranski občini ne bi ogledali solnih veljskih solin, krajinskega parka, kjer so si predniki sedanjih Pirančanov s pridobivanjem soli na plitvinah ustja reke Dragonje v morje slatili svoj kruh.

MAJDA SUŠA

Domača in umetna obrt kot sestavina identitete pokrajine

Nakupujmo s cekarji!

Nekaj se le spreminja! Če so se v preteklosti poslovneži (in drugi, ki so postali meščani in »svetovljani«) sramovali slamnate košare ali pletenke, izdelkov iz koruznega lubja, lesa in drugega, kar pač izdelujejo ljudski umetniki na domu, so danes ponosni na to, da v njihovi pokrajini nekdo še obvlada umetnost izdelovanja dežnjekov, lončevine in pletenk. Pa ne le to! Prav največji meščani, ki iščejo pot nazaj k naravi in želijo živeti zdravo, hočejo imeti ob sebi v vsakdanjem življenju uporabne izdelke iz domačih materialov, ki jih izdelujejo v slovenskih vaseh. Veliko gospodinj je v zadnjem času plastične vrečke zamenjalo za domače cekarje, pletene iz šibja ali slame (bolj »šik« izgledajo, pa še bolj praktični so za prenašanje nakupljenega). Jed se ji zdi okusnejša, če je pripravljena v lončeni posodi, sadje mora biti v košarici iz šibja, v leseni skledici pa lešniki in rozine. Poslovneži, ki imajo nemške, francoske ali angleške partnerje, ne kupujejo več poslovnih daril v tujini ali brezcarinskih trgovinah – lepo oblikovani izdelki domače obrti iz gline, slame ali lesa so najboljše darilo, saj predstavljajo identiteto naše pokrajine. Nalivno pero, parfum, drago žgano pijačo ali podobno lahko dobijo poslovneži v vsakem mestu katerekoli države, takšnih izdelkov iz slame, koruznega lubja ali gline pa ne morejo dobiti povsod, ampak samo tukaj.

Da so izdelki domače in umetne obrti se kako pomembni tudi v turistični ponudbi pokrajine, ki želi prodajati ne le hotelske sobe in vročo vodo, so se marsikje že zavedli. Pri nas tega ne bi mogli trditi. Poleg imajo zdravilišča in agencije nekaj »točk«, kamor množično vodijo turiste in jim jih kažejo kot nekakšen **fosilni ostanek domače obrti**; najbolj so oblegani lončarji! Toda to ni pravilna predstavitev, niti se ne potrudijo, da bi poskušali predstaviti vse bogastvo izdelovanja domače obrti v pokrajini ob Muri. Povejte tujemu turističnemu strokovnjaku, da že dvajset let vozite turiste k istemu lončarju, katerega delavnica je vedno enaka (tudi zanemarjena)! To ni mogoče, turistični produkt je potrebno vsako leto spreminjati, ga obnavljati, osvežiti, mu kaj dodajati – da, tako vam bo povedal.

Prof. dr. Janez Bogataj, eden redkih strokovnjakov, ki se je spustil s svojega predavateljskega pulta in pomaga ljudem s konkretnimi nasveti, meni takole: »*Posamezne panoge domače in umetne obrti bo treba v prihodnje narediti predvsem* dimbolj **»javne«** v smislu javnega, odprtega prikazovanja in izdelovanja. Izdelovalec in konsument si nikoli nista bila tako blizu, kot sta si ravno sedaj. Delavnice odprtih vrat, kreativni tečaji, «work shops» in druge oblike komunikacije z domačo in umetno obrtjo ter posameznimi tehnološkimi postopki ter veščinami so že sedaj v nekaterih državah pomembna sestavina, ki omogoča tudi obstoj in razvoj posameznih dejavnosti. Morda se zdi na tem mestu primerna pobuda, da bi dobili v prihodnje **evropski seznam, vodnik ali kar zemljevid** najbolj znanih območij in krajev s posameznimi panogami domače in umetne obrti. To bi bil lahko odličen element našega medsebojnega spoznavanja, motiv za odkrivanje ustvarjalnih različnosti posameznih okolij, krajev, pokrajin, dežel, regij in seveda tudi držav. Pravzaprav nas tudi o tem pouči zgodovinska izkušnja, saj so posamezne panoge domače in umetne obrti že v preteklih stoletjih pomembno sooblikovale podobo mednarodne komunikacije. Javnost delovanja posameznih panog domače in umetne obrti seveda pomembno **sooblikuje vsebino turistične ponudbe**, in sicer tiste ponudbe, ki ni sestavni del t.i. turistične industrije, ampak človeku in okolju prijaznega turizma, turizma odkrivanj in spoznanj, turizma duhovnih obogatitev in kulturnih bogastev. Izdelki domače in umetne obrti so lahko nasprotje t.i. «airport artu» in vsemu drugemu množičnemu kiču turističnih spominkov. V posameznih panogah domače in umetne obrti moramo videti tudi tisto razvojno smer, ki nas privede do sodobnih oblikovalskih rešitev. Torej **oblikovanja (tudi industrijskega)**, ki se ne zadovolji le z variiranjem in kopiranjem znanih modelov, ampak gradi iz lastnega «naboja» oziroma vgrajuje v rešitev sestavino **identitete**. S tem postajajo sodobno oblikovanje in posamezni predmeti razpoznavni sami po sebi, ne da bi jih bilo treba še posebej opisovati in opremljati s pojasnili o izvoru, poreklu in vsem, kar pogosto spremlja sodobne (?) izdelke.«

Pa še praktični nasveti za vse, ki bi se v prihodnje želeli ukvarjati z domačo ali umetno obrtjo. 1.2. 1992 so prenehala veljati vsa prej izdana mnenja in soglasja, zato si morajo vsi, ki so prepričani, da bi lahko s spretnostjo izdelovanja izdelkov tudi kaj zaslužili, pred uporabo 5-odstotne znižane davčne stopnje pridobiti mnenje pristojnega republiškega upravnega organa. Izdelovalci si morajo najprej **za vsak izdelek posebej** pridobiti mnenje komisije za domačo in umetno obrt pri Obrtni zbornici Slovenije. Na naslov Goran Lesničar – Pučko, Celovška 71, Ljubljana pošljete izdelek skupaj z vlogo (kjer opišete potek izdelovanja in vse vaše osebne podatke). Poravnati morate tudi stroške dela komisije (na OZS), ne glede na to, kakšno mnenje vam bodo izdali. Če so izdelki večji, pošljete prošnjo za ogled na domu. Pristojni resor pri Gospodarski zbornici Slovenije izda nato na osnovi mnenja komisije pri OZS ustrezno mnenje na posebnem obrazcu, nato pa se mnenje skupaj z obvestilom pošlje v soglasje ministrstvu za finance. Ministrstvo za finance izda soglasje na istem dokumentu, kot je dano mnenje omenjenega resorja za gospodarsko dejavnost. Vsi izdelovalci domače obrti imajo pravico uporabiti 5-odstotno znižano davčno stopnjo za svoje izdelke šele z datumom pozitivno izdanega soglasja ministrstva za finance, ki ga prejmejo po pošti. **Nalepke ali obešanke** za izdelke domače obrti dobite (kupite) na sedežu Obrtne zbornice Slovenije v Celovški 71 v Ljubljani – seveda pa jih lahko kupite le na osnovi izdanega soglasja.

(Fotografije so z razstave Dobrote pomurskih kmetij 1994 v Lendavi)

BERNARDA B. PEČEK

POPRAVEK!

V prejšnji številki Vestnika je prišlo na strani NAJ... KMETIJE 94 do manjše pisne napake, ki pa je pomensko zelo velika. Pri ocenjevanju ne iščemo »podolgovatih«, ampak POKONČNA okna. Prav tako ne bomo pisali o »notranji opremi kmečke družine«, ampak o notranji opremi kmečke HIŠE.

PRIJAVNICA:

Naslov lastnika: _____

_____

Po domače: _____

Kmetija je:

a) starejša, dobro ohranjena

b) nova, krajini prilagojena arhitektura

c) vodnjak

Če imate ali poznate kmetijo, ki se s svojo arhitekturo spaja z goričko, ravensko, obmursko ali slovenskogoriško krajino, na kateri kmetujejo vzorno in okolju prijazno, spoštujejo in ohranjajo tradicijo, kjer so doma rože in prijazni ljudje... jo kar prijavite za 4. Vestnikovo ocenjevanje iščemo NAJ... KMETIJO 94.

Prijave zbiramo do 18. junija 1994 na naslov VESTNIK, Slovenska 41, 69 000 M. Sobota.

Oskrba koruze

Okopavanje

Kakor vse okopavine je tudi koruza hvaležna za okopavanje. Okopavanje ali zračenje tal je potrebno predvsem zato, da zrahljamo zgornjo plast zemlje in razbijemo skorjo, ki je nastala ob dežju in nalivih. Tako preprečimo tudi izhlapevanje vode iz zemlje, ki je na zaskorjenih tleh veliko večje kot na zrahljani – kultivirani zemlji.

Zrahljana zemlja lahko vpije tudi več padavinske vode, povečana zračnost pa ugodno vpliva na kemične in biološke procese v zemlji in s tem na rast koruze.

Na vseh njivah s koruzo, kjer se je naredila skorja ali kjer ima koruza slabo začetno rast, priporočam čimprejšnje okopavanje – kultiviranje.

Z okopavanjem zračimo vrhnjo plast ornice, tako se tla hitreje segrejejo, preprečujemo izhlapevanje vode iz ornice in obenem uničujemo plevelne rastline.

Za okopavanje koruze uporabimo medvrstno frezo ali grebač (okopalnik). Pri kultivatorjih – okopalnikih je pomembna oblika okopalnih rezil. Srednje rezilo naj bo trikotne oblike (t.i. lastovica), bočni rezili pa naj bosta kotni (pol lastovice), da ne porežemo korenin koruze. Pri prvem kultiviranju imamo lahko zaščitne krožnike, ki jih pri drugem okopavanju v fazi 8 listov odstranimo, da ne poškodujemo listov koruze. Prvo okopavanje koruze je lahko bolj široko in globoko, drugo pa plitvo in ozko.

Pri prvem okopavanju do faze 4 listov je širina okopalnega pasu 50 cm in je lahko 8–10 cm globoko. Pri drugem okopavanju do faze 8 listov je širina okopalnega pasu 40 cm in globina obdelave 6–7 cm.

Združevanje – agregatiranje strojev

Pri pridelavi koruze vedno bolj gledamo tudi na stroške pridelave (porabo goriva, gnojila, škropiva, strojne in ročne delovne ure itd.) Če želimo koruzi dati to, kar potrebuje, in obenem prihraniti stroške, moramo razmišljati o združevanju – agregatiranju strojev. Tako da v enem obhodu opravimo vsaj dve delovni operaciji (okopavanje + gnojenje ali okopavanje + uničevanje plevelov ali okopavanje + listno gnojenje). Z malo dobre volje in znanjem izkušenih mehanikov je možno montirati na nosilni okvir vsaj dva priključka, tudi če sta oba gnani orodji (npr. medvrstna freza + škropilnica). Z agregatiranjem strojev se nekateri mehaniki že ukvarjajo, najbolj zavzeti po mojem mnenju pa so strokovnjaki iz podjetja KEP v M. Soboti.

Podrobnejše informacije o agregatiranju strojev pa lahko dobite tudi pri vašem kmetijskem svetovalcu.

Koruzo priporočamo okopavati dvakrat. Prvič v fazi 4 listov, ko je tudi čas za škropljenje s herbicidi po vzniku ali listno gnojenje, in drugič v fazi 6–8 listov, ko je čas za dognojevanje.

Okopavanje naj bo združeno s škropljenjem v vrste (s herbicidi ali listnim gnojilom) ob prvem kultiviranju in z dognojevanjem ob drugem kultiviranju.

Dognojevanje z dušikom

Koruza ima v začetni fazi rasti majhne potrebe po dušiku. Z rastjo se potrebe povečujejo in so največje v metličenju in vetenju. Ob setvi lahko zadovoljimo potrebe po dušiku z NPK in organskimi gnojili, prevelike količine uree ob setvi lahko delujejo zaviralno na začetni razvoj koruze na težkih tleh, na lahkih tleh pa so podvržene izpiranju. Z dušikom gnojimo šele takrat, ko rastejo potrebe po tem hranilu, tj. pri ranih hibridih (FAO razred 100 in 200) v fazi 5.–6. lista in pri poznejših hibridih v fazi 6.–8. lista.

Vsa mineralna gnojila moramo z okopavanjem vdelati v tla. Za dognojevanje uporabimo KAN ali UREO, lahko tudi NPK s poudarkom na dušiku tam, kjer ni bilo opravljeno osnovno gnojenje s celotno količino. Koliko dušika? To je odvisno od ranosti hibrida, pričakovanega pridelka gnojenja z organskimi gnojili in gnojenja ob setvi. Najbolj okvirno lahko izračunamo potrebe po dognojevanju, če od skupnih potreb dušika, tj. 180–220 kg N/ha, odštejemo kg dodanega čistega dušika ob setvi (upoštevamo dušik v mineralnih in organskih gnojilih). Natančneje se lahko približamo potrebam po dognojevanju z dušikom na podlagi talnega nitratnega testa. Vzamemo vzorce tal do globine 60 cm, izmerimo količino mineralnega dušika v tleh in potrebe po dognojevanju. Talne nitratne teste opravljajo kmetijski svetovalci na željo pridelovalcev zaenkrat brezplačno.

Listno gnojenje

S foliarnim gnojenjem ali gnojenjem skozi list lahko pomagamo koruzi na začetku rasti. Pomaga predvsem, če so neugodne rastne razmere. Uporabimo folilar, horty ali drugo tekoče gnojilo v količini 5–10 litrov/ha. V tako nizkih odmerkih ne moremo zagotoviti potrebe po osnovnih hranilih, zato je tovrstno dognojevanje lahko samo dopolnilno. Po možnosti škropimo samo v vrste in istočasno z okopavanjem. Kadar uporabljamo ureo kot listno gnojilo, pazimo na ožige, ki jih lahko povzroči prevelika koncentracija ali mrzla voda. Listnega gnojenja z ureo se izogibajmo, če se pa že odločimo, odmerimo 5 do največ 10 kg uree na 100 litrov vode.

Inkorporacija gnojevke

Na kmetijah, kjer je dovolj gnojevke, priporočamo dognojevanje koruze z gnojevko. Gnojevke ne smemo škropiti po koruzi, ampak jo s pomočjo posebnih dodatkov na cisterni vdelamo – inkorporiramo v tla, tako preprečimo tudi smrad in izgube amoniaka v zrak.

ZITA FLISAR NOVAK, dipl. inž. agr.

Dogajanja na ljubljanski borzi

Spoštovane bralke in bralci, tokrat bo poročanje o dogajanjih na ljubljanski borzi oziroma na trgu vrednostnih papirjev zajemalo obdobje med torkom 31. 5. in ponedeljkom 6. 6. 1994.

1. 6. 1994 je Ljubljanska borza objavila sporočilo za javnost za delniško družbo Rogaška ZHT. Skupščina delničarjev omenjene delniške družbe je 20. 5. 1994 sprejela sklep o izplačilu dividend od 30. maja 1994 dalje. Izplačilo dividend je Služba družbenega knjigovodstva prepoveđala na podlagi 593. člena Zakona o gospodarskih družbah, ki prepoveduje izplačilo dobička v podjetjih, ki se lastninsko preoblikujejo. Iz sporočila za javnost je razbrati, da se delniška družba Rogaška ZHT ne bo lastninsko preoblikovala, temveč se bo preoblikovala Rogaška holding d.o.o., ki je ustanovitelj in večinski lastnik Rogaške ZHT d.d. Po mnenju SDK je prav slednje razlog za neizplačilo dividend.

2. 6. 1994 je Hipotekarna banka Brežice prejela odločbo sveta BS o zaključku predsanacije, ki se je pričela januarja letos, posledica tega pa je bil tudi umik teh delnic iz borzne kotacije 18. 1. 1994. Investitorji v delnice te banke tako sedaj upravičeno pričakujejo, da bo Ljubljanska borza obvestila javnost o tem, kakšne možnosti za trgovanje s temi delnicami bodo v bodoče imeli. Neuradno smo izvedeli, da je možnih več različnih variant (uvrstitev teh delnic v borzno kotacijo, trgovanje s temi delnicami na OTC trgu...).

Uvrščena kotacija I – obveznice

Na torkovem borznem sestanku je enotni tečaj RSL 1 poskočil iz 104,0 na 104,5, ko je bilo za 84 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa je rahlo padel na 104,4 pri prometu nekaj manj kot 8,8 mio tolarjev ter se na tem nivoju zadržal tudi v četrtek pri več kot 40,7 mio tolarjev prometa. V petek se je njen enotni tečaj vrnil na 104,5, ko je bilo za nekaj manj kot 21,4 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa poskočil na 105,0 (več kot 5,2 mio tolarjev prometa).

Za 0,8 odstotne točke je 31. 5. poskočil enotni tečaj obveznice RSL 2 in iz 108,7 na 109,5 ter se na tem nivoju zadržal tudi v sredo, skupno pa je bilo več kot 67 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj porasel na 109,7, ko je bilo za nekaj manj kot 2,3 mio tolarjev prometa, v petek padel na 109,6 pri prometu 11,1 mio tolarjev, v ponedeljek pa poskočil na 109,9 (9,2 mio tolarjev prometa).

Z obveznico RSL 11 so bili v torek pripravljeni aplikacijski posli v vrednosti nekaj manj kot 13 mio tolarjev, njen enotni tečaj pa se je izoblikoval na 99,8 (+1,8 odstotne točke). Naslednjega dne je njen enotni tečaj zdrsnil na 98,4, ko je bilo za več kot 27 mio tolarjev prometa, v četrtek pa se vrnil na 99,8 pri nekaj manj kot 2 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj zdrsnil na 99,0, ko je bilo za nekaj manj kot 13,5 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa ponovno poskočil, tokrat na 99,6 pri 17,2 mio tolarjev prometa.

Na torkovem borznem sestanku je enotni tečaj obveznice RSL 1 z izkoriščeno davčno olajšavo poskočil iz 102,0 na 102,9 ter se na tem nivoju zadržal tudi v sredo, skupnega prometa pa je bilo za več kot 5,6 mio tolarjev. V petek je njen enotni tečaj porasel na 103,0, ko je bilo za 214 tisoč tolarjev prometa.

Enotni tečaj obveznice RSL 2 z izkoriščeno davčno olajšavo se je v torek zadržal na petkovem nivoju 107,0, posli so bili aplikacijski in sicer v vrednosti 850 tisoč tolarjev. V četrtek je njen enotni tečaj poskočil na 109,0 in se na tem nivoju zadržal tudi v petek, skupno pa je bilo za 1,3 mio tolarjev prometa. V ponedeljek so bili prijavljeni aplikacijski posli v skromni vrednosti 85 tisoč tolarjev po tečaju 107,5.

Uvrščena kotacija II – obveznice

Z obveznico Mesto Ljubljana so bili v torek prijavljeni aplikacijski posli v vrednosti več kot 3,2 mio tolarjev po tečaju 102,4 (+1,4 odstotne točke), naslednjega dne je njen enotni tečaj padel na 102,2, ko je bilo le za 35 tisoč tolarjev prometa, v petek pa so bili po nespremenjenem tečaju prijavljeni aplikacijski posli v vrednosti 574 tisoč tolarjev. V ponedeljek so bili v skromni vrednosti 52 tisoč tolarjev prijavljeni aplikacijski posli po tečaju 101,0.

Enotni tečaj obveznice SKB 1 je v torek iz 104,8 padel na 104,3, ko je bilo za nekaj manj kot 15,4 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa porasel na 104,5 in se na tem nivoju zadržal še naslednja dva dni, skupno pa je bilo za več kot 11,9 mio tolarjev prometa. V ponedeljek se je tečaj vrnil na nivo prejšnjega ponedeljka (104,8), prometa pa je bilo za več kot 26,3 mio tolarjev.

Prosti trg – obveznice

V torek je enotni tečaj obveznice Gorenje poskočil iz 102,6 na 103,8, ko je bilo za nekaj manj kot 1,9 mio tolarjev prometa. Naslednjega dne so bili prijavljeni aplikacijski posli v vrednosti 241 tisoč tolarjev po tečaju 103,5, v petek v vrednosti 968 tisoč tolarjev po tečaju 103,3, v ponedeljek pa v vrednosti 818 tisoč tolarjev po tečaju 103,1.

Enotni tečaj obveznice Občine Šmarje je v sredo rahlo padel iz 91,2 na 91,1, ko je bilo za več kot 2,2 mio tolarjev prometa, v petek pa so bili prijavljeni aplikacijski posli v vrednosti 290 tisoč tolarjev po tečaju 91,2. V torek je enotni tečaj Občina Laško iz 85,7 porasel na 85,9 pri prometu nekaj manj kot 3,8 mio tolarjev, v petek pa se je vrnil na 85,7, ko je bilo za nekaj manj kot 3 mio tolarjev prometa. Z obveznico Občina Zagorje so bili v sredo prijavljeni aplikacijski posli v vrednosti 316 tisoč tolarjev po tečaju 76,5 (+0,5 odstotne točke), naslednjega dne se je njen enotni tečaj vrnil na 76,0, ko je bilo za 402 tisoč tolarjev prometa, v petek pa porasel na 76,3 (379 tisoč tolarjev prometa). Tudi v ponedeljek je njen enotni tečaj porasel, tokrat na 76,9, prometa pa je bilo za več kot 3 mio tolarjev.

V torek so bili z obveznico PTT Celje prijavljeni aplikacijski posli v vrednosti nekaj manj kot 8,3 mio tolarjev po tečaju 98,3, kar pa ne preseneča, saj je 1. 6. zapadel njen kupon. Že naslednjega dne je njen enotni tečaj poskočil na 101,4, vendar je bilo le za 103 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne so bili prijavljeni aplikacijski posli po enakem tečaju (52 tisoč tolarjev). V petek je njen enotni tečaj porasel na 101,5, ko je bilo za 638 tisoč tolarjev prometa. Z obveznico PTT Ljubljana so bili v torek prijavljeni aplikacijski posli po nespremenjenem tečaju 103,1 v vrednosti 16,9 mio tolarjev, kar je v tem letu vsekakor rekorden promet, v petek je njen enotni tečaj porasel na 103,8, ko je bil promet spet skromen (122 tisoč tolarjev), v ponedeljek pa je njen tečaj padel na 103,7 pri 4,1 mio tolarjev prometa. Po zapadlosti kupona je enotni tečaj obveznice PTT Nova Gorica še padal. Tako je v torek iz 105,3 padel na 105,0, ko je bilo za 478 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 102,7 pri prometu nekaj manj kot 1,6 mio tolarjev. V četrtek je njen enotni tečaj padel na 102,0 (557 tisoč tolarjev prometa), v petek na 101,3, ko je bilo za nekaj manj kot 3,8 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 99,0 (nekaj manj kot 41 mio tolarjev prometa).

Z obveznico Rogaška 1 je bil v sredo sklenjen aplikacijski posel v skromni vrednosti 15 tisoč tolarjev po nespremenjenem tečaju 96,5, v ponedeljek pa je njen enotni tečaj poskočil na 97,8, ko je bilo za 419 tisoč tolarjev prometa.

Prosti trg – redne delnice

Na torkovem borznem sestanku je enotni tečaj delnice Dadas iz 247102 porasel na 265000, ko je bilo za več kot 29,5 mio tolarjev prometa, vendar je naslednjega dne padel na 246910 pri prometu nekaj manj kot 96,3 mio tolarjev, v četrtek pa na 240014 (17 mio tolarjev prometa). Njen enotni tečaj je padel tudi v petek in sicer na 234844, ko je bilo za nekaj manj kot 57,9 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 228935 pri 70 mio tolarjev prometa.

Enotni tečaj redne delnice Finmedia je na torkovem borznem sestanku iz 130758 padel na 130080, ko je bilo 18,6 mio tolarjev prometa, v sredo pa na 128069 pri nekaj manj kot 6,3 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj padel na 125000, ko je bilo za skromnih 250 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne rahlo porasel na 125260 pri nekaj manj kot 6,3 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa padel na 124669 (2,6 mio tolarjev).

Po mesecu in pol se je 2. 6. trgovalo z delnico Grad, promet je bil skromen (29 tisoč tolarjev), njen enotni tečaj pa je iz 2650 poskočil na 2915.

Iz 11512 na 11500 je padel na torkovem borznem sestanku enotni tečaj delnica LEK, ko je bilo za 426 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 11433 pri prometu 194 tisoč tolarjev. V četrtek so bili s to delnico prijavljeni aplikacijski posli v vrednosti 311 tisoč tolarjev po tečaju 11500, v petek je njen enotni tečaj padel na 11468, ko je bilo za 803 tisoč tolarjev prometa, v ponedeljek pa porasel na 11508 (173 tisoč tolarjev prometa).

31. 5. je enotni tečaj delnice MK Založba iz 10672 padel na 10666, ko je bilo za več kot 2,2 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 10232 pri nekaj več kot 12,6 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj porasel na 10361, ko je bilo za več kot 1,3 mio tolarjev prometa, v petek na 10529 pri 72,6 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 10570 (nekaj manj kot 4,3 mio tolarjev prometa).

Enotni tečaj delnice NIKA je na torkovem borznem sestanku iz 147287 porasel na 149613, ko je bilo za nekaj manj kot 17,7 mio tolarjev prometa, naslednjega dne padel na 146136 pri nekaj manj kot 22,8 mio tolarjev prometa, na četrtkovem borznem sestanku pa porasel na 147949 (299,3 mio tolarjev prometa). Tudi v petek je njen enotni tečaj porasel in sicer na 151049, ko je bilo za 254,7 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa padel na 144709 pri 341,2 mio tolarjev prometa.

TONČKA BOŽINOVIČ

NIKA
BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA d.d.
Cesta prvih borcev 11, Brežice 68250
☎ 0608 62-236, Telefaks: 0608 62-852
POSLOVALNICA LJUBLJANA
Slovenska cesta 54, Ljubljana 61000
☎ 061 131-525 Telefaks: 061 131-347
POSLOVALNICA MARIBOR
Partizanska cesta 3-5, 62000 Maribor
☎ 062 25-460, Telefaks: 062 25-460

BANČNI SERVIS
PLAČILNI PROMET S TUJINO

Domače pravne osebe in zasebniki se lahko prek CREDITANSTALTA – NOVE BANKE, d.d., zelo enostavno vključijo v plačilni promet s tujino.
Za vas lahko opravimo:
– nakazila;
– posle akreditivnega in inkaso poslovanja;
– plačilni promet prek računov nerezidentov;
– izdaja garancij;
– vse druge običajne posle, vezane na plačilni promet s tujino.
Banka opravlja vse posle hitro in učinkovito, saj ima široko mrežo korespodenčnih bank, ki se z vklapljanjem v mednarodni sistem CREDITANSTALT Dunaj postopno širi.
V naši enoti v M. Soboti v Lendavski 11, tel. 21 780, zahtevajte podrobnejše informacije.

Creditanstalt - Nova banka d.d.
Z nami do uspeha

Strokovnjak odgovarja
informacije na tel.: 069 31-650

Povprečna slovenska družina z dvema otrokoma, ki se sicer iz dneva v dan srečuje z denarnimi težavami, ima na evidenčnih računih pri SDK-ju za okoli milijon tolarjev premoženja. Družinski člani so namreč imetniki lastninskih certifikatov, ki jim omogočajo nakup delčka nekdanjega družbenega premoženja. Vnovčevanje certifikatov, ki je načelno možno do 30. junija 1995. leta, bo nedvomno pomembno zaznamovalo letošnje leto.
Kam boste vložili svoje certifikate? Kaj želite z njimi doseči? Kako te želje uresničiti? Kje in kako dobiti vse potrebne informacije za pomembno odločitev, ki lahko vpliva na vaše življenje in življenje vaših otrok? Pri odgovorih na ta vprašanja naj vam bo v pomoč naša nova rubrika **Strokovnjak odgovarja.**
V njej bo gospod **Branko Drobnak** vsakih 14 dni odgovarjal na najrazličnejša vprašanja v zvezi z naložbami lastninskih certifikatov.
Branko Drobnak je eden od direktorjev enega najzanimivejših in največjih pooblaščenih družb za upravljanje investicijskih skladov, ki jo je ustanovila Zavarovalnica Triglav, d.d. Ljubljana. Družba bo upravljala šest regionalnih pooblaščenih investicijskih družb, ki bodo zbirale certifikate državljanov Slovenije in z njimi kupovale delnice najuspešnejših slovenskih podjetij. Ena od Triglavovih investicijskih družb ima sedež tudi v Murski Soboti.
Čeprav imajo naložbe v investicijske družbe svoje posebnosti – zlasti varnost, razpršenost naložb, najhitreje zagotovljeno pojavljanja delnic na borzi, preglednost poslovanja in podobno, bo Branko Drobnak s svojim znanjem in strokovnostjo odgovarjal tudi na vprašanja o drugih možnih oblikah vlaganj certifikatov. Svoja vprašanja lahko torej posredujete našemu uredništvu na naslov: Slovenska 41, Murska Sobota, za rubriko: Strokovnjak odgovarja.
Naša nova rubrika naj bo v pomoč vsem tistim, ki si kljub nenehnemu, a ponavadi preveč splošnemu ali preveč strokovnemu pisanju o lastninjenju po slovensko zastavljajo težko vprašanje: »I, kam bi dei?« Potrudili se bomo, da bodo naše informacije čim nazornejše, konkretne praktične in uporabne. Pišite!

Triglav
Pooblaščena investicijska družba ob Muri d.d.
v ustanavljanju

Finance

MEDNARODNI FINANČNI TRG

LONDON:

	TEDENSKO POVP.	31. 5. 1994	6. 6. 1994	7. 6. 1994
USD/AT	11.6516	11.5750	11.7430	11.7200
DEM/AT	7.0291	7.0260	7.0305	7.0343

ZVEZA BANK CELOVEC: V ATS 100 ENOT

	TEDENSKO POVP.		31. 5. 1994		6. 6. 1994		7. 6. 1994
DEM	700.68	706.28	700.55	706.15	700.80	706.40	
CHF	824.29	830.29	822.15	828.15	826.40	832.40	
SIT	8.80	9.20	8.80	9.20	8.80	9.20	

NB MADŽARSKE: SREDNJI TEČAJ V FORINTIH ZA ENOTO, ATS 100 ENOT

	TEDENSKO POVP.	31. 5. 1994	6. 6. 1994	7. 6. 1994
DEM	62.20	62.39	61.96	61.90
CHF	73.14	73.20	72.97	73.02
ATS	884.23	887.07	880.63	879.65

NARODNA BANKA HRVAŠKE: SREDNJI TEČAJ V HRK ZA 100 ENOT

	TEDENSKO POVP.	31. 5. 1994	6. 6. 1994	7. 6. 1994
DEM	371.88		371.52	371.93
CHF	437.06		437.52	438.24
ATS	52.91		52.82	52.87
SIT	4.68		4.68	4.68

DOMAČI TRG: V SIT ZA ENOTO, ZA HRK 100 ENOT

LB, D.D., LJUBLJANA:

	TEDENSKO POVP.		31. 5. 1994		6. 6. 1994		7. 6. 1994	
DEM	77.96	78.50	78.05	78.50	77.90	78.50	77.90	78.50
ATS	11.03	11.16	11.04	11.16	11.02	11.16	11.02	11.16
CHF	91.08	92.17	91.13	92.12	91.23	92.39	91.32	92.49
HRK							2000.00	2400.00

SKB, D.D., LJUBLJANA:

	TEDENSKO POVP.		31. 5. 1994		6. 6. 1994	7. 6. 1994	
DEM	77.78	78.54	78.05	78.65		77.55	78.45
ATS	10.70	11.19	10.85	11.25		10.50	11.10
CHF	90.21	93.10	90.25	93.10		90.20	93.10
HRK	1900.00	2500.00	1900.00	2500.00		1900.00	2300.00

A-BANKA, D.D., LJUBLJANA:

	TEDENSKO POVP.		31. 5. 1994		6. 6. 1994		7. 6. 1994	
DEM	77.91	78.50	77.95	78.50	77.90	78.50	77.85	78.45
ATS	10.96	11.16	10.98	11.16	10.95	11.15	10.95	11.15
CHF	89.91	92.01	89.94	92.01	69.90	92.01	89.90	92.13
HRK	1790.00	2400.00			1500.00	1950.00	1500.00	1950.00

EBANKA, D.D., MARIBOR:

	TEDENSKO POVP.		31. 5. 1994	6. 6. 1994	7. 6. 1994	
DEM	77.70	78.50			77.50	78.45
ATS	10.97	11.19			10.90	11.15
CHF	89.75	92.01			89.70	92.01
HRK						

KB, D.D., MARIBOR:

	TEDENSKO POVP.		31. 5. 1994		6. 6. 1994	7. 6. 1994	
DEM	77.14	78.64	77.20	78.70		77.10	78.60
ATS	10.97	11.18	10.98	11.19		10.96	11.17
CHF	90.49	92.24	90.47	93.23		90.75	92.51
HRK							

PB, D.D., MURSKA SOBOTA:

	TEDENSKO POVP.		31. 5. 1994	6. 6. 1994	7. 6. 1994	
DEM	77.20	78.70			77.10	78.70
ATS	10.72	11.09			10.60	11.08
CHF	89.70	92.10			89.70	92.20
HRK	2000.00	2200.00			2000.00	2200.00

PROBANKA, D.D., MARIBOR:

	TEDENSKO POVP.		31. 5. 1994		6. 6. 1994		7. 6. 1994	
DEM	77.56	78.84	77.80	78.90	77.50	78.80	77.50	78.80
ATS	10.98	11.19	11.00	11.20	10.98	11.19	10.98	11.19
CHF	90.75	92.45	90.79	92.44	90.42	92.66	91.02	92.76
HRK								

SB, D.D., CELJE:

	TEDENSKO POVP.		31. 5. 1994		6. 6. 1994	7. 6. 1994	
DEM	77.80	78.90	77.80	79.20		77.80	78.70
ATS	10.97	11.20	10.98	11.24		10.96	11.16
CHF	91.17	92.93	91.50	93.20		91.50	93.00
HRK							

PUBLIKUM, CELJE:

	TEDENSKO POVP.		31. 5. 1994		6. 6. 1994		7. 6. 1994	
DEM	77.99	78.35	78.00	78.40	78.10	78.40	77.90	78.35
ATS	11.01	11.08	11.00	11.08	11.00	11.08	11.00	11.08
CHF	90.68	92.28	90.60	92.20	90.80	92.35	91.07	92.35
HRK								

PUBLIKUM, MARIBOR:

	TEDENSKO POVP.		31. 5. 1994		6. 6. 1994	7. 6. 1994	
DEM	77.90	78.34	77.95	78.35		77.55	78.29
ATS	11.01	11.07	11.03	11.08		10.98	11.07
CHF	90.13	92.05	90.00	92.04		91.10	91.98
HRK							

PUBLIKUM, ŠENTILJ:

	TEDENSKO POVP.		31. 5. 1994		6. 6. 1994	7. 6. 1994	
DEM	77.65	78.73	77.65	78.95		77.50	78.80
ATS	10.93	11.19	10.90	11.25		10.80	11.20
CHF	90.13	92.05	90.00	92.04		91.10	91.98
HRK							

POVPREČJE BANČNIH MENJALNIC:

	TEDENSKO POVP.		31. 5. 1994		6. 6. 1994		7. 6. 1994	
DEM	77.80	78.75	77.84	78.78	77.80	78.64	77.64	78.70
ATS	10.92	11.20	10.93	11.21	10.91	11.20	10.91	11.19
CHF	90.70	92.78	90.76	92.78	90.75	92.91	90.79	92.92
HRK	1844.36	2202.98	1887.50	2235.71	1500.00	2037.50	1814.90	2146.10

K stvarem samim

(Naslov pričujočemu članku smo dali v redakciji. Ob branju eseja profesorja Šagadina, ki ga je ta napisal ob otvoritvi razstave slikarja ameerja Bransbergerja, se nam je namreč zazdelo, da imamo opraviti s programatskim in konceptualnim tekstom. V njem se poleg refleksij na Bransbergerjevo slikarstvo namreč razkriva po eni strani tudi letmotiv oziroma »metodično-didaktični« pristop skupine LIKOS, po drugi pa koncept slikarske smeri, ki bi jo smeli imenovati fenomenološka. Ta smer boče v skladu z zapovedjo fenomenologije kot duhovne discipline iti »k stvarem samim«. In če ta pot do »objektivne lepote« vodi prek popularnega oziroma celo populističnega esteticiranja, tudi prav! Zakaj bi smeli okusi umetelne šolske forme esteticirati samo akademiki? Katera oblika okušanja umetnine in umetniškega nas v našem času pripelje bližje Lepemu? – Red.)

Ko se pretreseni oziramo na grozljive posledice svoje lastne ustvarjalne moči, si kaj hitro omislimo izgovor, češ da nas je k temu prisilil naš ogrožen fizični obstoj. Pa se enako zavedamo tudi nevarnosti svojega duhovnega razkroja? Okrog nas je iz dneva v dan več umetnih tvorb, ki pričajo o tem, da smo zašli v šablonizirano obdobje, ko večina teh predmetov sicer nastaja iz težnje po funkcionalnosti in namembnosti, medtem ko je želja po skladnem estetskem videzu često zatrta iz nevednosti, pa tudi zaradi nezmožnosti.

Nepregledna množica uporabnih, pa tudi dekorativnih predmetov, ki jih bruha na trg avtomatizirana proizvodnja, ustvarja okrog nas posebno okolje, katerega vpliv na oblikovanje naše duhovne in vizualne zavesti še vedno preveč podcenjujemo. Ne le iz obrambnih razlogov pred poneumljanjem naše likovne ponudbe, ki nas obkroža, ampak da bi ponudili vso možno pomoč pri razumevanju in kritičnem izbiranju ter pri presoji estetskih likovnih vrednot, še več, da se poleg pasivnega reagiranja posameznik povzpne tudi do aktivne vloge likovnega ustvarjanja – to je ena glavnih nalog LIKOS-a, likovne sekcije pri KUD M. Sobota, katere član je tudi Ernest Bransberger, ki je te dni razstavljal v grajskih prostorih ZKO. Je upokojeni visokokvalificirani slikopleskar, ki se je že v mladosti opredelil za sožitje z barvami po naročniški obrtni nuji, marveč mu barve pomenijo tudi za intimno likovno izpoved.

Prve slikarske poti sva takoj po drugi svetovni vojni z Ernestom Bransbergerjem ubirala skupaj, ko sva s kolesi, s platni in barvami v družbi prvega povojnega likovnega pedagoga v M. Soboti, profesorja Karla Jakoba, iskala tipične prekmurske motive – s slamo krite hiše z vaškimi mlakami polnimi gosi in cvetočih perunik. Jasno je bilo, da je na pohodu modernizacija, ki bo kmalu povsem spodrinila pristno patrarhalno podobo Prekmurja.

Občutja in doživetja, ki jih sproščajo slike Ernesta Bransbergerja, nas prepričujejo, da je avtorjeva izpoved vezana na še preostali del prekmurskega starožitja. Našega slikarja torej ne mika toliko slikarski problem sam, ampak ga priteguje motiv s svojo nenavadnostjo, popularnostjo, s svojo fenomenološko prepoznavnostjo, skratka s svojo objektivno lepoto. Od tod tudi težnja slikarja po fotografski nadrobnosti obdelave danega objekta, ki seveda onemogoča pomembnejšo ustvarjalno avtorstvo, zato pa dosega presenetljive in za populistični okus dopadljive faktografske efekte.

Druga stalnica Bransebergerjevega slikarstva je lovska motivika, na katero je avtor kot strasten lovec navezan osebno intimno. Narava in divjad v njej živita na Bransbergerjevih slikah z vso potrebno trofejno prepoznavnostjo.

Kako doseči zastavljene likovno-didaktične cilje, ki si jih je zastavil LIKOS, to je večno iskan in nikoli do kraja in dokončno najden metodološki pristop. Zanj ni splošnega recepta. So le spoznanja, ki so učinkovita pri tem likovniku, pri onem že ne. Zakaj? Ker tiči v prav vsakem človeku možnost, skrita v sobici, do katere je mogoče priti samo s ključem njenih vrat. Toda splošni pristopi so nam znani. Za vsako oblikovanje so potrebna doživetja in zunanji vplivi, ki jih po osebnih kriterijih predelamo in s katerimi izrazimo svojo individualnost. Spoznanja in doživetja so namreč kritične in interpretacijske kvalitete v človeku, ki so sposobne ustvarjati oblike. Vsak likovnik, ljubitelj ali profesionalec, se odziva v čustvenem, razumskem in čutnem smislu. Čutno območje ima likovna umetnost v vidni in tipni naravi. Vid sprejema svetlobo, sence, barve, konture, proporce, osi, ravnine ter vse dvodimenzionalne pojave. S tipom dojamemo realno substanco snovi ter vse tridimenzionalne pojave. Ker je naš živčni sistem povezan, se obe čutili med seboj podpirata in asociativno dopolnjujeta.

Prof. Vlado Sagadin

KO JE SLOVENIJA PRAZNOVALA OSAMOSVOJITEV, JO JE PRIMORSKA ŽE BRANILA...

primorske novice

DAN PREJ

Tik pred izidom je knjiga, ki z dokumenti in pričevanji razkriva resnico o vojni za Slovenijo, ki se je pričela 26. junija 1991, še pred začetkom proslav ob razglasitvi osamosvojitve. Resnica o ljudeh in dogodkih, ki so bili zamolčani zaradi višjih ciljev, knjiga, ob kateri bo kdo znova vzkliknil: O, p....!
DAN PREJ so napisali novinarji in sodelavci Primorskih novic ter Radia Koper, neposredne priče dogodkov, o katerih so želeli poročati, pa jih niso pustili v eter... Zato je DAN PREJ knjiga, ki jo morate prebrati. Govori o zgodovini, ki smo jo sami krojili.

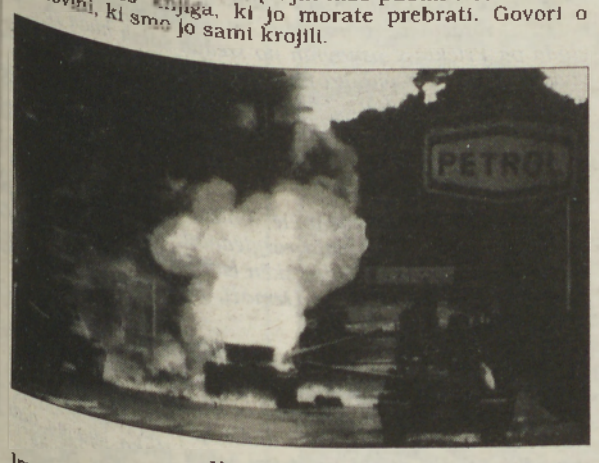

NAROČILNICA

Ime in priimek _____

ulica, kraj, pošta _____

naročam _____ izvod(ov) knjige **DAN PREJ** po prednaročniški ceni 2300 SIT (po povzetju - cena velja do 20. junija 1994). Naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper.

datum: _____ podpis: _____

kulturni koledar

RAZSTAVE

LENDAVA: V gradu je odprta razstava Mozaiki iz Železne županije. Ogledate si lahku tudi freske Zoltrana Gaborja.

MURSKA SOBOTA: V predprostoru grajske dvorane je na ogled razstava slik Ernesta Bransbergerja.

LJUTOMER: V galeriji A. Trstenjaka je na ogled razstava likovnih del IV. slikarskega ex tempora učencev osnovnih šol občine Ljutomer.

MURSKA SOBOTA: V galeriji je na ogled razstava slik Žarka Vrezca. Razstava je na ogled do 19. junija.

PRIREDITVE

MURSKA SOBOTA: 10. junija ob 20. uri bo na grajskem dvorišču koncert skupine Lačni Franc.

MURSKA SOBOTA: 14. junija ob 20. uri bo v soboškem kinu koncert dekliškega zbora Plamen iz Toronta (Kanada). Zbor vodi Marija Ahačič–Pollak.

RADGONA: 15. junija ob 20. uri v avli osnovne šole Kapela nastopa dekliški pevski zbor Plamen iz Toronta in ženski pevski zbor Manko Golar.

GENTEROVCI: 12. junija ob 10. uri bodo v tej vasi proslavili 100-obletnico šole. Pripravili so bogat kulturni program.

LJUTOMER: Občinska matična knjižnica obvešča bralce, da je zaradi obnovitvenih del Mestne hiše začasno prenahala izposojati knjige in s čitalniškimi dajavnostmi.

Za kulturo prirejanja prireditev

O lanski prireditvi »Soboški dnevi« v M. Soboti spet marsikdo razmišlja, pa tudi jaz. To pa tem bolj, ker se približuje njihov ponovni »termin«. Tudi nekaj člankov se je že pojavilo na to isto temo.

O čem sem največ razmišljal in mučil svoje možgane, je bilo samo ime te prireditve. Ta naslov se mi ni zdel najbolj primeren in posrečen, še manj izviren. Ves čas imam občutek, da je bil izbran v časovni stiski, brez prave ideje, odnosno da je zrasel pač nekje v »praznem prostoru«. Ob tem pa nočem zamolčati mojega odobravanja in čestitk vsem, ki so to prireditev pripravili in jo speljali do konca. Sobota z okolico vsekakor potrebuje »nekaj takega«, predvsem pa nekaj svojega, čim bolj izvirnega in domačega. Skoraj vsa manjša okoliška mesta imajo svoje že skoraj tradicionalne prireditve, le Sobota še najbolj zaostaja za njimi. Zaradi svoje osrednje vloge si tega nikakor ne bi smela privoščiti.

Pri tem razmišljanju sem prišel tudi do tega, da ne bi bilo napačno in škodljivo, če bi turistično društvo dalo pobudo za neke vrste natečaj ali pa vsaj vabilo vsem, ki bi hoteli na nek način z novim in izvirnim imenom obogatiti to soboško osrednjo prireditev. Ime naj bi bilo domače, šegavo in sočno, privlačno in simpatično. Že to naj bi marsikoga pritegnilo k sodelovanju ali pa vsaj k udeležbi – obisku.

Da pa bi imela prireditev vse svoje zaželjene kvalitete, je potrebno marsikaj urediti v mestu Murska Sobota. Če začnemo samo pri čistoči, bomo videli, da je naše mesto polno večjega in manjšega prahu. Razumljivo je, da k temu največ prispevajo narava in okoliški peščeni tereni. Od časa do časa bi bilo potrebno in še bolj koristno pranje vsaj glavnih ulic in tržnice. Prazne in neurejene betonske posode očistiti, urediti in jih nasaditi z zelenjem in cvetjem. Zdaj so samo v napoto in sramoto mesta, kot na primer nekatere zelenice, polne smeti, osata in trnja. Urediti osrednji del mesta (ki pa ga na žalost še vedno nimamo). Vsi mojstri in arhitekti so ga vsak po svoje razkosali in »raztrgali«. Potrebno je razmisliti o upravičenosti neprimerne »lesene dekoracije« na glavni, to je Slovenski ulici. Imam pa tudi občutek, da se je nekdo močno ustrašil bele barve pri klopeh in ulični razsvetljavi (drogovih). Bela barva je vedno bolj simpatična in daje večji občutek čistoče. Sčasoma bi bilo dobro razmišljati tudi o primerni in prikupni nadgradnji soboške betonske tržnice. Tu se ponujajo lepe možnosti za večje ali manjše lokalčke, ki bi jih lahko izkoristili za vsestransko ponudbo. Nekdo mi je ob priliki rekel, da naj bi tu gradili celo nekakšna skladišča. Mislim, vsaj jaz, da bi bil to pravi škandal za ta del mesta. Želim si: da je to bila le neslana šala. Od škode nam ne bi bila niti pokrita tržnica; vedno je seveda vprašanje, kje dobiti za take namene denar. Moramo pa vedeti, da je tudi tržnica (dobra in čista) pomemben del dobre turistične ponudbe.

Mesto Murska Sobota ima že dolga leta tradicionalno bienalno prireditev, zdaj že tudi na mednarodnem nivoju, Bienale male plastike. Ali na žalost, tega se ne da nikjer v našem mestu tudi videti, razen plakatov, ki so nalepljeni po Soboti. Vse to se le dogaja za zidovi naše lepe galerije, in to je tudi vse. V Soboti imamo čudovita mesta, ki so kot nalašč za take kulturne dobrine. Velika škoda je le v tem, da do sedaj še ni bilo nikjer posejano »tovrstno seme«, da bi lahko vzklilo v veselje vsem nam Sobočanom in še drugim obiskovalcem naše metropole. No ja, tudi padavin imamo na tem območju veliko mani ... Če si pa te želimo potešiti našo umetniško žejo in dušo, pa moramo stopiti na zelenice tovarne Mura. Velika škoda, da so samo tam tako plodovita tla.

V programu te prireditve bi lahko našli veliko dobrih točk. Opravičujem se vsem, ki jih bo to moje naštevanje motilo, vem pa, da imajo tudi še drugi boljše ideje, pa tudi želje: kolesarska tekma po Pomurju v spomin najboljšemu športniku kolesarju Ivanu Vanču Kavašu; nogometna tekma za pokal te prireditve; tekmovanje v odbojki, tenisu, namiznem tenisu, konjeništvu in drugih športnih panogah; tekmovanje godb na pihala in rogistov; nastop Kociprove bande; tekmovanje v sotišu razstava domače in umetne obrti ter obrtnikov; nastop najboljših harmonikarjev Pomurja; modna revija Mure, Potrošnika in šolskega centra; tekmovanje za najboljšo izložbo v M. Soboti na temo te prireditve.

Vse obiskovalce pa je potrebno nagraditi z dobrimi in izvirnimi domačimi specialitetami. Še in še bi se našlo dobrih idej in programov. Potrebno bi bilo opraviti samo dobro selekcijo, da ne bi bilo česa preveč ali premalo.

Ob takih prireditvah je prav, da se povabijo v goste tudi pobratena mesta, predvsem mislim na mesto Ingolstadt. Na takih prireditvah se srečujejo gospodarstveniki, se krepijo prijateljstva in razvija turizem. Ob tej priliki pa ne morem skriti svojega velikega začudenja, da se še do danes ni spomnila nobena od številnih soboških turističnih agencij, da bi organizirala turistični ogled pobratenega mesta Ingolstadt. To mesto ima veliko kulturnega in zgodovinskega bogastva. Tu se da marsikaj videti. Mislim, da za zdravo ceno ne bi manjkalo prijav za tak ogled znamenitega mesta. Prav gotovo bi bili tudi gostitelji takega obiska zelo veseli in bi ga s simpatijami sprejeli. Do sedaj so si to privoščili le posamezniki politične smetane.

Ob taki prireditvi bi bilo koristno povabiti k sodelovanju tudi vsa pomurska zdravilišča in njihove goste, prilagoditi delovni čas trgovin in kulturnih ustanov (galerije, pokrajinski muzej...) S primernimi programi in ponudbo bi bilo potrebno na splošno privabiti goste iz vseh zdravilišč v M. Soboto. To bi lahko bila stalna praksa. Kaj vse pa se še da narediti v ta namen s toplimi soboškimi vrelci, da nam ne bi topla in zdravilna voda tekla kar tja v Ledavo, pa naj rezmišljajo še drugi.

Lojze Veberič

Novice iz kulture

• **Kresnik 94.** Kresnik je prireditev, ki bi morala biti prleško- prekmurska, pa ni. Prvi Kresnik – natečaj za najboljši slovenski roman v tekočem letu, ki ga razlasijo ob kresovanjskem praznovanju – je bil na Razkrižju, ker je avtor Kresnika pisatelj **Vlado Žabot**. Potem so prireditev preselili na Jurčičevo domačijo na Muljavi. Žabot ni bi posebej navdušen nad organizacijo v domači fari, to je eno, drugo bo najbrž to, da je Muljava bližje Ljubljani in da je pač že tak »literaren« kraj z zametki skansena in z amfiteatrom, malce zaslug za preselitev pa imajo morda tudi komarji ob Muri.

Letošnji Kresnik se bo začel sredi junija z ex temporom.

• **Kresnik 94.** Letošnjo nagrado Kresnik bi med drugim lahko dobile tudi knjige naslednjih avtorjev. Navajamo tiste, ki so iz teh krajev oziroma so, po našem preudarku, s temi kraji v zadnjem času na kak od tisoč in enega načina povezani, Frančič na primer tako, da je potoval v Soboto na neko prireditev, pa menda nanjo nikoli ni prišel, o čemer je pisal v Delu...

Drago Jančar sodeluje v natečaju s knjigo **Posmehljivo poželenje**, **Franjo Frančič** s **Sovraštvom**, **Feri Lainšček**, ki že ima enega kresnika, z dvema knjigama, z **Astralnim nizom** in **Ki jo je megla prinesla**, **Marjan Tomšič** tekmuje z **Zrnom od fermentona**, **Karolina Kolmanič** z **Vračam vam soproga**, **Franc Puncer** s **Časovno vrvjo** in **Franček Štefanec** z **Zlato uro**.

• **Otroški teatri v Murski Soboti.** Linhartova srečanja imajo v svojem programu tudi srečevanje otroških gledališč. Letos so se otroška gledališča že drugič srečala v Soboti, srečanje sta organizirali ZKOS in soboška občinska ZKO. Delavnice, ki so delale od 2. do 5. junija so vodili **Danijel Demšar, Silvan Omerzu, Saša Jovanovič, Tomaž Rauch, Duša Škof, Jan Zakonjšek, Igor Štromajer, Barbara Orel in Brane Završan.**

• **Pomurska založba**, ki je začela zalagati pred štiridesetimi leti, ko je izdala knjigo Miška Kranjca Nekaj bi vam rad povedal, je konec maja v ljubljanskem kulturnoinformacijskem centru Križanke predstavila štiri nove knjige iz zbirke **Domača književnost**.

Predstavili so monografijo **Turnišče**, o tamkajšnji cerkvi, avtorjev **Marijana Zadnikarja in Janeza Balažica**, o čemer smo že pisali. Nismo pa še pisali, toda bomo, o zbirki zgodb **Franja Frančiča** z naslovom **Male vojne**. Prav tako bomo predstavili roman **Vankoštanc Ferija Lainščka**, ki prav v tem času že izhaja kot podlistek v Delu. Predstavitev romana **Karoline Kolmanič** je bila že tudi v Soboti, pretekli torek v zavarovalnici Triglav, Vestnik ga bo skupaj z avtorico predstavil v eni prihodnjih številk. Roman ima naslov **Pozno poletje**. Predstavili bomo tudi drugo pesniško zbirko **Roberta Titana Felixa** z naslovom **Maguifikat**.

ŠSM

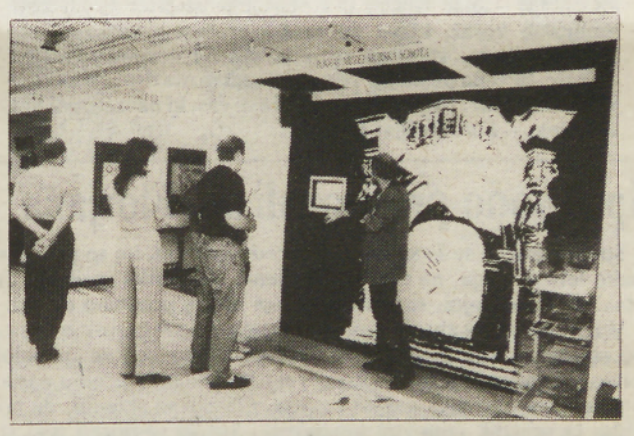

Letos je bil v Ljubljani 2. slovenski muzejski sejem, ki sta ga organizirala Zveza muzejev Slovenije in Mestni muzej Ljubljana. Sejem poteka pod geslom Za kulisami muzeja, kar je bila tudi svetovna tema muzejskih predstavitev, ki je bila v Parizu. V Ljubljani se je tako predstavilo več kot 50 muzejev iz vse Slovenije. Prikazali so, kaj se dogaja z razstavnimi predmeti preden so dostopni za ogled širši publiki. Predstavili so tudi predmete, kakršne najdejo, in potem postopke preventivne konservacije in nege, konservacijo in restavriranje.

Zanimiva je bila predstavitev Pokrajinskega muzeja Murska Sobota. Le- ti so razstavljene predmete dali za kuliso baročnga portala soboškega gradu, katere so si lahko mimoidoči ogledali skozi majhno linico. Presenetili pa so tudi z multimedialnim projektom podjetja Creativ iz Murske Sobote, s čimer si lahko s pritiskom na ekran izvedel več o soboškem muzeju, predvsem pa o podrobnostih razstavljneih predmetov. V tekstih pa se pojavlja tudi prekmurščina kot izvirni jezik, ki se je ohranil, in ena vrsta muzealije.

Projekt je bil pripravljen samo za to razstavo, delavci soboškega muzeja pa si želijo, da bi na tak način v prihodnje predstavili celotno zbirko muzeja, ki jo ravnokar na novo pripravljajo. Kajti takšen projekt je bogato dopolnilo k razstavi in je drugod po svetu že precej razširjen.

ANR

• **Geza Gibičar, slikar iz M. Sobote**, je od 22. maja do 5. junija razstavljal v mariborskem Novinarskem klubu. Kot nam je sporočila **Nataša Breznik**, je **Franc Obal** v spremni besedi k razstavi poudaril, da je Gibičar iz istega predela Sobote kot **Jože Horvat- Jaki**.

Vestnik vsak četrtek

HRASTOVEC – Odlagališče odpadkov pri Hrastovcu v Slovenskih goricah je začasno. Je neprimerno za odlaganje odpadkov, povrh pa je pretesno. Krajani seveda protestirajo, vendar za zdaj še niso našli nadomestnega odlagališča. (B. S.)

GORNJA RADGONA – Radgonska matična knjižnica, ki deluje v sestavi Ljudske univerze, ima 2.100 članov. V lanskem letu so v knjižnici našteli 7.848 obiskovalcev, ki so si izposodili 20.263 knjig. Odkar ima knjižnica 250 kvadratnih metrov novih površin, je njeno delo učinkovitejše, saj prihaja poslej več izposojevalcev. (F. Kl.)

SPODNJI PORČIČ – Prostore prejšnjega skladišča blagovnih rezerv v Hrastovcu je občina prodala zasebnemu podjetju Trgoprevoz iz Ljutomera. Novo skladišče blagovnih rezerv je od pred kratkim na novi lokaciji v industrijski coni v Spodnjem Porčiču, deluje pa v sestavi skladiščno-prodajnega centra podjetja Mercator–Potrošnik Lenart. Cena naložbe je bila 21 milijonov tolarjev. (B. S.)

LENDAVA – Izvršni svet skupščine občine Lendava je pozval krajevne skupnosti, naj rešujejo probleme romskih naselij v sodelovanju z občinskim oddelkom za varstvo okolja in urejanje prostora ter centrom za socialno delo. Namen tega poziva je, preprečiti nekontrolirano širjenje naselbin in škode. Dejstvo je namreč, da je od nekaj sto Romov, ki živе v občini, zaposlenih le 24, denarno pomoč jih prejema nekaj čez 100, drugi pa se preživljajo s priložnostnim delom, včasih pa tudi na kak drug način. (J. Ž.)

GORNJA RADGONA – Pod vodstvom upokojenega sodnika, sicer pa tudi znanega čebelarja se je ohranil čebelarski krožek na osnovni šoli v Gornji Radgoni. Pred kratkim sta njegova člana Tamaro Harcan in Daniela Dvanajšček sodelovala na republiškem čebelarskem tekmovanju in med 29 ekipami zasedla drugo mesto. Spodbudno in tudi priznanje dolgoletnemu mentorju Novaku. (L. Kr.)

PLETAR – Jože Glažar iz Korovec je mojster za pletenje slamnatih košar, ki so uporabne predvsem za vzhajanje krušnega testa. Pletenja se je naučil od gospoda Kolarja s Krašč. Seveda pa pletar ve splesti tudi razne druge oblike in velikosti košar. Prijetno delo za prosti čas, ki navrže tudi kak tolarček. – Fotografija: F. Ku.

Spet bodo praznovali sv. Florjana

Starejši gasilci se še spominjajo predvojnih let, ko so praznovali vsako leto 4. maja, na dan sv. Florjana, zaščitnika gasilcev. Tudi letos, prvič po vojni, so skušali ta lepi običaj ponovno oživiti.

V Lendavi se je zbralo kakih 120 gasilcev iz 11 gasilskih društev. Od starega gostišča Krona so se napotili do cerkve in položili venec h kipu sv. Florjana. Pri prvem tovrstnem srečanju gasilcev je pomagala občinska gasilska zveza. Gasilci so sklenili, da bodo odslej ta praznik ponovno praznovali, kot so to počeli naši stari gasilci. Prihodnja srečanja ob dnevu sv. Florjana bodo še popestrili, da bi ta dan res postal dan gasilcev. jani

VRTEC – Otroci iz štirih skupin vrtca Stročja vas so pripravili razstavo na temo Moja družina. S s svojimi deli se je predstavilo okoli 60 otrok, in sicer v raznih tehnikah: praskanke, batik, slikanje s tušem, flomastri, svinčniki... Njihovo ustvarjanje so si ogledali starši, ki pa niso bili navdušeni le nad likovnimi stvaritvami, ampak tudi nad samim srečanjem, na katerem so otroci peli, igrali in tudi zaplesali so. Besedilo: N. Š., fotografija: D. T.

TIŠINA – V krajih Krajevne skupnosti Tišina je vselej veliko pridobitev. V Tropovcih so na novo asfaltirali Križno, Mejno in Obrtno ulico in kupili gasilsko vozilo. V Gradišču so obnovili streho na vaškem domu in asfaltirali del pokopališke poti. Pridobitev v Vanči vasi je prepleskan vaški dom, v Rankovcih pa so dogradili evangeličansko mrliško vežico. Tak objekt imajo od pred kratim tudi v Borejcih. V Murskih Črncih so obnovili vaško kapelico, na Krajni pa so za tak objekt v velikosti 8 krat 8 metrov zabetonirali temelje, dela pa bodo sklenili do konca leta. (F. Ku.)

LENDAVA – Glasbena šola je pripravila sklepni letni koncert, na katerem se je predstavilo 30 učencev. Domače in tuje skladbe so izvajali predvsem na harmoniko, flavto, kitaro, klarinet in trobento. Sicer pa ima ta ugledna šola svoje oddelke še v Črenšovcih, Turnišču in Dobrovniku. (J. Ž.)

Kakšna bo usoda gornjeradgonske stražnice?

Koncesionar naj bi rešil problem poslovnih prostorov

Prejšnja gornjeradgonska vlada je sprejela sklep o podpisu pogodbe o najemu poslovnega prostora stražnice v Gornji Radgoni z ministrstvom za obrambo. Takrat so posameznim interesentom tudi razdelili te prostore. Po ugotovitvah Projektivnega biroja Murska Sobota pa bi za zunanjo ureditev objekta, centralno ogrevanje, električne, ptt in CATV priključke potrebovali nekaj čez 15,4 milijona tolarjev. Ker v republiškem proračunu ni namenskih virov za financiranje stroškov komunalne infrastrukture za objekte gornjeradgonske vojašnice, poleg tega pa tudi občina Gornja Radgona v svojem proračunu nima rezerviranih sredstev za obnovo tega objekta, so seveda morali ubrati drugačen pristop.

Da bi dosegli osnovni cilj, to je ustrezno obnovo in oživitev stražnice v Gornji Radgoni, ki je pod spomeniškim varstvom, bi bili primorani investitorjem ponuditi ugodnejše možnosti. Ob tem pa je treba opozoriti, da je veljavna pogodba spričo nerešenega vprašanja lastništva objekta in vrste drugih omejitev za občino izjemno neugodna. Ker klasična najemna pogodba ni ustrezna, so v gornjeradgonskem izvršnem svetu pripravili dve pogodbi, in sicer ločeno za stražnici v Gornji Radgoni in Konjišču. Obe pogodbi so posredovali v obravnavo in podpis ministrstvu za obrambo.

Iz vsebine pogodbe za objekt v Gornji Radgoni je razvidno, da je v primerjavi s prejšnjo, še vedno veljavno pogodbo, natančno opredeljen najemniški odnos. Zaradi nujnih večjih posegov v stražnico pa bodo morali ta postopek vsekakor podaljšati. Pri izbiri poslovnih partnerjev pa naj bi imela občina proste roke. Seveda bo zaradi visokih stroškov višja tudi najemnina. Gornjeradgonski izvršniki si obetajo, da bodo po dodelitvi objekta koncesionarju možno lažje in hitreje usposobiti objekt in poslovne prostore v najem.

MILAN JERŠE

14,80 ha trajnih nasadov

Že pred dvema letoma so v gornjeradgonski občini sprejeli odlok o uvedbi agromelioracijskega postopka za ureditev trajnih nasadov za območje celotne občine. Zdaj ta odlok dopolnjejo z navedbo katastrskih občin in parcelnih številk ter velikostjo posameznih površin in zasebnih investitorjev, ki bodo letos in prihodnje leto poskrbeli za ureditev trajnih nasadov, in sicer vinogradov. Skupno gre za 14,80 hektarja vinogradov v 16 katastrskih občinah.

V zvezi s tem je kmetijska svetovalna služba opravila številne pogovore z 21 zainteresiranimi investitorji. Z gospodarskega vidika oziroma kmetijske proizvodnje je tak poseg vsekakor upravičen, saj je to tudi eden od pogojev, da investitorji pridobijo republiška sredstva za izvedbo načrtovane ureditve trajnih nasadov. Sicer pa so predvidena zemljišča po družbenem načrtu občine Gornja Radgona namenjena kmetijstvu [illegible]

M. JERŠE

GORNJA RADGONA – Tačas obiskuje osnovne šole v gornjeradgonski občini 2.533 otrok, vendar se le-ti ne izobražujejo v idealnih razmerah, saj imajo dvoizmenski pouk na osnovnih šolah v Apačah in pri Negovi ter v podružnični šoli v Spodnji Ščavnici. Neustrezne prostore za telovadbo pa imajo v Apačah in Stogovcih, v Gornji Radgoni so premajhni, v Spodnji Ščavnici pa jih sploh nimajo. (F. Kl.)

Pri Negovi obvezna uporaba čistilne naprave

Na osnovi lokacijskega načrta je bila v naselju Negova zgrajena čistilna naprava za potrebe krajanov vse krajevne skupnosti. Ker so se v zvezi z njo pojavljale razne težave, so pripravili občinski odlok, ki predvideva obvezno uporabo čistilne naprave pri Negovi, katere upravljalec je javno podjetje, pristojno za komunalno dejavnost v gornjeradgonski občini.

Tako so se lastniki dolžni priključiti na javno kanalizacijo in čistilno napravo, pri čemer morajo nekateri med njimi še pridobiti ustrezno lokacijsko dovoljenje in soglasje. Sicer pa odlok natančno predpisuje način upravljanja in obvezno priključitev na negovsko čistilno napravo, podrobneje pa je opredeljeno tudi obračunavanje priklopa na javno kanalizacijo in čistilno napravo. Najtežje pa je bilo seveda opredeliti stroške vzdrževanja čistilne naprave za obrtnike oziroma podjetja, ki niso priključeni ali ne bodo priključeni na krajevni vodovod. Zato so upoštevali izkušnje iz drugih slovenskih občin, kjer že imajo čistilne naprave.

M. JERŠE

Državno tekmovanje v agilityju

Na vadišču Kinološkega društva Bakovci je bilo 3. državno prvenstvo v agilityju, preskakovanju ovir, ki se ga je udeležilo 22 psov z vodniki iz vse Slovenije.

Po slovesni otvoritvi prvenstva je 5 psov opravljalo izpite, pri čemer sta bila uspešna le dva, ki sta se tudi uvrstila na glavno tekmovanje. Med 12 nastopajočimi v agilityju II je zmagal prvi favorit Silvo Škerget s psico Maco iz Kinološkega društva Maribor pred Marinko Benkovič iz Zagorja s psico Loro in Bernardom Primožičem iz Škofje Loke s psico Jilly.

V tej konkurenci je bil žal diskvalificiran domači tekmovalec Franc Norčič s psico Leso, ki je pred kratkim skotila osem mladičev. V miniagilityju, kjer je nastopilo 5 tekmovalcev, je bila prva Jana Plahuta iz Ajdovščine s psom Luxi pred Tino Ciglar iz Maribora in Nedo Perko (KD Ilirija). Pripravili so tudi tekmovanje za pokal Bakovec, ki se ga je udeležilo 11 psov. V miniagilityju je zmagala Jana Plahuta iz Ajdovščine, v agilityju II pa Viki Jagodic iz Šmartnega s psico Ornelo. Ob tej priložnosti se je predstavila tudi skupina policijskih psov iz Uprave za notranje zadeve Murska Sobota.

M. JERŠE

S TEKMOVANJA NAJBOLJŠIH PSOV – V prijetnem okolju v Bakovcih so se pomerili psi iz vse Slovenije v preskakovanju ovir, kar je privabilo precej obiskovalcev. Foto: M. JERŠE

Prleški fűčkêc

*Zaj so tê totê šolarskê kűncvotarîjê tűdi v Prlêkijî odcvêlê. Šolarî sê zaj kopîčkajo pa sê z učitêlî štrîtajo, kerî vêč vî, ka so že fsi fčista šűkjênî. Ênî bi si radî rédê poprôvlalî, učitêlî pa za tôkšê hécê nêmajo cájta. Ravnatêlca srédjê glasbênê šôlê v prlêškên prêdmestjî, v Marprogî, mô pjê praj, ka déca lódî pa nagovôrja, naj sî prê nê poprôvlajo rédof; sploh pa nê pri taljájnščînî, ka tűdi ravnatêlca bôlê porêdkoma vídî učitêlco za taljanščîno, pa déca tűdi bolê malo. Rájšî nê dîê vűri kopîčkajo, kak bi dijôkon omogóčilî malo pêrspêktîvê. Dê jin pjê moga ên **čárdaš** zašpilatî **profesor Ivan Vrbančič s kapêlskêga kűnca,** kérî jê pjê kak ti sposobên Prlêk nâjša po jêgovên dirigérajî péti nêkê no néka dijakinj, pa bi tê nâdî ênoj mojôj ravnatêlcî prêmüša zavést no joj vlêja f kêblačo malo naprédnîh mêtód.*

Ja, je, učitêlî fsêpofsódîk šolarê doj tišîjo, pa šê samo za svojê plôčê gledajo. Tó so pogrűntalî za Prlêkê pjê na okrôgloj mizî gorênskîh srédjîh šól. Tê pa so tűdî prlêška déca nêkan raspušêna. Pa tűdi motivacîjskî no čűsnêni dêjavnîkî f prlêškîh srédjîh šolah so prê jôko rasfűčkanî, ka jê prê skoro fsôka diklîna do vűh zalűblêna – čî nê v učitêla tê pa f tistêga lűštnega čêha z vîšjêga létnika.

Têrêntêtê, pa sê tê drgačîk toti divjôkî sploh nêmrêjo prênošati pritiskof na kuncî tote zarűkane šôlê. Hê, zaj sê aufrégajo céló štidêntjê fakultétê za drűžbênê védê v Lűblanî, ka so prê ta prédjî malo prêd kűncon šolskêga lêta nadrűkalî no našpîčilî prêhűdê no prêostrê pogôjê. Tô dê sê pjê kôljê kápalô!

*Vétê ka jê najbôjše za kunêc šôlê, vi, fűl fajn odrtjôki!? Zapójtî sî! Nê gré? So van kravê nótê pojêlê? A tâk, po **Prlêkijî** jê êna véka **sűša z zborovôdjî no kapelnîkî.** Krîva pa jê prê prlêška akadêmija v Lűblanî, kéra prê prêmalo pa načrtî izobražuvlê zbórovodjê no kapélmajstrê. Zôtona vlôda pa Prlêkijî v osnovnîh no srédjîh šôlah hűda zborovodska kriza. Po paragrôfîh pa bi fsôka šola mogla meti dênôk dvo péfska zbóra – ênoglasnéga pa dvôglasnéga. Tak jê tó. Naj lé počôkajo! Či do ga dugo sráčkalî, tê dê sê pjê zbűda **vêržênskî** komponist **Osterc** pa dê napîsa tôkê nôtê, ka do sê fsi učitêlî jókalî – šolari pa réžalî!*

Skós pa si pêtî tűdi nêmrêtê, liblêna dêčika! Nêkê bi sê moglî tűdi fčitî; pa sê malo razglêdnôtî, kak dê s šolskîmi knígamî v jêsén, v nóvên šolskên letî, ka tê nêtê sêptêmbra pa októbra znavîč létalî po Ormožî, Lotmêrkî no Radgunî kak ti čamügê za vűčbêniki.

Z vűčbêniki so krîžî no têžôvê. Néga pênêzof za drűkajê, Krucipákêl, pa kak jê tê tó, čî pa jê že êden tak drôgî, ka sî ga šolar kűmê kűpî! Vűbčbênikê bi lêhko kűpilî v Holandiji ali pa na Kitajski, samo móla dűdlarija jê s tên, ka holandsko žêljê prlêškî dijokî no drűgi šolarî lêhko jéjo pa tűdi kitajskî čêsnêk lêhko jéjo – kitajskîh vűčbênikov pa nê bi moglî nűcatî, za pri moj grűškî, ka né, ka bi najprê šê mórala kitajsko-prlêškî vűčbênik. Tê pa bi sê pjê naša žepna držôva šê bôlê švôrala, kak jê žmêtno tiskatî vűčbênikê.

Hja, Prlêkof jê premalo, ka bi lêhko nadrűkalî kitajskê vűčbênikê, ka šê domočîh šolskîh knig nêmrêjo.

Pravijo, ka nas jê prêmalo pa prêmalo dêcê mómo. Kaj premalo! Prêvêč pač; ka vlôda šê fsén šolaron no štidêntom nêmrê nadrűkati kníg, ka jê prê tó prêdrôgo... Ja, kak sî tê vi zamîšlatê prihôdnost Prlêkijê? S šolskîmi tôblicamî?

MIROS

Krajevna skupnost Prosenjakovci

Mejni prehod Prosenjakovci – Magyarszombatha?

Mirko Vörös, predsednik sveta krajevne skupnosti Prosenjakovci, in Štefan Bogdan, predsednik vaškega odbora iz Motvarjevec, sta navedla niz vzrokov, ki opravičujejo odprtje mejnega prehoda med Prosenjakovci in krajem Magyarszombatha na drugi strani meje. Prehod je treba urediti zaradi povezave madžarske narodnostne skupnosti z območja krajevne skupnosti Prosenjakovci z matičnim narodom na Madžarskem. Koristen bi bil zaradi sodelovanja prosenjakovske tovarne s tovarno v Magyarszombatbu. Dalje: zaradi obdelave kmetijskih zemljišč in zavoljo lažjega prehajanja madžarske duhovščine v naše kraje, zlasti v Motvarjevce, kajti tamkajšnjo reformirano krščansko skupnost oskrbuje duhovnik z Madžarskega... Povezava med krajema je bila že v davnih časih, saj naj bi tam vodila rimska cesta...

Prosenjakovci ali Kobilje?

Sogovornikoma sem obljubil, da bom prizadevanja za mejni prehod še posebno izpostavil, in to sem pravkar storil. Pojasnila sta, da je na madžarski strani veliko več razumevanja za omenjeni prehod kot pri slovenskih oblasteh. Predsednik Vörös je bil še posebno kritičen do prizadevanj za prehod pri Kobilju, ki da madžarski narodnostni skupnosti ne bo veliko prinesel. Omenjena vas je namreč povsem slovenska, Dobrovnik in druge vasi, kjer je prebivalstvo narodnostno mešano, pa so daleč vstran. Sam seveda ne nameravam navduševati ne za en ne za drug prehod, slutim pa da dva – skoraj tik drug ob drugem – zajbrž ne bosta mogla biti. Bomo videli, kako se bo razpletlo.

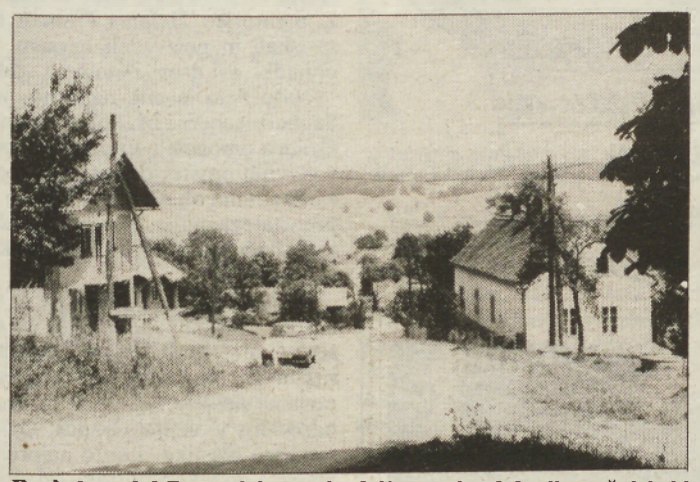

Pogled na del Prosenjakovec in dalje proti nekdanji stražnici, ki zdaj daje zatočišče ubežnikom iz Romunije in drugih vzhodnih držav. Če bo uslišana želja Prosenjakovčanov, tedaj bo pri omenjeni stavbi mejni prehod.

To pa sta (od desne proti levi) predsednik krajevne skupnosti Prosenjakovci Mirko Vörös in predsednik vaškega odbora iz Motvarjevec Štefan Bogdan. Oba sta sicer zaposlena v splošni kmetijski zadrugi Panonka v Prosenjakovcih.

Celo premoženje za telefon

Po uspešno izvedenem referendumu o lokalni samoupravi se Prosenjakovcem obeta sedež občine. Za zdaj pa ostanimo pri krajevni skupnosti, ki združuje občane iz Prosenjakovec (Pártosfalva), Motvarjevec (Szentlászló), Čikečke vasi (Csekefa), Pordašinec (Kisfalu), Berkovec (Berkeháza), Središča (Szherdahely) in Ivanjševec (Jánosfa). Ti kraji že nekaj časa niso bogu za hrbtom, saj imajo vse vasi asfaltne povezave s krajevnim središčem Prosenjakovci in dalje proti občinskemu oziroma pokrajinskemu središču Murski Soboti. To pa seveda ne pomeni, da je asfalt povsem izpodrinil makadam. Napredovali so tudi pri razvoju telefonije. Zdaj, nekaj let po ureditvi tega komunikacijskega sredstva, se šele zavedajo, kako veliki zanesenjaki so bili, saj so posamezniki tedaj prispevali za telefonski priključek v tolarski protivrednosti 46.000 avstrijskih šilingov, povrh pa so pridno pomagali pri postavljanju drogov, vlečenju kablov... Globoko v žep so morali poseči predvsem zato, ker so petetejevci vztrajali pri »debelih« kablih, ki omogočajo priključitev več naročnikov, kot se jih je tedaj odločilo za telefone.

Kaj pa domači vodni viri?

Voda, ta življenjska tekočina, na območju krajevne skupnosti Prosenjakovci sicer je, a kaj ko iz sedanjih zajetij ne priteka povsem neoporečna. V sušnih obdobjih pa nekatera vaška zajemališča tudi presahnejo. Bo dolgoročna rešitev napeljava »občinskega« vodovoda? V krajevni skupnosti menijo, da ne kaže iti v táko naložbo kar tako na pamet, ampak bi bilo treba preveriti lokalne vodne vire oziroma zaloge. Če bi analize pokazale zanesljivo oskrbo in kakovostno vodo, potem bi bilo najbrž gospodarneje, ko bi kar »doma« uredili ustrezno zajemališče in ne bi bilo treba napeljevati dolgih vodov iz soboške smeri. Sicer pa se bo s tem problemom že ukvarjala nova občina.

Vse več pašnikov

V Prosenjakovcih imajo tovarnico Tekstil, splošno kmetijsko zadrugo Panonka, dvojezično osnovno šolo, pošto, krajevni urad..., v Motvarjevcih je sedež enkonomske enote kmetijskega gospodarstva Rakičan... Ljudje, ki delajo v njih, imajo tako »zajamčeno« zaposlitev, vendar polne zaposlenosti še ni, zato ne zanemarjajo tudi kmetijstva, v katerem jih dela večina. Od poljščin pridelujeo predvsem pšenico, koruzo, sladkorno peso in oljno repico. Osnovna čreda živine se je, enako kot marsikje drugod, zmanjšala, ne pa količine oddanega mleka, to pomeni, da dosegajo dobro molznost. Ta pa je rezultat predvsem boljše prehrane živali, ki jo dosegajo med drugim tudi s pašo. Na območju tamkajšnje kmetijske zadruge je že okrog 25 hektarjev urejenih pašnikov, zanimanje zanje pa ni usahnilo, saj letno na novo uredijo po dva hektarja površin za pašo.

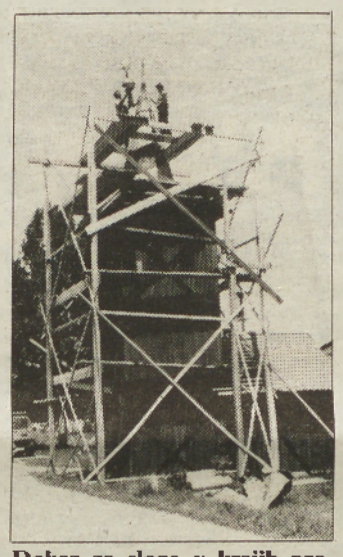

Dokaz za slogo v krajih prosenjakovske krajevne skupnosti je tudi složna obnova vaškega zvonika v Pordašincih, ki ga uporabljajo oziroma ga bodo tako evangeličani kot katoličani in tudi pripadniki refomirane cerkve.

Ekumenski zvonik

Zapeljal sem se skozi vse kraje, ki združujejo krajevno skupnost oziroma ona združuje njih. Povsod sem videl rezultate dela pridnih ljudi, ki, ne glede na narodnost ali vero, žive v lepi slogi. Nazoren dokaz za to je, denimo, obnova vaškega zvonika v Pordašincih, za katerega so denar primaknili tako evangeličani, katoličani, kot tudi tamkajšnji pripadniki reformirane krščanske cerkve. Gre torej za »ekumensko« naložbo, ki bo stala več kot 500.000 tolarjev. Ta sakralni objekt obnavljajo pod okriljem spomeniškega varstva, ki je menda tudi primaknilo svoj finančni delež. Sama lesna dela so opravili delavci tesarstva Mertük iz Bratonec, z bakreno pločevino pa so stolp preoblekli delavci kleparskega obrtnika Vrečiča iz Murske Sobote.

V vseh naseljih krajevne skupnosti Prosenjakovci imajo seveda še druge stavbe za skupne potrebe, ki pa jih je treba nenehno vzdrževati in obnavljati. Tako so v Berkovcih pred kratkim izolirali temelje vaško- gasilskega doma, v Središču pripravljajo vse potrebno za ureditev pročelja vaško-gasilskega doma, v Prosenjakovcih pa obnavljajo gasilski dom... Lepe pa hočejo imeti tudi pokopališke veže! V Motvarjevcih so novo vežico že zgradili, zdaj pa urejajo še okolico; v Čikeči vasi bodo vežico kmalu začeli graditi, v Prosenjakovcih pa so za zdaj zanjo dobili dokumentacijo.

Š. SOBOČAN

K sodelovanju vabimo honorarnega sodelavca

zastopnika za prodajo drobnega inventarja za gostinstvo na območju celotne Slovenije

Od kandidata pričakujemo:
- srednješolsko izobrazbo gostinske smeri
- komunikativnost
- vozniški izpit in lastno prevozno sredstvo

Bodočemu sodelavcu bomo zagotovili stimulativno plačilo.

Podrobnejše informacije na tel. 061/1682-282 (int. 512).

Naslov je v oglasnem oddelku.

Tudi v drugo brez uspeha

V lendavski krajevni skupnosti nimajo sreče, saj tudi drugi referendum o uvedbi samokrispevka ni uspel. Po podatkih se je od 2991 volilnih upravičencev referenduma udeležilo le 1479, od tega jih je za samoprispevek glasovalo 723.

Krajevna skupnost Lendava bo morala vendarle nekaj storiti, saj je potreba po urejanju mesta velika, denarja pa čedalje manj. Preseneča, da Lendavčani niso podprli razvoja mesta, saj gre navsezadnje za njihovo mesto, za njihove probleme, ki jih namesto njih ne bo reševal nihče. Kdor je pozorneje spremljal nedeljski referendum, je lahko ugotovil, da se ga niso udeležili predvsem tisti z boljšimi dohodki. Mali človek je na volišče prišel, glasoval za svojo novo občino, pa tudi za uvedbo samoprispevka. Pred nami ostajajo pomembne naloge, urejevanje nekaterih ulic v mestu, gradnja kulturnega doma, gradnja čistilne naprave in še veliko drugih. Lendava postaja zaradi mednarodnega mejnega prehoda čedalje bolj umazana, ob glavni cesti v mestu pokajo zidovi hiš, skratka življenje postaja čedalje težje. S skupnimi močmi bi lahko uredili marsikateri problem, tako pa bo vse na hrbtu krajevne skupnosti. Lendavčani, pokazali ste veliko sebičnost, ki se vam bo čez nekaj let zagotovo maščevala.

jani

LENART – Medtem ko v drugih podravskih občinah nezaposlenost pada, sicer postopoma, pa v občini Lenart še vedno narašča število iskalcev zaposlitve. Trenutno išče delo 1.800 delavcev, tem pa se utegnejo pridružiti še novi, recimo tisti, ki so delali v podjetju Caprice, ker zanj teče stečajni postopek. (B. S.)

Letos vzdrževalna dela na 3.074 ha

Vzdrževalnim delom na skupnih objektih in napravah, ki so na melioriranih območjih, namenjajo v gornjeradgonski občini vse več pozornosti. Po najnovejših dopolnitvah odloka, ki opredeljuje ne le vzdrževalna dela, ampak tudi način združevanja sredstev in odgovornosti za uresničitev tega velikega projekta, so vanj vključili še nekaj melioracijskih območij. To so Spodnji Ivanjci–Spodnja Ščavnica II, ki zajema del katastrske občine Spodnja Ščavnica, del katastrskih občin Lastomerci, Radvenci in Ivanjševci, pa tudi melioracijsko območje Spodnja Ščavnica–Lešane z delom katastrskih občin Spodnja Ščavnica in Plitvički Vrh. Za kvadratni meter vzdrževalnih del bodo zaračunavali 5,50 tolarja.

In kaj načrtujejo letos? V osnovno odkošnjo melioracijskih jarkov je všteto 652.300 kvadratnih metrov površin, stroški za to in druga vzdrževalna dela pa so ocenjeni na več kot 3,89 milijona tolarjev. V ta program bo namreč zajetih kar 3.074 hektarjev obdelovalnih površin. Te zajemajo 11 melioracijskih območij: Slaptinci, Lomanoše, Plitvica, Boračeva–Črešnjevci, Selišči–Kupetinci, Žihlava–Biserjane, Biserjane– Grabonoš, Grabonoš–Spodnji Ivanjci, Spodnji Ivanjci–Spodnja Ščavnica I, Spodnja Ščavnica II in Spodnja Ščavnica–Lešane.

M. JERŠE

Brazdin trgovski center

Pred nedavnim je dobil Dobrovnik novo trgovino in s tem še razširil oskrbo. V Dobrovniku so se na referendumu tudi odločili, da bodo imeli svojo občino in zato je vsaka nova trgovina, vsak nov objekt dobrodošel.

Nov trgovski center je zgradila kmetijska zadruga Brazda in ga tako tudi poimenovala. Gre za prostore, velike 84 kvadratnih metrov. Odkar se je zadruga osamosvojila, je to njena prva naložba. V trgovini bodo prodajali izdelke za domačo rabo, kmetijstvo, obrt, živila, tudi sveže meso in mesne izdelke ter drugo blago. Stare prostore je adaptiral lendavski Gidos.

jani

CICIBANI – Pred kratkim (ob 10-letnici pridobitve novih prostorov) so cicibani iz vrtca pri Vidmu ob Ščavnici pripravili bogat kulturni program. Le-tega je popestril inštrumentalni ansambel Bratje Kurbus, ki sta se mu pridružili dve osnovnošolki in zapeli nekaj narodnih pesmi. V videmskem vrtcu je 49 malčkov vseh starosti. – Fotografija: L. Kr.

Borci skrbijo za svoje člane

Lendavska organizacija zveze borcev se iz dneva v dan bolj stara. Vanjo je vključenih še 331 članov, veliko je ostarelih in bolnih. Na nedavni letni konferenci so spregovorili o svojem delu ter o delu v prihodnje.

Posebno skrb so namenili urejevanju odškodnin za medvojno trpljenje internirancev na Madžarskem. Madžarska naj bi nekaterim priznala odškodnino. Iz lendavske občine je poslanih 1650 zahtevkov. Borci, kar jih je še ostalo, bodo skušali ohraniti spomin na preteklost, protifašistično barvo in spominska znamenja.

jani

PLAKATIRANJE – Čeprav so na Petanjcih kar tri table, kjer je mogoče izobesiti plakate, se mnogi ne menijo zanje in svoja obvestila še naprej pritrjujejo na kostanj, ki je nekaj metrov vstran. Prav bi bilo, ko bi take poredneže kdo predlagal za ustrezen postopek. – Fotografija: F. Ku.

Oglašujte v Vestniku

odsevi mladosti

Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA iz Murske Sobote)

Najprej odgovor na na 38. vprašanje: **V zraku je več dušika (78 odstotkov) kot kisika (le 21 odstotkov).** Približno polovica vas je odgovorila pravilno, pri žrebanju pa je imela največ sreče VALERIJA HORVAT iz Filovec 91. Čestitamo!

KUPON št. 40 – »ALI VESTE«

Ali veste, kako je treba zasidrati ladjo glede na položaj njenega kljuna ali krme? Odgovore pošljite najkasneje do 15. junija na naš naslov in pripišite »ALI VESTE«.

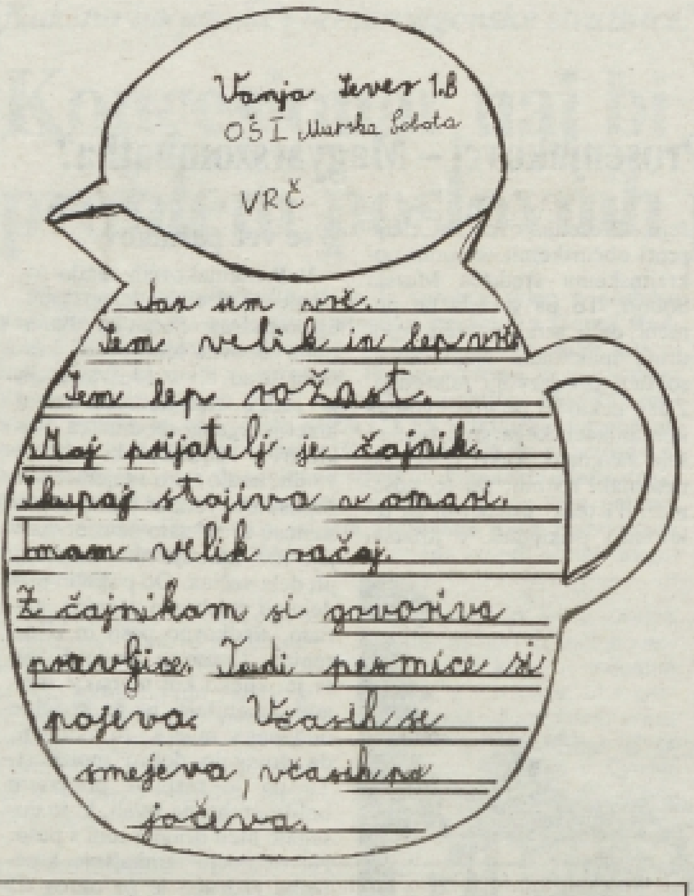

Šolska veselica

V soboto smo imeli šolsko veselico. Iz Ljubljane so pripeljali veliko kamelo in papagaja, ki je znal govoriti. Pripeljali so tudi kočijo, s katero smo se lahko vozili. Imeli so tudi bogat srečelov in bilo je tekmovanje družin za lepe nagrade. V vsakem razredu pa so bile neke dejavnosti. Najbolj všeč so mi bile videoigrice. Prileteli so tudi padalci, ki so pristali na šolskem travniku.

Šolska veselica mi je bila zelo všeč. Prodajali so tudi pijačo in hrano, za dobro razpoloženje pa je skrbel ansambel Avantura.

TADEJ BUZETI, 2. a
OŠ Bakovci

Moji vtisi o Maratonu

Tudi jaz sem se prijavil za tekmovanje na Maratonu treh src, in sicer za tek na progi, dolgi 10 kilometrov. Potekala je skozi Radence, Šratovce in Orehovce, nazaj pa v smeri Boračeva–Radenci. Ob progi so nas spodbujali številni gledalci. Organizator je poskrbel za osvežitev tekmovalcev. Kljub redarjem ob progi so se nekateri tekmovalci vmes vozili s kolesi ali motornimi kolesi ali pa so prečkali progo po bližnjicah.

Izmučeni in zadihani smo pritekli v ciljno ravnino pred hotelom Radin. Tu so nas pozdravili organizatorji maratona, številni novinarji in množica navijačev. V spoznanju, da smo premagali sami sebe, smo proti večeru zadovoljni zapustili Radence.

DRAGO BRAČKO, 6. raz.
OŠ Kapela

Ekskurzija v Gradec

Na naši šoli, OŠ II Murska Sobota, že vrsto let deluje naravoslovni krožek. Zelo radi se lotevamo raznih raziskovalnih nalog. Z mentorico Heleno Frumen smo se letos odločili, da bomo raziskali in poizvedeli o vsem, kar je v zvezi z gospodinjskimi odpadki, saj grozi Zemlji na vsakem koraku ekološka katastrofa.

Naše delo je bilo naporno, vendar uspeh ni izostal. Podjetje Saubermacher iz M. Sobote nam je v okviru matičnega podjetja iz Gradca omogočilo enodnevno poučno ekskurzijo. Najprej smo si v glavnih prostorih graškega podjetja ogledali, kako tam ravnajo z odpadnimi olji in kemikalijami. Videli smo tudi, kako se znebijo preostalega mulja. Posebno poučno in zanimivo pa je bilo gledati, kako ločujejo baterije, razne akumulatorje, kemikalije, zdravniško opremo...

Najzanimivejša razlaga pa se nam je zdela v zvezi z neonskimi svetili. Povedali so nam, da pri reciklaži takih odpadkov vse štiri sestavine – prah, steklo, kovinske dele in žlahtne pline – spet razstavijo. Na koncu smo si ogledali še laboratorij, kjer opravljajo različne analize tal, vode in zemlje ter film o ločenem zbiranju odpadkov v okolici Gradca. Ogledali smo si tudi, kako zbirajo in nato sortirajo plastiko. Le-to najprej pripeljejo do skladišča, nato steče plastika po tekočem traku do sortirnice. Tu ločijo plastične steklenice, vrečke in pločevinke, kar pa je neuporabnega, stisnejo in odložijo na odlagališču.

Naša zadnja postaja ekskurzije pa je bila ogled kompostarne odpadkov blizu Gradca. To je ena od največjih kompostarn v Evropi. Odpadki gredo skozi posebne prostore, kjer jih sejejo skozi posebna sita. Na koncu vse skupaj spakirajo v vrečke in potem gre to v prodajo.

Ekskurzija je bila zelo poučna. To nam je tudi velika spodbuda za nadaljnja raziskovanja.

ČLANI NARAVOSLOVNEGA KROŽKA
OŠ II M. Sobota

Kuža

Tam v parku videla sem ga,
tako lep kožušček ima,
da najraje vzela bi ga.
Pridi, pridi, kuža moj,
da se bova igrala
in žogo razcefrala.
Vem, da se ti že mudi,
lakota te že pesti,
kajti s sabo nimaš kosti.
Samo z repom mi pomaha
in že zbeži nazaj
v svoj priljubljen kraj.

SABINA FEKONJA, 5. c
OŠ Gornja Radgona

SREČANJE Z BEGUNČKI – Podružnična OŠ Dokležovje oziroma njeni učenci in učitelji so povabili pred kratkim v goste šolarje begunčke iz Bosne in Hercegovine, ki obiskujejo osnovno šolso v Murski Soboti. Ob tej priložnosti so gostitelji prikazali svojim gostom lutkovno igrico Trije petelinčki, begunčki pa so se predstavili s svojim delom kulturnega programa. Po malici so se odpravili na bližnja športna igrišča, kjer so fantje igrali noomet, dekleta pa med dvema ognjema. Ker sta tega ddne dvojčici iz BiH praznovali rojstni dan, so jima šolarji zapeli priložnostno pesem in jima podelili darila. Na posnetku pa je njihovo skupno druženje na igrišču. (Fotografija: Filip Matko)

Grafiti

– Šola je kruh. Živela lakota! (Damjan)
– Sonce, šola, dolgo gledanje = slepota. (Metka)
– Ful dobro je glasno molčati. (Metka)
– Nežnost je potomstvo ljubezni. (Ksenija)
– Živimo z možgani, pa vendar mislimo slabo. (Ksenija)
– Svet bi bil pust, če ne bi obstajal. (Ksenija)

UČENCI 7. a razreda
OŠ Franceta Prešerna
Črenšovci

Ja, nekateri pa imajo ideje! Jože Vincetič, učenec 2. razreda OŠ II M. Sobota, si je iz našega časopisa naredil zanimivo masko. Upajmo, da jo bo shranil do prihodnjega pusta. (Fotografija: N. J.)

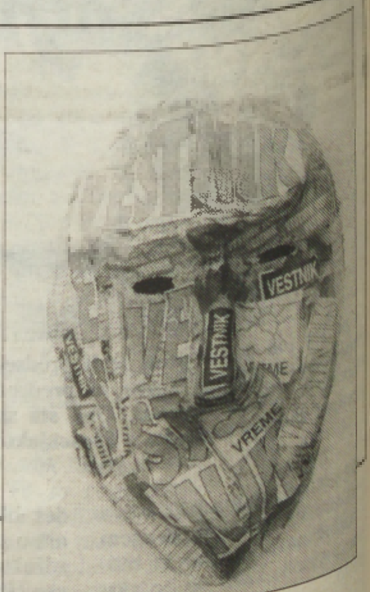

Za novo šolo

Pri Mali Nedelji je bila 21. maja dobrodelna prireditev Zapojmo in zaigrajmo za novo šolo. Povabili so nekdanje učene in učitelje ter ljubitelje tega lepega kotička Prlekije. Prišli so v velikem številu, saj se jih zbralo čez tisoč. Med gosti sta bila tudi republiška poslanka Vika Potočnik in predsednik IS SO Ljutomer Ludvik Bratuša. Bili smo priča prisrčnih srečanj nekdanjih učencev z učiteljicami, ko so jih poučevale pred desetletji. Za veselo razpoloženje pa so poskrbeli razni pevci, ansambli in učenci malonedeljske šole. Torej ni čudno, da so se gostje zadržali na igrišču ob gasilskem domu do naslednjega jutra. Domačini so poskrbeli za dobro pijačo in jedačo. Najbolj »privlačne« so bile domače specialitete, ki so jih pripravile gostiteljice iz KS Mala Nedelja in Radoslavci. Bil je tudi bogat srečelov. Dobitke zanj so darovali številni posamezniki, obrtniki in podjetja iz ljutomerske občine in drugod. Še posebno veseli smo bili pomoči šol in vrtcev iz ljutomerske občine, ki so darovali čudovite otroške izdelke. Obiskovalci so si lahko ogledali tudi razstavo risb in izdelkov, ki so nastali pri pouku na naši šoli v tem šolskem letu. Obenem smo razstavili nekaj starih gospodinjskih predmetov, učbenike, izkaze in lepo ohranjene zvezke še iz tridesetih let tega stoletja. Obiskovalcem smo ponudili tudi dopolnjen turistični vodnik po kraju in okolici s fotokopijo razglednice Male Nedelje iz leta 1908. Učenec 7. razreda, Dejan Prša, pa je razstavil svoje oljne slike, ki pričajo o njegovem likovnem talentu. Lično razstavo so pripravili tudi v otroškem vrtcu. Bilo je še več drugih zanimivih stvari. Lahko zapišemo, da je prireditev zares lepo uspela.

Letos še zadnjič obiskujemo pouk v šolski stvabi, ki je stara že 122 let. Kljub popravilom že zdavnaj ne ustreza več zahtevam za sodobno vzgojno-izobraževalno delo. Kljub temu smo učenci tudi v tem šolskem letu dosegli lepe uspehe na občinskih in območnih tekmovanjih iz matematike, fizike, kemije, slovenskega in nemškega jezika ter iz vesele šole. Učenca 8. razreda Samo Potrč in David Voršič sta se uvrstila celo na državno tekmovanje iz fizike, Samo Potrč pa tudi na državno tekmovanje iz nemščine, Dejan Prša iz 7. razreda pa na republiško srečanje iz vesele šole. Sodelujemo tudi na tekmovanjih mladih modelarjev. Šolska dramska skupina je pripravila prizorček Ob otvoritvi nove šole, s katerim se je predstavila tudi v občinski skupščini v Ljutomeru. S tem je manifestirala desetletja dolge sanje o novi šoli.

Končno pa so sanje postale resničnost. Pri Mali Nedelji gradimo novo šolo in telovadnico. Veselje je neizmerno!

NOVINARSKI KROŽEK
OŠ Mala Nedelja

Gre popotnik skozi mojo vas

Gre popotnik skozi mojo vas, pričakujoč, da bo videl posledice, ki jih je pustil za sabo novi vek. V začeku je ves omamljen nad neverjatnim razvojem vasi, ko pa zagleda posledice tega nenavadnega razvoja, ga navdušenost mine.

Ob pogledu na našo prenovljeno cerkev in župnišče je zadovoljen. Lepi gozdovi, urejana dvorišča, nove hiše... vse to so stvari, pri katerih dobi naš popotnik občutek, da v Veliki Polani vendarle obstaja življenje in da imajo prebivalci te vasi razvit čut do narave. Med sprehajanjem po vasi pa tega popotnika vseeno spreleti strah, ko vidi pse, ki se klatijo brez nadzora svojega gospodarja.

V Veliki Polani je poleti vročina in naš popotnik si zaželi kozarček hladne pijače v veseli in prijazni družbi. Ampak ko pride v Poljano, se mu ta želja nikakor ne more uresničiti. V tem gostinskem lokalu je vse polno cigretnega dima ter vpijoče mladine s cigaretami v ustih in alkoholnimi pijačami v rokah. Poln razočaranja se nevede odpravi novemu razočaranju naproti.

Ker je Velika Polana vas z večinskim kmečkim prebivalstvom, poprosi ta naš popotnik mimoidočega starejšega kmeta, naj mu razkaže polanske njive, travnike, pašnike in gozdove. Popotnika zanima tudi medsebojno razumevanje ljudi, zato mu druženje in pogovor s kmetom dene ravno prav. Po ogledu se mu zdi dokaj zadovoljen. Večina njiv je lepo obdelanih in travniki so pokošeni. Ko pa si ogleda polanske gozdove in razmetane odpadke v njih, mu nasmešek z obraza v trenutku izgine. Vse je zapackano, onesnaženo, smrdeče... skratka neprivlačno.

Tudi naša gramoznica, imenovana Lepčovica, je onesnažena. Pred nekaj leti so mladi v njej lahko namakali trnke, na katere so prijemale vsakovrstne ribe. Dandanes pa v tej vodi skoraj ni več življenja, kajti ljudje so jo z odpadki – gnojevko in s skurjeno plastiko iz podjetja Kovinoplastika – zelo onesnažili.

Čas popotnikovega potepanja po Veliki Polani se bliža h koncu. Iz moje vasi odhaja z mešanimi občutki. Prevladujejo razočaranja.

PETER HOZJAN, 8. b
OŠ Miška Kranjca Velika Polana

za mlade

Novice od tu...

Jan Plastenjak je izdal nov singl z naslovom **Šerbi**. Zanjo je Jan pred kratkim posnel videospot, ki so ga snemali na ljubljanskih ulicah, pred grafiti na Metelkovi in na avtocesti, kjer so se prevažali v limuzini. Pri snemanju sta sodelovala tudi glavna junakinja **Šerbi** in **Vili Resnik**.

***

Na vprašanje, katere tri stvari ali bitja bi vzel s seboj, če bi odšel na samotni otok, je **Jure Košir** odgovorili: »Tri ženske.« Mogoče pa bi bila kakšna srečnica tudi med vami.

***

Skupina **Californija** je spremenila zasedbo, za klaviaturami je sedaj nekdanji maneken **Matej Wolf**. V kratkem bodo izdali novo uspešnico **Brezdomci**, katere besedilo je napisal **Adi Smolar**

AUDIO – VIDEO – CD
MSHOP
69000 Murska Sobota,
Slomškova 43
TELEFON, TELEFAKS:
069/32-465

...in tam

Pevka **Whitney Houston**, ki je bila zelo uspešna v filmu Bodyguard, bo zopet stopila pred kamere. Sprejela je vlogo **Pepelke** v istoimenskem filmu. Snemanje bodo začeli konec tega poletja, ko bo Whitney končala svetovno turnejo. Film bo že tretja filmska verzija znamenite pravljice. Prva je Pepelko je leta 1957 odigrala Julie Andrews, leta 1965 pa Lesley Ann Warren.

***

Irska skupina **U2** je dobila več nagrad za prodajo svojih plošč. Dva albuma **The Unforgettable Fire** in **Under a Blood Red Sky** sta postala multiplatinasta, saj sta bila prodana v 2- in 3-milijonski nakladi. Prva dva albuma **Boy** in **October** pa so prodali v zlati nakladi.

***

George Michael je izgubil sodbo proti založbi **Sony**, ki je trajala več kot pol leta. Ta teden bo glasbenik še enkrat stopil pred sodišče, tokrat s čekom za 3 miljone funtov.

Rubriko pripravila:
ALEKSANDRA NANA RITUPER

POP ROCK noviceee

NESMRTNI – Joe Pass

V Los Angelesu je prejšnji teden v 65. letu umrl veliki jazzovski kitarist Joe Pass, ki se je rodil kot Joseph Anthony Jacobi Passalaqua. Bil je iz delavske družine, ki je imela svoje prednike na Hrvaškem, zato je tudi obvladal hrvaščino. Oče mu je pri 9 letih kupil kitaro in zelo zgodaj je igral z znanimi glasbeniki. Kakor hitro pa je prišel v stik s popularnimi glasbeniki, se je tudi srečal z mamili in pristal v ječi. V 60. tih letih je skupaj z jazzovskimi glasbeniki, ki so se odvajali od mamil, po rehabilitaciji izdal album. Svoj vrhunec pa je dosegel v 70. tih letih kot solist na kitari brez spremljave.

Glasbena uganka

Pravilni odgovor na 6. glasbene uganke se glasi (Vprašanje: Kateri trije glasbeniki pojejo pesem All For Love?) Brayan Adams, Rod Steward in Sting. Največ sreče sta tokrat imela **Karolina in Denis Žnuderl, Plitvički vrh 45, 69250 Gornja Radgona. Čestitamo!** Obvestilo o nagradi bosta dobila po pošti. Drugim pa želimo več sreče pri reševanju nove glasbene uganke:

Kateri slovenski smučar je pred kratkim izdal ploščo?

Kupon št. 7

Odgovor: .....

.....

Odgovore pošljite na dopisnici do 16. junija na naš naslov: Podjetje za informiranje, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota, s pripisom za Pop Rock Noviceee.

Konec šole, lepo vreme in številni koncerti, nič lepšega. In v Murski Soboti se je ob koncu tedna znašlo kar nekaj dobrih glasbenikov. V četrtek so v soboški Galeriji igrali All Capone Strajh Trio (na sliki), kjer smo lahko v klasični izvedbi godalnega tria prislubnili velikim uspešnicam iz 60. in 70. let: Satisfaction, Yestrday in druge.

V petek je rahlo otopelo soboško publiko presenetila skupina Orlek iz Zasavja, katere vodja ter avtor večine besedil in glasbe je naš rojak Vlado Poredoš – Baretkaš. Soboška publika se je lahko v več kot dveurnem nastopu prepričala, da so orleki res odkritje letošnjega leta na slovenski glasbeni sceni (Več o skupini v eni od naslednjih številk Vestnika).

V soboto pa je imel pri Zvezdi koncert še kantavtor Adi Smolar, ki ga soboška publika kar dobro pozna, čeprav zelo redko pride k nam.

Magnet

Češnje in dekleta

Dvajset let je minilo, odkar se pojavlja ime Magnat. Takrat so se zbrali štirje Jožeti. Razmišljali so, da bi se njihova skupina imenovala Jože, pa so si premislili in postali Magnet. Najprej so se pojavljali v prekmurskih okvirih, potem vsejugoslovanskih, ker so nastopali z različnimi znanimi pevci in pevkami. Nekako pred osmimi leti pa je prišlo do bistvene spremembe. Odločili so se, da ne bodo spremljali samo drugih pevcev, ampak bodo začeli s samostojnimi kasetami. In do danes se je nabralo 6 kaset, kmalu pa bo izšel njihov drugi CD. Dve kaseti sta imeli zlato naklado, dve srebrno, kar je za slovenske razmere veliko.

Pred kratkim ste izdali svojo novo kaseto, k sodelovanju pa ste povabili znanega producenta Rajka Dujmića. Po čem se ta kaseta razlikuje od prejšnjih?

Od drugih se razlikuje po produkciji, kajti časi se spreminjajo. Dares si ne morem predstavljati ansambla, ki ne bi moderno zvenel. Vsak CD ali kaseta mora biti v današnjem času brezhibno narejena, skladbe morajo zveneti času primerno, tudi zvok. Zato smo za producenta poklicali Rajka Dujmića, ki že dolgo velja za enega največjih tovrstnih mojstrov. To pa nam je omogočila naša založba Helidon. Vidimo pa, da ni bilo zaman. Založba nam je omogočila tudi neomejeno število ur snemanja v Cankarjevem domu. Na željo producenta pa je bila končna podoba narejena v Italiji, kot so to delali Novi fosili.

Posneli ste tudi pesem v techno verziji

Pesem Žena naj bo doma smo naredili v techno verziji. To je zelo znana pesem izpred 20 let, ko je bila tudi v Sloveniji veliki hit, vrgak nikoli je ni pel slovenski glasbenik. Pel jo je Ivica Šerfezi v slovenščini, drugače je to country skladba. Skladbo Mon Cheri pa je napisal Rajko Dujmič. Avtorji preostalih skladb smo sami, nekaj je priredb. Ena od njih je skladba Lunca sije, ki jo je napisal Prešeren in smo jo že kot študentje zelo radi prepevali. Ta pesem so mnogi zelo prisrčno sprejeli. Ko so lastnik studia v Milanu, Dujmić in njegovi prijatelji slišal to pesem, so bili zelo ganjeni, čeprav ne znajo slovenščine.

Kakšno pa je bilo sodelovanje z Dujmičem?

V času nastajanja kasete smo postali z Dujmičem veliki prijatelji. Deset dni smo bili neprestano skupaj. Snemali smo od desetih zjutraj do enih, dveh ponoči. Ker imajo glasbeniki svoj nočni ritem, je bila tudi večina pesmi odpetih med polnočjo in drugo uro. On najprej hoče spoznati vsakega glasbenika. Ima ogromno izkušenj. Razpoloženje med snemanjem mora biti vrhunsko. Še boljše kot na veselici, to smo tudi dosegli. Upamo, da bodo ljudje to občutili.

Vokalni del je pri skupini najvažnejši, kajti ljudje poznajo skupino po pevcu. In zato je potrebno iz pevca izstisniti maksimalno, kar zmore. Tak je dober producent in tu je Dujmič res močan. S to kaseto je tudi neki novi začetek, saj imamo novega pevca Oliverja Antauerja, ki je vrhunski pevec.

Branko Sapač, Jože Ružič, Vlado Mičev, Gorazd Kozmos in Oliver Antauer.

Večina pesmi je posvečena nasprotnemu spolu. Se pravi ženskam.

Imamo nekaj tekstopiscev, s katerimi že dolgo sodelujemo. Žena naj bo doma, naj bi bila moška himna. No, to je mišljeno bolj hudomušno. Zavestno se nismo hoteli spuščati v socialne teme, še manj v politiko. V Sloveniji je velik profil glasbenikov, ki se ukvarjajo s tem in ki to dobro delajo, zato se mi ne ukvarjamo s tem. Delamo tisto, za kar menimo, da lahko delamo dobro, in ne silimo v tiste vode, v katerih so drugi boljši. Ljudje imajo toliko drugih skrbi, političnih, gospodarskih ... da bi radi nekaj, ob čemer bi se zabavali.

Ali mora imeti kaseta velik hit, da jo opazijo?

Pomembno je, da so vse pesmi dobre. Najhuje je, če na kaseti ni dobre skladbe, s katero bi se ljudje lahko identificirali in jo radi poslušali. Najbolj normalno na slovenskaem tržišču je, v svetovnem merilu to ne velja, da je naslov kasete po enem od komadov oziroma pesmi. Tu smo naleteli na problem, in ko smo v studiu poslušali z Dujmičem, lastnikom studia ..., katero bi vzeli za nosilno, smo ugotovili, da so nekako izenačene in bi bila lahko vsaka nosilna. Na slovenski sceni se velikokrat dela tako, da imajo eno dobro idejo, ostalih devet pa posnamejo na hitro. Mi pa smo imeli sedaj več kot 20 skladb. Izbrali smo tiste, za katere smo prepričani, da so dobre. Najlepše je, če so vse skladbe na kaseti ljudem všeč, res pa je, da ljudje poznajo pri nas band po eni skladbi.

Slovensko tržišče je precej majhno, komercialnih bandov pa veliko. Kako se je mogoče prebiti na tržišče in tam ostati.

Nam je uspelo in smo pravzaprav pionirji. Pred osmimi leti, ko smo sestavljali novo zasedbo, smo se pogovarjali o tem, koliko bandov je v Prekmurju, vendar še nobenemu ni uspelo prodreti v Slovenijo. Na svoji kaseti smo potem izdali pesem Vsi so venci vejli. Moram povedati, da to skladbico, kjer koli v Sloveniji igramo, vsi poznajo in z nami pojejo. To nam veliko pomeni.

In kako je vam uspelo prodreti?

Prvo kaseto smo izdali pri založbi RTV. In imeli smo srečo, takrat je bil mega hit Oženil se bom.

Ta kaseta je prodana v 40 tisoč izvodih, 20 tisoč izvodov pa je že zlata naklada. To nam je odprlo pot v vso Slovenijo. Ravno sedaj je v Prekmurju več bandov izdalo kaseto; Royal Flesh, Nova legija, Šarm in mi. Veseli nas, da sedaj tudi drugi ansambli, ne samo da igrajo po veselicah, ampak izdajo nekaj, kar bo za njimi ostalo. In če nekje drugje v Sloveniji zavrtijo skladbo kakšnega prekmurskega banda, mi to veliko pomeni. Je pa zelo težko, saj moraš imeti založniško hišo, ki ima voljo, založniki več ali manj gledajo skozi denar.

Pri vsem pa so tudi zelo pomembni mediji. Še posebno pomembno pa je, da pošiljaš svoj material na radijske postaje in jih seznanjšaš s svojim delom. Trenutno imam na svojem spisku kar 40 slovenskih radijskih postaj. In še veliko več jih je. Povedati pa moram, da so glasbeni uredniki na slovenskih postajah ljudje, s katerimi je lahko sodelovati, ki se zavedajo, da mora biti glasbeni program raznovrsten. In to je ena od poti.

Povedali ste, da ste bili uspešni s prekmursko ljudsko pesmijo na kaseti. Zakaj s tem niste nadaljevali.

Ko smo naredili pesem Vsi so venci veli, ki je tako uspela, sem se odločil, da bo na vsaki kaseti pesem, ki bo opozarjala na Prekmuje.

Žal moram povedati, da na tej kaseti ni prekmurske pesmi iz preprostega razloga, ker je naš novi pevec Ljubljančan in ne obvlada prekmuščine. Jasno je, da se drugi našega narečja ne morejo naučiti. Prekmurska zemlja pa mi je preveč sveta, da bi kvaril jezik na tak način.

Glasbene lestvice

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU
N S T S N M V

1. MR. JONES – Counting Crows
2. NO MAN'S LAND – Billy Joel
3. I'LL STAND BY YOU – Pretenders
4. LOUIE LOUIE – Iggy Pop
5. BABY I LOVE YOU WAY – Big Mountain
6. DREAM'S A DREAM – Darden Smith
7. SILENT SCREAM – Richard Marx

PREDLOGI:
1. UNITED – Symbol
2. ALL AMERICAN GIRL – Melissa Etheridge
3. ALWAYS – Erasure

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE
7 VELIČASTNIH

1. POGLEDALA GA JE V OČI – Panda
2. POSLUŠAM SRCE – Irena Vrčkovnik
3. A HOČEŠ ME AL' NE – Avia band
4. BREZDOMCI – California
5. MON CHERI – Magnet
6. DAN ZA ZALJUBLJENE – Oto Pestner
7. COPATA – Abrakadabra

PREDLOGI:
1. PASTIRČE MLADO – Roberto Magnifico
2. SVETLE KAPLJE – Aleksander Mežek
3. MI PLEŠEMO – Miran Rudan

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE
S KRŠČAKON, CEKRON PA Z MARELOF

1. VEČERNI ZVON – Ans. Alojza Grnjaka
2. LECTOVO SRCE – Ans. Franca Miheliča
3. MAJSKA NOČ NA BLEDU – Alpski kvintet
4. KAM BOVA VANDRALA – Ans. Tonija Verderberja
5. NAJINA SREČA – Melos
6. KJER SE PREBUJA SLOVENIJA – Ans. Henček
7. KLIC KUKAVICE – Ans. Simona Legnarja

PREDLOGI:
1. ZAKAJ PA NE – Alfi Nipič in njegovi muzikanti
2. NOCOJ MI VOŠČI LAHKO NOČ – Vokalni kvintet Ajda
3. VALENTINOVO – Ans. Nagelj

Izpolnjene kupone pošljite do četrtka, 16. junija 1994, na naslov: Murski val, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 23

Glasujem za skladbo:

- tuja _____
- domača _____
- narodnozabavna _____

Ime in priimek ter naslov

_____

ne zgodi se vsak dan

Največji in najmanjša

Vesela, simpatična fotografija je nastala v Nemčiji. Takole sta si podala roki najvišji Nemec Constantine Klein in najmanjša Nemka, več kot pol manjša Maria Weiland. Constantin meri v višino 220 centimetrov, Marie pa 98.

Dvesto romarjev kamenjanih do smrti

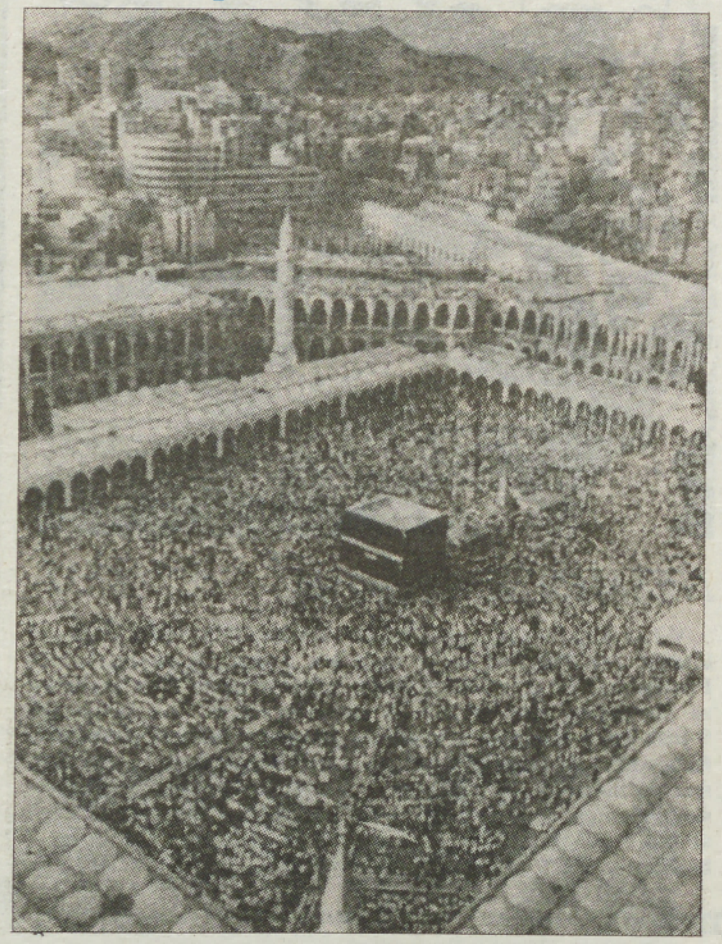

V obrednem kamenjanju hudiča v bližini Meke (na posnetku) je pred nekaj dnevi izgubilo življenje okoli 200 romarjev. Kaj se je dogajalo, ne ve nihče. »Nastal je velikanski preplah. Ljudje, ki so se vračali, so povedali, da je veliko mrtvih in naj ne hodimo tja,« je izjavil neki azijski diplomat, udeleženec romanja v Meko.

Romarji so se odpravili v Minoo, kakih 15 kilometrov oddaljeno od Meke. Tam mečejo kamenje v skale, ki predstavljajo hudiča. Kaj je povzročilo tragedijo, ni znano. Po poročilih nekaterih očividcev je žrtev najmanj 200. Po uradnih podatkih ministrstva za zdravstvo Savdske Arabije je med letošnjim romanjem iz različnih razlogov umrlo že 829 ljudi.

Antilopa je maskota britanske kraljeve garde in nastopa tudi na vseh uradnih prireditvah. Odkod antilopa kot maskota kraljičinih mušketirjev? Verjetno običaj izvira še iz časov, ko je britanski imperij obsegal velik del sveta, da v njem sonce nikoli ni zašlo.

Slovo od Berlina

Po padcu berlinskega zidu in koncu hladne vojne je končno napočil čas, da enote zavezniških sil, zmagovalk v drugi svetovni vojni, zapustijo ozemlje zdaj združene Nemčije. Britanski vojaki so se pred odhodom prestavili v vsem sijaju. Sestavni del paradne uniforme kraljičinih vojščakov je tudi sekira, s katero so si nekoč utirali pot skozi neprehodno divjino. Goščavo so že zdavnaj izkrčili, sekira pa je ostala. Nikoli ne veš, kdaj bo prišla prav.

```
Gda mačke nega pri iži, miši plešejo. Té pregovor se
je pri nas potrdo. Vsi naši glavni vodilni bzijčejo
okoli po cejlon svejti tak, ka se samo presedajo z
eroplana v eroplan, nanč si, poštenja ste vrejdni,
spougnji lač doma ne ftegnejo preoblejčti. Narod pa
dela v ton čási vse po svoje, pa se tak zgodi, ka si
napravi referendum za sebé uspešen, vodilnin pa
napravi samo eden küp problemof, pravi moj pajdaš
Bela, šteri sakši nered hitro opazi. Tak je parkrat
mogo z vozilon čakati ka so po soboški ulicaj malali
na cestaj črte pa puščice s touf dragof bejlof
farbof. Tü so ešče nekši red napravili delavci sami.
Liki zdaj, gda je pa vse tou namalano, pa direkt
tekmujejo sefele vozniki, kak do se vozili pa
parkejrali, ka ja nedo te črte pa oznake nika
upoštevane. Na najbole prometnoj ulici v Soboti, na
Kocljevoj, neprestano parkejrajo avtoji na puščicaj,
štere kažejo, ka je v tistoj smeri, po tistón pasi
dovozni priključek na Kovačovo ulico. Se pravi, ka
parkejrajo v križišči. Lejko ešče ne ven kak stroge
prometne zakone sprejmejo, narod de ji kršo, kak či
se nika ne bi zgoudilo. Zakoj? Zatou, ka nega nikoga
ka bi te kršilce štrofo.
Edino pri fuzbali štrofajo. Tan pa nega trte arte.
Osoudijo penal (enajstmetrovko), te pa nemrejo najti,
ge je enajst metrof od gola. Tak so mogli prejšnjo
nedelo na najbole važnon derbiji leta, v tiston dežji
s pantlikon zmeriti edenajset metrof, prle, kak je
lejko of fuzbaler, penal prouti goli zažaro. Zaj je
lekaj Mura dala razpis za geometra, ka de sigdar k
redi za tovrstne meritve na tekmaj. Samo un de te
meritve opravlo z optičnimi inštrumenti, ka ne bi
slučajno kakši šus v glavou doubo. Referendumsko
-fuzbalsko raztriblani vas pozdravla,    brat Džouži
```

Ni dovolj, da si vitka, visoka in prikupna. Da postaneš vrhunska manekenka, te mora biti nekaj v hlačah. V smislu, ki si ga lahko ogledate na sliki. Da se pridušaš levu ali levinji, moraš biti dodobra hladnokrven. Posnetke so naredili v Nevadi v podjetju, ki se ukvarja s dresiranjem živali. Njihove živali so vsestransko uporabne, pa vendar...

Delavci in gospodje

V našo pisarno je vstopil Boter. Pa nikarte misliti, da gre za kakšnega mafijskega botra, ne klasičnega ne narkomafijskega, še manj administrativnega. Botru pravimo Boter zato, ker ima brado in se dela sila dostojanstvenega gospoda. Pred leti se je delal dostojanstvenega tovariša. Takemu človeku pa ne moreš reči Francl ali Pepe, tako ga je Cene krstil za Bora. Sedaj mu vsi pravimo Boter, on pa za povračilo nam pravi ...

Boter je potožil, da nikjer ne more dobiti nobene kave: »Ali bi lahko vbogajme dobil pri vas vsaj kakšen požirek?«

Mimica je hitro dolila vode v veliko džezvo (izraz je orientalskega izvora in pomeni napravo za kuhanje kave. Nima pa nobene zveze z ...).

Boter jo je hvaležno pogledal in povedal: »Poglejte, ko mi ... administratorka, ostanem kot ubogi Job brez kave.«

»Kdo ti je pa kriv, da si tak buksl,« je zamrmral Cene, »danes mora vsak kvalificiran pisarniški delavec obvladati osnove računalništva in kuhanja kave.«

»Kaj pravite?« je bil Boter fin, ker je malce naglušen.

»Včasih smo temu reli ,kancelarijski pacov', v mislih pa imam ... višje, srednje in nižje pisarniške kadre, ki so se za časa socialistične renesanse tako razbohotili,« je rekel Cene.

»Kakšne renesanse?« je zanimalo Mimico.

»Pozabite vse skupaj, naj Boter pove zgodbo.«

In Boter je povedal zgodbo: »Poglejte, to je veljalo v socializmu, ... pa velja tudi sedaj. Ko prdne delavec, rečejo ljudje, da prdi in da je prestar. Ko pa prdne gospod, rečejo, da je spustil veter in da ima slabo prebavo.«

»Zgodba je poučna in velja za vse čase,« je rekel Žožo. »Podobno se je zgodilo tudi pri nas.«

»Misliš na slovito zgodbo s kablom?« sem ga vprašal.

»I kakopak!« je bil arhaičen.

Pa sem mu jo povedal: »Škrica Žožo, Janko in jaz smo bili člani disciplinske komisije. Na dnevnem redu smo imeli primer delavca Francina, ki si je sposodil daljši kabel, ker ga je potreboval pri ... betona za podaljšek, ko si je gradil hišo. Potem je kabel pozabil vrniti, njegov šef pa ga je prijavil zaradi tatvine. (V bistvu ga je prijavil zato, ker mu ni hotel pomagati v njegovem vinogradu.)

Na disciplinski komisiji smo bili navzoči vsi člani, pregrešni delavec in kabel v vsej svoji dolžini. Disciplinska komisija je vestno opravila svoje delo. Delavca Francina nismo preveč strogo kaznovali, ... (Olajševalna okoliščina je bila, ker je vsem nam v delavnici popravljal razne polomljene predmete in naprave.) Kabel pa je v ... tatovom ostal v naši pisarni. Potem smo ga nekaj mesecev prekladali s police na polico in iz omare v omaro.

Končno je škric Žožo rekel: ,Ta prekleti kabel je vsem v napoto, kaj bomo z njim?'

,Hočeš reči, da potrebuješ kabel?' sem ga vprašal.«

»Kako se je končala zgodba?« je hotel vedeti Boter.

»Preprosto, kabel smo si razdelili na tri dele,« sem mu pojasnil. »Za vse nas ga je bilo zadosti!«

»No, vidite, če delavec prdne...,« je hotel biti duhovit.

»Kar potolaži se,« sem mu rekel. »Delavec Francl si je s pomočjo ... ki jih je vedno sproti požrla inflacija, in v službi nakradenega materiala zgradil krasno hišo. Mi trije, visoki ,kancelarijski pacovi', ki obvladamo osnove računalništva in kuhanja kave, pa imamo stanovanja, v katerih se stiskamo s svojimi družinami. Tisti kabel pa ti damo (vsak svojo tretjino), da si ga lahko nekam vtakneš.«

Boter je spil kavo, bil je nekako potrt, stari šaljivec je bil redkokdaj tako melanholičen, tudi sam ima namreč premajhno stanovanje. Nikoli ni pripovedoval zgodbe, kaj se pripeti, če prdne delavec, in kaj, če gospod spusti veter.

BORIVOJ ...

zvezde vam kažejo

OVEN

Ona: Nekdo te bo poskusil izkoristiti, od tebe pa bo odvisno, ali mu boš dovolila. Ponudba, ki jo boš dobila, bo preveč mamljiva, da bi se ji uspela upreti. Konec koncev: samo enkrat se živi!

On: Potrt boš, saj ti bo ljubosumje pustilo globoke rane. Pričakuješ lahko obisk, od katerega bo odvisno še marsikaj v tvojem poslovnem življenju. Pa tudi za zdravje bi lahko malo bolj poskrbel.

BIK

Ona: Mislila si že, da je vse skupaj pozabljeno, pa se bo kar naenkrat v tebi ponovno prebudilo čustvo, ki ga boš le stežka krotila. In da bo vse skupaj še zanimivejše, se bo podobno godilo tudi nasprotni strani.

On: Stvari moraš urediti na kraju samem in se prepričati o pravilnosti poteka. Le tako ti bo uspelo še naprej zadržati vodilno vlogo v poslu. Sicer pa se ti obeta prav prijeten konec tedna, ki ti bo še dolgo buril duhove.

DVOJČKA

Ona: S teboj je pogosto tako, da te šele neprijetno razočaranje uspe privesti na pravilno pot do uspeha. Razmisli raje in se naslednjič poskusi učiti predvsem na tujih in ne svojih napakah. Poskrbi malo za svoje obveznosti.

On: Prijetni popoldnevi ti bodo prinesli dolgo željeni duševni mir, pa tudi prav prijetno prijateljico, ki lahko postane tudi kaj več. Znanec z morja ti bo prinesel pozabljene stvari, ki te bodo spravile v precejšnjo zadrego.

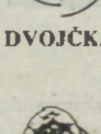

RAK

Ona: Prepričana si, da ti mora sreča kar sama pasti v naročje, ti pa jo moraš le še realizirati. Pazi se, saj se ti obeta boleče razodetje, ki te bo v hipu prepričalo o popolnoma nasprotnem. Seveda pa bo resnica nekje v sredini.

On: Prišel bo ugoden trenutek, ko boš lahko z malo vloženega truda iztržil velik uspeh. Nato pa čimprej utrdi svoj položaj, saj se bo marsikateremu porodila misel, da bi te izpodnesel. Uspeh pri nasprotnem spolu ti bo polepšal konec tedna.

LEV

Ona: Dober glas seže v deveto vas. To se bo pokazalo tudi pri tebi, saj ti bo dobra poslovna poteza odprla marsikatera vrata v prihodnost. Zgrabi priložnost, dokler je še tu, kajti kasneje bodo vsa prizadevanja popolnoma zaman.

On: Vse bo še dobro, le pohiteti bo treba. Tvoji načrti so povsem uresničljivi, toda za to je potrebno še kaj več kot samo dobra volja. Prijatelj ti bo ponudil finančno pomoč, o kateri se splača podrobneje razmisliti.

DEVICA

Ona: Kar trenutno najbolj potrebuješ, je zvrhana mera potrpljenja. Toda to niti ne bo tako lahko, kot se ti morda zdi na prvi pogled. Vsekakor ti bo to koristna šola za prihodnje preizkušnje.

On: Sicer se boš poskusil umiriti, a ti to ne bo ravno najbolje uspelo. Novo prijateljstvo ti bo prineslo prijetno presenečenje, vezano na poslovno življenje. Presenečen pa ne boš samo ti, ampak tudi ona...

TEHTNICA

Ona: Prihodnost, ki je pred teboj, je prepolna mamljivih obetov, zato se ti ne bo noben problem odreči sivi preteklosti. Srečala boš nekoga, ki te bo presenetljivo hitro navezal nase, česar pa se sploh ne boš branila.

On: Skušaj razumeti, da obstajajo stvari, prek katerih ne moreš, in se sprijazni z dejstvi. Potrebuješ počitek, zato se nehaj naprezati in si raje privošči kratek oddih ob koncu tedna. Seveda v družbi...

ŠKORPIJON

Ona: Tvoji nasprotniki bodo ob tvojih uspehih popolnoma obupani in zgubljeni, prijatelji pa te bodo poskušali posnemati. Sploh pa si na najboljši poti, da si za dalj časa zagotoviš mirno spanje in veliko lepih trenutkov.

On: Dogodek, ki bo imel v tvojem življenju poseben pomen, te ne sme preveč razburiti, saj bi tako kaj hitro pokazal svoje ranljive točke. Počakaj na ugodno priložnost in stvari se bodo uredile kar same od sebe.

STRELEC

Ona: Zaradi opravljanja te bo pošteno pekla vest. To bo povsem upravičeno, saj dobro veš, da si si s takšnim ravnanjem nakopala kopico sovražnikov. Ne bi bilo slabo, če bi začela razmišljati o opravičilu...

On: Poskusi se vsaj malo umiriti, saj boš sicer kaj kmalu občutil vso težo tvojih nekdanjih neodgovornih dejanj. Pa tudi tvoja trenutna romanca ni ostala tako skrita, kot si si prizadeval...

KOZOROG

Ona: Trenuten razplet dogodkov ti ne bo omogočal kakšnega mešetarjenja s srčnimi zadevami. Drži se raje ... stega, ki ga imaš, čeprav je nekdo drug veliko bolj mamljiv. Toda tudi veliko bolj nedosegljiv!

On: Vpletel se boš v dogodivščine, ki ti bodo še dolgo lepšale življenje in jih boš ohranil v kar najlepšem spominu. Pa še obilico koristi boš imel, tako v ljubezni kot pri poslovni plati življenja.

VODNAR

Ona: V zapleteni osebni zadevi se boš ravnala predvsem po svojem občutku, čas pa bo povedal, ali je bila ta odločitev tudi prava. Toda nikar se preveč ne zanašaj na svojo srečno zvezdo, raje si srečo prisluži.

On: Posli so se začeli obračati na bolje in od tebe je odvisno, ali jih boš uspel obdržati na trenutni ravni. Prijatelji ti bodo pripravili presenečenje, toda vprašanje je, ali ti bo le-to všeč.

RIBI

Ona: S smelostjo se boš pognala v drzno dejanje, kar bo prav gotovo korak naprej v tvojih ambicijah. Vseeno pa se nikar ne uspavaj z doseženimi rezultati, saj je željeni cilj še zelo oddaljen.

On: Obeta se zanimiv konec tedna z osebo, za katero si že dalj časa kar precej ogret. Naj te ne skrbi za posle, saj jim tvoja kratka odsotnost ne more kdo ve kako škoditi. In nikar se ne zagovori.

za vsakogar nekaj

Paleta platnene poletne obutve je letos res pisana. Za vsak okus se kaj najde, torej za tiste, ki prisegajo na klasiko, in one druge, ki so za malce »odštekano«. Platno in platnena vrv so običajno le dodatki, ki pa dajejo obutvi svojevrsten lahkotni čar.

Kako se ubranimo mrčesa

Le redka so gospodinjstva, v katerih je poleg kuhinje na voljo hladna zračna shramba. Živila shranjujemo največkrat v kuhinjskih omaricah – tam pa je toplo in od sopare, ki nastane pri kuhanju, tudi vlažno. Odlične razmere za razvoj škodljivega mrčesa.

Raznih hroščkov, moljev, rilnic in črvičkov se najlaže ubranimo tako:

● Če kupujemo živila, pazimo, da so zares sveža, da so zavitki nepoškodovani in da v živilu (na primer moki, rižu, drobtinah) ni mrčesa.

● Živila, ki jih nameravamo imeti v zalogi dlje časa, takoj predenemo v trdno in tesno zaprto posodo. Primerne so steklene, kovinske ali plastične posode. Plastične vrečke pa ne zavarujejo živila, kajti škodljivci se lahko pregrizejo skozi tanko steno vrečk.

● Polic v shrambnih omaricah ne oblagamo s papirjem, kajti pod njim se lahko skrijejo in ugnezdijo škodljivci.

● Mrčes se rad skriva v vogalih, špranjah, režah. Shrambne omarice čim pogosteje čistimo.

● Vselej imejmo pregled nad živili. Posode, v katerih so shranjena, opremimo z datumi ali pa jih prestavljamo tako, da so starejša živila vedno spredaj, na dosegu roke, kjer jih prej porabimo.

● Z izdatnim zračenjem preženemo škodljivi mrčes. V postanem zraku pa se rada naredi plesen, plesen pa privablja razne škodljivce.

● Prezračevalne line prekrijemo z napeto plastjo gaze. Skozi reže v linah namreč pogosto zaidejo v shrambo molji, mušice in podobna zalega.

● Vedro s smetmi in odpadki praznimo kar se da pogosto. Vonj razpadajočih živil privablja mrčes, zlasti muhe.

Potrebujete nova očala

Okviri v obliki mačjih oči, marmorinani vzorci, poleg pastelnih tonov že vedno črna roževina, mini naočniki, to so glavne novosti pri očalih. Ne odločite se na hitro, ampak dobro preverite, kaj vam najbolj ustreza in pristaja.

Klasične poletne obleke

Tudi klasične obleke so našle prostor v letošnjem modnem poletju. Viskozne so ali platnene, njihova značilnost je, da so krojene precej ravno. Spredaj se do konca zapenjajo z gumbi, zgoraj jih krasi V-ovratnik. Mnogokrat so brez rokavov, zmeraj pa v barvah zemlje in sonca. Če imate lepe noge, jih razkrijte z drznim razporkom. Dodatki so lesen nakit, velike rute in pasovi.

Vestnik ob četrtkih

Čas za žar

Že se veselim piknikov in pečenja na žaru. Na ta način pripravljene jedi so okusne in tudi zdrave – pripravljamo jih brez maščobe, ker zaradi močne vročine hitro dobe hrustljavo skorjico, ostanejo v njih vse pomembnejše hranilne snovi. Na žaru ne pečemo le mesa, ampak tudi šadje in zelenjavo. Nekateri so za to vrsto peke pravi strokovnjaki, toda osnovnih pravil se lahko naučijo vsi. Sebi in drugim v veselje.

Meso naj bo nežno (ledveni deli), narezano na približno centimeter in pol debele rezine. Zelenjavo in sadje (bučke, papriko, čebulo, gobe, jabolka...) narežemo plosko, približno pol centimetra debelo.

Živil ne obračamo z vilicami (ker pri tem izteka sok), ampak z žlicama ali posebno prijemalko. Živila pred pečenjem premažemo z oljem, ko pa jed ponudimo, lahko na vsak (še vroč) kos mesa položimo še košček zeliščnega masla.

Z oljem premažemo pred pečenjem tudi rešetko, nekatere vrste mesa (na primer kotlete) pa lahko med pripravo škropimo s pivom.

Običajno računamo za vsak kos mesa 3–4 minute pečenja, seveda pa moramo upoštevati debelino. Tisto stran, ki jo najprej položimo na rešetko, pečemo navadno kako minuto dlje.

Preden meso naoljimo in damo na rešetko, odstranimo maščobo in obrobne žile, z dlanjo lahno potolčemo in ob robovih zarežemo, da se preveč ne skrči. Posebno dobro naoljimo ribe in jih pustimo, da se po eni strani dobro zapečejo, sicer bodo pri obračanju razpadle. Lahko jih premažemo z vejico rožmarina, pomočeno v mešanico olja in dišavnih zelišč.

Stres za volanom

Na naših cestah so vsak dan majhne vojne, ki nam parajo živce. Nič čudnega. Podivjani vozniki grozeče hupajo, prehitevajo po desni in predrzno kradejo parkirne prostore – stresi za volanom se kar vrstijo. Moški se velikokrat vedejo, kot da je vožnja le vnjihovi domeni in ženskam ne priznavajo enakopravne vloge v prometu. Voznice najbolj jezi tole:

- **vožnja tik za drugim vozilom;**
- **neobzirna vožnja;**
- **izsiljevanje s trobljenjem in utripanjem z lučmi;**
- **poučevanje;**
- **prehitevanje po desni strani;**
- **vozniki, ki ne upoštevajo prednostne ceste;**
- **kolesarji, ki ne upoštevajo prometnih znakov;**
- **izzivanje z namerno upočasnjeno vožnjo;**
- **kraja parkirnega prostora;**

Ko ste dobili orhidejo. Kako ravnati, da bo cvet dolgo lep in svež? Vzamemo ga iz cevke, prirežemo steblo in postavimo orhidejo v vazo s prekuhano in ohlajeno vodo. Vode nikoli ne menjamo, ampak jo po potrebi samo dolijemo. Vedno pazimo, da orhideja ni na prepihu.

*

Jogirjuh nam ni treba likati, že v minuti, dveh jih lahko enostavno in lepo zložimo. Rjuho na ravni podlagi prepognemo na polovico, vtaknemo spodnja vogala v zgornja in poravnamo z dlanjo. Dobljeni pravokotnik nato tolikokrat zložimo, da dobimo primerno velikost.

RADIO MV – MURSKI VAL – UKV 94,6 MHz (dopoldne tudi SV 648 kHz)

Petek – 5.40 Prebujajte se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.45 Mariborsko zvočno pismo – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 8.30 Mali oglasi – 10.00 Poročila – 10.30 Kabaret – 11.15 Od petka do petka – 12.00 Poročila BBC-ja – 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine – 13.00 Danes do trinajstih – 13.30 Popoldne na MV – 14.30 Romska oddaja – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Ob koncu tedna – 17.30 2=2 in 3 in 4 – 18.00 MV-dur – 18.30 Poročila BBC-ja – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Sobota – 5.40 Prebujajte se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.50 Tržnica – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 9.15 Predstavljamo vam – 10.00 Poročila – 10.30 Potepajte se z nami – 11.00 Sobotni gost – 12.00 Poročila BBC-ja – 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine – 13.00 Danes do trinajstih – 13.30 Popoldne na MV – 14.30 Alternativna oddaja – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Ob koncu tedna – 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 18.30 Poročila BBC-ja – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Nedelja – 8.00 Začenjamo nov dan – 8.10 Panonski odmevi – 9.30 Srečanje na Murskem valu – 10.30 Nedeljska kuhinja – 12.00 Poročila – 12.15 Nedeljsko premišljevanje – 12.30 Minute za kmetovalce – 13.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 18.30 Poročila BBC-ja – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Ponedeljek – 5.40 Prebujajte se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.45 Porabsko zvočno pismo – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 8.30 Mali oglasi – 9.15 Gospodarstvo – 10.00 Poročila – 10.15 Evropa v enem tednu – 12.00 Poročila BBC-ja – 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine – 13.00 Danes do trinajstih – 13.30 Popoldne na MV – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Bilo je nekoč – 17.30 Šport – 18.00 S kranščakon, cekron pa z marelof – 18.30 Poročila BBC-ja – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Torek – 5.40 Prebujajte se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.45 Ljubljansko zvočno pismo – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 10.00 Poročila – 10.30 Kratki stik – 11.15 Mali oglasi – 12.00 Poročila BBC-ja – 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine – 13.00 Danes do trinajstih – 13.30 Popoldne na MV – 14.00 Subjektivno – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Tema popoldneva – 17.30 Srebrne niti – 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 18.30 Poročila BBC-ja – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Sreda – 5.40 Prebujajte se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.45 Zagrebško zvočno pismo – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 8.30 Mali oglasi – 9.15 Iščemo za vas – 10.00 Poročila – 10.15 NSTSNMV – 11.15 V živo o... – 12.00 Poročila BBC-ja – 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine – 13.00 Danes do trinajstih – 13.30 Popoldne na MV – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Poslušamo vas – 17.30 Mali oglasi – 18.00 Na narodni farmi – 18.30 Poročila BBC-ja – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Četrtek – 5.40 Prebujajte se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.40 Svetuje kmetijski strokovnjak – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 9.15 Sedem veličastnih – 10.00 Poročila – 10.30 Pika na i – 11.15 Mali oglasi – 12.00 Poročila BBC-ja – 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine – 13.00 Danes do trinajstih – 13.30 Popoldne na MV – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 To sem jaz – 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 18.30 Poročila BBC-ja – Vključujemo Radio Slovenija

Če nas zadenejo bolečine, glavoboli, revme, bolečine v hrbtu in drugih mestih, udarnine in druge bolečine, vedno pomaga obkladek, topel ali mrzel. Na sliki si lahko ogledamo, kdaj uporabimo topli in kdaj hladni obkladek.

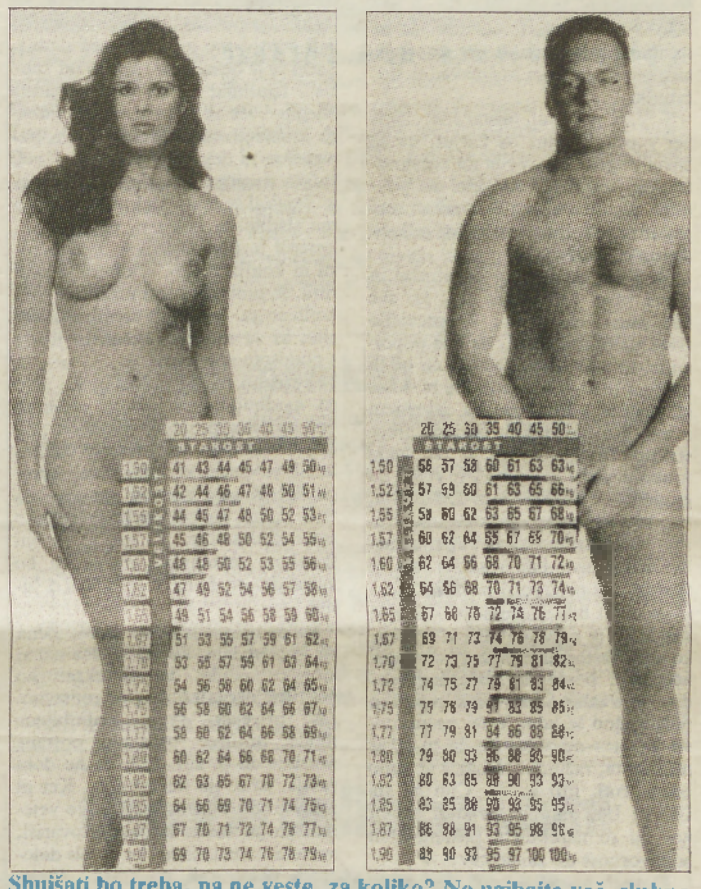

Shujšati bo treba, pa ne veste, za koliko? Ne ugibajte več, skrbno poglejte tile dve tabeli. Prehrambeni strokovnjaki kalifornijske univerze Berkeley so temeljito proučili težo, zdravje in življenjsko energijo kar sedem tisoč petstotih moških in žensk ter sestavili nove lestvice teže, upoštevajoč predvsem starost in višino. Menda so od vseh dosedanjih najboljše, in tudi če tehtate 20 odstotkov več, kot kažeta tabeli, ste lahko brez skrbi – zdravje še ni ogroženo.

SESTAVIL MARKO NAPAST	SMOTRNA USKLADITEV	SINJSKA VITEŠKA IGRA	GRAD PRI TRSTU	PRVA ŽENSKA PO BIBLIJI	ŽIDOVSKI MESEC	ŽELEZOVA RUDNINA, SIDERIT	SPRETNOST V RAZPRAVLJANJU
GRADBENI MATERIAL, KAMNI							
ANGLEŠKI CINEAST (SIR LAURENCE)							
ORNAMENTI							
EGIPČANSKI BOG SONCA (AMON)				DANSKI OTOK / DRAMA IVE BREŠANA			
RIMSKO ŠTEVILO PET STO		FR. SLIKAR (EDOUARD) / VOJAŠKI UKREP					
PRITOK USSURIJA V AZIJI					NIKELJ / SLOVENSKI PISATELJ (VALENTIN)		
HLADNA MESNA JED							
ANTON NANUT			PERNATA ŽIVAL / KRČEVINA V GORAH				
NEKDANJI SLOVENSKI TELOVADEC (MIRO)						BOKSAR RUSEVSKI	SLOVENSKI ZGODOVINAR (JOSIP)
PIANIST POGORELIČ				KRAJŠE IME REKE MENAM / NIKALNICA			
KRAJ IN POTOK V ZASAVJU							
TRGOVSKO BLAGO, PREDMET							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE – Vodoravno: Amanda, laterna, eternit, seno, el, sredina, Al, Naes, Napo, dlesket, Ri, torr, Iza, Ava, aerolit, Morana.

To je potrebno tudi zato, da se socialno šibkejšim iz delavskih vrst omogoči, da študij čim prej končajo, ker jim denarne možnosti ne dopuščajo, da bi leta in leta poslušali brezplodna predavanja in sedeli ob kupih nepotrebnih materialov. Predsedujoči je vprašal: ‚Ima kdo kaj pripomniti? Nihče? Kdo se strinja, da se predloženi zakon sprejme?' Dva sta zdolgočaseno dvignila roke. ‚Je kdo proti? Nihče!' In tako je bil ta zakon, ki bo krojil podobo naše inteligence, v borih desetih minutah sprejet. Meni se je zavrtelo, dvorana s poslanci je plesala okrog mene. Kozlal bi! Takšna univerza bo po tem zakonu pošiljala v življenje kreature strokovnjakov. To je klofuta našemu visokemu šolstvu, diplomanti bodo šli z univerze z znanjem srednješolcev in mentaliteto maturantov. Temu se moramo upreti. Naša delegacija mora iti k vladi in protestirati!«

»Jaz za ta predlog nisem!« je planil J. V. »Glasoval bom proti, ker se nočem zasrati!« Pridružil se mu je P., kar je B. V. hudo razočaralo. Nekaj časa je nemo gledal predse, nato pa odločno rekel: »Konec koncev smo mi predstavniki študentov. Naša naloga je, da se zavzemamo za interese študentov in naše skupne prihodnosti, ne pa da smo brezpogojni izvrševalci politike, posebno če menimo, da so posledice njene odločitve v škodo študentov, da ne rečem naroda. Če na to pristanemo, nismo nič drugega kot navadni služabniki...«

J. V. je poslušal, postal rdeč, zaripel v obraz, nato pa zarjul, da se bosta o tem pogovorila na univerzitetnem komiteju, da smo mi politična organizacija in kot taka brezpogojno podpiramo politične odločitve naše vlade.

B. V. je utihnil kot bi odrezal in zlezel vase. Čez nekaj dni, ko sva bila sama, mi je kot v opravičilo svoje uklonitve rekel, da ima popolnoma zvezane roke. »Tudi če bi šli na komite in pred vlado, ne bi dosegli ničesar. Bil sem na izvršnem svetu. Ko sem rekel, da sem predstavnik študentov, me je tam neki uradnik nadrl kot psa. ‚A, vi ste od študentov? Mi smo vam dali zakon, ki vam bo omogočal končanje študija v skrajšanem roku, vi pa, namesto da bi nam bili hvaležni, ste se spajdašili s profesorji proti njemu.« O vsem so bili poučeni. »Kdo se je spajdašil, te vprašam? Bil si zraven, ko smo zastopali, kot veš svoje stališče, ker bomo mi občutili posledice tega zakona na svojem puklu in dolgoročno še kdo. V tej neenotnosti UO jaz ne zastavim za to stvar niti nohta, razumeš. Dokler je samo eden proti, niti nohta. Čim pa sta UO in UK enotna, pa tudi glavo, ker mi to narekujeta poštenost in odgovornost do zanamcev...«

Dosegli nismo ničesar. Zakon se je izvajal, vendar o vsem tem mojim znancem na Danskem nisem govoril. Po sugestiji od zgoraj je dal B. V. ostavko. Brez besed so jo sprejeli. Na njegovo mesto je prišel J. Č.

INDIJA KOROMANDIJA, KI DIŠI PO BENCINU

8

Dr. Lojze Števanec

Pozneje, po petindvajsetih letih, sem se srečal z J. V. Pravzaprav je prišel k meni. Bil je na zdravljenju. Z narejeno samozavestjo je stopil v ordinacijo in me burno pozdravil. Je pa kmalu zlezel vase. Bil je izžet od svoje gorečnosti, razočaran nad neizpolnjenimi pričakovanji. Ideologijo, v katero je verjel in se ji z vsem žarom predajal, so začeli brezobzirno napadati. Avtoritete, ki so bile nosilci in čuvarji nedotakljivosti te ideologije, so pomrle. Ideja je izgubljala svoj lesk. Ljudje so izgubljali vero vanjo in ji niso več sledili. Začel se je nezadržni razkroj od znotraj. Izgubljal je tla pod nogami. Njegov svet se je rušil. Lotevalo se ga je malodušje, občasno strah, zapadel je v depresijo. Ni videl več smisla svojega angažiranja. Zbolel je. Povišal se mu je tlak, ugotovili so mu sladkorno bolezen, povišan holesterol in kot posledico prenapetosti in konfliktnosti, v katero je sam rinil, je prebolel srčni infarkt. Upokojili so ga. Izgubil je številne funkcije, ki so mu jih obešali in jih je s ponosom sprejemal.

Pozorno me je poslušal, ko sem ga spodbujal, mu razbijal strah in brezup, mu poskušal vzbuditi prikrite življenjske radosti in vrednote, ki jih je doslej zanemarjal ali spregledal, in ga z nasveti usmeriti na življenjsko pot, ki pelje v željeno smer ozdravitve. Kimal je in mi skrušeno zagotavljal, da se jih bo moral držati, če bo hotel še kaj doživeti.

Pa ni mogel iz svoje kože. Žena mi je povedala, ko sta se čez nekaj mesecev vrnila, da vsakokrat, ko politične organizacije pod vodstvom ZK prirejajo svoje priljubljene shode, mitinge, proslave, postane nemiren in jo sili, tudi če ne dobi vabila, da se jih udeležujeta. Ker ni več v prvih vrstah, kjer sedijo veterani in zaslužni krajevni tovariši, obešeni z medaljami, ki jih ob določenih obletnicah po spisku prejemajo, stopica okrog veljakov, se kaže, nasmiha in je neskončno srečen, če ga kateri opazi, z njim spregovori kako besedo ali ga potreplja po ramenu. Če pa ga kateri prezre in mu ne odzdravi, je ves pobit, nesrečen in se dneve dolgo žre in mozga, kaj je kje narobe naredil, da se mu je zameril.

Dnevi so tekli, jaz pa nisem še ničesar uredil za čas, ko mi poteče praksa. Pa se mi je zopet nasmehnila sreča: z nemškega konzulata so mi sporočili, da lahko dobim vstopno vizo. Zgodaj zjutraj sem odpotoval v Kopenhagen in z načrtom mesta brez težav našel konzulat. Z mano so bili zelo prijazni. V manj kot pol ure sem imel vizo v potnem listu. Če pomislim, da sem doma zbiral vize in vsa potrebna dovoljenja od maja do avgusta, je to komaj verjetno.

Razpoložen in razbremenjen skrbi sem podaljšal pot do Skovlunda, kjer je bil na neki farmi na praksi moj sošolec z gimnazije A. V., študent agronomije. Farma je bila kak poldrugi kilometer od železniške postaje. Uslužbenec na postaji mi je narisal pot, tako da sem jo brez težav našel.

Prišel sem na veliko dvorišče. Ženska, ki sem jo nagovoril, mi je pokazala, kje naj ga iščem. Našel sem ga v temačni, nič kaj prijazni sobici s starinsko posteljo, mizo, stolom in lesenim naslonjačem. Odpravljal se je na delo – bil je v gumijastih škornjih in oblečen v delavsko obleko. Imel je nekaj minut časa. Rekel mi je, da se bo vrnil ob petih popoldne. Stopil sem na ogromno dvorišče, na katerem so stala številna poslopja iz rdeče opeke: kašče, hlevi, garaže z raznimi stroji, stanovanjska poslopja. Zidovje so obraščale zelene vzpenjalke. Okrog dvorišča ograjeni pašniki, na katerih so se pasle rdeče krave. Med njimi so se podile ovce. V senci pod drevesi je ležalo moškatno govedo, ki sem ga sedaj že poznal. Ostanek dneva sem prespal v njegovi postelji, ker sem zelo zgodaj vstal. Pri njem sva povečerjala, imeli so zelenjavno enolončnico z mesom in veliko kruha, nato pa sva z vlakom odpotovala v Kopenhagen. Tam so dnevi neverjetno dolgi, ko sonce zaide, se zdi, da je nekje tik pod obzorjem. Polmrak je skoraj vso noč.

(Nadaljevanje prihodnjič)

POT NA VZHOD – INDIJA

22

Janez Jaklič

Upanje v tem morju obupa je dajal le star razmajan ventilator, ki je mukoma, cvileč mlel osladen zrak. Cena prenočišča je bila trikrat nižja kot dan poprej, pa vendar previsoka za to, kar sva dobila. Vsak poskus barantanja je debeli lastnik beznice v kali zatrl. Na koncu sva ostala.

New Delhi je pravzaprav zadnji od mest v pahljači najmanj osmih mest, ki so skozi zgodovino obstajala na tem prostoru. Ostanke večine starejših Delhijev lahko danes opazimo le v obliki skromnih razvalin. V staroindijskem obdobju ni zgodovinskih besedil, verski spisi pa so kot zgodovinski viri zaradi tisočerih božanstev in prepletenosti legend, ki opisujejo njihova dejanja, silno nezanesljivi. Zato se zgodovinarji predvsem opirajo na izsledke arheologije, numizmatike in poročila starih popotnikov. Kakorkoli že, Delhi je imel pomembno mesto v indijski zgodovini že za časa nastanka epa Mahabharata pred 5000 leti. Vedno je bilo pomembno ali pa celo glavno

guli, so za seboj pustili čudovita dela: utrdbe, mošeje, grobnice, prave bisere arhitekture, brez katerih Indija ne bi bila to, kar je.

Dinastija vladarjev, ki niso bili veliki samo po imenu, se je začela z Baburjem, potomcem Timurja in Džingiskana. Izvrsten vojak in taktik, ki je prvi spoznal pomembnost topništva, je v severno Indijo prišel iz Afganistana leta 1526. Povabili so ga nasprotniki sultana iz dinastije Lodi. Očitno je, da takrat še niso poznali pregovora, da je po treh dneh dovolj vsakega gosta. Mogulska država je pod vladarjem Akbarjem, Baburjevim vnukom dosegla največje razsežnosti. Ta vrhunec fevdalističnega islama je primerljiv samo še z državo pod vodstvom vladarja Ašoke v 3. stoletju pred našim štetjem in kasnejšim angleškim imperijem. Akbarjeva država je slonela na štirih temeljih: na vladarjevi osebnosti, na zavezništvu ali sporazumu z radžiputi, na strpni politiki in zunanjepolitičnem ravnovesju. Prednost

jih niso obremenjevali različni hindujski ... deksi časti kot njihove hindujske nasprotnike. Vse je bilo podrejeno zmagi. Nasprotno pa so se radžputi ponosno bojevali sami zase. Boj je bil zanje obred, poln ...

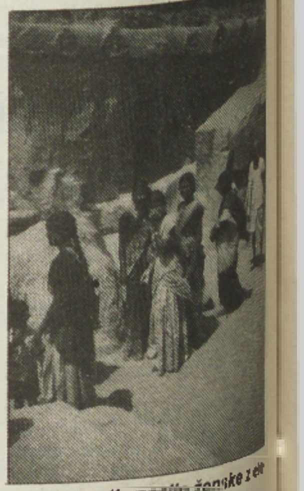

Pisane sarije nosijo ženske z ... ganco.

Dostojanstvene indijske krave.

mesto severnega dela indijske podceline. Mesto je v svoji dolgoletni zgodovini videlo ogromno osvajalcev, ki so mu tudi dajali pečat. To so bili Arijci, Grki z znamenitim predhodnikom Aleksandrom Velikim, Perzijci in po 7 stoletju paleta muslimanskih osvajalcev turškega, mongolskega, afganistanskega... porekla. Prav zadnji v paleti muslimanov, Veliki Mo-

v boju s hindujskimi vojskami je muslimanom dajala predvsem njihova vera, ki jih je silila k širjenju islama. Niso jih delili kastni in stanovski predsodki. Sposobni muslimanski generali so z lahko konjenico hitro spravili v nered težke bojne trume Hindujcev. Popolna disciplina vojakov je omogočala, da so z lahkoto opravili še tako zahtevne manevre, prav tako pa

štva. Premagancu so včasih ... samo podarili življenje, ampak ... nili tudi premoženje. Do novih ... žij in bojnih tehnik so bili konzervativni. Udarna moč hindujskih ... ska so bili oddelki slonov, ki pa so se v boju hitro splašili in ... lastne ljudi. Največ sivih las je ... gulskim vladarjem povzročalo ... denje in ohranjanje velikega imperija. Za obvladovanje ozemlja, ... katerem je bil vedno strah pred ... odcepitvenimi težnjami posameznih podkraljev, so izumljali številne nove davčne, vojaške in druge reforme. Kljub velikim državniškim bremenom pa so svoj primek Veliki opravičili tudi s skrbjo za kulturo. Že Babur je podpiral ... Akbarju pa je bilo posebno ... pri srcu miniaturno slikarstvo. ... je bil poln slikarjev, glasbenikov, pesnikov in gradbenikov največ iz Perzije, pa tudi Evrope. Akbarju pripisujejo besede: »Vedno imam občutek, da slikar na prav poseben način spoznava Boga, ko ... riše živa bitja in razmišlja o njih, ... te misli nujno vodijo k njemu, ki je ustvaril življenje.«

(Dalje prihodnjič)

NADA,

VRNI SE 8

Ferdo Godina

Ko sta prvič odšla, je Nada dala svoja otroka Bojana in Angelco k Sonji in babici. Pravega vzroka, zakaj gre od doma, jima ni povedala. Z Rudijem sta se potem vsak s svojim avtom odpeljala čez most na reki proti hribom. Take skrivne poti je Rudi z dekleti že odkrival, zato mu to ni bilo novo. S slabo vestjo in vznemirjenostjo pa se je odpravila Nada. Prvič je doživela, da ju je za ljubezensko srečanje skril bukov gozd. Bil je pomešan s pravimi kostanji. Zdelo se ji je, da je to, kar doživlja na tej poti, prepovedano, in se mora prej vrniti, preden se bo zgodilo. A se ni mogla vrniti. Kljub vsemu ne bi za ves svet mogla tega storiti.

Da bi premagal napetost, ki je bila med njima, ko sta prišla na cilj, je govoril, ker ni vedel drugega:

– Bukov gozd je čist, brez kopinovišča in bezga, kakor so naši ravninski močvirski gozdički, ki so zoprni. Tla v bukovem gozdu so taka, kakor da bi jih pred praznikom z metlo počistil. Zdi se mi, da naju ta gozd od vekomaj čaka.

Nada je stopala za njim. Prijel jo je za ramo in jo nekaj časa gledal.

– Saj ne vem, če je resnica.

– Vidiš, da je.

Prijela ga je za roko in jo prinesla k licu, da bi se tako prepričal. Začel jo je poljubljati, najprej negotovo, potem pa tako, kakor bi to počenjala že neznansko dolgo. Prižel jo je k sebi in svet okrog njiju, bila sta samo ona dva in sicer v nekem omotičnem stanju, v katerem ni bilo ne skrbi ne misli, sploh ničesar, kar bi ju kakorkoli obvezovalo.

Nado je prevzela sproščenost, v kateri ni bilo ne dolžnosti ne greha. Taki sreči se mora vse ukloniti. Pri svojih štiriindvajsetih letih se je počutila, kakor da je v življenje stopila šele v tem trenutku in da vse, kar živi, služi njeni sreči. Celo vest, da je nekje Mirko in da sta nekje Bojan in Angelca, se je ogalašala z majhnimi bežnimi očitki, ki niso bili vredni pozornosti.

Šele premaknjena rebra, marogasti cecki, prebite ustnice in popljuvani sram so jo zdaj postavili v realni svet. Ko premakne razbolela rebra, se oglasi seno in jo opozori, da jo je njena sreča pripeljala (ker jo je morala pripeljati) v to tesno luknjo, nad katero je le majhna steklena odprtina, ki ji edina odpira pogled na delček širokega, svobodnega neba. Kako daleč so se odmaknili cvetoči krompir in čista tla v bukovem gozdu. Ni jih, pa vendar so ostala lepa, nepozabna tla v bukovem gozdu med hribčki. Pogrnil ji je suknjič pod širokimi krošnjami, skozi katere sploh ni moglo prodreti sonce. Ni moglo in niti ni smelo. Ni ju smelo motiti niti nebo.

Globoko se ji je zazrl v oči, kakor da bi v njih iskal nekaj, česar vse življenje ni mogel najti. Potem jo je dvignil, jo dal na razprostrt suknjič. Zdel se ji je molčeč, prevzet od njene bližine. Ko je šel s pogledom do bokov, se je ustavil, kakor da bi naletel na nekaj, kar si je sicer želel, česar pa se vendar ni upal dotakniti.

Malo jo je le zapekla vest. Kaj, če je zdaj pomislil, da je v tem trebuhu donosila dva otroka, da zato ne spada sem. Ko jo je slekel, je videl, da je ta trebuh brez sledov, dekliško ovalen, brez zgrbančene kože. Vedela je, da so bile na Rudija ženske nore, nore tiste, ki se vozijo z njim na delo, in tiste, ki jih je srečaval na veselicah. Vendar je bila vsaka njegova ljubezenska zgodba kratka, prekratka, da bi ga dalj časa zadržala.

Kaj ji mar njegova preteklost! Čutila je, kako ju je oba potegnila za seboj neka neznanska sila. Sklanja se nad njo, o čemer si ni upala niti sanjati. Ni mogel skriti presenečenja, da je bila brez modrčka. Kako hvaležnost mu je brala na obrazu, ker mu je pripravila to veselje! Malenkosti so, čisto neznatne reči, ki včasih toliko pomenijo. Neomajno, globoko je verjela, ko ji je rekel:

– Še nikogar nisem imel tako rad.

– Še nikogar nisem imela tako rada kakor tebe, je napol v šali ponovila za njim.

Pomislil je.

– Tudi ne Mirka?

– Tudi njega ne.

Spet je molčal. V tem je Nada čutila, da bi najbrž želel, da govori o sebi. To je storila, ker bi ga bila rada s tem še bolj priklenila.

Ko se je poročila, je bila stara sedemnajst let. Nekaj šolskih simpatij je imela, a ko je prišel prosit za njeno roko Mirko, je bila presenečena. Kaj ne bi, saj je bila še napol otrok. Če ne bi pokleknil pred mamo, ki je takrat še živela, in ne bi tako prosil zanjo, Nada ne ve, kako bi opravil. Mati je namreč vztrajala, da je Nada še premlada. A njej se je zdelo neznansko lepo, da dečko kleči in tako prosi njo za ženo.

Bila je premlada, da bi razumela, kako je Mirko s tem kazal svoj značaj. Preveč jo je prevzelo in si ni mogla misliti, da je to znamenje njegove stiske in bedne mladosti. Nikoli v življenju ni veljal ... Njegov surovi oče je svoje otroke preganjal in jih mučil od rojstva. In da mu ne bi ušla sreča, kakor se mu je v njegovem bednem, prestrašenem življenju vedno dogajalo, je poklenil.

Pozneje je hotel strah in večno ponižanje pred ljudmi tisoč in tisočkrat nadoknaditi. Dokopati se je hotel do bogastva, da ga ne bi mogel nihče več ponižati. V svoji trmi je sklenil, da mora priti tako daleč, da se ne bo mogel v Orlovščeku nihče z njim primerjati, da bo nad vse zrasel s svojim bogastvom. To je vsa leta počel. Njo pa ... samota, odkar sta poročena, saj je kmalu odšel in se potem vedno le redko vračal. Samota se je zažrla v njeno notranjost, v zidove njihove hiše, v vse predmete, v zemljo, ki jo je neprestano dokupoval. Nihče ne ve, kaj je samota, če je sam ni izkusil. Tudi Nada se je navadila hlastati za dinarji. Noč in dan. Ni se sicer mogla z njim kosati, a nagrabiti je želela tudi ona čimveč. Pa vendar je ostajala sama.

Jo Rudi zdaj razume? Ali razume, kaj ji pomeni, ker je v njem našla, česar v življenju še ni poznala? Poročila se je, rodila, a je bila v resnici mrtva. Rudi jo je obudil, in zdaj, ko je sklonjen nad njo, ko je njeno telo njegovo, ko čuti njegov dih in ve, da je ta dih namenjen njej, je srečna. Zdaj vse lahko premine, le onadva morata ostati.

Vendar ji je po tistem zdaj ostala prebita ustnica, maroge po telesu in sramota pred ljudmi. Moralo je tako priti, ker je segala previsoko. Usojeno ji je bilo, da se bo morala zateči v smrdeče seno, grozila ji je smrt, ker je čustvom dajala tako veliko prednost pred pametjo.

Taki so ti spomini; živi, a to noč tudi pekoči. Pa vendar ji ni ničesar žal. Ko bi takrat vedela, kaj jo čaka, bi kljub temu šla, ker ji je bilo vredno za tisto tvegati življenje.

Kako srečne so zvezde, ki so tako daleč, da jih njeno trpljenje ne more doseči! Daleč, daleč so. Ko bi se lahko preselila k njim z otrokoma in z Rudijem. Vendar se to, kar je doživela lepega, ne bi nikoli moglo ponoviti. Rudi ji je samo pokazal, kako ne bi smela živeti. Težje bo zdaj, ko si ne bo smela več želeti drugega, razen kar ima. Prava tujka bo ostala na tem ljubem svetu.

Luna je zlezla visoko na nebo, tako da je snop žarkov zlahka padal na njeno ležišče. V zvoniku je ura bila eno po polnoči. Prešla je nanjo bridkost, ki se je utrgavala iz spominov. Otroka zdaj že gotovo spita. Mogoče sta zaspala utrujena od joka. Videla ju je v mislih, kako Angelca spi vznak z rokicami na vzglavniku in z napol odprtima prgiščema. Palca ima upognjena pod ostale prste. Glavico drži postrani.

Bojan je ponoči nemiren. Premetava se, se v sanjah smeje ali se joka. Včasih je morala vstati, priti iz spalnice v otroško sobo in ga zbuditi. Zdaj bo njegovo spanje še bolj nemirno in nikogar ne bo, ki bi ga hudih sanj rešil.

Čimbolj je razmišljala, tembolj se je pogrezala v negotovost, iz katere ni videla izhoda. Ni si mogla predstavljati, kaj ji bo prinesel jutrišnji dan.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Zgodilo se je...

Smrt na pomurskih cestah še naprej kosi. Po naših podatkih so letošnje prometne nesreče terjale kar že 9 življenj. V četrtek, 2. junija, ob 15.10 se je na magistralni cesti Murska Sobota-Rakičan smrtno ponesrečil 22-letni Srečko Mlinarič iz Bratonec. Z osebnim avtom Renault 4 je prehiteval »v škarje« in trčil v avtobus, ki je pripeljal nasproti pravilno po svojem voznem pasu. Na vozilih je nastala škoda za 550.000 tolarjev. Kaj materialno prikrajšanje, življenje je pomembno!

*

Prav tako v četrtek, 2. junija, vendar tokrat ob 21.40, se je zgodila prometna nesreča na lokalni cesti v Kovačevcih. Vzrok zanjo naj bi bila neprimerna hitrost in domnevna vinjenost voznika osebnega avta Elemirja Gjergjeka iz Otovec. Njegovo vozilo je namreč v desnem ovinku zaneslo na levo stran ceste, kjer je trčilo v voznika kolesa z motorjem Mihaela Žekša iz Kovačevec, ki se je peljal pravilno po desni strani. Žekš je hudo poškodovan in se zdravi v soboški bolnišnici.

*

V četrtek okrog 5.30 se je zgodila na nezavarovanem prehodu Kolodvorske ulice čez železniško progo v Ljutomeru prometna nesreča, v kateri se je hudo poškodoval Aleš Biškup iz Babinec. Le-ta je namreč s kolesom zapeljal čez progo v hipu, ko je iz soboške smeri pripeljal vlak, ki je zadel ob zadnje kolo motornega kolesa.

Promet je terjal v preteklem tednu ne le žrtev na cesti Murska Sobota- Rakičan, o čemer ste prebrali na začetku, ampak je usahnilo življenje tudi na makadamski cesti, ki vodi od ribiškega doma v Murski Soboti proti Rakičanu. V petek ob 18.30 se je na tej poti ponesrečil Avgust Brunec iz Murske Sobote, ki je med vožnjo trčil v betonsko ograjo hidranta za namakanje, pri čemer je dobil tako hude poškodbe, da je zaradi njih na kraju samem umrl.

*

Avtomobilist Antun Cofek iz Zebanca na Hrvaškem je v križišču cest v Dolnjem Lakošu izsiljeval prednost. Posledica tega je bilo trčenje v tovorni avto, ki ga je vozil Jože Gabršček iz Dolnjega Lakoša. V nesreči se je hudo poškodovala sobotnica v Cofkovem avtu Daniela, ki so jo brž potem prepeljali v soboško bolnišnico.

*

20-letni Gorazd Žmavc iz Ročice pri Lenartu se je peljal po lokalni cesti proti Zgornjemu Jakobskemu Dolu. Na ravnem delu cestišča je z osebnim avtom zapeljal s ceste in trčil v kovinski A-drog električne napeljave. V trčenju se je hudo ranil, gmotna škoda pa znaša 150.000 tolarjev.

*

V nedeljo, 5. junija, ob 17.10 se je na Račkem Vrhu zgodila prometna nesreča, v kateri so bile tri osebe huje, dve pa lažje telesno poškodovani, materialna škoda pa znaša 300.000 tolarjev. Do nesreče je prišlo, ko je voznik osebnega avta 23-letni Robert Majerič, stanujoč v Spodnjih Ivanjcih, med vožnjo iz neznanega vzroka zapeljal na nasprotni vozni pas in trčil v osebni avto, s katerim se je nasproti pripeljal Karl Kranjc, star 24 let, iz Hrastja-Mote. Majerič je dobil hude poškodbe po nogah, sopotnica Marija Lasič iz Spodnjih Ivanjec, stara 63 let, ima prelom reber, 72-letna sopotnica Kristina Pešec iz Rač si je poškodovala prsne mišice, tretja sopotnica Zofija Krajnc iz Hrastje-Mote, stara 48 let, pa je v nesreči dobila udarnine po nogah.

*

Soboški policisti so 1. junija ob 9. uri pridržali do iztreznitve Jožefa N. iz Kroga, ki je med obiskom pri znancu v Murski Soboti vinjen kršil javni red in mir, s čimer pa ni prenehal niti po prihodu policije, zato so ga pač odpeljali »na hladno«.

*

So devize, ki jih imate skrite pod zglavnikom, pristne? Dobro bi bilo, če bi jih dali pregledati, sicer se vam lahko zgodi, da bodo ob menjavi odkrili ponaredek. Te dni so dva ponarejena bankovca za 100 mark odkrili v brezcarinski prodajalni in menjalnici Kompasa v Gornji Radgoni. Vnovčila naj bi ju neznana oseba.

*

V noči s 4. na 5. junij je nekdo skozi okno vlomil v stanovanjsko hišo na Stari cesti 51 v ljutomerski občini. Našel in odnesel je devize v protivrednosti 25.000 tolarjev. Za storilcem poizvedujejo.

Š. S.

Slavje pri Sv. Tomažu

Blagoslovili tri zvonove

Pri Sv. Tomažu pri Ormožu so obnovo zunanjščine in notranjosti starodavne cerkve kronali z novo pridobitvijo: botri so zbrali denar in pri žalskem Feralitu so dali uliti tri zvonove, ki so ves mesec maj viseli na podstavku ob cerkvi, v nedeljo, 29. maja, pa jih je mariborski škof dr. Franc Kramberger blagoslovil, nakar so jih potegnili v zvonik. Največji zvon, ki tehta 1.325 kilogramov, so posvetili sv. Tomažu; 235-kilogramski zvon je posvečen sv. Ani, 51-kilogramski zvon pa so namenili kapeli v Sejancih.

Š. S.

DEKLETI – Danes težko srečamo mlade, ki bi bili pripravljeni pomagati starejšim in onemoglim ljudem. No, v gornjeradgonskem klubu upokojencev pa smo odkrili Barbaro Muc in Janjo Lap, učenki prvega letnika soboške ekonomske srednje šole. O svojem delu nista hoteli govoriti, predsednica gornjeradgonskega krajevnega odbora Rdečega križa Lojzka Potočnik pa je povedala: »Dekleti sta pridni in samo želimo si lahko, da bi bilo več njima podobnih. Vedno sta pripravljeni narediti vse. Tako starejšim in onemoglim osebam, ki živijo same, pospravita stanovanje, opereta okna, jim gresta v trgovino kaj kupit ...« – Fotografija: O. Bakal

Svetujemo

Prometna nesreča

Število prometnih nesreč se ne zmanjšuje, o čemer se lahko prepričate kot očividec ali bralec črne kronike. Nihče pa ne more trditi, da se njemu kaj takega ne more zgoditi, četudi se trudi voziti po predpisih.

Morda pa bodo koga spodbudili nasveti ministrstva za notranje zadeve, ki je v nizu svojih preventivnih akcij pod geslom Policija svetuje izdalo tudi letak z naslovom Kaj storiti, če se vam zgodi prometna nesreča?

Kako voziti, da bo možnost prometne nesreče čim manjša?

Vedno vozite s prilagojeno hitrostjo, tako da boste svoje vozilo lahko obvladovali. Upoštevajte omejitve hitrosti, še posebej v naseljenih krajih. – Pred vožnjo in med njo ne uživajte alkoholnih pijač. – Izogibajte se tveganim prehitevanjem, predvsem v gostem prometu in v kolonah. – Upoštevajte prometna pravila.

Kaj storiti, če ste udeleženi v prometni nesreči?

Če je v njej kdo umrl ali bil telesno poškodovan, morate takoj obvestiti najbližjo policijsko postajo (telefon 92) in zdravstveni zavod, posebej pa vas opozarjamo, da morate počakati na kraju nesreče in pred koncem ogleda kraja nesreče ne smete uživati alkoholnih pijač. Izjemoma smete kraj nesreče zapustiti zaradi pomoči poškodovanim v nezgodi in zaradi obveščanja policije. Ko to opravite, se morate takoj vrniti na kraj nesreče. – Če ste udeleženi v prometni nesreči, v kateri je nastala samo materialna škoda, pa drugi udeleženec ni navzoč (na primer na parkirnem prostoru), morate o tem takoj obvestiti najbližjo policijsko postajo ter ji sporočiti svoje osebne podatke in podatke o poškodovanem vozilu. – Če ste udeleženi v prometni nesreči, v kateri je nastala samo manjša materialna škoda, morate vozilo takoj odstraniti s ceste in izmenjati osebne podatke ter izpolniti in podpisati evropsko poročilo o prometni nesreči, saj boste na podlagi evropskega poročila lažje uveljavili povrnitev škode. – Če imate pri sebi fotoaparat, kraj prometne nesreče fotografirajte. – Od soudeleženca v prometni nesreči, v kateri je nastala manjša materialna škoda, imate pravico zahtevati, da vam pokaže listino o istovetnosti in potrdilo o obveznem zavarovanju vozila. Od drugih navzočih na kraju nesreče pa imate pravico zahtevati osebne podatke (ime in priimek ter naslov). Soudeleženci in navzoči na kraju nesreče so vam vse navedene podatke ***dolžni*** posredovati.

Prometna kultura je del splošne človekove kulture. Oblikujemo jo v dolgotrajnem procesu, ki se prične že v mladosti, zato bodimo zgled najmlajšim in prispevajmo k večji varnosti nas in naših otrok. Sicer pa smo v cestnem prometu odvisni drug od drugega, zato vedno spoštujmo tudi pravice drugih. Na cesti bodimo mirni, previdni in potrpežljivi, v neposrednih stikih z drugimi udeleženci v prometu pa obzirni, spoštljivi in vljudni. Bo šlo?

Š. S.

Poroke

MATIČNI URAD LENDAVA: Dezso Gerencser, samotojni obrtnik, iz Doline pri Lendavi in Aleksandra Zver, prodajalka, iz Centibe; Džino Perger, projektant, iz Lendave in Ljilijana Turk, ekonomska tehnica, iz Lendavskih Goric; Miro Kramar, dimnikar, iz Beltinec in Lidija Rikanović, delavka, iz Mostja.

MATIČNI URAD MURSKA SOBOTA: Janez Celec, delavec, od Sv. Jurija in Milena Tomović, šivilja, od Sv. Jurija; Miro Pranič, šofer, iz Vadarec in Daniela Baranja, gospodinja, iz Vanča vasi; Franc Kodila, študent na pedagoški fakulteti, iz Martjanec in Suzana Štefanec, profesorica razrednega pouka, iz Martjanec; Zlatko Janjić, monter vodovodnih naprav in centralne kurjave, iz Prosenjakovec in Aleksandra Zauneker, prodajalka, iz Murske Sobote.

MATIČNI URAD VIDEM OB ŠČAVNICI: Martin Močivnik, uslužbenec, iz Loga in Suzana Sluga, gospodinja, z Ženika; Anton Slavič, kmetovalec, iz Bolehnečic in Monika Kolbl, gospodinja, iz Gaubaška; Darko Ocepek, strugar, iz Gornje Radgone in Mojca Kaučič, tekstilna konfekcionarka, iz Slaptinec; Alojz Kovač, avtoklepar, iz Drobtinec in Bernarda Krajnc, kuharica, iz Drobtinec.

MATIČNI URAD GORNJA RADGONA: Boris Klemenčič, podčastnik, iz Radenec in Irena Stranjšak, prodajalka, iz Radenec; Miro Germ, vodja energetskih naprav, iz Kranja in Slavica Rauter, delavka, iz Lokavec; Stanko Kocmut, krmilec, iz Segovec in Simona Kovačič, šivilja, iz Segovec; Andrej Subašič, pomočnik vodje montaže, iz Gornje Radgone in Brigita Bertalanič, tajnica, s Krajnc.

ČESTITAMO!

50-LETNIKI – Letos mineva 43 let, odkar so prvič sedli v osnovnošolske klopi pri Sv. Trojici tile zdaj že zreli možje in ženske, saj je večina stara 50 let, zato je bilo letošnje srečanje toliko slovesnejše. V šolskem letu 1951/52 je bilo v prvem razredu sicer 49 učencev, zdaj pa se jih je sešlo 22, saj nekateri ne živijo več, drugi so daleč po svetu, celo v Avstraliji. Od leve proti desni sedijo: Frida Polič, Marija Lorbek, Anica Kušenik, Peter Čeh, Otilija Žel, Friderik Šuta, Katarina Kozar, Vinko Šamperl in Franc Erjavec; stojijo pa: Anton Kocbek, Franc Klobasa, Anica Čeh, njihova učiteljica Adela Neuvirt, Ivanka Kukovec, Kamilo Kirbiš, Franc Šenekar, Anica Štrakl, Štefan Čeh, njihova učiteljica Vida Dobič, Mirko Lukavečki, Justina Šilak, Mirko Kozar in Friderik Šilec. Na posnetku žal ni Amalije Bračko, ki se je prav tako udeležila srečanja. Najprej so se zbrali v šoli, kjer so jih pozdravili ravnatelj Ljubo Kšela in sedanji učenci, nato pa v gostišču Vogrin. A. LIPKO

Prispevki za boj proti raku

Ožji sodelavci iz LB – Pomurske banke (za pok. očeta sodelavca F. Kranjca) 7.000 tolarjev; OOS Agromerkur (za pok. moža sodelavke R. Panker iz Pečarovec) 3.000 tolarjev; Stanislava Toplak iz M. Sobote (za pok. babico Edito Jošar iz Bodonec) 3.000 tolarjev; sindikat občine M. Sobota (za pok. očeta sodelavca S. Varga iz M. Sobote) 3.000 tolarjev; družini Gutman in Škof iz M. Sobote (za pok. Anico Lutar) 5.000 tolarjev; Nada in Marjan Kuzmič iz Cernelavec (za pok. Anico Lutar) 2.500 tolarjev; delavci uprave Zdravstvenega doma M. Sobota (za pok. brata sodelavke B. Malok) 3.000 tolarjev in (za pok. očeta sodelavca G. Metller) 3.000 tolarjev; kolektiv policijskega oddelka Radenci, Gornja Radgona in Videm ob Ščavnici 10.000 tolarjev, delavci IV. osnovne šole M. Sobota 18.000 tolarjev in kolektiv osnovne šole dr. J. Šlebingerja Gornja Radgona 5.000 tolarjev (vsi za pok. Vido Horvat iz M. Sobote); za pok. Elo Šeruga iz M. Sobote so darovali: družina Dešnik iz M. Sobote 2.000 tolarjev, KS Turopolje 5.000 tolarjev, družina Panker iz Pečarovec 3.000 tolarjev, Franc Šeruga iz Šalamenec 3.000 tolarjev, družina Šeruga-Sabo iz Pečarovec 3.000 tolarjev, sodelavci z internega oddelka Splošne bolnišnice M. Sobota 10.000 tolarjev, Irma Horvat iz Nemčavec 4.000 tolarjev, Majini sošolci z gimnazije 8.000 tolarjev, Zoltan Hari iz Andrejec 3.000 tolarjev, teta Gizela iz Francije 4.600 tolarjev, družina Kočila iz M. Sobote 3.000 tolarjev, družina Fiala iz M. Sobote 3.000 tolarjev, družina Horvat-Durič iz Filovec 3.000 tolarjev, družina Jonaš s Hodoša 5.000 tolarjev, družinski prijatelji iz M. Sobote 20.000 tolarjev, Ludvik Hari iz M. Sobote 5.000 tolarjev, delavci sekretariata za obrambo občine M. Sobota 5.000 tolarjev, Srečko Panič in Zorica Abraham iz Šalovec 5.000 tolarjev, Metka Sinic z Veščice 5.000 tolarjev, Elini sodelavci stalne sestave TO M. Sobota 11.000 tolarjev, Zlatica Miholič z Gorice 2.500 tolarjev, sindikat uprave občine M. Sobota 3.000 tolarjev, Elini sošolci z ESŠ z razredničarko 11.000 tolarjev.

Vsem darovalcem iskrena hvala! Prispevke nakazujte na žiroračun 51900- 678-48545 – Pomursko društvo za boj proti raku. Navedite tudi namen darovanja.

Cvetje na znamkah

Filatelisti so v teh dneh znova prišli na svoj račun. Izdane so namreč nove slovenske znamke, ki prikazujejo bogastvo slovenskega cvetja. Gre za štiri priložnostne večbarvne znamke, ki predstavljajo cvetje Slovenije. Izdane so bile v nakladi 300 tisoč serij.

Tako je na eni od teh znamk, katerih nominalna vrednost je 9 tolarjev, upodobljen kranjski jeglič, znamka za 44 SIT predstavlja hladnikovko, 60 tolarjev je treba odšteti za znamko, ki prikazuje blagayev volčin, 70 tolarjev pa za zoisovo zvončnico. Omeniti velja, da je v ozadju znamk geografski prikaz Slovenije, kar daje zaščitenemu slovenskemu cvetju še poseben pečat. Ob tej priložnosti so izdali tudi spominska ovitka in žiga.

MJ

Uspehe delimo z vami

NOVE NIŽJE CENE

GOLF CL . . . 23.950 DEM
GOLF EUROPA 26.990 DEM
GOLF CL VAR. 25.972 DEM
VENTO CL . 29.211 DEM
PASSAT CL 34.290 DEM
AUDI 80 . . 34.381 DEM

POSEDI Ljutomer d.o.o
p. e. AVTOSALON IN TRGOVINA
69240 Ljutomer, Prešernova 7
Tel./Fax. (069) 81 166

UGODEN KREDIT IN LEASING

TEKSTIL DEKOR

ZAVESE -50%
AKCIJSKA PRODAJA
vseh vrst gotovih zaves neserijskih mer.
MOŽNOST NAKUPA NA VEČ ČEKOV!

TEKSTIL DEKOR
HOČE, Stara c. 42
tel. 062/611 416, 611 062,
telefaks: 062/611 417

Vsak dan od 6. do 19. ure
v soboto od 8. do 12. ure.

RAZPISNA KOMISIJA VETERINARSKE POSTAJE LJUTOMER,
Razlagova 7

razpisuje prosta dela in naloge

direktorja

za mandatno dobo štirih let

Razpisni pogoji:

- končana veterinarska fakulteta
- pet let delovnih izkušenj
- strokovni izpit

Kandidati naj pošljejo prijave v 8 dneh po objavi razpisa.

šport

Prva državna nogometna liga

Potrošnik : Publikum 2:2 (0:2)

Beltinci – Igrišče Potrošnika, gledalcev 800. Sodnik: Mitrovič (Ljubljana). Strelci: 0:1 Golubica (3), 0:2 Romih (42), 1:2 Škaper (50), 2:2 Hartman (87).

Potrošnik: Irgolič 7, Godina 6, Šarkezi 7 (Jančič –), Kosič 6, Jenguranov 7, Nejman 6, Božič 6, Cener 6, Črnko 7, Škaper 6, Džafič 6 (Hartman 7).

Rudar (V) : Mura 5:1 (0:1)

Velenje – Igrišče Rudarja, gledalcev 1200. Sodnik : Govedarovič (Ljubljana). Strelci: 0:1 Breznik (34), 1:1 Komar (51), 2:1 Komar (53), 3:1 Dolar (60), 4:1 Vidovič (68), 5:1 Komar (72).

Mura: Boškovič 4 (Černjavič 6), Granov 4, Slavic 5, Brezič 6, Ilič 6, Breznik 5, Baranja 5 (Emeršič 6), Belec 5, Gliha 4, Bakula 6, Kokol 6.

Druga državna nogometna liga

Beltrans : RCS Gramatex 3:0 (1:0)

Veržej – Igrišče Beltransa, gledalcev 600. Sodnik: Hvalič (Nova Gorica). Strelci: 1:0 A. Osterc (4), 2:0 Brunec (77), 3:0 Vozlič (88).

Beltrans : Karba, Slana, Modlic, Hošpel, Puklavec, A. Osterc, Cirkvenčič, Vozlič, M. Osterc (Brunec), Z. Osterc, Kutuš (Stojko).

RCS Gramatex Turnišče: **Stamenković, Ternar, Albin Lacković, Pucko, D. Lebar, Albert Lacković, Dominko, Rous (Ropoša), Vori, Novak, S. Lebar (Vörös).**

Nafta : Šmartno 2:1 (0:1)

Lendava – Igrišče Nafte, gledalcev 400. Sodnik: Kodrič (Ptuj). Strelci: 0:1 Družkovič (18), 1:1 Herceg (78), 2:1 Hozjan (83).

Nafta: Limani, Hozjan, Gaševič, D. Novak, Baša, Drvarič, Hranilovič, Bedo, Herceg, T. Novak (Bukovec), Rob.

Tretja državna nogometna liga

Trgotrans : Dravograd 1:1 (0:0)

Ižakovci – Igrišče Trgotransa, gledalcev 200. Sodnik: Grabar (Ptuj). Strelca: 1:0 Zrim (73), 1:1 Pušnik (85).

Trgotrans Ižakovci: Maučec, Kolman, Sreš, Poredoš, Vučko, Zrim, Nedelko, Vori, Šebjan, Smodiš (Zver), Kerčmar (Gruškovnjak).

Ženska državna nogometna liga

Koper : Logo Les 1:5 (0:3)

Koper – Igrišče Kopra. Sodnik: Smajlina (Podgorica). Strelki za Logo Les: Korpič 4 in Lebar 1.

Logo Les Ižakovci: Kikec, Lepoša, Verner, Denša, Kučko (M. Horvat), E. Horvat (Podnar), Gyöfi, Balek, Korpič, Lebar, Šemen.

Mali nogomet

Finale v Prosečki vasi

Finale pokalnega tekmovanja v malem nogometu, ki ga organizira Občinska zveza klubov malega nogometa Murska Sobota, bo v nedeljo, 12. junija 1994, v Prosečki vasi. Gre za prvo tovrstno tekmovanje v soboški občini. Na sklepnem tekmovanju bo sodelovalo 16 moštev. Pari pa so naslednji: Puževci : Polana, Nemčavci : Večeslavci, Mlajtinci : Černelavci, Bakovci : Izvir, Pečarovci : Kanal, Inex : Kerenčičeva, Šalamenci : Odranci in Krajna : Domajinci. Prva tri moštva v vsaki ligi prejmejo pokale.

Nagrado dobi Jurij Šraj

V športni napovedi št. 14 je bil izžreban Jurij Šraj, Lendava, Tomšičeva 6. Nagrado lahko dvigne v uredništvo Vestnika, Murska Sobota, Slovenska 41. Pravilna napoved je: Rudar (V) : Mura 1, Potrošnik : Publikum 0, Beltrans : Gramatex 1, Nafta : Šmartno 1, Trgotrans : Dravograd 0, Čarda : Rakičan 1, Tigop : Goričanka 1, Emal : Vesna 1, Mostje : Renkovci 0 in Dobrovnik : Mladost 0.

ŠPORTNA NAPOVED

V športni napovedi št. 15 sodeluje Mirko Novak iz Ljutomera, dolgoletni nogometni delavec pri NK Vesna Ljutomer. Prognoziral je takole:

Pari		Napoved
1. Gorica	: POTROŠNIK	1
2. MURA	: Primorje	1
3. Maribor	: Olimpija	0
4. Izola	: Koper	1
5. Publikum	: Rudar (V)	2
6. Mavrica	: Krka	2
7. Korotan	: NAFTA	1
8. Šmartno	: BELTRANS	2
9. GRAMATEX	: Dravinja	1
10. TRGOTRANS	: Impol	1

ŠPORTNA NAPOVED Š. 15		NAP.
1. Gorica	: POTROŠNIK	
2. MURA	: Primorje	
3. Maribor	: Olimpija	
4. Izola	: Koper	
5. Publikum	: Rudar (V)	
6. Mavrica	: Krka	
7. Korotan	: NAFTA	
8. Šmartno	: BELTRANS	
9. GRAMATEX	: Dravinja	
10. TRGOTRANS	: Impol	

Izpolnjene lističe pošljite na uredništvo Vestnika, Murska Sobota, Slovenska 41, najpozneje do sobote, 11. junija 1994. Pri žrebanju bomo upoštevali 8 pravilnih napovedi.

Priimek in ime ter naslov

I. SNL

Olimpija	29	23	5	1	94:17	51
MURA	29	18	7	4	57:23	43
Maribor	29	15	10	4	52:23	40
Publikum	29	13	10	6	46:34	36
Gorica	29	12	10	7	40:38	34
POTROŠNIK	29	13	5	11	56:40	31
Koper	29	11	9	9	43:38	31
Živila	29	11	7	11	31:38	29
Rudar (V)	29	10	7	12	37:45	27
Izola	29	9	7	13	45:51	25
Primorje	29	8	8	13	46:53	24
Cosmos	29	7	9	13	26:42	23
Istragas	29	7	7	15	23:47	21
Optimizem	29	8	5	16	29:58	21
Mavrica	29	4	8	17	32:69	16
Krka	29	2	8	19	14:55	12

II. SNL

Gaj	29	20	5	4	61:15	45
Korotan	29	19	5	5	67:29	43
GRAMATEX	29	18	6	5	55:28	42
NAFTA	29	18	3	8	53:27	39
BELTRANS	29	15	3	11	55:35	33
Piran	29	12	7	10	37:32	31
Dravinja	29	11	7	11	39:30	29
Šmartno	29	10	9	10	46:37	29
Steklar	29	10	9	10	36:34	29
Zagorje	29	11	7	11	46:53	29
Slavija	29	8	10	11	40:41	26
Domžale	29	6	13	10	27:40	25
Št. pivov.	29	9	5	15	33:39	23
Rudar (T)	29	6	7	16	31:59	19
Triglav	29	3	10	16	24:70	16
Medvode	29	0	6	23	14:88	6

III. SNL – vzhod

Drava	24	16	5	3	66:20	37
Aluminij	24	14	5	5	57:30	33
Papirničar	24	10	9	5	36:19	29
Kob Ford	24	9	10	5	35:26	28
Dravograd	24	10	7	7	35:25	27
Kovinar	24	10	6	8	30:27	26
Svoboda	24	8	8	8	29:34	24
Sl. Gradec	24	9	5	10	31.35	23
Žalec	24	7	8	9	22:31	22
Impol	24	6	9	9	18:29	21
Pohorje	24	7	4	13	33:49	18
Pobrežje	24	5	7	12	25:48	17
TRGOTRANS	24	5	5	14	31:50	15
Rače (–2)	24	6	4	14	27:52	14

I. MNL MS

Rezultati – 26. kolo

Bakovci	:	Gančani	4:3
Čarda	:	Rakičan	2:0
Serdica	:	Grad	2:2
Dokležovje	:	Remet–M. Sloga	5:5
Tigop	:	Goričanka	3:2
Emal	:	Vesna	3:0
Bogojina	:	Cankova	1:7

Bakovci	26	18	4	4	52:26	40
Goričanka	26	17	3	6	80:31	37
Remet–M.Sloga	26	15	6	5	59:33	36
Tigop	26	13	6	7	44:31	32
Vesna	26	11	8	6	47:31	30
Emal	26	12	3	11	37:37	27
Čarda	26	9	7	10	38:36	25
Dokležovje	26	9	7	10	43:43	25
Serdica	26	8	9	9	35:40	25
Rakičan	26	10	4	12	43:44	24
Cankova	26	9	2	15	44:62	20
Gančani	26	5	7	14	27:55	17
Bogojina	26	4	5	17	27:63	13
Grad	26	3	7	16	22:66	13

I. ONL Lendava

Rezultati – 22. kolo

Mostje	:	Renkovci	1:1
Dobrovnik	:	Mladost	3:3
Nedelica	:	Polana	1:1
Hotiza	:	Bistrica	3:2
Kobilje	:	Črenšovci	2:3
Odranci	:	Olimpija	5:1

Renkovci	22	14	5	3	38:11	33
Črenšovci	22	13	5	4	39:14	31
Mladost	22	13	5	4	50:32	31
Dobrovnik	22	8	8	6	29:28	24
Kobilje	22	8	7	7	28:27	23
Odranci	22	8	6	8	35:24	22
Polana	22	5	9	8	36:39	19
Mostje	22	7	5	10	22:35	19
Hotiza	22	8	2	12	31:39	18
Bistrica	22	6	6	10	30:39	18
Nedelica	22	4	10	8	19:30	18
Olimpija	22	1	6	15	15:54	8

II. ONL Lendava

Zaostala tekma

Graničar	**:**	**Zvezda**	**2:2**

Panonija	12	10	1	1	37:15	21
Žitkovci	12	8	1	3	27:18	17
Lakoš	12	7	2	3	32:17	16
Nafta B	12	7	0	5	37:30	14
Zvezda	12	2	3	7	18:32	7
Kapca	12	0	5	7	19:31	5
Graničar	12	0	4	8	18:45	4

II. MNL MS – mladina

Tromejnik	20	16	3	1	118:27	35
Apače	20	16	1	3	158:17	33
Puconci	20	16	0	4	64:31	32
Bratonci	20	13	3	4	144:45	29
Rotunda	20	12	0	8	83:57	24
Križevci	20	9	2	9	77:64	20
Prosenjak.	20	9	1	10	56:81	19
Šalovci	20	5	2	13	42:128	12
Hodoš	20	5	1	14	33:80	11
Filovci	20	1	1	18	21:89	3
Tešanovci	20	1	0	19	11:188	2

NOGOMETNI KOMENTAR

Pomurski derbi dobil Beltrans

Odigrano je bilo predzadnje kolo v prvi državni nogometni ligi. Beltinski Potrošnik je gostil celjski Publikum in iztržil samo točko. Gostje so presenetili gostitelje, saj so na začetku tekme dosegli vodeči zadetek iz prostega strela. Beltinčani so imeli v nadaljevanju prvega polčasa lepe priložnosti, da rezultat izenačijo, vendar so bili napadalci premalo zbrani in natančni pri streljanju proti vratom ali pa je njihove nakane preprečil odličen vratar Zupan. Ko so Celjani tik pred odmorom dosegli drugi zadetek po napaki obrambe Potrošnika, je malokdo pričakoval, da bodo domačini v nadaljevanju lahko nadomestili zamujeno. Toda Beltinčani so v nadaljevanju zaigrali kot prerojeni, povsem nadigrali goste ter si ustvarili številne priložnosti za gol, od katerih pa so izkoristili le dve in si tako priigrali točko. Treba pa je tudi povedati, da je sodnik Mitrovič iz Ljubljane Beltinče oškodoval za enajstmetrovko, ko je bil v kazenskem prostoru zrušen Džafič. S presenetljivo visokim rezultatom so izgubili nogometaši Mure v Velenju. Po enakovredni igri so Sobočani v prvem polčasu izkoristili napako domače obrambe in po izvedenem kotu, ki ga je izvajal Brezič, je Breznik žogo z glavo poslal v mrežo. Toda v nadaljevanju so Sobočani igrali premalo zavzeto in dobili v pičlih dveh minutah po napaki obrambe in vratarja Boškoviča, ki tokrat ni imel najboljšega dne, dva gola. To je vsekakor vplivalo na nadaljni potek igre, kar so seveda izkoristili gostitelji in prepričljivo zmagali.

V predzadnjem kolu prvenstva v drugi državni ligi je bilo v središču zanimanja derbi srečanje pomurskih igašev med Beltransom in Gramatexom v Verženju. Turniščane je že na začetku tekme presenetil Andrej Osterc, ki je po samostojnem prodoru premagal vratarja Stamenkoviča. Sicer pa so bili Veržejčani boljši nasprotnik in zasluženo zmagali. Nespretni napadalci Gramatexa namreč nikakor niso uspeli premagati domačega vratarja. S to zmago so nogometaši Beltransa potrdili odlično formo v spomladanskem delu prvenstva, saj na domačem igrišču niso izgubili nit enega srečanja. Nogometaši Gramatexa pa so tako zamudili eno lepo priložnost, da se uvrstijo v prvo državno nogometno ligo. Nogometaši Nafte so gostili Ero iz Šmartnega in po pričakovanju zmagali, čeprav je bilo to težje, kot je bilo pričakovati. V prvem polčasu so namreč gostje povedli, potem ko Herceg in Rob nista izkoristila lepih priložnosti za gol. V drugem polčasu pa so bili Lendavčani precej boljši, dosegli dva gola in zasluženo zmago.

V tretji državni nogometni ligi je igral Trgotrans iz Ižakovec doma z Dravogradom le neodločeno. Ižakovčani, ki so povedli z golom Zrima iz prostega strela, vodstva niso znali obdržati do konca. Tako imajo zelo malo možnosti, da se obdržijo med tretjeligaši.

Nogometašice Logo Lesa iz Ižakovec so gostovale pri Kopru in ga prepričljivo premagale. Najbolje se je zopet izkazala Korpičeva, ki je dosegla štiri gole. Enkrat pa je bila uspešna Lebarjeva.

Feri Maučec

Pred prvenstveno tekmo prve državne lige med Potrošnikom in Publikumom v Beltincih je direktorica Podjetja za informiranje Murska Sobota Irma Benko podelila spominsko plaketo in šopek rož najboljšemu strelcu prve državne nogometne lige iz Pomurja Štefanu Škaperju. To priznanje je Škaper dobil tudi lani.

Fotografija: N. Juhnov

I. OL Ljutomer

Križevci I	22	17	3	2	113:38	37
Žel. dveri I	22	15	3	4	98:40	33
Agrotin	22	15	3	4	70:49	33
Interier MF	22	15	1	7	87:50	31
Meteorplast	22	10	5	7	86:83	24
Grlava	22	8	6	8	66:82	22
Str. vas	22	9	2	11	65:75	20
Ptujska	22	6	4	12	46:69	16
Junior SNV	22	6	2	14	51:62	14
Pristava	22	5	4	13	64:87	14
M. Nedelja I	22	6	3	13	58:90	14
Cven Sip	22	1	2	19	27:106	4

II. OL Ljutomer

M. Nedelja II	16	11	2	3	56:27	24
Veterani Cven	16	9	4	3	63:27	22
Triglav	16	9	3	4	63:37	21
Žel. drevi II	16	8	2	6	49:49	18
Križevci II	16	6	4	6	44:43	16
Babinci	16	7	2	7	56:63	16
Habitus L.	16	5	4	7	50:47	14
Logarovci	16	5	1	10	39:53	11
St. nova vas	16	1	0	15	23:97	2

Judo

Prvenstvo Lendave

V Lendavi je bilo občinsko prvenstvu v judu. Sodelovalo je 31 tekmovalcev. Zmagovalci v posameznih kategorijah pa so bili: Časar (22 kg), Hajdu (26 kg), Kovač (30 kg), Nedelko (40 kg), vsi iz Lendave, Vida (46 kg) iz Petišovec, Kuznicov (50 kg) iz Turnišča in Hozjan (nad 55 kg) iz Velike Polane. (JK)

Motokros

Kampuš izvrsten

Boštjan Kampuš, 21-letni motokrosist iz Spodnje Ščavnice, uspešno tekmuje v avstrijskem državnem prvenstvu v razredu 125 ccm. Tekmuje za moštvo Auner. Po treh dirkah Kampuš zaostaja le za 17 točk za vodečem klubskim kolegom Wernerjem Müllersom, ki je zbral 104 točke. Kampuš bo sodeloval tudi na svetovnem prvenstvu na Madžarskem (19.6.), v San Marinu (17.7.) in v Nemčiji (31.7.) V Avstriji pa bosta še dve dirki za državno prvenstvo.

Jubileji

Proslavili 20-letnico nogometa v Lipi

Minulo soboto so v Lipi proslavili 20-letnico nogometnega kluba Tigop Lipa. Ob tej priložnosti so v krajših nagovorih spomnili na dvajset let dela kluba in dosežke ter posebej omenili dobro sodelovanje s krajevno skupnostjo in krajani. Zaslužnim organizacijam in posameznikom pa podelili priznanja. Pripravili so tudi mednarodni nogometni turnir veteranov, na katerem so zmagali nogometaši Turnišča, ki so premagali Lipo s 6:2 in Anspach iz Nemčije s 5:2. Srečanje med Lipo in Anspachom pa je končalo s 3:3. Udeleženci so prejeli lepe pokale, ki jih je poslal predsednik Medobčinske nogometne zveze Murska Sobota Vladi Škalič. Izdali so tudi posebno brošuro z naslovom 20 let organiziranega nogometa v Lipi s pregledom tekmovalnih rezultatov, s svojimi prispevki pa so se predstavili: Štefan Casar, predsednik kluba, Štefan Zadravec, predsednik KS Lipa, ter nekdanji predsedniki kluba Ludvik Škalič, August Zadravec in Stanko Ferenčak. Brošuro je uredil Avgust Bukovec.

Nogometni klub Tigop Lipa je dve leti tekmoval v občinski nogometni ligi Murska Sobota, deset let v prvi medobčinski ligi Murska Sobota in osem let v enotni pomurski ligi. Svoj največji uspeh so nogometaši Lipe dosegli leta 1983, ko so v pomurski ligi zasedli tretje mesto. Zelo uspešni pa so tekmovali tudi letos v prvi medobčinski nogometni ligi Murska Sobota, kjer so zasedli peto mesto. Prizadevni člani Nogometnega kluba Tigop Lipa so si ob pomoči krajevne skupnosti in s prostovoljnim delom zgradili klubske prostore, igrišče in ograjo. Sicer pa se Nogometni klub Tigop Lipa uveljavlja tudi kot organizator nekaterih prireditev. Posebej velja omeniti Krumplovo noč, ki jo prirejajo vsako leto v Lipi, pri organizaciji pa pomagajo tudi druga društva iz kraja.

Feri Maučec

Nogometaši Tigopa iz Lipe, ki so v minuli letošnji sezoni uspešno tekmovali v prvi medobčinski nogometni ligi Murska Sobota. Stojijo od leve: Fekonja, J. Horvat, Duh, U. Zadravec, I. Tkalec, P. Zadravec, J. Zver, J. Tkalec, J. Zver (trener), A. Tkalec (fizioterapevt) in Š. Zadravec (teh. vodja); čepijo: Jerebic, D. Horvat, E. Zver, Škalič, J. Gyerkeš, Ž. Zver, Žerdin in Š. Gyerkeš.

Balinanje

DRŠI MS tretje

V organizaciji Društva invalidov Ormož je bilo tekmovanje invalidov severovzhodne Slovenije v balinanju. Zmagala je ekipa SS Invalid Maribor pred DI Slovenska Bistrica, DRŠI Murska Sobota in DI Ormož.

Šah

Zmaga in poraz ŠD Lendava

V Zalaegerszegu na Madžarskem je bil tradicionalni šahovski dvoboj med domačim ŠD Volan in ŠD Lendava. Igrali so na 12 deskah. Boljši so bili gostitelji, ki so zmagali z 8,5 : 3,5 točke. Zmagi za Lendavo sta dosegla Toplak in Brezovič, remizirali pa so: Gaber, Huzjan in Strbad. V Zalaegerszegu je bil tudi hitropotezni dvoboj med Volanom in Lendavo. Tokrat so bili boljši Lendavčani, ki so zmagali z 51 : 49. Najboljši pri Lendavi so bili: Gaber 9,5, Vučko 8,5, Topiak in Žilavec po 7 točk.

Namizni tenis

Horvat uspešen

V Murski Soboti je bil tretji drugi turnir TOP 12 za mladince, na katerem so nastopili vsi najboljši slovenski igralci, ker je bil to zadnji pregledni turnir pred dokončno odločitvijo reprezentance za evropsko prvenstvo v Parizu. Trije domačini: Horvat, Petar in Kocuvan – manjkal je Solar, ki je igral na mednarodnem kadetskem prvenstvu Poljske – so igrali solidno, kar še zlati velja za Horvata, ki je s šestim mestom dosegel lep uspeh in med drugimi premagal tudi državnega prvaka Ruparja. Petar je bil deseti, v drugi jakostni skupini pa je zasedel kadet Kocuvan, ki je prvič zaigral na tovrstnem tekmovanju, dobro šesto mesto.

M. U.

Kasaške dirke

Rekord Soulmana (Makoter)

V Kamnici pri Mariboru so bile kasaške dirke, na katerih so sodelovali tudi člani Konjeniškega kluba Ljutomer in dosegli lep uspeh, saj so zasedli več prvih mest. V najhitrejši dirki je zmagal Soulman (Janko Makoter) s kilometrskim časom 1:15,5, ki je nov rekord hipodroma. Scyry Lobel (Marko Slavič) je bil drugi, Coal a Truce (Oražen) pa tretji. Med dveletniki je zmagal Dory Lobel (Marko Slavič) s kilometrskim časom 1:26,6. V šesti dirki je zmagal Albatros (Marko Slavič) s kilometrskim časom 1:19,1. Mabelmeghan (Slana) je bil tretji. V peti dirki je bil Lawhisky (Špindler) drugi, Legulas (Žnidarič) pa četrti. V četrti dirki je bil First Lady (Slana) tretji, v drugi dirki pa Irli Hill (Puhar) četrti.

Atletika

Pomursko prvenstvo osnovnih šol

V Beltincih je bilo pomursko atletsko prvenstvo osnovnih šol. Sodelovalo je nad sto atletov in atletinj. Rezultati – mlajši dečki – 60 m: Muhič (Bakovci), 300 m: Gabor (Črenšovci), 1000 m: Mertik (Odranci), višina: Škalič (Beltinci), daljina: Šeruga (Grad), žogica: Horvat (Črenšovci). Starejši dečki: 60 m: Špilak (Radenci), 300 m: Žižek (Beltinci), 1000 m: Vrečič (Tišina), višina: Mauko (Radenci), daljina: Fujs (Grad), krogla: Hadner (Veržej), žogica: Kavaš (Odranci), 4 x 100 m: OŠ Turnišče. Mlajše deklice – 60 m: Dakopina (Črenšovci), 300 m: Gyerkeš (Beltinci), 1000 m: Utroša (Črenšovci), višina: Sagaj (Križevci), daljina: Horn (Križevci), žogica (Varga (Lendava). Starejše deklice – 60 m: Šogorič (Ljutomer), 300 m: Divjak (Kapela), 1000 m: Roman (Prosenjakovci), višina: Stramič (Kapela), daljina: Balažic (Beltinci), krogla: Dražnik (Črenšovci), žogica: Duh (Beltinci), 4 x 100 m: OŠ Turnišče. (KG)

Košarka

Košarkarska šola

Osnovna šola I. Murska Sobota organizira košarkarsko šolo za mlajše dečke. Šola bo od 11. do 17. julija 1994, vodil pa jo bo športni pedagog Peter Juteršnik. Šolo lahko obiskujejo dečki, rojeni leta 1982 in mlajši. Cena šola je 4000,00 SIT. V to ceno so všteti: organizacija šole, strokovno vodenje, majica z napisom in znakom šole, osvežilne pijače, vstopnica za kopališče, malica, piknik. Izpolnjene prijavnice, ki se dobijo na šoli, s potrdilom o plačilu je potrebno poslati do 20. junija 1994 na naslov: Osnovna šola I, Murska Sobota, Štefana Kovača 32 (žiroračun šole: 51900-603-31941).

Motokros

V Oseku zmagal Tortelli

V Oseku pri Lenartu je bila četrta dirka v motorkosu za evropsko prvenstvo v razredu 125 ccm, ki ga je organiziral AMD Mototurist iz Lenarta. Na dirki so sodelovali tekmovalci iz dvajsetih držav. Zmagal je Francoz Torteli, ki je bil najhitrejši v obeh vožnjah. Najboljši slovenski tekmovalec je bila Sašo Kragelj, ki je v prvi vožnji zasedel deveto, v drugi pa trinajsto mesto. Po štirih dirkah na Poljskem, v Franciji, Češki in Sloveniji vodi Jorgensen (Danska) s 143 točkami. Kragelj pa je zbral 24 točk in je na desetem mestu.

Rokoborba

Gomboc drugi na Slovaškem

V Gabčikovem na Slovaškem je bil mednarodni rokoborski turnir Gram Prix za kadete in mladince. Sodelovalo je 281 tekmovalcev iz več evropskih držav. Med njimi so bili tudi štirje člani RK Murska Sobota kot člani slovenske reprezentance. Najbolje med njimi se je odrezal Matej Gomboc, ki je pri kadetih v kategoriji do 50 kg zasedel odlično drugo mesto. V finalu je izgubil s češkim predstavnikom Bobalom. Med mladinci je bil najboljši Dominik Mitov, ki je v kategoriji do 64 kg zasedel četrto mesto. Slavko Zec je bil v kategoriji do 74 kg peti. Dejan Kovačič, ki je tekmoval pri kadetih v kategoriji do 76 kg, je ostal brez uvrstitve. (EV)

Badminton

Lendavčani prvi v Avstriji

V Gleisdorfu v Avstriji je bil mednarodni turnir v badmintonu Alpe Jadran. Sodelovalo je 11 ekip iz Avstrije, Švice, Malte, Nemčije, Madžarske, Hrvaške in Slovenije. Lep uspeh so dosegli tekmovalci Mladosti iz Lendave, ki so zasedli prvo mesto. V finalu so premagali prvo ekipo Gleisdorfa s 4:2. Za Mladost so tekmovali: Sekereš, Vugrinec, Mirjana in Sanja Nagy ter Krambergerjeva. Tretji je bil Berlin, četrti Chur iz Švice, peti Kapošvar itn. (VS)

Konjske dirke

Dirli Hill (Puhar) prvi

V Komendi so bile kasaške dirke, na katerih so sodelovali tudi Ljutomerčani in dosegli nekaj dobrih uvrstitev. V prvi dirki za 3- do 6- letne kasače je zmagal Dirli Hill (Puhar), Anomis (Jureš) je bil drugi, Perlinka (Žnidarič) pa tretja. V dirki najhitrejših kasačev je Scurry Lobel (M. Slavič) zasedel drugo, Jersey Law (Tramšek) pa tretje mesto.

Atletika

Zmaga Berdenove

Na finalu Atletskega pokala Slovenije v Novem mestu so sodelovali tudi atleti AK Pomurje iz Murske Sobote. Med petimi tekmovalci je bila najuspešnejša Barabara Berden, ki je v višino skočila 171 cm in zasedla prvo mesto. Romanova je bila v teku na 400 m s časom 59,79 sedma, v teku na 800 m pa s časom novega pomurskega rekorda za dekleta do 15 let 2:13,37 peta. Megličeva je v teku na 3000 m zasedla deveto mesto. Za dekleta je to lep uspeh, saj je Berdenova še mlajša mladinka, Megličeva in Romanova pa pionirki. Pri članih je Madjar v teku na 200 m s časom 23,35 zasedel deveto mesto, v triskoku pa s 13,86 peto mesto. Špur je v teku na 100 m zasedel sedmo mesto, se poškodoval in ni nastopil v teku na 200 in 400 m.

V soboto in nedeljo bo za slovensko člansko ekipo II. evropske lige za pokal Bruna Zaulija nastopila tudi Barnabara Berden v skoku v višino. Na finalu APS za osnovne šole, ki bo v Postojni, pa bo sodelovalo 24 mladih atletov iz Pomurja.

M. Šeruga

Kvalifikacije za III. SNL vzhod

Najprej doma

V Šentjurju je bilo žrebanje kvalifikacijskih parov za vstop v tretjo državno nogometno ligo vzhod. V kvalifikacijah sodeluje pet prvakov: Bakovci (MS), Renkovci (Lendava), Šentjur (Celje), Stojnci (Ptuj) in Starše (Maribor). V prvem kolu, ki bo že v soboto, 11. junija, bosta pomurska predstavnika igrala doma – Bakovci s Šentjurjem, Renkovci pa s Stojnci. Povratne tekme bodo v sredo. Zmagovalca se uvrstita v tretjo državno ligo. Poraženec srečanje Šentjur : Bakovci pa še igra s Staršami. Zmagovalec pa bo postal tretji novi član tretje lige.

Karate

Zadravčeva tretja

V Idriji je bilo državno prvenstvo v borbah za dečke in deklice. Sodelovali so tudi člani Karate kluba Murska Sobota in dosegli nekaj solidnih uvrstitev. Najboljša je bila Vesna Zadravec, ki je pri starejših deklicah v srednji kategoriji zasedla tretje mesto. V poltežki kategoriji je bila Petra Husar četrta, Nina Gaber pa sedma. Med mlajšimi dečki je bil v srednji kategoriji Matej Skandali peti, v lahki kategoriji pa Matjaž Zrim 8. do 16. Pri starejših dečkih v poltežki kategoriji je Davorin Čeleš zasedel peto, Kristjan Vrečič pa sedmo mesto. V težki kategoriji je Tomaž Mlinarič pristal med 8. in 16. mestom. (DS)

Mladinsko nogometno moštvo Potrošnika iz Beltinec – prvak v drugi republiški ligi. Stojijo od leve: Krauthaker (trener), Lj. Antolin, Ulen, Golob, Kuzma, Tratnjek, M. Močnik, Kolar, Virag, S. Močnik (tehnični vodja); čepijo: Pintarič, Forjan, Šebjan, S. Antolin, Križanič, Kavaš, Horvat in Berendijaš; manjka Zver.

PRESKAKOVANJE OVIR

Veliki mednarodni turnir v Rakičanu

Konjeniški klub Murska Sobota, grad Rakičan, ki ima za seboj petnajst let dela, se razvija v sodoben jahalni center. Ob pomoči Krajevne skupnosti Rakičan in države pa tudi rešuje grad pred propadanjem. Klub šteje okrog sto članov in skrbi za skupaj 20 konj (nekaj tudi zasebnih), med katerimi jih je 7 tekmovalnih. Vodi ga upravni odbor na čelu s predsednikom Andrejem Šajnovičem, ima pa tudi nekaj redno zaposlenih delavcev. Poleg mnogih aktivnosti (šole in tečaji jahanja, rekreativno, turistično in jahalno jahanje, šolanje konj, reja konj, gostinstvo in drugo), klub tudi organizira jahalne turnirje v preskakovanju ovir, kar je v Pomurju novost. Tako bo v soboto, 11., in nedeljo, 12. junija 1994, od 10. do 19. ure organizator tretjega velikega mednarodnega turnirja, ki bo v rakičanskem parku. Na turnirju bo sodelovalo 145 konj z okrog sto tekmovalci in tekmovalkami iz šestih držav: Avstrije, Hrvaške, Italije, Madžarske, Slovaške in Slovenije. To bo doslej najmočnejši tovrstni turnir v Sloveniji, ki bo ocenjevan za pridobivanje licence turnirjev Evropske konjeniške federacije (FEI), točkoval pa se bo tudi za pokal Slovenije. Vodja turnirja bo Ljubomir Deškovič. V soboto dopoldan bodo tekmovali v parkurju A 1 (1,00 m) – tekmovalci, ki v parkurju ne dobijo kazenske točke, prejmejo rozeto – ter v parkurju A 2 (1,10 m). Popoldan pa bodo na sporedu tekmovanja v parkurju L (1,20 m), v parkurju MA (1,30 m) in v 6 barierah. V nedeljo dopoldan bo zopet tekmovanje v parkurju A 1 in A 2, popoldan pa tekmovanje v parkurju L in MA za mladinske in članske kategorije, ki bo štelo za pokal Slovenije. Za Konjeniški klub Murska Sobota, grad Rakičan bodo tekmovali: Grega Jeza (Ken Boy A Club), Mojca Horvat (Lucky Boy), Jože Štiftar (Melody A Club), Maja Vohar (Vanda), Katja Šajnovič (Volvo Black Barry), Marijana Zrim (Volvo Hallag) in Katja Bogataj (Volvo Juran). Za Konjeniški klub Capitol Radenci pa bo nastopila Nina Meško (Capitol, Kordon). Organizatorji pričakujejo, da si bo turnir vsak dan ogledalo nekaj tisoč ljudi, saj bo to gotovo prava paša za ljubitelje konjskega športa.

Feri Maučec

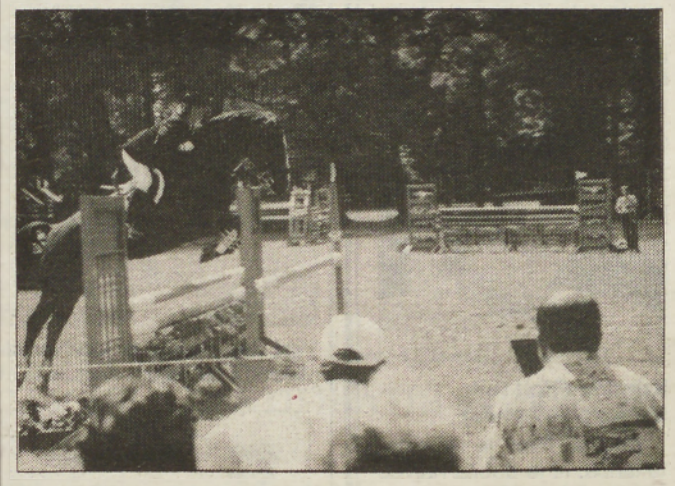

Športni ribolov

Ob jubileju državno prvenstvo

Društvo inavlidov Gornja Radgona je ob praznovanju 15-letnice društva pripravilo v gramoznici v Gradišču tretje državno prvenstvo v športnem ribolovu za invalide. Sodelovalo je 22 ekip iz vse Slovenije. Zmagala je ekipa DI maribor s 6 akzenskimi točkami pred Ptujem 10 in velenjem 15 kazenskih točk. Od pomurskih ekip je bila najboljša ekipa DI Gornja Radgona, ki je z 22 kazenskimi točkami zasedla sedmo mesto. Ekipa Ljutomera je bila dvanajsta, ekipa Murske Sobote pa šestnajsta. Med posamezniki je zmagal Serp iz Dravograda. Merčnik iz Gornje Radgone pa je bil drugi. Na proslavi 15-letnice društva pa se je zbralo blizu 600 invalidov.

Kegljavci Nafte iz Lendave. Stojijo od leve: Kramberger (predsednik), Šinko, Matko, Žalik, Kopinja, Lancak, Peric; čepita: Horvat in Kerman.

Nogometaši Serdice. Stojijo od leve: A. Skledar, Lang, Vuzem, Muhanovič, Kovač, D. Buček, Gaber (trener), Turza (fizioterapevt), K. Horvat (predsednik); čepijo: Kuzmič, D. Horvat, Janič, Marič, Z. Vuzem, Mobup, Dobrina in Nešič; manjkajo: Rogač, M. Skledar, Š. Turza, Z. Buček in Jud.

Nogometaši Gančan. Stojijo od leve: Baša (predsednik in trener), Tivadar, Rojnik, D. Plej, Cer, Šarkanj, Zorko, M. Plej, Maučec (teh. vodja); čepijo: Žižek, Ružič, Kustec, Nemet in Horvat.

natakarica

Izbor »naj natakarice« bo spremljal tudi tednik Vestnik. V vsaki številki vam bomo predstavili po dve, ki so ju predlagali poslušalci Murskega vala. Sklepna prireditev bo v soboškem kopališču v soboto, 9. julija.

Danijela Habijanič (Tropicano–Bistrica)

Danijela je med najmlajšimi kandidatkami za naj... natakarico, njenih let pa kljub temu ne bomo izdali. Končala je trgovsko šolo, pozna poklic trgovke in tudi poklic natakarice. Slednji ji je neprimerno bolj všeč in ga ne bi zamenjala za nič na svetu. V gostilni oz. lokalu se obrne veliko ljudi, tam spoznava nove obraze, pa tudi stara, znana družba ji popestri trenutke dela. Rada ima glasbo, sama izbira tudi tisto, ki se vrti v lokalu, najraje pa jo posluša v disku, kamor zahaja ob koncih tedna, ko konča delo. Nikoli ni tako utrujena, da ne bi zmogla še kakšne urice ali dveh v disku, seveda z družbo.

Kristina Fifolt (bife Mercator – Apače)

Kristina Fifolt je tista natakarica, ki je dobila največ glasov, ko je Murski val izbiral kandidatke za naj... natakarico. Seveda število glasov v tem primeru ni bilo pomembno, saj smo iskali le kandidatke, kljub temu pa to že pomeni, da je Kristina priljubljena pri svojih gostih. Zanjo je najpomembnejše, da je gost hitro in dobro postrežen. Vse to pa je odvisno od dobre natakarice. Gost dostikrat ne izbira med lepim ali manj lepim lokalom, ampak gre v lokal, kjer je dobro in hitro postrežen.

Kristina Fifolt ima družino, kjer sta v ospredju oba fanta, ki zahtevata veliko njenega prostega časa. Tudi njej je natakarski poklic najlepši na svetu.

Generalni pokrovitelj pivovarna UNION

V Slovenj Gradcu odprli 10. razstavo izdelkov slovenske domače in umetne obrti

Mojstri svojega poklica

Razstava kot razstava, ki jih je zadnja leta veliko v skoraj vsakem malo večjem slovenskem kraju ali turističnem središču. Pa vendar je razstava v Slovenj Gradcu nekaj posebnega – v minulih desetih letih je zapolnjevala vrzel, ki je manjkala v slovenski zakonodaji, ko so izdelovalce domače in umetne obrti uvrstili kar med obrtnike ali podjetnike. Pa ne le to: pod strogim očesom in ostrim peresom prof. dr. Janeza Bogataja je bila zagotovljena za kakovostno rast slovenske domače in umetne obrti.

V Galeriji likovnih umetnosti v Slovenj Gradcu so v sredo (1.junija) odprli 10. razstavo izdelkov domače in umetne obrti. Tokrat so se odrekli raznim bogatim aranžmajem in dodatkom, ki naj bi pričarali podeželsko razpoloženje. Tokrat so se odločili za »galerijsko« predstavitev izbranih izdelkov. Izbranih je bilo razstavljalcev, ki so se predstavljali z več izdelki iz različnih materialov: užitek je bil ogledati si prav mojstrsko narejene uporabne ali okrasne izdelke iz kovine, tekstila, lesa, stekla, gline. Letošnja novost je posebna predstavitev obrtnikov-valcev v zlatu in zlatarjev, ki so bolj bogata in kakovostna predstavitev izdelkov tistih izdelovalcev domače ali umetne obrti, ki so v preteklih letih izkazali kakovosti svojih izdelkov prejeli naziv **mojster domače ali umetne obrti**. Razstavo je, tako kot vsa leta doslej, pripravila Obrtna zbornica Slovenije, Step, K & W Tour in slovenjgraški izvršni svet pa so letos kot drugič pripravili mednarodni sejem Prezenta, ki se ga je udeležilo okrog 150 koroških in drugih podjetij.

Od 133 razstavljalcev so bili le trije iz Pomurja: **Brigita in Janez Smodiš iz Lipovec 17a z izdelki iz slame, Bernarda in Ivan Žižek iz Lipovec 26d z izdelki iz slame in Franc Mačič iz Borec 7 pri Križevcih s sodi.**

BERNARDA B.PEČE
FOTOGRAFIJE: NATAŠA JUHNO

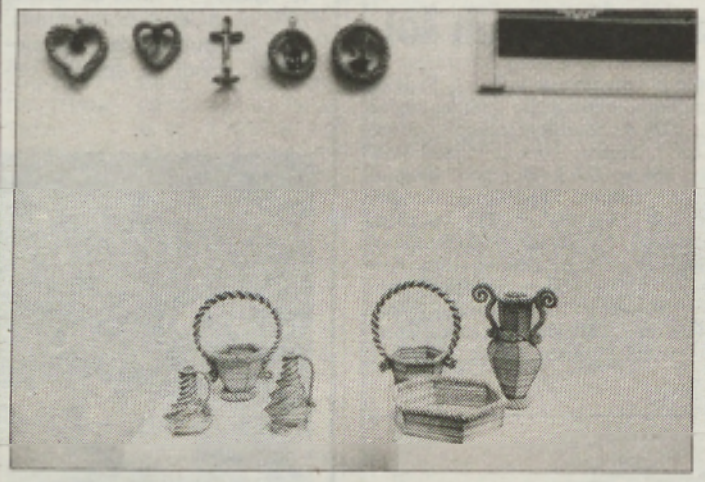

Vsaj dve družini iz Lipovec sta se malo resneje lotili izdelovanja okrasnih izdelkov – spominkov iz slame.

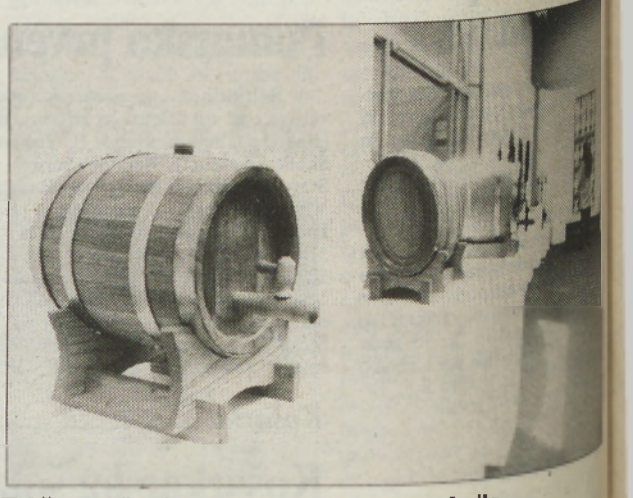

Takšen sodček je lahko lepo in uporabno darilo.

Domiselni izdelki, ki se uvrščajo med umetno obrt: darilni aranžmaji iz kartona.

Čipke, izdelki iz slame, lesene sklede, ki jih morate prijeti, ker vas njihova gladka površina pritegne kot magnet.

Feri Maučec

120 LET KONJSKEGA ŠPORTA V LJUTOMERU

Ljutomerski kasači zmagali na enaindvajsetih jugoslovanskih derbijih

Vsak šport ima svojo najelitnejšo prireditev. V kasaškem športu je to nedvomno derbi. V zgodovini je bil to od leta 1923 jugoslovanski, od leta 1993 pa slovenski kasaški derbi. Prvi jugoslovanski kasaški derbi je bil leta 1923 v Zagrebu, kjer je zmagal najuspešnejši tekmovalec derbijev Franc Filipič iz Maribora s črno kobilo Silvijo iz kobilarne Turnišče. Na jugoslovanskih kasaških derbijih je Filipič zmagal kar osemkrat. Na drugem mestu je naš odlični tekmovalec Marko Slavič starejši iz Ključarovec, ki je lovorjev venec prejel kar petkrat. Skupno je bilo 64 jugoslovanskih kasaških derbijev, od teh jih je bilo v Beogradu največ, 17, v Mariboru 11 in v Ljutomeru 10. Na jugoslovanskih kasaških derbijih so Ljutomerčani zmagali 15 krat ter zasedli številna druga, tretja in četrta mesta.

Uvrstitve Ljutomerčanov na jugoslovanskih kasaških derbijih:

Tekmovalec	Nastopov	I.	II.	III.	IV
1. Marko Slavič st., Ključarovci	9	5	–	2	–
2. Ludvik Slavič starejši, Grabe	13	3	–	2	2
3. Alojz Slavič, Banovci	4	1	2	1	–
4. Vekoslav Razlag, Sitarovci	4	1	2	1	–
5. Marko Slavič ml., Ključarovci	3	1	2	–	–
6. Jožko Slavič, Bunčani	2	1	1	–	–
7. Janko Slavič, Branoslavci	2	1	–	1	–
8. Jernej Bolkovič, Ljutomer	8	–	4	–	–
9. Alojz Slavič, Križevci	1	1	–	–	–
10. Branko Puhar, Veržej	1	1	–	–	–
11. Ivan Bunderl, Veržej	3	–	1	1	1
12. Franc Novak, Banovci	2	–	1	–	1
13. Janko Slavič, Ljutomer	2	–	1	–	1
14. Alojz Jureš, Ljutomer	2	–	1	–	–
15. Andrej Vaupotič, Lukavci	3	–	1	–	–
16. Mirko Šumak, Ljutomer	1	–	1	–	–
17. Ludvik Slavič mlajši, Grabe	1	–	1	–	–
18. Mirko Hanžekovič, Veržej	1	–	–	1	–
19. Branko Seršen, Banovci	1	–	–	1	–
20. Branko Slana, Bolehnečici	2	–	–	–	1

Iz tabele je razvidno, da so bili Ljutomerčani zelo uspešni na jugoslovanskih kasaških derbijih, saj so zasedli 15 prvih (eno zmago je prispeval Jernej Bolkovič, ko je tekmoval za kobilarno Turnišče), 18 drugih, 10 tretjih in 6 četrtih mest. Ljutomerčani so na derbijih tekmovali v glavnem z doma vzrejenimi konji, s kuplenimi oz. tujimi konji sta zmagala le Bolkovič (Albern, Turnišče) in Puhar (Rebeka – kuplena v Zagrebu).

Ljutomerčani odlični rejci kasaških konj

Ljutomerčani so bili tudi zelo uspešni rejci kasaških konj. Nekaj odličnih konj so prodali, še predno so nastopili na derbiju. V tujih rokah so na jugoslovanskih kasaških derbijih zmagali:

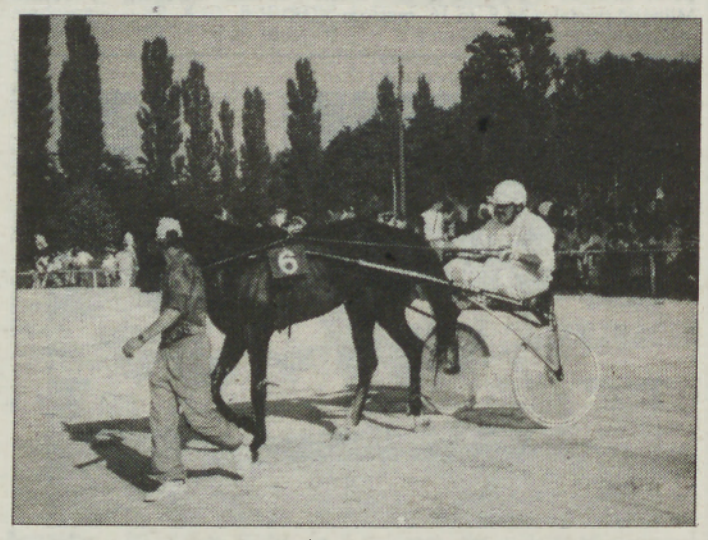

Janko Makoter s Cvena. Čeprav se v kasaškem športu udejstvuje malo časa, se je prebil v vrh najuspešnejših voznikov. Številne zmage je nanizal z uvoženim finskim kasačem Soulmanom. Na zadnji dirki v Kamnici je z drugim najboljšim doseženim kilometrskim časom v Sloveniji 1:15,5 postavil rekord dirkališča. Ima pa še dva izredna kasača Coal a Truce in Proudy.

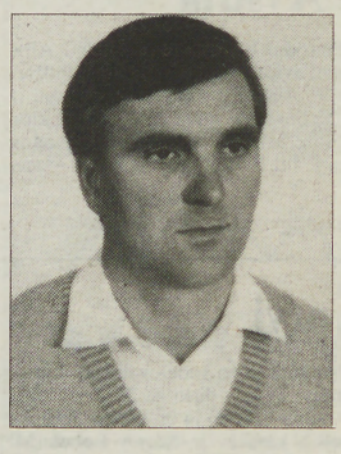

Slavko Jureš iz Bunčan je eden od obetavnih voznikov. Prve večje uspehe je dosegel s Perzejem (zmagovalec derbija 1991), Leksom in Ari Rejtonom. Velja za zelo mirnega tekmovalca in natančnega vozniga.

– Felza (Aca Vukmanovič), rejec Franc Novak, Banovci,
– Labizona (Konrad Hojs, Ljubljana), rejec Franc Osterc, Križevci,
– Mindina (Konrad Hojs, Ljubljana), rejec Franc Brunčič, Bunčanci,
– Fit (Jože Hrovat, Ljubljana), rejec Ludvik Slavič mlajši, Grabe,
– Larina (Franc Lovrenčič, Maribor), rejka Darja Fras, Veržej,
– Perzej (vojvodinski tekmovalec), rejec Feliks Jureš, Bunčani.

Skupno so torej v ljutomerski kasaški reji na jugoslovanskih derbijih zmagali 21 krat, kar kaže na izredno kakovost konj in tekmovalcev. Zato ni naključje, da so mnogi strokovnjaki slovenske kasače imenovali kar ljutomerski kasači. Ob tem pa je potrebno tudi povedati, da so od 64 jugoslovanskih derbijev Ljutomerčani sodelovali le na 33, sicer bi bilo njihovih uspehov še več.

Rekord jugoslovanskega derbija je do konca ubranila Ducas MS z Markom Slavičem mlajšim v Subotici (1,21,5). S tem se zaključuje vina jugoslovanskih derbijev konča. Rejci, ki so dali največ derbijskih konjev, so bili: Marko Slavič iz Ključarovec, Ludvik Slavič iz Grab, Jožko Slavič iz Bunčan, Alojz Slavič iz Banovec, Ivan Bunderl iz Veržeja, Vekoslav Razlag iz Sitarovec in Franc Novak iz Banovec.

(Nadaljevanje)

Z največjim zadovoljstvom
vas obveščamo,
da je

Pomurska banka d.d.

ustanovila

Pomursko družbo za upravljanje skladov d.d.,

ki je med prvimi dobila dovoljenje za upravljanje pri Agenciji za trg vrednostnih papirjev, ki bo upravljala

Pomursko investijcijsko družbo.

Ta bo objavila prospekt o javni ponudbi ter ob izpolnitvi vseh zakonskih pogojev predvidoma že v začetku julija začela zamenjevati certifikate za delnice Pomurske investicijske družbe.

Želimo, da se pred naložbo certifikata dobro informirate, zato so vam v vseh enotah Pomurske banke pri posebnih okencih INFORMACIJE O CERTIFIKATIH na voljo naši strokovnjaki, ki vam bodo olajšali odločitev.

Bogastvo naj ostane tu, kjer je srce.

VIRGO

POMURSKA INVESTICIJSKA DRUŽBA

naložba v domači kraj

Objava je v skladu z Uradnim listom RS 6/94, vezana na 8. točko 103. člena Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje.

zavarovalnica triglav d.d.

območna enota M. Sobota
Lendavska 5, tel.: 069/31-650

PREDSTAVNIŠTVA: GORNJA RADGONA, Partizanska 43, tel.: 61-697
RADENCI, Panonska 1
LENDAVA, Mlinska 5, tel.: 069/75-257
LJUTOMER, Ormoška 12, tel.: 069/81-136
APAČE 117, tel.: 069/69-418

Zavarovalnica TRIGLAV, d.d., je najstarejša zavarovalnica v SLOVENIJI. Nadaljujemo več kot 90-letno tradicijo naših dedov, vendar na nov in sodoben način, kot to od nas zahteva življenje, predvsem pa VI, naši zavarovanci. Območna enota MURSKA SOBOTA je ena od 12 samostojnih organizacijskih enot in že več kot 45 let spremlja življenje in delo ljudi v DEŽELI OB MURI. Ob nesreči bo z vami solidarnih milijon naših zavarovancev. Tolikšnega jamstva za vaše zavarovanje vam ne more ponuditi nihče drug. V letošnjem letu smo pripravili več novosti z vrsto ugodnosti:

Sodoben paketni način zavarovanja, kjer vam ob primerni premiji dajemo ustrezne popuste in ugodne možnosti plačila, že poznate!

PREDSTAVLJAMO:

Paketno avtomobilsko zavarovanje,

ki postaja resnično najcelostnejša in najugodnejša zaščita vašega težko pridobljenega jeklenega prijatelja, vaše odgovornosti do soudeležencev v prometu, vas – voznika in potnikov; Nagrajujemo dobre voznike!

Kmetijski paket kot oblika zavarovanja živali, posevkov, plodov ter drugega premoženja, oseb in dejavnosti vsake sodobne kmetije;
Dober gospodar prehiti nepredvidljive dogodke!

Družinski paket
združuje vse oblike zavarovanja premoženja in osebnega gospodinjstva, posevkov in plodov.

NOVOSTI

– Zdravstveno zavarovanje na potovanjih v tujini – ne dovolite, da se vaše potovanje konča že na meji! Ali: da ob nesreči v tujini ne boste sami!

– Rentno, življenjsko in nezgodno zavarovanje za boljši jutri vas in vaših najbližjih;
– Turistično zavarovanje – ste že pomislili na vse neprijetnosti, ki se vam lahko pripetijo na zasluženem oddihu – zavarujte se pred njimi!

Obrtniški paket
– celostna zaščita oseb, premoženja in dejavnosti;

Zvestobo nagrajujemo posebej!

Naša zastopniška mreža pokriva vsa naselja, področja in dejavnosti, tako da smo lahko vsak dan v stiku z vsemi, ki nas potrebujejo. Ponosni smo, da je naše sodelovanje z zavarovanci dolgoročno.

Obiščite nas ali pokličite – želimo vas seznaniti s svojo dejavnostjo.

Triglav
– Vaš lastninski certifikat zaupajte naši pooblaščeni investicijski družbi TRIGLAV ob MURI, poskrbeli bomo za varno in donosno naložbo!

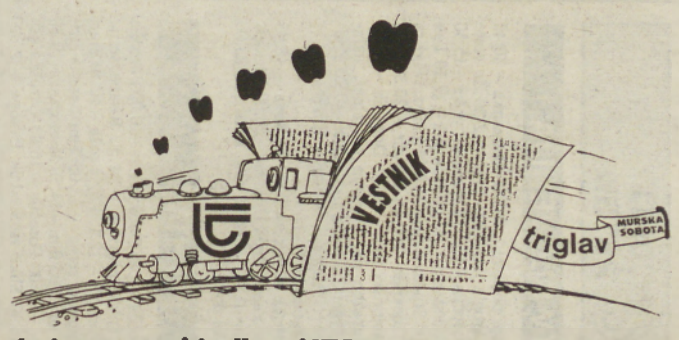

Letos z vami tudi na VESTNIKOVEM vlaku.

NIČ NI TAKO VARNO, DA NE BI POTREBOVALO ZAVAROVANJA

10 JUNIJ PETEK

TV SLOVENIJA 1

10.15 Pasja pripoved, češka nanizanka – 10.45 Ognjena krogla, ameriški film – 12.20 Že veste – 13.00 Poročila – 13.05 Umetniški večer – 15.50 Kam vodijo stezice – 17.00 Dnevnik – 17.10 Tok tok – 18.00 Studio Koper – 18.45 Lingo, tv igrica – 19.30 Dnevnik – 20.10 Forum – 20.30 Šest tednov, ameriški film – 22.35 Dnevnik – 23.00 Sova: Ljubezen da, ljubezen ne, amer. nanizanka; Taggart, škotska nanizanka – 0.20 Zadnje poletje v Tangerju, francoski film

Drugi program
16.30 Četrtek v cirkusu – 17.20 Sova – 18.45 Učite se z nami – 19.30 Dnevnik – 20.00 Koncert simfonikov RTV – 22.00 Oči kritike – 23.00 Kolesarska dirka

HTV 1

7.55 Poročila – 8.00 Dobro jutro – 10.00 Poročila – 10.05 Šolski program – 11.30 Risana serija – 12.00 Poročila – 12.15 Divja roža – 12.40 Stari mački, humor. serija – 13.05 Smrtonosna privlačnost, ameriški film – 14.50 Monoplus – 15.30 Nemščina – 16.00 Poročila – 16.05 Otroška oddaja – 16.30 Slike iz Srednje Evrope – 17.00 Hrvaška danes – 18.00 Poročila – 18.05 Kolo sreče – 18.35 Santa Barbara – 19.30 Dnevnik – 20.15 Zabavnoglasbena oddaja – 22.05 Poročila – 22.10 Lepa naša – 22.45 Slika na sliko – 23.50 Film

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki – 9.05 Zlata dekleta – 9.30 Najdaljši dan – 12.10 Loto sudio – 12.15 Domače reportaže – 13.00 Čas v sliki – 13.10 Mi – 13.35 Družinske vezi – 14.00 Leteči zdravniki – 14.45 Pogledi s strani – 15.00 Otroški spored – 17.00 Mini Čas v sliki – 17.10 Spored po željah – 18 00 Čas v sliki – 18.05 Mi – 18.30 Zdravnik Trapper John – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Šport – 20.15 Uradni zaznamki XY – nerešeni, policija prosi za pomoč – 21.20 Pogledi s strani – 21.20 Dojenček na krovu, kriminalna komedija – 23.00 Čas v sliki – 23.05 Večerni šport – 23 25 Uradni zaznamki XY, odmevi – 23.35 Nočne more, film – 1.10 High Chaparall, kavbojska nanizanka.

TV MADŽARSKA

1. program
6.03 Jutranji program – 9.00 Čez dan – 9.30 Riviera – 10.30 Dallas – 11.30 Igra – 12.00 Zvon, poročila – 12.07 Posel – 12.32 Usode – 13.28 Tex in gospodar globin, ital. film – 14.58 Halo svet – 15.40 Vaška TV – 16.11 Domače naloge – 16.31 Brazilija, 3. del – 17.00 Za upokojence – 17.30 Teka – 17.40 Okno s prilogo – 19.00 Pravljica – 19.30 Dnevnik – 21.15 Dallas, pon. – 21.10 Panorama – 22.10 Konec tedenski šov program – 22.40 Srečni mirni časi, tv-film – 0.11 Dnevnik BBC-ja

2. program
12.00 Siesta – 14.15 Videostrani – 14.30 Alpe–Donava–Jadran – 15.00 Za otroke – 15.30 Reševalci – 16.20 Folklora – 17.10 Pomočnik, magazin prizadetih ljudi – 17.40 Prostor je naš – 18.00 Regionalni program – 18.51 Kojak, kriminalka – 19.45 Mpingo – pojoče drevo – 20.35 24 ur – 21.00 Dnevnik – 21.30 Tiplista – 21.40 Da, se ti bo zmešalo – 22.10 Minispoti – 22.22 Monty Pyton – 22.55 EP v rokometu – 24.00 Posel

RTL

5.30 Dobro jutro, Nemčija – 9.05 Kalifornijski klic v sili – 10.00 Bogati in lepi – 10.30 Čas hrepenenja – 11.00 Vroča nagrada – 11.30 Družinski dvoboj – 12.00 Opoldanski magazin – 12.30 Springfieldova zgodba – 13.20 Kalifornijski klan – 14.10 Umori so njen konjiček – 15.00 Ilona Christen – 16.00 Hans Meiser – 17.00 Kdo je tukaj šef? – 17.30 Prijazna družina – 18.00 Bogati in lepi – 18.30 Eksplozivno – 18.45 Poročila – 19.10 Eksplozivno – 19.40 Dobri časi, slabi časi – 20.15 Narodna glasba – 21.15 Pri krčmarju Stanglu – 21.40 Pod isto odejo: Poročni načrti – [illegible]

11 JUNIJ SOBOTA

TV SLOVENIJA 1

8.05 Radovedni Taček – 8.30 Risanke – 8.55 Klub klobuk – 9.45 Tok tok – 10.35 Zgodbe iz školjke – 11.25 Lokomotiva, nemški film – 13.05 Tednik – 14.50 Šest tednov, ameriški film – 17.00 Dnevnik – 17.10 Neverjetne avstralske živali – 18.00 Studio Ljubljana – 19.10 Žrebanje 3 x 3 – 19.30 Dnevnik – 20.10 Utrip – 20.30 Križkraž – 21.30 Korenine slovenske lipe – 22.05 Dnevnik – 22.20 Šport – 22.40 Sova: Taggart, škotska nanizanka – 23.35 Fanta na delu, ameriški film

Drugi program
10.30 Košarka NBA, finale – 12.30 Koncert mladih glasbenikov – 14.00 Sova – 15.25 EP v atletiki – 18.45 Modra divjina, ameriška serija – 19.30 Dnevnik – 20.10 Jezdeci, angl. nadaljevanka – 21.00 Veliki zločini in procesi – 21.30 Poglej in zadeni – 22.45 Sobotna noč

HTV 1

8.55 Poročila – 9.00 Dobro jutro – 10.30 Poročila – 10.35 Risanke – 11.00 Oddaja za mlade – 12.00 Poročila – 12.05 Resna glasba – 13.05 Prizma – 13.50 Narodna glasba – 14.05 Poročila – 14 10 Film za mlade – 15.25 Risanke – 15.40 Hišni ljubljenci – 16.10 Beverly Hills – 17.00 Poročila – 17.05 Prisrčno vaši – 18.00 Televizija o televiziji – 18.30 Santa Barbara – 19.30 Dnevnik – 20.15 Krik za svobodo, britanski film – 22.45 Poročila – 22.50 Šport – 23.05 Slika na sliko

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki – 9.05 Zlata dekleta – 9.30 Šov Confetti – 9.55 Vroča sled – 10.30 Dojenček na krovu, ponovitev – 12.00 »Amoritis« – 12.30 Halo, Avstrija – 13.00 Čas v sliki – 13.10 Počitnice s Piroško, film – 15.00 Otroški spored – 17.00 Mini Čas v sliki – 17.10 Dogodivščine mladega Indiana Jonesa, nanizanka – 18.05 Avstrija v sliki – 18.30 Kornelij pomaga – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Šport – 20.15 Kdor reče A – 22.05 Zlata dekleta – 22.30 Pink Cadillac, akcijski film – 0.25 Čas v sliki.

TV MADŽARSKA

1. program
6.03 Jutranji program – 8.15 Za otroke – 11.28 Sosedje, pon. – 12.00 Zvon – 12.05 Panorama – 13.05 Nogometni kviz – 13.55 Madžarska polpreteklost – 14.55 Portret – 15.10 Lepotice noči, italijansko-francoski film – 16.35 TV program za prihodnji teden – 17.00 Ferenc Nagy, spominski program – 17.35 Loto – 17.40 Kraj, kjer živimo – 18.30 Kolo sreče – 19.02 Štorije – 19.12 Pravljica – 19.30 Dnevnik, šport – 20.30 Kabaret – 21.36 Morski pes (Jaws), amer. film – 23.46 Minispoti – 23.58 Valentina, erotika

2. program
6.30 Sončnica – 8.00 Za Rome – 8.25 Narodnostne oddaje – 10.30 Slikar Tamas Péli – 11.00 Nogomet – 13.00 Familija, pon. – 13.35 Iskanje poti – 14.45 Varstvo živali – 15.05 Natura magazin – 15.35 Zaščita potrošnika – 16.02 Avtomoto – 16.40 Smrkci – 17.05 Razstave – 17.20 Policijski dnevnik – 17.35 Novi Lassie – 18.03 Nepričakovano potovanje – 18.55 Familija, zabavna serija – 19.30 Verdi: Requiem – 21.05 EP v rokometu – 22.15 Katalin Szeress – 22.50 Od razdelitve vlog do premiere

RTL

5.30 Različne risanke in nadaljevanke – 10.40 Laserska patrulja – 11.05 Hitri dirkalec – 11.50 Hudoben pogled – 12.20 Hary in Hendersonovi – 12.45 Major Dad – 13.15 Princ iz Bel Aira – 13.45 Polna hiša – 14.15 Prijazna družina – 14.45 Knight Rider – 15.45 Ekipa A – 16.46 Pomorska raziskava DSV – 17.45 Beveryl Hills – 18.45 Poročila – 19.10 Kojak – [illegible]

12 JUNIJ NEDELJA

TV SLOVENIJA 1

8.55 Živ žav – 9.45 Uporniki v službi kralja – 10.10 Hiša v ulici Rose št. 12 – 11.10 Mednarodno baletno tekmovanje – 11.30 Obzorja duha – 12.00 Kmetijska oddaja – 12.30 Modra divjina – 13.00 Poročila – 13.40 Kilometrski škornji, francoski film – 15.00 CIA, angl. serija – 15.50 Jeeves in Wooster, angl. nanizanka – 17.00 Dnevnik – 17.10 Po domače – 19.15 Loto – 19.30 Dnevnik – 20.10 Zrcalo tedna – 20.30 Nedeljskih 60 – 21.30 Kako so gradili piramide, mer. serija – 22.20 Dnevnik – 22.40 Sova: Veliki bataljoni, angl. nadaljevanka; Taggart, škotska nanizanka

Drugi program
11.00 Križkraž – 12.00 Karaoke, razvedrilna oddaja – 12.45 Poglej in zadeni – 14.00 Sova – 15.00 Športna nedelja – 19.30 Dnevnik – 20.00 Slovenski magazin – 20.35 Lolita, angleški film (čb) – 23.10 Športni pregled

HTV 1

8.25 Poročila – 8 30 Razlog za petje, ameriški film – 10.00 Poročila – 10.05 Otroška oddaja – 11.00 Malavizija – 12.00 Poročila – 12.05 Kmetijska oddaja – 12.55 Narodna glasba – 13.25 Mir in dobro – 14.00 Poročila – 14.05 Film za mlade – 14.55 Opera Box – 15.25 Poročila – 15.30 Družinski zabavnik – 17.10 Film – 18.50 Risanke – 19.30 Dnevnik – 20.15 Sedma noč – 21.50 Po vrnitvi, serijski film – 22.40 Šport – 23.45 Slika na sliko

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki – 9.05 Reportaže iz tujine – 9.30 Pozor, ponaredek? 10.15 Nomadi vetra – 11.00 Tiskovna konferenca – 12.00 Tednik – 12.30 Orientacija – 13.00 Čas v sliki – 13.10 Zlata dekleta – 13.35 Moj veliki brat, film – 15.25 Otroški spored – 17.00 Volitve – 17.10 Klub za starejše – 18.00 Očetje 18.30 Zdravnik Trapper John – 19 30 Čas v sliki – 20.00 Šport – 20.15 Odločitev iz ljubezni, film – 22.05 Halo, sestra, razvedrilna nanizanka – 22.30 Film – 0.00 Izzvenevanje.

TV MADŽARSKA

1. program
6.45 Vaška TV – 7.30 Za otroke · 8.30 Nedeljski magazin – 11.00 Mladi solisti – 12.00 Zvon – 12.05 TV-magister, izobraževalni program – 13.40 Poje György Melis – 13.55 Telexpo '96, o svetovni razstavi – 14.25 Telešport – 16.05 Metodistični verski program – 16.30 Disneyjeve risanke – 17.35 Magnum, kriminalka – 18.30 Kolo sreče – 19.00 Teden – 20.00 Dnevnik – 20.20 V kot Viktorija, amer. film – 21.50 Minispoti – 22.02 Nogometni pregled – 22.37 Sándor Molnár, portret – 23.17 EP v rokometu

2. program
8.02 Julijina šola – 8.35 Za otroke – 10.02 Živeti planet – 10.55 12 mesecev v gozdu – 11.20 Maria Kovács – 11.50 Dokler zvonijo – 12.00 Usode – 12.40 Za kmetovalce – 13.10 Shramba – 13.40 Legenda in zgodovina – 14.28 Edouard in njegove hčerke, serija – 15 24 Risanka – 15.36 Zrcalo – 15.46 Delta – 16.11 Veseli teater – 16.21 Operete – 17.05 Odškodnina – 17.25 Madžarska s kamero – 18.00 Regionalni program – 18.30 Grški večer ; Egejsko morje – 19.05 Turizem – 19.45 Ribolov ob zori – 19.55 Lajna – 20.20 Velika noč v Arahoru – 20.50 Grčija, kratki film – 21.15 Melina Mercouri, in memoriam – 21.50 Grški exodus, razgovor – 22.00 1922, grški film

RTL

5.30 Različne risanke in nadaljevanke – 9.30 Kremenčkovi · 10.00 Solo za UNCLE – 11.00 Nazaj v preteklost – 12.00 Tropska vročica – 13.00 Major Dad – 13.30 Operacija Petticoat: Zabava v torpedu – 14.00 Pacifiška flota: Sabotaža – 15.00 Njegov prijatelj Yello, film – 16.50 Vrnitev neverjetnega Hulka, fantazijski film – 18.45 Poročila – 19.10 Pred evropskimi volitvami – 19.30 Formula 1 v Montrealu za veliko nagrado Kanade – 21.55 Spieglov tv-magazin – 22.35 [illegible]

13 JUNIJ PONEDELJEK

TV SLOVENIJA 1

10.40 Huckleberry Finn – 11.10 Korenine slovenske lipe – 11.40 Učite se z nami – 12.10 Neverjetne avstralske živali – 13.00 Poročila – 13 05 Slovenski magazin – 13.35 Športni pregled – 14.55 Oči kritike – 15.55 Videomoda – 16.20 Dober dan, Koroška – 17.00 Dnevnik – 17.10 Radovedni Taček – 17.20 Risanke – 18.00 Studio Maribor – 18.45 Pari, tv igrica – 19.30 Dnevnik – 20.10 Sedma steza – 20.35 Gospodarska oddaja – 21.15 Omizje – 22.35 Dnevnik – 23 00 Sova: Grda, umazana, zabita, angl. nanizanka; Barva zmage, ital. nadaljevanka

Drugi program
11.40 Forum, Zrcalo, Utrip · 12.40 Nedeljskih 60 – 13.40 Formula 1 – 14.40 Košarka NBA – 16.40 Obzorja duha – 17.10 Sova – 18.50 4 x 4 – 19.30 Dnevnik – 20.10 Zbogom, kruti svet, angl. nadaljevanka – 21 05 Studio City – 23.00 Brane Rončel izza odra

HTV 1

7.55 Poročila – 8.00 Dobro jutro – 10.00 Poročila – 10.05 Šolski program – 11.30 Risana serija – 12.00 Poročila – 12.15 Divja roža – 12.40 Stari mački – 13.05 Pobesneli Max, ameriški film – 14.35 Monofon – 15.30 Reška katedrala – 16.00 Poročila – 16.05 Otroška oddaja – 16.30 Ta leta . . . – 17.00 Hrvaška danes – 18.00 Poročila – 18.05 Kolo sreče – 18.35 Santa Barbara – 19.30 Dnevnik – 20.15 Športna oddaja – 22.20 Poročila – 22.25 Hrvaška in svet – 23.05 Slika na sliko

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki – 9.05 Halo, sestra, ponovitev – 9.30 Klub za starejše – 10.15 Počitnice s Piroško, ponovitev – 11 55 Avstrija v sliki – 12.20 Šiling – 13.10 Mi – 13.35 Družinske vezi – 14.00 Leteči zdravniki – 14 45 To je moje mesto, reportaža – 15.00 Otroški spored – 17.00 Mini Čas v sliki – 17.10 Spored po željah – 18.00 Čas v sliki – 18.05 Mi – 18.30 Zdravnik Trapper John – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Šport – 20.15 Športna arena – 21.07 Pogledi s strani – 21 15 Smrt in gospa, kriminalka – 22.40 Potovanje v strah, shrljivka – 0.10 Čas v sliki – 0.15 Šepav budič, film.

TV MADŽARSKA

1. program
6.03 Jutranji program – 9.00 Čez dan – 9.30 Riviera – 10.30 Disneyjeve risanke – 11.30 Igra – 12.00 Zvon, poročila – 12.07 Posel – 12.39 Darilo, dok. film – 13.07 Pismo Sashi, franc. film – 14.58 Turizem – 15.50 Vaška TV – 16.00 Dnevnik – 16.12 Poslovni asistent – 17.14 Koledar 1994 – 17.54 Simboli, feniks – 18.00 Za otroke – 18.35 Kolo sreče – 19.07 Za otroke, pravljica, o veri – 19.30 Dnevnik – 20.10 Deklamacija – 20.27 Nagrada – 15.000 Pengov, tv-igra – 21.44 Usodna vprašanja – 22.29 Razgovor – 23.25 Rdeče zabavišče, madž. čb film – 0.46 Dnevnik BBC-ja

2. program
15.55 Videostrani – 16.05 Teden – 17.00 Za otroke – 17.30 Svet knjige – 17.56 Begavčki – 18.00 Regionalni program – 18.35 Open University – 19.03 Jaz tebe ljubiti, franc. film – 20.27 Ulična košarka – 21.00 Dnevnik – 21.30 Naši stiki – 21.55 Mediavawe – 22.53 Minispoti – 23.10 Barbarski Mesija, angleški film – 0.45 Posel

RTL

5.30 Dobro jutro, Nemčija – 9.05 Kalifornijski klic v sili – 10.00 Bogati in lepi – 10.30 Čas hrepenenja – 11.00 Vroča nagrada – 11.30 Družinski dvoboj – 12.00 Opoldanski magazin – 12.30 Springfieldova zgodba – 14.10 Umori so njen konjiček – 15.00 Ilona Christen – 16.00 Hans Meiser – 17.00 Kdo je tukaj šef? – 17.30 Prijazna družina – 18.00 Bogati in lepi – 18.30 Eksplozivno – 18.45 Poročila – 19.10 Eksplozivno – 19.40 Dobri časi, slabi časi – 20.15 Odločilna žoga – 21.15 Peter in Pavel: Bratje sonca – 22.10 Vroči stol – 23.00 Deset pred deseto – [illegible]

14 JUNIJ TOREK

TV SLOVENIJA 1

10.50 Hiša v ulici Rose št. 12 – 11.40 4 x 4 – 12.10 Zbogom, kruti svet, angl. nadaljevanka – 13.00 Poročila – 13.05 Sobotna noč – 16.20 Mostovi – 17.00 Dnevnik – 17.10 Lonček, kuhaj! – 17.25 Uporniki v službi kralja, danska nadaljevanka – 18.00 Studio Koper – 18.45 Pari – 19.30 Dnevnik – 20.10 Žarišče – 20.35 Osmi dan – 21.25 Strta srca, franc. nadaljevanka – 22.20 Dnevnik – 22.45 Sova: Zakonca Fields v Franciji, angl. nanizanka; Barva zmage, ital. nadaljevanka

Drugi program
15.50 Sedma steza – 16.10 Gospodarska oddaja – 17.20 Sova – 18.40 Prisluhnimo tišini – 19.30 Dnevnik – 20.00 Po sledeh napredka – 20.30 Tekmovanje mladih glasbenikov – 22.30 Intervju

HTV 1

7.55 Poročila – 8.00 Dobro jutro – 10.00 Poročila – 10.05 Šolski program – 11.30 Risana serija – 12.00 Poročila – 12.15 Divja roža – 12.40 Stari mački – 13.05 Pobesneli Max II, ameriški film – 14.40 Monoplus – 15.30 Ogrožena dediščina – 16.00 Poročila – 16.05 Otroška oddaja – 16.30 Promet – 17.00 Hrvaška danes – 18.00 Poročila – 18.05 Kolo sreče – 18.35 Santa Barbra – 19.30 Dnevnik – 20.15 Z jadrnico okoli sveta – 20.45 V ospredju – 22.15 Poročila – 22.20 Nocoj z vami – 23.00 Slika na sliko

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki – 9.05 Zlata dekleta – 9.30 Nasprotja – 10.30 Moj veliki brat, ponovitev – 12.15 Športna arena, ponovitev – 13.00 Čas v sliki – 13.10 Mi – 13.35 Družinske vezi – 14.00 Leteči zdravniki – 14.45 Pogledi s strani – 15.00 Otroški spored – 17.00 Mini Čas v sliki – 17.10 Spored po željah – 18.05 Mi – 18.30 Zdravnik Trapper John – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Šport – 20.15 Nomadi vetra – 21.07 Pogledi s strani – 21.20 Weissenthaler – 21.45 Svet številk – 21.55 Očividec, tv-film – 23.25 Čas v sliki – 23.30 Nedelja na deželi, film – 1.05 Tisoč mojstrovin.

TV MADŽARSKA

1. program
6.03 Jutranji program – 9.00 Čez dan – 9.30 Riviera – 10.30 Petrocelli – 11.30 Igra – 12.00 Zvon, poročila – 12.07 Kviz – 12.45 Koncert – 13.41 Burleske – 13.46 Divjak, filmska komedija – 15.40 Vaška TV – 16.00 Dnevnik – 16.12 Televideo – 16.17 Dijaški slovar – 16.45 Zunanje zadeve, serija – 17.15 Brez strasti o strasteh – 17.40 Za boljši jezik – 17.50 Za otroke – 18.20 Odgovarjamo na telefone – 18.30 Maček v žaklju – 18.55 Katoliška kronika – 19.12 Pravljica – 19.30 Dnevnik – 20.15 Otroci zmaja, serija – 21.10 Glasba . . . – 22.00 Varstvo mest – 22.40 Minispoti – 22.52 Car športa – 0.02 Dnevnik BBC-ja

2. program
15.55 Videostrani – 16.05 Koliko je vreden podeželan? – 16.20 Za otroke – 16.44 Bhutan, kratki film – 17.15 Open University – 17.40 Videoigra – 18.00 Regionalni program – 18.45 Hotel Paradiž, serija – 19.42 Zelena točka – 20.05 Studio '94 – 21.00 Dnevnik – 21.28 Kviz – 22.03 Policijska poročila – 22.10 Portret, Churchill, 1. del – 23.10 Meje znanosti – 23.40 Mala večerna glasba – 0.25 Posel

RTL

5.30 Dobro jutro, Nemčija – 9.05 Kalifornijski klic v sili – 10 00 Bogati in lepi – 10.30 Čas hrepenenja – 11.00 Vroča nagrada – 11.30 Družinski dvoboj – 12.00 Opoldanski magazin – 12.30 Springfieldova zgodba – 13.20 Kalifornijski klan – 14.10 Umor je njen konjiček – 15.00 Ilona Christen – 16.00 Hans Meiser – 17.00 Kdo je tukaj šef? – 17.30 Prijazna družina – 18.00 Bogati in lepi – 18.30 Eksplozivno – 18.45 Poročila – 19.10 Eksplozivno – 19.40 Dobri časi, slabi časi – 20.15 Columbo: Krvavordeči prah, film – [illegible]

15 JUNIJ SREDA

TV SLOVENIJA 1

10.45 Risanke – 11.10 Prisluhnimo tišini – 11.40 Veliki zločini in procesi – 12.05 Kako so gradili piramide – 13.00 Poročila – 15.50 Intervju – 17.00 Dnevnik – 17.10 Klub klobuk – 18.00 Studio Ljubljana – 18.45 Pari – 19.30 Dnevnik – 20.10 Žarišče – 20.35 Film tedna: Tri ženske, ameriški film – 22.40 Dnevnik – 23.05 Sova: Popolna tujca, amer. nanizanka; Barva zmage, ital. nanizanka

Drugi program
15.45 Omizje – 17.00 Videomoda – 17.25 Sova – 18.45 Kronika – 19.30 Dnevnik – 20.10 Pogovori se z mano (otroški telefon) – 20.40 Športna sreda – 22.40 Svet poroča

HTV 1

7.55 Poročila – 8.00 Dobro jutro – 10.00 Poročila – 10.05 Šolski program – 11.30 Risana serija – 12.00 Poročila – 12.15 Divja roža – 12.40 Stari mački – 13.05 Gospod Soffel, ameriški film – 14.55 Monofon – 15.30 Potopis – 16.00 Poročila – 16.05 Otroška oddaja – 16.30 Besede, besede – 17.00 Hrvaška danes – 18.00 Poročila – 18.05 Kolo sreče – 18.35 Santa Barbara – 19 30 Dnevnik – 20.10 Loto – 20.15 Potepam se in snemam – 21.00 Politični magazin – 21.45 Poročila – 21.50 Ekran brez okvirja – 22.50 Slika na sliko

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki – 9.05 Zlata dekleta – 9.30 Nova, znanstvena oddaja – 10.15 Panoptikum – 10.30 Mož, ki je obvladoval ženske, ponovitev – 12.10 Reportaže iz tujine – 13.00 Čas v sliki – 13 10 Mi – 13.35 Družinske vezi – 14.00 Trojica s štirimi pestmi, akcijska nanizanka – 14.45 Pogledi s strani – 15.00 Otroški spored – 17.00 Mini Čas v sliki – 17.10 Spored po željah – 18.00 Čas v sliki – 18.05 Me ženske – 18.30 Zdravnik Trapper John – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Šport – 20.15 Halo, postreščk, komedija – 22.00 Pogledi s strani 22.10 Očividec, 2. del – 23.40 Čas v sliki – 23.45 Mi posodite moža, film.

TV MADŽARSKA

1. program
6.03 Jutranji program – 9.00 Čez dan – 9.30 Riviera · 10.30 Hotel Paradiž – 11.30 Igra – 12.00 Zvon, poročila – 12.07 Dijaški slovar – 12.27 Sotrpini – 12.42 Naravno zdravilstvo – 13.05 Okna pripovedujejo – 13.31 Risanka – 14.22 Naš planet Zemlja – 15.17 Bar Nostalgija – 15.40 Vaška TV – 16.00 Dnevnik – 16.13 Na tečajih angleščine – 16.45 Zunanje zadeve, serija – 17.15 Skrivnosti svetniških podob – 17.30 Kanadski Madžari – 18.00 Za otroke – 18.35 Maček v žaklju – 19.00 Vprašanja kristjanov – 19.07 Za otroke – 19.30 Dnevnik – 20.09 Črno-belo – 20.25 Brewsterjevi milijoni, amer. film – 22.07 Panorama – 22 57 Moj rojstni kraj – 23.37 Dnevnik BBC-ja

2. porogram
15.20 Videostrani – 15.30 Za otroke – 16.20 Sposojena Zemlja · 16.40 Izdelovanje violine – 16.55 Nogomet, finalna tekma za pokal R. Madžarske – 18.50 Mena, magazin za starejše ljudi – 19 20 Hišna blaginja – 19.40 Medicina – 20.00 Regionalni program – 20.15 Zrcalo – 20.25 Vernik in javno življenje – 21.00 Dnevnik – 21.28 Kviz – 22.05 Mostovi, mednarodni poslovni program 22.55 Danes je boljša sraka, češki film 0.30 Posel

RTL

5.30 Dobro jutro, Nemčija – 9.05 Kalifornijski klic v sili – 10.00 Bogati in lepi – 10.30 Čas hrepenenja – 11.00 Vroča nagrada – 11 30 Družinski dvoboj – 12.00 Opoldanski magazin – 12.30 Springfieldova zgodba – 13.20 Kalifornijski klan – 14.10 Umor je njen konjiček – 15.00 Ilona Christen – 16.00 Hans Meiser – 17.00 Kdo je tukaj šef? – 17.30 Prijazna družina – 18.00 Bogati in lepi – 18.30 Eksplozivno – 18.45 Poročila – 19.10 Eksplozivno 19.40 Dobri časi, slabi časi – 20.15 Ljubezen, laži in ljubosumje, drama – [illegible]

16 JUNIJ ČETRTEK

TV SLOVENIJA 1

9.20 Otroški program – 9.55 Mednarodno baletno tekmovanje – 10.15 Kronika – 10.40 Po sledeh napredka – 11.10 Po domače – 13.00 Poročila – 13.05 Studio City – 15.30 Svet poroča – 16.05 Osmi dan – 17.00 Dnevnik – 17.10 Živ žav – 18.00 Studio Maribor – 18 45 Pari · 19.30 Dnevnik – 20.10 Žarišče – 20.35 Neverjetne zgodbe – 21 35 Tednik – 22.25 Dnevnik – 22.50 Sova: To je ljubezen, angl. nanizanka; Barva zmage, ital. nadaljevanka

Drugi program
12 50 Kinoteka: Fanny pod plinsko lučjo, angleški film (čb) – 14 35 Strta srca, franc. nadaljevanka – 15.20 Sova – 16.10 Košarka NBA – 18.10 Sova – 18.40 Že veste – 19.30 Dnevnik – 20.10 CIA, angl. serija – 21 05 Umetniški večer

HTV 1

7.55 Poročila – 8.00 Dobro jutro – 10.00 Poročila – 10.05 Šolski program – 11.30 Risana serija – 12.00 Poročila – 12 15 Divja roža – 12.40 Stari mački – 13.05 Razočarani, ameriški film – 14.55 Monoplus – 15.30 Likovni umetniki – 16.00 Poročila – 16.05 Otroška oddaja – 17.00 Hrvaška danes – 18.00 Poročila – 18.05 Kolo sreče – 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik – 20.15 Politične stranke – 20.55 Me je kdo iskal? · 21.45 Poročila – 21.50 Znanost – 22.35 Slika na sliko – 23.20 Večer ob glasbi

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki – 9.00 Zlata dekleta · 9.30 Dežela in ljudje – 10.00 Avstrija v sliki – 10.25 Halo, postreščk, ponovitev – 12.05 Teleskop – 13.00 Čas v sliki – 13.10 Me ženske – 13.35 Družinske vezi – 14.00 Trojica s štirimi pestmi – 14.45 Pogledi s strani – 15 00 Otroški spored – 17.00 Mini Čas v sliki – 17.10 Spored po željah – 18.00 Čas v sliki – 18.05 Mi 18.30 Zdravnik Trapper John – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Šport – 20.15 Iris in Violetta, začetek nanizanke – komedije · 21.05 Pogledi s strani – 21.15 Hunter – 22.00 Očividec – 23.25 Čas v sliki – 23.30 Skrivnostni cilj, film – 1.15 High Chaparral.

TV MADŽARSKA

1. program
6.03 Jutranji program – 9.00 Čez dan – 9.30 Riviera – 10.30 Regina, serija – 11.30 Igra – 12.00 Zvon, poročila – 12.10 Baročni duet – 13.28 Primer za dva, kriminalka – 14.27 Turizem – 15.10 Vaška TV – 15.30 Izložba, magazin, vmes ob 16.00 Dnevnik 16.25 Telešport – 17.00 Zunanje zadeve, serija – 17.30 Za ribiče – 17.40 Za otroke – 18.05 Program madžarskih Židov – 18.30 Stavimo, šov s stavami – 18.55 Za otroke – 19.30 Dnevnik – 20.15 College, ital. serija – 21.16 Madžarska polpreteklost, Imre Nagy – 22.06 Madžarske novele – 22.35 New Age Magazine – 23.20 Dnevnik BBC-ja

2. program
15.20 Videostrani – 15.30 Podobno zajcu – 15.40 Zelena pikica – 15.55 Drvarji, serija – 16.20 Za otroke – 16.45 Videoigra – 17.00 Eva Olah Arre · 17.25 Izhod iz. . . – 18.00 Regionalni program – 18.50 Pomagaj si sam – 19.20 Muzej v Kiscelu – 19.35 Eger – 20.30 Telexpo '96 – 21.00 Kviz – 22 30 Policijska poročila – 22.07 Arija – 22 15 Churchill, 2. del portreta – 23.15 Orkester, serija – 23.45 Posel

RTL

5.30 Dobro jutro, Nemčija – 9.05 Kalifornijski klic v sili – 10.00 Bogati in lepi – 10.30 Čas hrepenenja – 11.00 Vroča nagrada – 11.30 Družinski dvoboj – 12.00 Opoldanski magazin – 12.30 Springfieldova zgodba – 13.20 Kalifornijski klan – 14.10 Umor je njen konjiček – 15.00 Ilona Christen – 16.00 Hans Meiser – 17.00 Kdo je tukaj šef? – 17.30 Prijazna družina – 18.00 Bogati in lepi – 18.30 Eksplozivno – 18.45 Poročila – 19.10 Eksplozivno – 19.40 Dobri časi, slabi časi – [illegible]

Kje so porabski kolonisti, kaj delajo, kako živijo?

Šli začasno, ostali še danes

»Svet je tako majhen, da bi ga dal v nahrbtnik in se z njim podal po svetu,« je nekoč zapisal novinarski kolega Feri Žerdin, potem ko je objadral več držav in skoraj povsod srečal tudi kakšnega Slovenca. Ko pa smo raztreseni naokrog, kot da bi nas razpihal veter!

Potem ko smo letos že iskali in odkrili Slovence v Šomodski županiji – tam so večinoma pregnanci ali izseljenci iz Prekmurja zaradi protireformacije – in se srečali tudi z večjo skupino porabskih Slovencev v Budimpešti, nas je te dni peljala pot (z nami je bil tudi upokojeni sodelavec Albert Abrahám) med naše rojake v mestih Šopron blizu Nežiderskega jezera in Mosonmagyaróvár, ki leži na skrajnem severozahodu Madžarske blizu meje s Slovaško. Kako tamkaj živijo porabski kolonisti? Ali so še Slovenci?

Na poti v Šopron smo se najprej ustavili na **Zvezi Slovencev v Monoštru** (Szetngottnárdu). Ali Zveza vključuje tudi Porabce, ki živijo v drugih madžarskih predelih, nas je predvsem zanimalo. Zvedeli smo, da večini družin pošiljajo časopis (štirinajstdnevnik) Porabje, s čimer je vzpostavljena dokaj pomembna vez. V Šopronu in okolici imajo okrog 20 naročnikov. Njihove naslove smo si zapisali še mi, in to nam je zelo olajšalo delo.

Naslednji krajši postanek smo imeli v vasi **Hrvatski Žikanj** (Horvathszidany), ki leži kakšnih 30 kilometrov od Sombotela. Na krajevni tabli je dvojezični napis in videli smo tudi nekaj drugih napisov v madžarskem in hrvaškem jeziku. Pred leti so tamkaj priredili nekoč tradicionalni narodnostni dan v Železni županiji, na katerem so sodelovale tudi slovenske kulturne skupine iz Porabja. Ob otvoritvi tamkajšnjega prenovljenega kulturnega doma se je predstavil tudi mešani pevski zbor Štefana Kovača iz Murske Sobote.

Na avtobusnem postajališču sta čakala dva dečka in zanimalo nas je, ali govorita tudi tako kot njihovi dedki in babice, torej v narečju gradiščanskih Hrvatov, ki ima tudi precej slovenskih besed. Ko smo ju ogovorili, sta nas najprej le zvedavo gledala, čez čas pa sta eden in drugi le poskušala kaj povedati. Ni jima ravno šlo gladko z jezika, ampak za silo smo se vseeno sporazumeli brez madžarščine. Gergö, ki je bil nekoliko pogumnejši od Zolija, je še kar lepo povedal: »Idemo u školu«. Rekla sta nam, da obiskujeta 4. razred osnovne šole, da se učijo malo tudi po hrvaško in da doma tudi včasih tako govorijo. Še posebno rada pa poslušata »jačke« (narodno glasbo v izvedbi tamburic).

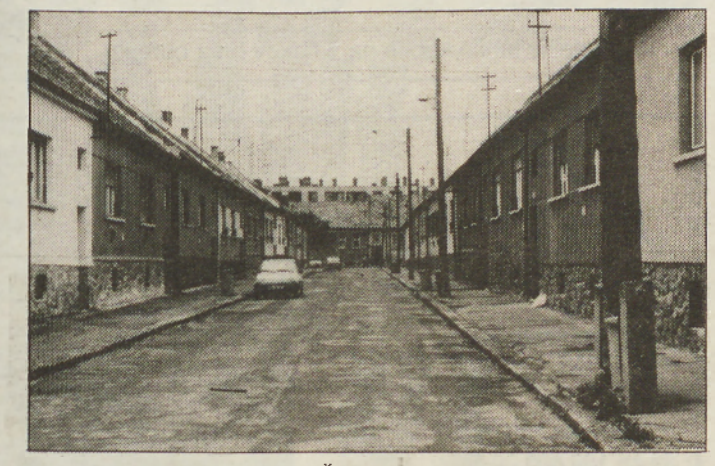

Tu – posnetek je nastal v Šopronu – stanuje nekaj slovenskih družin, a žal nikogar ni bilo doma.

Ko je bilo za nami okrog 220 kilometrov poti, smo prispeli v **Šopron**. Mesto šteje kakšnih 50.000 prebivalcev. V njem je možno videti vse polno napisov v nemščini. Do avstrijske meje je le okrog 6 kilometrov. Že od daleč pa je viden mestni stolp, v katerem so tudi tako imenovana vrata zvestobe, ki spominjajo na ljudsko glasovanje leta 1921, s katerim se je večina prebivalcev mesta odločila, naj Šopron pripada Madžarski.

Lahko bi še naštevali dokaj številne druge znamenitosti, a to ni bil naš namen, saj smo se želeli čimprej srečati in pogovoriti z našimi rojaki iz Porabja. Najprej smo iskali Istvána Sulisca (Štefana Šuliča), saj smo že po priimku sklepali, da bo pravi sogovornik. Žal ga ni bilo doma. Več sreče pa smo imeli, ko smo v isti ulici, ki bi ji lahko po slovensko rekli Zeljnata (Káposztás u), pozvonili pri **Jozsefu Kosarju**. Sam je bil doma in ko smo ga ogovorili po slovensko, je bil zelo vesel in presenečen. Kaj takega se mu že dolgo ni zgodilo. Čez čas smo posedli v kuhinji za mizo in rade volje nam je orisal svojo življenjsko pot.

»Doma sem bil v Števanovcih. Ko mi je bilo 21 let, še vedno nisem mogel dobiti službe v Monoštru ali v drugem bližnjem kraju. Tedaj pa sem zvedel, da išče delavce železarna v Šopronu in odločil sem se, da grem z doma. Pravzaprav nas je bilo v našem kraju več takšnih, tako da smo šli skupaj s trebuhom za kruhom. Delal sem 34 let, sedaj pa sem že v pokoju. Bilo je dobro, pa tudi težko. Najhuje je bilo prva tri leta, ko sem se moral ločiti od žene. Doma je iz Andovec. No, potem sem tudi njej uspel najti delo v tukajšnji tovarni in nato je bilo vse drugače. Z zaslužkom sva si lahko zgradila hišo. Imava tudi dva otroka.

To pa je domačija Jožefa Kosarja, ki je po rodu iz Števanovec.

Sin, ki živi pri naju, govori tudi slovensko. Stikov s Porabjem pa imamo vse manj. Nazadnje sem bil doma pred enim letom. Tudi z drugimi rojaki se zelo redko srečamo. Mislim, da je v Šopronu okrog 10 družin iz naše krajine. Iz mladih let, ki sem jih preživel v Števanovcih, se najbolj spominjam tamkajšnjih gozdov in dolgih zim z veliko snega. Tu je precej drugače.«

Skoraj v središču Šoprona pa živita **Lorinz in Marija Krajcar**. Njemu teče 76., njej pa 63. leto. Oba sta videti precej mlajša. In tudi slovenska govorica jima teče, kot da ne bi živela tako daleč od svojega rojstnega kraja Gornji Senik in kot da bi bila to njuna vsakdanja govorica. V resnici pa sta se takoj potem, ko so prišli na svet otroci, začela tako z njimi kot med sabo pogovarjati le v madžarščini, in tako je še danes. Ampak tudi v številnih porabskih družinah ni dosti drugače.

»Mene je pot najprej zanesla v Budimpešto, to je bilo 1948., ko mi je bilo šele 16 let. Doma namreč ni bilo mesta in službe zame. Tam sem delala 5 let. Ko sem potem leto dni živela doma, sem se spoznala in zbližala z Lorinzem. Naslednje leto sva se poročila in potem skupaj odšla na delo v Šopron. Večino časa sem bila zaposlena v tajništvu na gimnaziji. V ta namen sem se tudi dodatno izobraževala,« nam je začela pripovedovati Marija. Ko smo jo vprašali, kako to, da še tako dobro govori slovensko, in kako odgovori, če je kdo vpraša, kaj je po narodnosti, je dejala:

»Svojega maternega jezika ne moreš pozabiti, čeprav se pri hiši ne pogovarjamo po domače. To je bilo le nekaj časa, javno govoril drugače kot madžarsko. Zdaj pa si rečeva kakšno po svoje le tedaj, ko ne bi bila rada, da bi naju razumel tudi sosed. Ko je bil nazadnje popis prebivalstva, pa sem na vprašanje o narodnosti odgovorila, da sem Slovenka.«

Lorinz pravi, da je po narodnosti Vend, ker se ne želi enačiti s Kranjci, njegov materni jezik pa da je slovenski. No, Marija pa se je pri popisu izrekla za Slovenko. Mogoče zato, ker je bila njena stara mama doma iz Martinja (pri Šankovih).

Lorinz je šel v Šopron delat (na žetev) na posestvo, misleč, da bo tam le krajši čas. Ker pa je kmalu dobil službo v obratu za izdelovanje oken in drugega stavbnega pohištva, se je odločil za stalno zaposlitev. In potem je to delo opravljal do upokojitve. Čeprav se je navadil na mestno in delavsko življenje, si je skoraj ves čas želel, da bi še kaj »dregal« tudi na zemlji. Tako je leta 1984 kupil večji »ograček« (meri 540 »kletov«) in tam prideluje skoraj vse. Tudi lep sadovnjak si je uredil.

»Ko je bil pri nas Rakosijev režim, so Slovene in Hrvate «dol gledali». Zato se rajši nisem pogovarjal z drugimi po domače, ko smo se srečali kje na javnih mestih. Zdaj je drugače, vsi imamo zagotovljene narodnostne pravice, ampak medtem se je marsikaj spremenilo, tako da naši otroci ne govorijo več slovensko.

Na Gornji Senik me vežejo prijetni spomini. Pokrajina je lepa, ljudje si gradijo lepe hiše in zdaj je tudi večja svoboda. Poleti rastejo tam veliki «grbanji». Dokler je živela še moja mama, sem med dopustom rad prihajal domov. Zdaj me ne vleče več tja tako zelo.«

Glede narodne pripadnosti pa Lorinz razmišlja nekoliko drugače kot njegova žena Marija.

»Ona je rekla, da je Slovenka, jaz pa sem se dal zapisati kot Vend, zato ker mi nismo Kranjci, mi smo Sloveni. No, če me kdo vpraša, kakšen je moj materni jezik, mu odgovorim, da slovenski.«

Od Šoprona do Mosonmagyaróvára ni daleč, če se podaš po bližnjici, ki vodi po dokaj slabih cestah; po glavni poti pa je kakšnih 60 kilometrov. To je izrazito kmetijsko območje z velikimi zadružnimi posestvi, v mestu pa je dokaj razvita živilskopredelovalna industrija. Tudi sem je vodila pot na sezonsko delo več porabskih Slovencev in nekateri so si potem našli tukaj stalno zaposlitev – ali na državnih posestvih ali v tovarnah. Razvita je tudi strojna industrija. Tako je bilo tudi z **Julijano Horvat** iz Sakalovec ter njenima sestrama Rozalijo in Etelko.

Julijana je po možu Szikora Istváné. On je Madžar in slovensko ne razume skoraj nič. Ko smo se oglasili na njunem domu, nam je povedal, da je ona v službi in da jo lahko obiščemo tam. Tako smo tudi storili. Pot nam je pokazal njun sin István. Našega obiska je bila zelo vesela, pri pogovoru pa je bila večkrat zadregi, saj se ni mogla spomniti, kako bi to in ono rekla po slovensko. No, nekako smo se vseeno sporazumeli.

»Z doma sem odšla leta 1962, ko mi je bilo 18 let. Tam ni bilo nobene službe. Prej sta prišli sem tudi starejši sestri. Kmalu sem dobila službo v tovarni Morfém, kjer izdelujemo in sestavljamo vovodovodne pipe in druge izdelke sanitarne keramike. V Sakalovce pa grem zelo poredko. Tam sem preživela najlepša leta. Pasla sem tudi krave in znala sem peti precej slovenskih pesmi. Tudi v cerkvi smo molili po slovensko. Zdaj sem skoraj vse pozabila. Tako se nisem pogovarjala z nikomer že okrog 30 let. Razumem pa še. Dobivam tudi časopis Porabje in rada ga berem.

Drugih Slovencev v Mosonmagyaróváru žal nismo našli doma. A najbrž bi nam pripovedovali dokaj podobne življenjske zgodbe. Vsi so šli z doma v petdesetih ali šestdesetih letih, ker drugega izhoda niso videli, če so si hoteli kaj ustvariti. Ker so Porabci znani kot dobri in cenjeni delavci, so jih imeli povsod radi. Tako je še danes.

Besedilo in fotografije:
JOŽE GRAJ

Leta 1900 je bilo v slovenskem delu Porabja (Gornji in Dolnji Senik, Slovenska ves, Sakalovci, Števanovci, Virica in Andovci) skoraj 6.000 ljudi. To je bila najvišja številka v zadnjih 100 letih. Vsekakor spodbuden podatek, toda pokazalo se je, da jih na tem koščku takrat še avstro-ogrska monarhija ne more toliko preživeti. Zemlja je bila preskopa in bilo je premalo, o industrijskih obratih, kjer bi si lahko domačini našli delo, pa ni bilo ne duha ne sluha. In zlasti mladi so se bili prisiljeni izseljevati. Takrat jih je pot vodila v glavnem v Ameriko (tako kot tudi precej izseljencev iz Prekmurja), pa tudi v zahodnoevropske države in v notranjost Madžarske. Število prebivalcev se je kmalu zmanjšalo za več kot 8 odstotkov. Še več pa se jih je izselilo v letih 1949–1960, in sicer skoraj 20 odstotkov ali okrog 1.000 oseb. Nekateri zaradi izgnanstva, drugi pa so šli na razna sezonska dela. Potem so mnogi tamkaj našli tudi stalno zaposlitev in ostali še danes.

Tudi kasneje se je število prebivalcev v Porabju stalno zmanjševalo, vendar ne več toliko zaradi delovne migracije, temveč se je s staranjem prebivalstva močno zmanjšal naravni prirastek, tako da je v glavnem povsod postal negativen. Več ljudi je torej umiralo, kot se jih je rodilo. Tako se je v osemdesetih letih razmerje med poročenimi ženskami in vdovami zmanjšalo s 64 na 62 odstotkov, oziroma se je število vdov povečalo s 16 na 21 odstotkov. Če se je leta 1970 rodilo na 100 poročenih žensk 282 otrok, se jih je leta 1980 le še 219. Nekoč so prevladovale družine s po 4 in več otroki, sedaj pa le z dvema. In danes živi v porabski krajini le še okrog 3.500 ljudi.

Julijana Horvat (Szikora Istváné) pa živi in dela v Mosonmagyaróváru, kjer je prav tako večja skupina porabskih kolonistov. Tako kot z nami, po slovensko, se ni pogovarjala z nikomer že okrog 30 let. Ko je še živela v Sakalovcih, je bilo seveda drugače.

Središče Šoprona. Bilo je v predvolilnem času in vseokrog je bilo polno volilnih reklamnih panojev. Kot je znano, so zmagali socialisti.

Trgovina **VERA HORVAT** ŽIŽKI 61 a, tel. 70 211

POZNAJO NAS PO UGODNIH NAKUPIH!

- pečice za cvrtje v naravi le **5.980 SIT**
- žoge in različne igrače za peskovnike
- velika izbira ženskih dvodelnih kompletov **po izjemno nizkih cenah**
- kratke hlače za vso družino **od 555 SIT**
- majice s kratkimi rokavi **od 250 SIT**

V ZALOGI BLUZE, KRILA IN DRUGA OBLAČILA

NOVO

TRGOVINA **KEGL**

ODSLEJ TUDI V INDUSTRIJSKI, ULICI 1 V MURSKI SOBOTI (nasproti tovarne MURA)

PONUJAMO VAM:

- vodovodni in toplovodni material
- belo tehniko
- akustiko
- barve
- lake
- čistila
- orodja
- drugo železninsko blago

Telefon: 24 080, 31 321

Vse izdelke lahko kupite na 5 čekov brez obresti!

Najugodnejše cene!

AvtoRajh

Največja izbira!

- originalni in mešalni avtolaki
- avtoličarski material
- zidne in fasadne barve
- barve za les in kovine

- rezervni deli za osebna vozila
- avtokozmetika
- motorna olja
- akumulatorji
- izpušni lonci
- vetrobranska stekla
- avtoplašči MISCHELIN, GOODYEAR, SEMPERIT, HANKOOK in SAVA z brezplačno montažo in centriranjem

TRGOVINA, AVTOKLEPARSTVO, AVTOLIČARSTVO, DINITROL CENTER, AVTOPRALNICA
Avto Rajh, Jeruzalemska 1, LJUTOMER, tel. 81 560

ATRIUM

Salon pohištva Ljutomer, tel.: 83 455
Salon pohištva Krog, tel.: 32 455

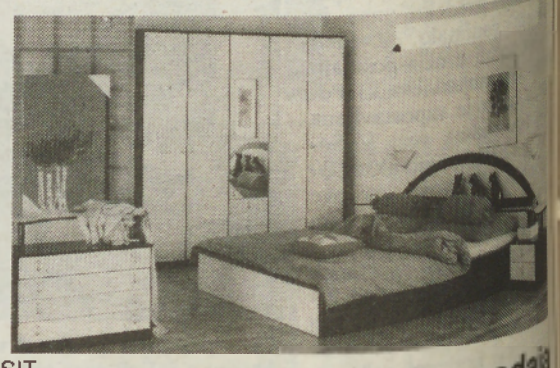

- spalnica AVONA že za 106.693,00 SIT
- druge spalnice že od 86.688,00 SIT
- posteljne vzmetnice, 190 × 90, že od 7.990,00 SIT
- kotne sedežne gar. že od 48.355,00 SIT
- otroški vrtiljaki z motivi že za 4.990,00 SIT
- v zalogi ekskluzivne sedežne gar. v usnju in blagu
- sestavljivi program BIVA za opremo otroških in dnevnih sob
- kuhinje Marles – 25% popust

In še mnogo drugega, vrednega vašega ogleda.

Pogoji prodaje:
visoki gotovinski popusti, tudi do 30%, plačilo na čeke do 6 mesecev brez obresti, kupljeno pohištvo vam pripeljemo BREZPLAČNO.

Akcijska prodaja pohištva za opremo vsega stanovanja!

Vabljeni vsak dan med 9. in 17. uro in vsako soboto med 8. in 12. uro.

ponudba meseca

TRISHOP

Trimlini d.o.o.
69220 LENDAVA

TRGOVINA
na debelo in drobno
telefon: 76 078

TERMOIZOLACIJSKI OMETI

- CEMENT, APNO
- opečni izdelki
- SIPOREX
- armaturne mreže, betonsko železo
- nosilci, preklade
- barve za les in beton
- bavalit, jupol
- ves drugi gradbeni material

UMETNA GNOJILA

- nahrbtne škropilnice
- vrtne kosilnice
- enološka sredstva
- vse za kisarjanje
- razna krmila
- traktorji ZETOR
- druga kmetijska mehanizacija

Zdaj je čas za ugodne nakupe.

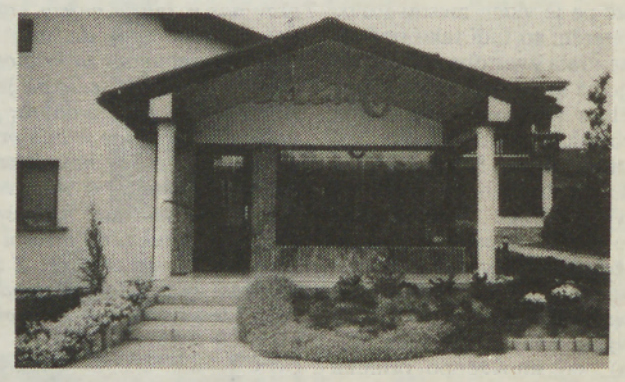

Metka

ŠIVILJSTVO IN TRGOVINA ženskih oblačil
Telefon: 069/56 010

NOVO! NOVO NOVO!

TRGOVINI v Murski Soboti, Lendavska 13b, delovni čas: od 9.00 do 19.00, v soboto od 8.00 do 12.00
in Gornjih Petrovcih, delovni čas: od 8.00 do 16.00, v soboto od 8.00 do 12.00

Ugodna ponudba:
- »španarce«
- hlače in krila z razporkom
- bluze idr.

Tudi za močnejše postave in bodoče mamice!

MODERNO, UGODNO, UDOBNO!

Servis KMETIJSKE MEHANIZACIJE

MARJAN ZADRAVEC, *Vučja vas 29a, 69242 Križevci pri Ljutomeru, telefon: 87 258*

Servisiramo in popravljamo vse vrste traktorjev, opravljamo tekoče vzdrževanje, generalna popravila, priprave za tehnični pregled, zagotavljamo rezervne dele za popravilo traktorjev ZETOR in URSUS. V zalogi gume BARUM za traktorje ZETOR in URSUS, akumulatorji, olja, maziva ter drugi material za popravilo in vzdrževanje.

CENIK rezervnih delov za traktorje URSUS:

- batni sestav za VC 355–360	*8.400,00 SIT*
- batni sestav za VC 335	*11.700 SIT*
- kardanska lamela VC 355, 335, 360	*4.600 SIT*
- zobnik zaganjalnika BOSCH	*4.100 SIT*
- kolesni zavorni valj	*2.600 SIT*
- žaromet sprednji	*2.100 SIT*

Zbiramo naročila za nakup traktorjev URSUS, izdelanih po angleški licenci:

NOVO!

- 28 12	12.600 DEM	42 KM
- 35 12	14.900 DEM	50 KM
- 35 14	21.900 DEM	54 KM (dvojni pogon)
- 45 14	24.100 DEM	66 KM
- 10 12	29.800 DEM	96 KM

Zagotovljen servis, rezervni deli in 1-letna garancija.

BENKOTEHNA

TRGOVSKO PROIZVODNO IN STORITVENO PODJETJE, d.o.o.
V PUCONCIH IN DOKLEŽOVJU – telefon: 45-011, 45-012

PONUDBA MESECA

- MOTORNE ŽAGE
- KOSILNICE
- SAMOKOLNICE IN KOLESA NA **5 ČEKOV BREZ OBRESTI**
- ZNIŽANJE CEN ITISONOV **DO 60%**

možnost plačila na **5 čekov brez obresti**

- plastična posoda iz uvoza za vinogradništvo in gospodinjstvo po najugodnejših cenah
- V ZALOGI VES GRADBENI MATERIAL, CEVI, PLOČEVINA IN VSI DRUGI PROFILI

PRI NAS SO NAKUPI VEDNO UGODNI

CERTIFIKAT ZAUPAJTE PRAVI ZIBELKI

Zaupajte vaš certifikat
KBM Infond,
družbi za upravljanje.

Donosnost in varnost Vaše naložbe zagotavljajo dolgoletne izkušnje in dragoceno strokovno znanje naših ustanoviteljev.
To so:

Kreditna banka Maribor,
Zavarovalnica Maribor,
Finea in
Mariborska borzno posredniška hiša.

Vaš certifikat boste lahko predvidoma junija vložili v vseh enotah Kreditne banke Maribor in Zavarovalnice Maribor.

KBM Infond

OBVESTILO!

DO LJUTOMERČAN LJUTOMER zaradi denacionalizacije zapira svojo poslovno enoto MLIN IN OLJARNO v CEZANJEVCIH, zato prosi svoje stranke, da do 31. 7. 1994 poravnajo vse obveznosti oziroma odpeljejo svoje zaloge.

BREZPLAČNO POSKUSNO ZBIRANJE
POSEBNIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV
SOBOTA, 18. 6. 1994

Odpadki, kot so:
- ostanki barv, lakov, razredčil, odpadnih olj, topil
- stara zdravila
- baterije, akumulatorji
- specialna čistila, lepila, belila
- živosrebrni termometri in halogenska ter neonska svetila
- odpadna jedilna olja...

Ne sodijo na deponijo, kaj šele v naravo.

Te t.i. posebne odpadke, ki so lahko nevarni človeku in njegovemu okolju, lahko občani prinesejo na zbirno mesto. Zbiranje posebnih odpadkov bo poskusno in je namenjeno le gospodinjstvom.

Potekalo bo v soboto, 18. 6. 1994, in sicer od 8. do 11. ure na vogalu Lendavske in Gregorčičeve ulice in od 11. do 14. ure pred gasilskim domom v Murski Soboti.

POZOR: Baterije in stara zdravila ločite od drugih posebnih odpadkov.
Tekočine prinesite le v zaprtih posodah.

Vse druge informacije dobite po telefonu štev. 31722.

OBČINA MURSKA SOBOTA
Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora
in
SAUBERMACHER-Komunala Murska Sobota

SHUJŠAJTE PRED POLETJEM

HUJŠAJTE S POMOČJO NARAVE 061/728-519

SLIM-TEE

NARAVNI ZELIŠČNI ČAJ

SLIM-TEE je naravni zeliščni čaj, ki pomaga pri hujšanju in ohranjanju idealne teže brez omejevanja Vaših prehrambenih navad. Z naravnim SLIM-TEE čajem hujšate hitro in na zdrav način. Zmanjšuje vam apeteit, hkrati pa vam krepi organizem in odpornost. SLIM-TEE veča vitalnost, poživlja in daje občutek ugodja. Pospešuje tudi delovanje prebavnih sistemov in pomaga pri nespečnosti ter koncentraciji.

CENA: SAMO 590 SIT s plačano poštnino

Priimek in ime: _____
Naslov: _____
Poštna št.: _____
Kraj: _____

Naročila po tel. 061/728 519 ali na naslov O'NECO, p.p. 45, 61235 Radomlje

Radenska

ZAHVALJUJEMO SE VSEM VAM, KI STE BILI TUDI LETOS POLEG.

RES STE DOBRI LJUDJE!

MARATONCI TREH SRC

FONTRADE d.o.o.
Staneta Rozmana 17
69000 Murska Sobota
tel./fax: 069 32-230

PRODAJA
MONTAŽA
SERVIS
TELEFONSKIH NAPRAV
Panasonic

Povsem nov celovit sistem kakovostnih in cenovno ugodnih avtomobilskih zavarovanj

AVTO Adriatic
za Prekmurje in Prlekijo

Za vse podrobne podatke pokličite po telefonu MS 32-134.

Adriatic

OPEL MARKOVIČ

MARIBOR, Ruška cesta 112, tel. v avtomobil. salonu: 062/101 289

VABLJENI V **NOV AVTO SALON!**

PRODAJA VOZIL – REZERVNI DELI – SERVIS

Do 31. avgusta popusti od 500 do 2.500 DEM!

DELOVNI ČAS od 8. do 12. in od 13. do 17. ure, vsako soboto od 8. do 12. ure.

NIČ SE NE ZGODI BREZ NAS!

MMV

Murski val 94,6 MHz Sobota

...v četrtek zvečer po domače z Gezom

...v petek zvečer disko z DJ Duškom in Sašom

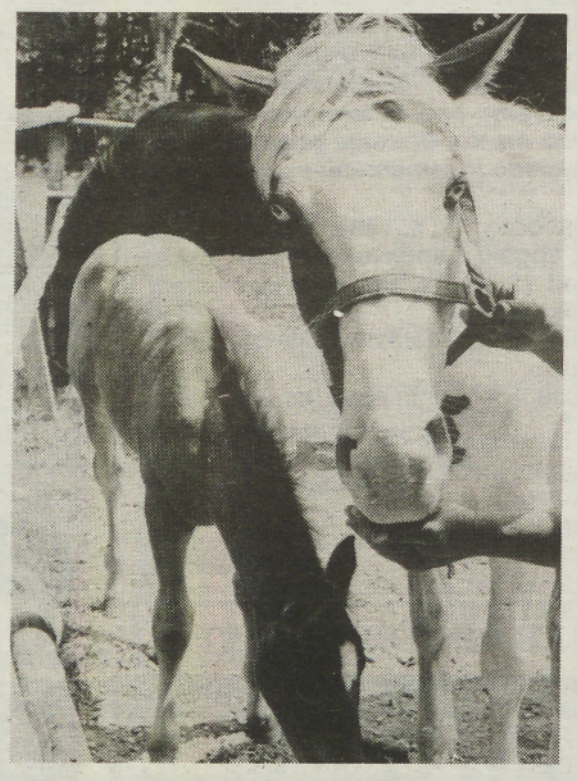

...v soboto ves dan s konji v rakičanskem parku

SREČANJE DRUŽINSKIH GLASBENIH SKUPIN

ČRENŠOVCI 24.6.1994

Srečanje družinskih glasbenih skupin je posvečeno mednarodnemu letu družine.

Osnovna šola France Prešeren Črenšovci in Podjetje za informiranje Murska Sobota organizirata 24. 6. 1994 ob 16. uri na igrišču pri osnovni šoli Srečanje družinskih glasbenih skupin.

Srečanje bo potekalo v okviru otroške veselice, ki jo šola organizira ob koncu šolskega leta.

Na srečanje se lahko prijavijo družinske vokalne in instrumentalne skupine ne glede na zvrst glasbe, ki jo izvajajo.

Prijave zbira OŠ France Prešeren Črenšovci do srede, 22. 6. 1994, lahko pa tudi po tel. 70003.

DISKONT **BELEC** LJUTOMER

LETNA AKCIJSKA PRODAJA

GRADBENEGA MATERIALA PO TOVARNIŠKIH CENAH

		SIT			SIT
– cement 35	vreča	432,73	– nosilci do 3.60 m	m	250,00
– cement 45	vreča	463,64	– bela opeka 1/1	kos	52,73
– apno	vreča	362,73	– SCHIDEL dimnik (fi 20)	m	3.248,73
– maltit	vreča	427,28	– sivi tlakovec	m²	966,00
– bet. opeka (30 cm)	kos	78,00	– podstrešna okna	kos	20.173,62
– strešnik sivi	m²	527,28	– leseni pod	m²	840,00
– opeka 6/1	kos	36,00	– zidne obloge	m²	631,82
– velika polnila	kos	51,91	– izotem V-3	m²	231,81
– strešnik zareznik (FOLC)	kos	75,91	– mehki tervol (5 cm)	m²	165,72
			– izomet za fasade	m²	843,81

CENE SO BREZ PROMETNEGA DAVKA!

MOŽNOST NAKUPA BLAGA NA POSOJILO OD 3 MESECEV DO 15 LET.

Ljutomer, telefon: 81160
Križevci pri Ljutomeru, telefon: 87630

Z DISKONTOM **BELEC** BOSTE GRADILI NAJCENEJE.

M SHOP

Slomškova ulica 43
69000 Murska Sobota
tel./faks: 069/32 465

Avtoradii in avto zvočniki:

BLAUPUNKT, LENCO, MTC

2.000 različnih CD-plošč

nova kaseta nova kaseta nova kaseta

Magnet

z nagradnim kuponom

Predstavitev kasete bo v gostilni Čeh v Nedelici v soboto, 11. junija, ob 20. uri.

ZAVOD ZA EKONOMIKO IN URBANIZEM MURSKA SOBOTA

STANETA ROZMANA 5
tel.: 31-380, fax: 31-312, žiro račun 51900-603-30346

V SREDIŠČU BELTINEC
v gradnji:
– LOKALI (s skladišči)
– POSLOVNI PROSTORI
– STANOVANJA, GARAŽE

Iščemo kupce za preostale prostore, ki bodo pripravljeni za prevzem v oktobru 1994.

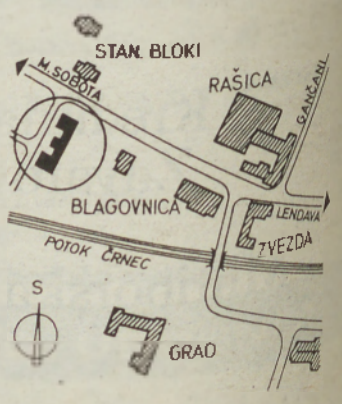

V OBRTNI CONI OB MARIBORSKI VPADNICI **V MURSKI SOBOTI** pripravljamo

– komunalno opremljene parcele in objekte za PROIZVODNO, SERVISNO, TRGOVSKO DEJAVNOST TER OBRT

Iščemo interesente za preostali prostor
Začetek ureditve in možnost gradnje avgust 1994

Informacije osebno ali po telefonu na Zavodu za ekonomiko in urbanizem Murska Sobota vsak dan od 7. do 15. ure, telefon 31380, 21266.

Priporočamo se s svojimi referenčnimi storitvami lokacijskih dokumentacij, prostorskega načrtovanja, projektiranja, inženiringa in svetovanja.

Nogometna tekma Rudar Velenje : Mura Murska Sobota

Poškodovani Black gringosi

V uradnem poročilu, ki ga je posredovala uprava za notranje zadeve Celje, piše, da so tekmo na stadionu v Velenju zavarovali policisti s posameznih postaj UNZ. Pozorni so postali zlasti na navijače iz Murske Sobote – skupino Black gringos – ki da so bili »dokaj agresivni, agresivnost pa se je stopnjevala med tekmo, ko so igralci NK Mure izgubljali. Ob tem so provocirali policiste in jih izzivali k pretepu, eden od navijačev pa se je celo slekel in izzival policista.«

Tekma med Rudarjem in Muro se je končala z rezultatom 5 : 1 za NK Rudar Velenje. »Po tekmi navijači Mure niso hoteli zapustiti stadiona, so pa to storili po prepričevanju. Avtobus navijačev je spremljala patrulja policije od stadiona skozi Velenje proti Celju. Takoj ob startu pa so navijači uprizorili ‚paper šov', tako da so metali iz vozila papir, ki so ga sicer nameravali uporabiti za slavje na stadionu. Teh lističev je bilo zelo veliko in so temu primerno onesnažili okolje. Zaradi tega so policisti avtobus ustavili na parkirnem prostoru v bližini Gorenje Point. Starešina je stopil v avtobus, pojasnil vzrok za ustavitev vozila in obenem od vseh zahteval, da pripravijo osebne izkaznice. Navijači so še bolj izrazili svoje nezadovoljstvo. Da bi policisti opravili uradno nalogo (legitimiranje), so navijače pozvali, da zapustijo avtobus. Pri tem so se posamezniki začeli glasno upirati in tudi spodbujati druge k neposlušnosti in upiranju. Alfred Ž. in Vito H. sta to dobesedno uresničila in sta poskušala spraviti policista iz avtobusa, pri čemer je prišlo do uporabe fizične sile in gumijevke.«

Policisti so torej uporabili tako imenovana prisilna sredstva, da bi ukrotili Black gringose. V policijskem poročilu piše, da sta bila dva navijača lahko telesno poškodovana, en navijač je dobil sled poškodbe, sled poškodbe pa je dobil tudi policist, ki je interveniral. Policisti so šest navijačev odpeljali na policijsko postajo v Velenje, kjer so jih pridržali, naslednji dan pa so jih odvedli k preiskovalnemu sodniku, in sicer Alfreda Ž., Vita H., Viljema M., Saša F., Karla M. in Vlada Š.

In kaj pravijo navijači?

O tem so izdali pisno sporočilo za javnost, v katerm pravijo, da so jih redarji in policisti s svojimi nekorektnimi in nepotrebnimi dejanji izzivali že med samo tekmo in pritiskali nanje. Tako jim niso dovolili, da bi na stadion prinesli papir 5 krat 5 centimetrov, ki je reden navijaški pripomoček. Na intervencijo policije so škatlo s papirjem pustili pri vhodu. Med tekmo je redar začel premetavati škatlo in jih s tem izzival. Redar se je tudi s palico za basebal postavil za soboškimi navijači. Med polčasom, ko so navijači šli v bife, enega od navijačev niso pustili tja, ampak so ga z uporabo sile odvedli s stadiona.

Po končani tekmi so navijači vzeli papir in odšli na avtobus. Med vožnjo so papir odvrgli skozi njem, nakar je tudi sam obležal. Potem je še nekaj navijačev dobilo udarce z gumijevko in nekaj so jih zaprli v ‚marico'. Po več kot polurnem prepričevanju policije, naj pokliče rešilca, sta dva navijača ušla do prvih hiš in poklicala rešilca. Nato so tudi policisti poklicali rešilca.

Oba je odpeljal v bolnico. Štiri navijače so priprli. Med temi sta bila tudi dva očeta, ki sta morala zapustiti svoja mladoletna otroka! Prošnje, naj ju izpustijo, so naletele na gluha ušesa,« pravijo Black gringosi (Črni gringosi) in dodajajo, da se ne želijo prikazati kot nedolžne, ampak hočejo le, da javnost zve za resnico. »Ob teh dogodkih se lahko vprašamo, zakaj si je policist, ki je brcnil navijača

Od velenjskih policistov jo je najbolj skupil eden od petintridesetih Black gringosov – Alfred Ž., ki je dobil udarec v predel desnega očesa.

okno. Policija, ki jih je spremljala, je avtobus ustavila. Izstopil je vodja poti, dal svoje osebne podatke in prevzel vso odgovornost za odvržen papir.

»To jim ni zadostovalo, zato so zahtevali, da se avtobus izprazni. Mi se nismo strinjali, saj so nam znani taki postopki. Medtem so policisti (specialna enota) vstopili v avtobus. Naenkrat so enega od navijačev nenadoma zečeli dušiti z gumijevko, drug policist pa je medtem z gumijevko začel tolči po rokah in telesu. Ko je (navijač) po obrazu postal ves moder, sta ga policista sunila iz avtobusa, da je nezavesten obležal. K njemu se je sklonil prijatelj, da bi mu dal prvo pomoč. Dobil je udarec v glavo, v predel očesa, s policijskim škornjem, nakar je tudi sam obležal.

v glavo, snel ‚čine' in se tako odstranil, kot da se ni nič zgodilo.«

Fante, ki so jih pridržali v bunkerju za iztreznitev, so v ponedeljek okrog 10. ure odvedli k preiskovalnemu sodniku, ki pa jih je pustil domov. Ves ta čas niso dobili nobene hrane, razen vodo in cigarete, s katerimi jih je »častil« stražar. Vsi poškodovanci so obiskali zdravnika in si priskrbeli potrdila o poškodbah.

Komentiranje dogodka prepuščamo bralcem.

Š. SOBOČAN

KURIVO–PREVOZ BOJAN JAKŠIČ,
GOR. BISTRICA 51,
vam sporoča: Zdaj je najprimernejši trenutek, da si priskrbite
PREMOG
HITRA DOBAVA NA DOM, DOBRA KAKOVOST IN ZELO UGODNE CENE:
– velenjski lignit, kocke 6.200,00
– velenjski lignit, kosi 6.800,00
– trboveljski premog (kocke, kosi) 11.800,00
Možnost plačila na obroke brez obresti!
Pridite ali pokličite!
Telefon: 71 106

Iščemo SERVIRKO z znanjem nemškega jezika v HOTELU SCHEER v Bad Gleichenbergu v Avstriji.
Tel. št. je 0043 31 59 2310.

LADA CENTER * AVTOTRGOVINA
10-LETNA TRADICIJA

Največji salon avtomobilov LADA v Sloveniji
62231 Pernica
Vosek 6d (ob cesti Maribor–Lenart)
tel. 062/640540
Odprto:
poned.–petek 8.–16. ure
v soboto 8.–12. ure
• Prodaja novih avtomobilov LADA
• najugodnejša posojila – letna obrestna mera 11,3%, na primer: SAMARA 1500, 5 VRAT, gume Mischelin, letnik 1994, polog 5200 DEM, 36 mesecev po 285 DEM.
• NOVI in RABLJENI deli za avtomobile: R4, Zastavo, Lado
POOBLAŠČEN PRODAJALEC
• AVTOMEHANIKA
– AVTOKLEPARSTVO
BORUT JAGODIČ

STONEDIVER – advertising
ODPRAVITE PLEŠAVOST ZA VSELEJ
LIPOHAIR
– SVETOVNI HIT
Stegne 27
tel.: 061/57 18 75

GOLF JGL, letnik 1982 – december, prodam. Tel.: 26 125.
m3626

VW KOMBI TRANSPORTER, letnik 1985, tovarniško obnovljen motor, registriran do marca 1995, prodam, možno tudi na posojilo. Informacije po tel.: 75 443, ogled pri AVTOPLAST. Ciril Metodova 9. M. Sobota.
m3631

MOPED AVTOMATIK ugodno prodam. M. Sobota, Zelena ul. 10, tel.: 23 710.
m3634

Commerce OGLASNIK
"GOSPODAR DOBREGA NAKUPA"
Komerc oglasnik
2.000 oglasov Štajerske IZ PREKMURJA Koroške
PREZPLAČNE OGLASE sporočite na tel.: 062/25-795
Odslej v vsaki številki:
ŽEJNI FRANC in njegova VROČA zgodba
križanka, humor, avtomobilske novosti
NA VSEH KIOSKIH, CENA 80 SIT.

ŠKODO FAVORIT, letnik 1991, registrirano do 20. maja 1995, prodam. Bogojina 14, po 15. uri.
m3676

HROŠČ 1200, karamboliran, prodam. Tel.: 48 227, po 17. uri.
m3679

GOLF JGL, letnik 1982, registriran do januarja 1995, dobro ohranjen, prodam. Tel.: 62 454.
m3683

ZDENEX d.o.o.
EXPORT - IMPORT
Finančni inženiring
ODSLEJ TUDI MI V POMURJU.
Oplemenitite svoj denar po zelo ugodni obrestni meri in kratkoročna premostitvena posojila.
P. E. MURSKA SOBOTA
Arhitekta Novaka 4
Tel. – telefaks: (069) 32 848

VW JETA CL 1600, letnik 1987, registriran do maja 1995, in R 4 GTL, letnik 1987, registriran do aprila 1995, ugodno prodam. Tel.: 22 690.
m3685

ZASTAVO 126 P, letnik 1984, ugodno prodam. Tel.: 32 101.
m3688

ZASTAVO 128, letnik 1987, prodam. Rakičan, Cvetkova 4, tel.: 23 293.
m3691

NAMAKANJE!
Kmetovalci, ne čakajte na dež.
Lahko ga naredite sami
s TURBINSKIMI NAMAKALNIMI NAPRAVAMI izdelovalca
Kovin
dolžine od 100 do 600 m, zmogljivost od 5 do 120 m³ vode na uro.
Informacije in prospekti:
Gorička vas
69204 Šalovci 3, tel.: 069/59 033

126 P, letnik 1984, registriran do novembra, ugodno prodam. Tel.: 42 172.
m3689

ŠKODO 105 L, letnik 1986, dobro ohranjeno, prodam. Bratonci 91, tel.: 41 668.
m3698

GOLF DIESEL, letnik 1990, dobro ohranjen, prodam. Zvonko Škraban. Železniška 12, Dokležovje, po 15. uri.
m3650

JUGO 60, letnik 1990, dobro ohranjen, prodam. Puconci 187.
mpp

motorna vozila

AMI 8, vozen, prodam, lahko tudi po delih. Zorko, Lendavska 8, M. Sobota.
m3641

ZASTAVO 101 KOMFORT, letnik 1981, prodam. Markovci 13.
m3655

ZASTAVO 101, letnik 1983, rdeče barve, prodam. Večeslavci 38, tel.: 57 171.
m3656

GOLF, letnik 1980, bele barve, prodam. Grad 190 g.
m3667

GOLF JX DIESEL, letnik 1988, prodam. Tel.: 40 251.
m3670

GOSPODINJE!
Če vam zamrzovalna skrinja toči ali ledeni, pokličite
IZOLACIJSKI SERVIS
F. HAJDINJAK,
Gornji Slaveči 6, Kuzma,
tel.: 55071
Popravilo z garancijo na vašem domu.

kmetijska mehanizacija

KOMBAJN Epple 211 HT, v izpravnem stanju, ugodno prodam. Ludvik Voriš, Moščanci 70, tel.: (069) 51 235.
m3675

SAMONAKLADALNO PRIKOLICO SIP, 17 m³, puhalnik in obračalnik, prodam. Tel.: 23 114, zvečer.
m3693

OBRAČALNIK Panonija prodam. Pristava 13, tel.: 82 191.
m6967

SILAŽNI PRIKOLICI, 5 in 7 t, prodam. Tel.: (069) 82 580.
mrč

PUHANIK ZA SENO, komplet s cevmi in trajnogoreče peč Gorenje, sobno, prodam. Tel.: 81 981.
m6975

ENO- IN DVOOSNE PRIKOLICE s poviški, posebej primerne za prevoz pšenice, 4, 5 in 7 t, prodam. Tel.: (069) 82 580.
mrč

BALIRKO John Deere, v odličnem stanju, prodam. Bolehnečici 26, 69244 Videm ob Ščavnici.
m3627

KOMBAJN Kodel, širina kose 2,60 m, rezervoar ali vreča s prešo, pripravljen za žetev, ugodno prodam. Pavel Ferencek, Dobrovnik 219.
m3642

GREBEN S KOSO za motokultivator Gorenje Muta prodam. Vučko, Slovenska 48, M. Sobota, tel.: 31 550.
m3649

KMETOVALCI! AGROIZBIRA Trgovina Kranj vam iz svoje prodajalne nudi po ugodni ceni rezervne dele za traktorje Tomo Vinkovič, Ursus, Fiat Štore, Univerzal, IMT, Zetor, kosilnice BCS, program SIP Šempeter, gume Barum, vse akumulatorje Vesna in Topla. Primer: 12 V 100 – 8.050,00 SIT. Pošiljamo tudi po pošti. Pokličite nas ali obiščite na Smledniški c. 17 v Kranju. Tel.: 064 324 802.
mrč

ŽITNI KOMBAJN Claas Dominator 85 prodam. Tel.: 062 790 057 ali 790 726.
m3700

posesti

DILL d.o.o.
POSREDNIŠKO IN AGENCIJSKO PODJETJE
KUPUJETE, PRODAJATE, ODDAJATE, NAJEMATE, IŠČETE... VSE VRSTE NEPREMIČNIN
NE IZGUBLJAJTE ČASA IN DENARJA!
FAX-TEL. (069) 32 322
A. NOVAKA 4, M. SOBOTA

NOVEJŠE HIŠE v Markišavcih, Beltincih, Radencih, Ivanovcih, Lendavi in Babincih pri Ljutomeru prodamo. Plačilo možno na obroke po dogovoru. B.I.K., d.o.o., Kardoševa 1, M. Sobota, tel.: 21 049, od 8 do 16. ure.
mrč

NJIVO IN STAREJŠO HIŠO, skupaj 88 arov, v Pince–Marofu 20, prodam. Anton Zgrabič, hotel Lipa, Lendava, do 25. junija.
mle

POLOVICO DVOSTANOVANJSKE ZGRADBE – vile, podkletene, v Rudarski ul. 15 v Lendavi, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: 75 234
mle

VEČ STANOVANJ eno– do trisobnih, v M. Soboti, G. Radgoni, Radencih in večjih vaseh, prodamo. Možna tudi menjava stanovanj ali stanovanja za hišo. B.I.K., d.o.o., Kardoševa 1, M. Sobota, tel.: 21 049, od 8. do 16. ure.
mrč

19–ARSKO PARCELO Z VINOGRADOM (400 trsov, 4. letnik) in vinsko kletjo (9 x 7 m), 3. gradbena faza, v Prosečki vasi, prodam. Tel.: 31 306
m3632

HIŠO V LENDAVI, staro 30 let, opremljeno, na parceli 550 m², 140 m² bivalne površine, z dvema garažama, 300 m od glavne ceste, prodam za 95.000 DEM. Plačljivo tudi na obroke. Tel.: 76 814.
m3644

GRADBENI PARCELI v Trimlinih in 180 kosov šestvaljnih salonitnih plošč, v zelo dobrem stanju, ugodno prodam. Tel.: 77 416 in 77 418.
mle

STANOVANJSKO HIŠO – staro, neto površine 52 m², s pritiklinami (gumno, hlevi, klet, neto površine 50 m²) ter NOVOZGRAJEN STANOVANJSKI OBJEKT do 5. gradbene faze, neto površine 132 m², s pripadajočimi stavbnimi zemljišči in POSESTVOM (sadovnjak, njiva, gozd, v velikosti okrog 1 ha) v Kruplivniku št. 80, prodamo najboljšemu ponudniku. Informacije po tel.: 0043 222 8349 305, po 18. uri.
m3672

STANOVANJSKO HIŠO z gospodarskim poslopjem, velikim sadovnjakom in 1,50 ha zemlje, v Kuštanovcih, ugodno prodam. M. Sobota, Razlagova 30, tel.: 21 672 – Zavec.
m3673

MEDETAŽNO HIŠO na lepi parceli v M. Soboti prodam. Tel.: 24 493 ali 061 347 849.
m3681

TRGOVINO z velikim skladiščem ob glavni cesti v Brezovcih prodamo ali damo v najem. Informacije po tel.: 26 027, po 20. uri.
m3682

Dr. stom. TEREZIJA RADIČ, Avnojska 82, Černelavci, tel.: (069) 32 284, obveščam svoje paciente, da sem začela delati v ZASEBNI ZOBNI AMBULANTI V ČERNELAVCIH in da se lahko naročijo po telefonu v ordinacijskem času v ponedeljek in sredo od 13. do 19. ure, v torek, četrtek in petek od 7. do 13. ure.
Samoplačniki se morajo naročiti zunaj ordinacijskega časa.

HIŠO v Motovilcih, primerno tudi za počitniško hišico, prodam. Marija Škerlak, Nemčavci, tel.: 23 477.
m3692

HIŠO z gospodarskim poslopjem prodam. Cena po dogovoru. Šalovci 91.
m3694

DVOSOBNO STANOVANJE v Gornji Radgoni, novo, veliko 65 m², prodam. Rudolf Goričan, Kocljeva 3, G. Radgona, popoldne.
m3699

PARCELO, 50 arov, primerno za počitniško hišico in vinograd, v Moravcih pri Mali Nedelji, prodamo. Alojzija Kosi, Moravci 2, 69243 Mala Nedelja.
m6964

VEČJO KMETIJO (hiša, gozdovi, njiva, travnik, vinograd), v izmeri 3,5 ha, v okolici Žerovinec, prodam. Vekoslav Domajnko, Žerovinci 78, p. Ivanjkovci, tel.: 062 714 507.
m6971

GARSONJERO, veliko 30 m², v Razlagovi ul. 18 v M. Soboti, prodam. Informacije: Bukovnica 30.
m3674

V k.o. LONČAROVCI prodam dva gozda (50 let stari bori, več let star mešani les), dva travnika, dva vinograda, dva pašnika, njivo in pot. Informacije pri Sandorju Kardošu, Fokovci 87, ali po tel.: 54 087, v večernih urah.
mpp

živali

BREJO KRAVO, kontrola A, prodam. Tel.: 26 435.
m3558

PURANI – beli pazinski velikani, težki 5 do 6 kg, za zakol ali nadaljnjo rejo (dosežejo 25 kg), po najnižji možni ceni! Naročila sprejemajo po tel.: 82 838
m6978

NESNICE od 200 SIT dalje lahko naročite po tel.: 82 401. Zagotovljena nesnost v dveh tednih. Dostava na dom.
m6976

KRAVO, brejo 8 mesecev, prodam. Borejci 19, tel.: 46 322.
m3635

PSICO – ČISTOKRVNO NEMŠKO OVČARKO podarim. Tel.: 55 088.
m3637

KRAVO, staro 6 let, brejo 5 mesecev, prodam. Franc Jud, Kuzma 93.
m3640

PUJSKE prodam. Bakovci, Partizanska 30.
m3643

KRAVO IN TELICO, obe breji 8 mesecev, prodam Žižki 70.
m3648

PURANI – beli pazinski velikani, 6–tedenski, po najnižji možni ceni! Naročila po tel.: 82 838.
m6977

TERMOACTIVE GEL
odlično odpravlja
CELULITIS, PORODNE STRIJE.
Navodilo za uporabo priloženo.
Cena 1.600,00 SIT za eno kuro.
Dobava po pošti po povzetju.
Naročila sprejemamo vsak delovnik od 7. do 15. ure po tel. & telefaksu: (062) 222 205.

ČRNE PUDLJE, stare 2 meseca, prodam. Tel.: 061 647 271.
mpp

ČISTOKRVNE MLADIČE – NEMŠKE OVČARJE prodam. Hajdinjak, Rogašovci 13.
m3652

KOZE Z MLADIČI, za nadaljnjo rejo ali za zakol, prodam. Možna tudi zamenjava za svinjo. Tel.: (069) 76 212, Dol. Lakoš 36.
m3663

ČEBELE na satju AŽ zelo ugodno prodam. Tel.: (069) 22 382.
m3666

KRAVO, staro 5 let, brejo 8 mesecev, prodam. Radovci 39, p. Grad.
m3669

KRAVO IN TELICO, obe breji, prodam. Filovci 153.
m3690

prodaja, montaža, servis, posojilo
SATELITSKI KOMPLETI
tel.: 062/653-351

NESNICE, MLADE JARČICE, pasme hisex in golden komet super braun (rjave), uvoz iz Nemčije, prodaja perutninsko podjetje FARMA PRI MOSTU, d.o.o., po zelo ugodni ceni (AKCIJSKA PRODAJA): 3 mesece in pol stare jarčice po 250 SIT; 4 mesece stare jarčice po 350 SIT; 4 mesece in pol stare jarčice po 450 SIT in jarčice tik pred nesnostjo po 520 SIT. Za vsakih deset kupljenih jarčic dobi kupec eno zastonj. Jarčice so cepljene, kar prodajalec jamči z vso ustrezno dokumentacijo. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Gostilna Tibija Horvata, Nemčavci, tel.: (069) 24 393; Gostilna Benčec, Bakovci, tel.: (069) 43 070; Gostilna Železen, Beznovci, tel.: (069) 49 025; Zidarstvo, Darinka Zamuda, Galušak, Videm ob Ščavnici, tel.: (069) 68 044.
mpp

KRAVO, staro 4 leta, brejo 8 mesecev, prodam. Dobrovnik 85 a.
m3689

Niste sami
Vestnik je z vami!

razno

8-VALJNE SALONITNE PLOŠČE, nove, rjave, prodam za 30 % ceneje. M. Sobota, Prešernova 44.
m3625

JADRALNO DESKO, komplet, (Imgrad Run, 330 cm, 170 L, jadro the gun 6,1 m²), ugodno prodam. Tel.: 24 942, po 18. uri.
m3629

KAMP PRIKOLICO Adria 370, zimsko-letna (3 + 1), z baldahinom, prodam. Tel.: 54 057.
m3633

POHIŠTVO ZA SPALNICO prodam. Mile Vukadinović, Zvezna 2, M. Sobota (nad Blagovnico).
m3658

6 TAPECIRANIH STOLOV IN MIZO za jedilnico prodam, lahko tudi na 2 čeka. M. Sobota, Mladinska 62, tel.: 24 644
m3661

BELO VINO – rizling in šipon, prodam po ugodni ceni. Tel.: 72 123.
m3677

KOMPLETNO GOSTINSKO OPREMO (točilni pult, sedežne garniture, ekspres avtomat, pomivalni stroj, ledomat ...) prodamo. Informacije po tel.: (069) 81 977.
m6982

OTROŠKO POSTELJO z vložkom, bele barve, ter previjalno mizo s predali in banjco, vse zelo dobro ohranjeno, prodam. Tel.: 41 408.
m3684

NAKLADALEC ZTN-8 z vilami in zajemalko, nov, še nerabljen, montaža na zadnje poluge traktorja, prodam za 60.000 SIT. MOPED Tomos avtomatik, zelo dobro ohranjen, srebrne barve, prevoženih 2.390 km, prodam za 45.000 SIT. BARVNI TELEVIZOR Sharp, ekran 35 cm, brezhiben, rabljen, prodam za 30.000 SIT. Tel.: 41 536.
m3646

LESENO PREŠO na Kapeli, dobro ohranjeno, prodam. Tel.: 062 606 057, proti večeru.
m3638

DEKLE išče prijateljico do 25 let, brez obveznosti. Ponuja dober zaslužek, hrano in stanovanje. Poštni predal 36, 62204 Miklavž.
mpp

delo

ČE IŠČETE DOBER ZASLUŽEK – možnost prodaje ali organizacije mreže v občini Lendava, Ljutomer, G. Radgona in M. Sobota – pokličite po tel.: 32 360, popoldne.
m3662

IŠČEMO ŽENSKO za oskrbo dveh starejših zakoncev. Tel.: 48 437.
m3687

TRGOVKO z veseljem do dela v fotolaboratorju (razvijanje slik), staro do 20 let, zaposlim. Tel.: 82 580.
m6973

IŠČEMO DEKLE z veseljem do dela v strežbi v slaščičarni. Praksa zaželjena. Informacije v slaščičarni Iseni, Slovenska 49, M. Sobota.
mpp

storitve

INŠTRUIRAM matematiko. Tel.: 23 038.
m3664

STROJNI NOTRANJI OMETI BAUMIT. Hitro in enostavno do kakovostnih ometov. Informacije: 062 724 123 in 724 707, STYRIAN, d.o.o., Lenart, od 8. do 15. ure.
mrč

EMAJLIRAMO OBRABLJENE KOPALNE KADI v vseh barvah. Garancija in kakovost zagotovljeni. Tel.: (069) 69 235.
m3422

ROLETE, ŽALUZIJE, LAMELNE ZAVESE – izdelujemo in montiramo, v več barvah in po konkurenčnih cenah. Tel.: 24 949.
m3695

TERMOIZOLACIJSKE FASADE BAUMIT. Hitro in enostavno do kakovostnih fasad. Informacije: 062 724 123 in 724 707, STYRIAN, d.o.o., Lenart, od 8. do 15. ure.
mrč

KMETOVALCI! Menjavam gume na ličkalnikih za koruzo. Valje dostavite. Stanko Praprotnik, Hum 32, p. Ormož, tel.: 062 701 593.
m6974

PO KONKURENČNIH CENAH dobavimo in dostavimo velenjski in visokokalorični premog. Tel.: 063 855 607.
mrč

ZAHVALA

Ob prerani in nenadni izgubi dragega moža, očeta, dedka, pradedka, brata in strica

Štefana Kamplina

76-letnega upokojenega zidarja iz Strehovec 21

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v najhujših trenutkih stali ob strani in skušali lajšati bolečine. Posebna hvala sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem, sodelavcem in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k njegovemu zadnjemu počitku. Hvala za darovano cvetje, sveče in sv. maše. Zahvaljujemo se zdravniškemu osebju v Rakičanu, g. župniku, pevcem iz Bogojine in krajevni skupnosti za poslovilni govor.

Žalujoči: žena Cecilija, otroci in sestri z družinami

Ni hujših bolečin
kot srečnih dni spomin.

V SPOMIN

Mineva eno leto globoke žalosti in bolečine, ko je tragična smrt prekinila tvojo enajsto pomlad življenja, naš ljubljeni sin, brat in vnuk

Igor Kuzma

iz Puževec

Težko je spoznanje, da si odšel od nas, katerim si prinašal toliko vedrine in topline. Pogrešamo te vselej in povsod. Hvala vsem, še posebno sošolcem s tovarišico, ki z lepo mislijo postojite ob njegovem mnogo preranem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi, ki smo te imeli radi

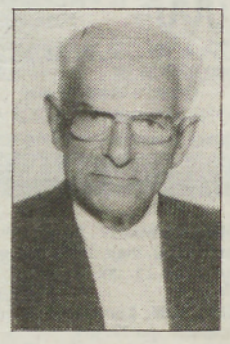

Ugasnil zdaj je tvoj pogled,
za vedno se sklenile tvoje pridne
so roke in po plačilo večno
odšlo tvoje dobro je srce.

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi tast in dedek

Jožef Kolar

iz Bratonec

Z bolečino v srcih se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in v dobrodelne namene. Najlepša hvala g. duhovniku za besede slovesa ter pevcem za odpete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: snaha Marija, vnuk Jože in vnukinja Silva z družinama

---

Skromno in pošteno si živeti nas učila,
veselje, srečo in ljubezen si med nas delila.
Vse, kar storila si za nas nekdaj,
v spominu bo in hvala ti za vekomaj.

ZAHVALA

V 73. letu nas je za vedno zapustila naša draga žena, mati, tašča, babica in prababica

Ana Donša

roj. Čiček, iz Ivanec 48

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so jo spremljali na zadnji poti, darovali vence, cvetje, za svete maše in v dobrodelne namene. Hvala tudi g. duhovniku, pevcem ter kolektivoma Mure – Težko oblačila in Zavoda za zdravstveno varstvo. Vsem še enkrat iskrena hvala!

VSI NJENI

Saj molčal si, molče trpel.
Prišla je ura, nisi mogel več,
kar izgubili smo te.
Za tabo ostala je praznina
in solza spomina,
zakaj, ta pot bila je le edina.

ZAHVALA

V 71. letu nas je 15. maja za vedno zapustil naš dragi mož, oče in dedek

Jože Drvarič

iz M. Sobote

V tihi žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so mu kakorkoli pomagali med njegovo boleznijo, ga pospremili na njegovi zadnji poti in darovali cvetje.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

Ko se je preselila v zadnji zemeljski dom

Kristina Veleberi

se njena družina zahvaljuje gospodu škofu dr. Jožefu Smeju za vodstvo pogreba, gospodu ordinariju za sožalje in sv. mašo, vsem duhovnikom ob slovesu iz Ljutomera, posebno gospodu prodekanu Andreju Zrimu in duhovnikom na pogrebu v Bogojini. Prisrčna hvala vernikom, govorniku in oktetu iz Ljutomera, prav tako hvala vernikom, govorniku in pevcem iz Jarenine, vsem vernikom iz župnij, kjer je deloval kot župnik sin Ernest – posebej gospodu dekanu Francu Kodilu. Hvala gospodu domačemu župniku, govornici Anici in pevcem. Lepo ste govorniki orisali podobo naše verne in plemenite mame. Hvala vernikom s Koroške in drugih krajev. Zahvalo namenjamo tudi našim sorodnikom in sosedom za pomoč. Hvala dr. Cesarcu za številne obiske in pozornost do naše mame ter drugim zdravstvenim delavcem.

Bog vam, ki ste bili z nami, stotero povrni, vam kliče osem otrok in sestra z družinami.

Zakaj usoda kruta si bila,
prehitro nam vzela si moža,
očeta, brata, tasta in dedka.
Nam pustil si praznino,
solze in tiho bolečino.

ZAHVALA

Tiho in brez slovesa nas je v 54. letu za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat in tast

Edi Badavšek

iz Ljutomera

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali, darovali cvetje in nam izrazili sožalje. Še posebno se zahvaljujemo družinama Trnjek in Zemljič iz Polic, ki so mu pomagali v zadnjih minutah življenja. Iskrena hvala g. kaplanu za pogrebni obred, govornikoma za ganljive besede, kolektivom Servisa vozil iz Ljutomera, 421. brigade Tovarne ženskih plaščev Mura M. Sobota in kolektivu Makovec iz Ljutomera, NK – TVD Partizan Stročja vas, sostanovalcem in g. Ignacu Kovačiču za odigrano Tišino. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Jerica, hčerki Marjana in Simona z družinama in drugo sorodstvo

---

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je po večletni in težki bolezni zapustila naša draga žena in vdova

Elizabeta Bedič

iz Dolenec 86

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, botrini, prijateljem, znancem od blizu in daleč, ki so nam kakor koli pomagali in jo v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku. Hvala vsem, ki ste darovali vence, šopke, za sv. maše in druge namene ter nam izrekli pisna ali ustna sožalja. Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Hvala vsemu zdravstvenemu osebju in patronažnim sestram iz Gornjih Petrovec. Hvala vsemu zdravstvenemu osebju in strežnicam v domu oskrbovancev v Rakičanu. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoči: VSI, KI SMO TE IMELI RADI

Delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje.

ZAHVALA

V 80. letu nas je zapustil naš dragi oče, tast, stari oče in pradedek

Franc Andrejč

iz Šalamenec 83

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so se prišli v tako velikem številu poslovit od našega očeta, darovali cvetje, za svete maše in humanitarne namene. Posebna zahvala je namenjena g. duhovniku Gumilarju, pevcem in govornici g. Marti.

Šalamenci, 30. 5. 1994

Žalujoči vsi njegovi

Njene rože na oknih prebujno cveto.
Nič več ne ljubkuje jih njeno oko...
Pletilke v košari otrpnile so:
nje roka copatkov več pletla ne bo...
Zdaj v senčni samoti mir našla je svoj;
trpljenja je konec – zaslužen pokoj!
Prijazno cvetela bo njena gomila.
Njej, ki ljubezni nas je naučila.

ZAHVALA

Usodna in nepremagljiva bolezen je bila kriva, da naša draga mama, stara mama, teta in sestra

Marija Zrinski

iz Puconec

ni dočakala niti dvainsedemdesetih let življenja. V dneh, ko smo se zavedli krute resnice, da jo izgubljamo za vselej, smo bili iskreno ganjeni nad vso pomočjo, podporo in sočutjem, ki smo jih bili deležni. Zato se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih njene bolezni in ob slovesu stali ob strani, predvsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem; zdravniškemu osebju ZP Martjanci, ginekološkega oddelka soboške bolnišnice, (posebno dr. Koltaj- Kocanovi, dr. Šubinskemu, dr. Fartek–Podlesek, dr. Vojvodiču, sestri Micki in njenim sodelavkam), onkološkega oddelka UKC v Ljubljani, posebno dr. Kavčičevi. Hvaležni smo vsem, ki so poskrbeli za dostojen pogreb: duhovniku g. Balažicu, govornici g. Violi, pevcem MPZ KUD Beltinci, g. Štefanu Zrinskemu in pogrebniku g. Banfiju. Posebej se zahvaljujemo vsem, ki so darovali vence in cvetje in prispevali za humanitarne namene, predvsem pa kolektivom SO M. Sobota, Osnovne šole Beltinci, Radia Murski val in Vestnika ter KUD Beltinci. Iskrena hvala premnogim udeležencem njenega slovesa, pa tudi številnim neimenovanim, ki ste nam izrazili sožalje in ponudili pomoč.

Žalujoči: VSI NJENI

Ni več trpljenja, ne bolečin,
življenje je trudno končalo svoj boj.

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustila draga mama, tašča, babica in prababica

Terezija Kovač

iz Sodišinec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali in jo spremljali na njeni zadnji poti, darovali vence, cvetje in za svete maše ter nam izrekli sožalje. Posebna hvala g. kaplanu za pogrebni obred in pevcem za odpeta žalostinke. Iskrena hvala tudi patronažni sestri Eriki za dolgoletne obiske na domu. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: VSI, KI SMO JO IMELI RADI

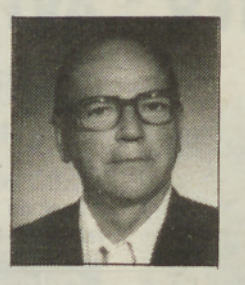

ZAHVALA

V 77. letu nas je 14. maja zapustil dragi mož, oče, tast in stari oče

Ignac Rajtar

iz Trnja 113

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence ter cvetje in za svete maše. Posebna hvala častnemu kanoniku g. Tementu in župniku g. Jožefu Horvatu za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Hvala govorniku g. Mlinariču, dr. Horvatu in Anici Gjerkeš ter osebju ZD Črenšovci za požrtvovalno delo ob njegovi dolgi in težki bolezni. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi, ki smo ga imeli radi

Le kam naj svojo bol izlijem,
le komu naj srce odkrijem,
le kam naslonim naj glavo,
le komu naj povemo,
kako nam je hudo?

V SPOMIN

10. junija mineva 6 žalostnih let, ko nas je tragično zapustila naša draga

Albina Berden

roj. Černela, iz Filovec

Tudi prižiganje svečk na grobu ne more potolažiti bolečine. Šele ko ostaneš sam, se spomniš, kako lepo je bilo živeti z njo. Lepa hvala vsem, ki se je spominjate, postojite pri njenem grobu, ji podarite cvetje, ji prižigate svečke in za njo pomolite.

Nikoli potolaženi vsi njeni najdražji

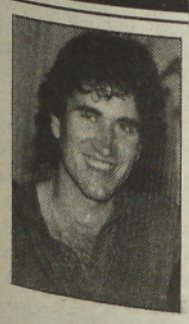

Ak' silni glas bi gromu vzel,
ga razodel bi vsem ljudem,
kar sem trpel, sam zase vem,
nihče nikjer bi ne verjel.
Pa bi morali, morilci in oni drugi.
Krivi so! Umor je najtežji zločin,
ne da se ga pozabiti, ni ga mogoče
zatajiti, niti poznejšim rodovom ne.

V SPOMIN

TOMU BOŠNAKU

ob 11. obletnici krute smrti, ko so ga 11.6.1983. leta umorili v Strukovcih pri Puževcih (gostilna Šiftar).
Dragi sine, vse to, kar si ti pretrpel prebrcan in poteptan, želimo vsem, ki so ti vzeli mlado, komaj 24-letno življenje.
Nekoč si ljubil vse, trud in delo je bilo tvoje življenje, a v stiski (smrtni) ti ni pomagal nihče od navzočih.

Počivaj, sine, mama in oče te imata neskončno rada.
Radi te imajo tudi vsi tvoji, čeprav samo mrtvega.

Zaspala draga mama si,
zaprla trudne si oči,
bolečine si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala.

ZAHVALA

V 70. letu nas je nepričakovano in prerano zapustila draga mama, tašča, babica in sestra

Marija Pucko

iz Renkovec 157

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znancem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Posebna zahvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, g. Ferčaku za poslovilne besede, kolektivu Beltinke in družini Černi. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Renkovci, 31.5.1994

Žalujoči: sin Mirko z ženo Nežico, sin Alojz z ženo Ivanko, vnuki Danijela, Branko, Damijan, Jasna in Nataša ter sestra Ana z možem in sestra Marjeta z družino

Ko prišli na domek smo tvoj,
na pragu čakala si nas,
od sreče in veselja razjokala si se.
Zdaj tebe več tam ni, ostala
nam le solza je spomina.
Zakaj ta pot bila ti je edina?

V SPOMIN

Boleč in žalosten je spomin na 11. junij 1993, ko nas je zapustila ljuba mama, sestra, babica in prababica

Marija Dijak

roj. Kovačič, iz Ljutomera

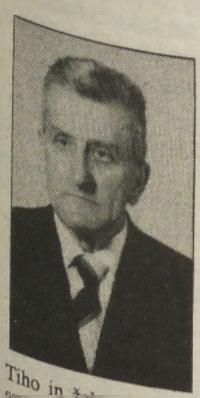

Na polju žitno klasje dozoreva,
v vasici mali hišica sameva.
Občutiš luč, a dolgo te že ni,
le cvetje gleda žalostno in milo,
ob spominu oko se orosi.

4. maja pa je minilo 12 let, odkar nas je zapustil dragi oče, brat, dedek in pradedek

Ludvik Dijak

iz Ljutomera

Tiho in žalostno je ob vajinem grobu, a vendar polno lepih spominov na vaju. Hvala vsem, ki se z dobro mislijo ustavite ob grobu, jima prinašate cvetje in sveče.

Žalujoči vajini najdražji

Solza kane iz očesa,
pred menoj je tvoj obraz,
odšel si tiho, brez slovesa,
mirno spiš in čakaš nas.

V SPOMIN

11. junija mineva žalostno leto, odkar nas je mnogo prezgodaj, v cvetu mladosti, zapustil naš najdražji sin in brat

Jožef Rajh

iz Stare Nove vasi

5. maja pa je minilo 19 let, odkar nas je zapustila ljubljena hčerka in sestra

Zdenka Rajh

iz Stare Nove vasi

Hvala vsem in vsakemu posebej, ki se ustavite ob njunem grobu, prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujoči: ata, mama, brat Boris in sestra Tanja

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 65. letu zapustil dragi mož, oče, dedi, zet in brat

Rudi Kodela

upokojeni mizar iz Murske Sobote

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali in nam izrekli sožalje. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in darovali cvetje.

Žalujoči vsi njegovi

DRAGEMU DEDIJU
v slovo
vnukinja Saška

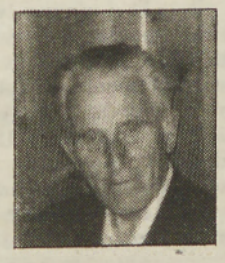

Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih pridnih rok
za vedno nam ostaja.

ZAHVALA

25. maja je v 84. letu za vedno zatisnil trudne oči dragi oče, tast in dedek

Štefan Černi

iz Renkovec 39

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in botrini, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in sv. maše, nam pa izrekli ustno ali pisno sožalje. Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornikoma za poslovilne besede in g. Alojzu za odigrano Tišino. Posebna hvala osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu za lajšanje bolečin, GD Renkovci in ZZB. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: sinovi z družinami in Verona

Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Zdaj truplo tvoje zemlja krije,
v hladnem grobu mirno spiš,
bolečin več ne trpiš,
a v naših srcih še živiš.

ZAHVALA

V 76. letu je zatisnil trudne oči naš dragi mož, oče, dedek in tast

Ludvik Časar

upokojeni cestar iz Stanjevec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami in nam izrazili sožalje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje. Hvala dr. Kiršnerju in medicinskemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu za večletno zdravljenje. Hvala g. duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke ter godbeniku za odigrano Tišino. Posebna hvala Cestnemu podjetju M. Sobota, domačim gasilcem in Pogrebništvu Banfi. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi, ki smo te imeli radi

Solza kane mi iz očesa,
pred menoj je tvoj obraz,
odšel si tiho, brez slovesa,
mirno spiš in čakaš nas.

V SPOMIN

10. junija mineva leto od boleče ločitve od dragega moža in atija

Draga Lukovnjaka

s Kapelskega Vrha 48

Žalost, bolečina in praznina ostajajo. Hvala vsem, ki se ga z lepo mislijo v srcu spominjate, postojite ob njegovem mnogo preranem grobu, mu prižigate sveče in prinašate cvetje.

V tihi žalosti: žena Marija in sin Marko

Mogočni glas bi gromu vzela,
da razodela bi vsem ljudem,
kar sem trpela, sama zase vem,
nikdar nihče ne bi verjel –
ZAKAJ?

ZAHVALA

V 73. letu nas je nenadoma zapustila draga žena, mama, stara mama, tašča in sestra

Marija Bakan

iz Gančan

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini in prijateljem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje in za sv. maše. Posebna hvala osebju internega oddelka ter dr. Tobijevi in dr. Zadravcu za dolgoletno zdravljenje. Hvala sodelavkam Beltinke, g. župniku, pevkam in pevcem ter govorniku za besede slovesa. Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči vsi njeni

Črna zemlja tebe krije,
v gomili tihi mirno spiš,
nam pa bolečina srce trga,
a ti se nikdar več ne prebudiš.

V SPOMIN

12. junija minevajo tri leta, odkar si odšel, dragi mož in oče

Karel Bedek

iz Kovačevec

Še bodo minevala leta, vendar te nikdar ne pozabimo.

Tvoja žena in sin, ki te imata v trajnem spominu

Oh, kako je hiša prazna
zdaj, ko tebe v njej več ni,
prej bila tako prijazna,
zdaj tuja se nam zdi.

ZAHVALA

V 83. letu nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, stari oče in brat

Roman Roudi

iz Kovačevec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini, prijateljem, znancem in vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje in za sv. maše ter nam izrekli sožalje. Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi, ki smo ga imeli radi

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je praznina,
ki hudo boli.
Oh, kako je hiša prazna,
odkar te več ni.

ZAHVALA

V 80. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica in prababica

Ana Baligač

roj. Zver, iz Beltinec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, znancem in sosedom, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, darovali vence, cvetje in maše ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala g. duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Hvala tudi govorniku g. Senici za besede slovesa in g. dr. Zadravcu. Vsem še enkrat iskrena hvala. Z vsem spoštovanjem in ljubeznijo se te bomo spominjali.

Žalujoči vsi njeni

Andrej Janc – Zeleni črvek postaja vse bolj **rdeči** sedaj, ko so mu v Beltinki raztegnili prejo za ribiške nitke. Ni še ugotovil, kako naj reši nastali položaj. Kot smo izvedeli, je eden od njegovih sanacijskih predlogov odprtje točilnice v tovarniških halah in vključitev Beltinke v pomembno točko prekmurske vinske ceste. **Toda za to rešitev mu še niso dali soglasja beltinski »purgerji« oziroma Santa Barbara.**

***

Jože Kovač – Maratonec je s svojim sindikatom začel teči častni krog okrog Beltinke. Svečani defile in publiko mu bo zagotovil Benjamin Šipoš – Direktor pod pogojem, če ga bo postavil za direktorja. Ivanko Šimonka – Naftarico za njegovo podložnico in Branka Grosa – Nesrečno zaljubljenega za vratarja.

***

Branko Žunec – Popek Evrope si na vse kriplje prizadeva potegniti iz blata svojega sotrpina Zeleno-Rdečega črveka. Do zdaj so jima spodleteli vsi projekti, od gradnje elektrarn na Muri naprej. Sedaj iščeta inovacijo, s pomočjo katere bosta poskušala najti rešitev. Težava je v tem, da svojih konceptov ne moreta preplonkati od dr. Matjaža Muleja, kot sta počela nekoč.

***

Bostinski doktor znanosti dr. Štefan Ščap je po opravljenem doktoratu iz avtomehanične ekonomije postal v Agromerkurju tako nepogrešljivi, da ga od tam ne spustijo za nobeno ceno. Odkar je doktoriral, piščanci kar sami mrtvi odhajajo h kupcem.

***

Janko Halb – Al Capone je postal še eden od delničarjev Trisa, in to po uspešno opravljenem nakupu računalnikov občine od omenjene firme brez razpisa. Ekstra profit so v Trisu spremenili v imenske delnice Janka Halba.

***

Jože Ružič – Jozo je na promocijo kasete svojega ansambla Magnet povabil svoja predpostavljena **Janeza Obala – Šnajdra in Edvarda Stojka – Stoleta. Omenjena gospoda sta prišla v Stefanelovi obutvi in Benetonovih oblačilih.**

REŠETA NA KONJ

	količina	PANONKA M. Sobota	PRODAJNI CENTER BTC Nemčavci	MERCATOR UNIVERZAL Lendava	ABL Ind. obrtna cona M. Sobota
Alpsko mleko	1 l	88,20	89,00	74,60	82,40
Navadni jogurt	lonček	37,80	37,80	37,80	
Skuta	0,5 kg	166,30	220,00	225,30	
Surovo maslo	250 g	173,10	173,10	173,10	
Jajca	1 kos	12,60	14,00	13,00	
Olje Zvezda	1 l	215,00	216,40	226,00	214,80
Vinski kis	1 l	137,10	147,40	122,20	111,60
Sladkor	1 kg	116,50	114,00	118,10	105,60
Moka, tip 500	1 kg	67,50	65,40	59,00	77,60
Moka, tip 400	1 kg	82,00		71,50	94,90
Riž Zlato polje	1 kg	119,50		148,00	178,30
Morska sol	1 kg	44,00	49,40	47,50	43,00
Natreen	120 tabletk	169,00	202,30	169,00	
Čokolešnik	200 g	176,70	182,10	177,20	142,90
Benquick	400 g	208,70	210,00	189,00	
Barcaffe	10 dag	89,20	118,30	120,10	106,90
Fructalov hr. sok	7 dcl		155,20	142,90	
Radenska	1 l	48,60	49,90	43,20	43,90
Stil	1 l	79,30	75,30	69,20	69,60
Coca Cola	2 l	236,90	221,00	234,50	231,10
Detergent za posodo Pril	500 ml	215,80	217,70	180,40	200,30
Mehčalec za perilo Damil	1 l	219,90	230,30	163,80	220,70
Pralni prašek Persil	3 kg	1217,20	1126,20	989,00	1148,30
Palomin toaletni papir	1 rola	27,10	13,80	16,50	18,60
Toaletno milo Fa	1 kos	108,00	103,70	112,30	109,40
Zobna pasta Dent-a-Med	v. tuba	163,50	171,40	170,00	150,40

Morebitne prevelike razlike v cenah so nastale zaradi različnega dneva nabave, v nekaterih primerih tudi zaradi različnih izdelovalcev.

En TOTI in TOTA iz Lotmerka

Tokrat sva malo v stiski, kaj naj pravzaprav napiševa. Niti nisva slišala niti prebrala nič takega, kar bi po najinem mnenju »pasalo« v *toto* rubriko. Upala sva, da bova v soboto povlekla na ušesa kakšno »baba čula – baba rekla« vsaj v **Globoki**, a je bil kmečki turizem **Jureš** že zaprt (predčasno), ko sva prišla na kozarček in morda bi še kaj tudi pojedla. Pri **Kolariču** v *Lotmerki* pa so bili sami mladi, ki so govorili vsevprek, tako da jih nisva skoraj nič razumela. Drugače pa se ne moreva pritoževati. Tam bi lahko jedla celo konjsko pečenko, če bi si jo zaželela. No, medtem naju je lakota že minila; spraševala pa sva se, kako to, da se v *Lotmerki*, ki ima že 120-letno tradicijo konjeništva, ni kdo prej spomnil in ponujal obiskovalcem tudi kaj konjskega. Prav zanima naju, kaj bo z gostiščem **Prlek**, ko bodo uredili in odprli nekaj novih gostinskih lokalov v bližnji Mestni hiši, pri kateri stoji tudi dokaj velik gradbeni žerjav. Ampak vse to, kar sva napisala, je še vedno brez zveze, ali ne?

No, morda ni bilo čisto nesmiselno ukrepanje stanovalcev v **bloku na Ormoški cesti**, ki so na dovozni poti postavili zapornico, tako da so zaprli tudi dovoz do otroškega vrtca. Saj so jih drugi preveč »vznemirjali«, ko so se tam vozili in obračali!? In so si najbrž rekli: Če smo kupili stanovanja, nam pripada tudi zemljišče, zato si ga je treba vzeti. Malo sva sicer na njihovi strani, vendar tako enostavno to najbrž ne gre.

Hotela sva zvedeti nekaj več tudi o zasebnem podjetju, ki naj bi ga imel naš predsednik izvršnega sveta **g. Bratuša**, tako se vsaj govori v nekaterih krogih, pa sva zaenkrat ostala še brez oprijemljivih podatkov.

Cene sadja in zelenjave

	Tržnica Murska Sobota	Osrednja ljubljan. tržnica
Jabolka	160,00	180,00
Hruške	250,00	240,00
Jagode	180,00	140,00
Banane	180,00	190,00
Paprika	450,00	430,00
Paradižnik	320,00	290,00
Kumare	290,00	270,00
Zelje	120,00	100,00
Čebula	140,00	120,00
Korenje	135,00	140,00
Česen	500,00	450,00
Jajca	16,00	15,00

S.O.S. Company Veščica d.o.o.
69000 MURSKA SOBOTA, Veščica 4e, tel.:069/23 507, fax:31 576

Cene rabljenih avtomobilov

Na sejem rabljenih avtomobilov pri soboškem Agroservisu so prodajalci pripeljali v nedeljo 31 avtomobilov, prodali pa 3. Jugo 45, letnik 1989, s prevoženimi 43.000 kilometri, je stal 3.500 DEM; renault 4 GTL, letnik 1988, s prevoženimi 61.000 kilometri, 300.000 SIT in zastava kombi, letnik 1988, s prevoženimi 134.000 kilometri, 60.000 SIT.

Znamka avtomobila	Letnik	Prevož. km	Cena
Golf GL	1978	160.000	3.000 DEM
Jugo 45 AX	1987	78.500	2.700 DEM
Renault 4 TL	1985	93.300	2.900 DEM
Fiat Regata	1985	110.000	6.500 DEM
Lada 1300	1988	44.000	3.500 DEM
Škoda Favorit	1990	48.000	6.500 DEM
Nissan Sunny	1985	100.000	7.300 DEM
Zastava 126	1988	46.000	2.000 DEM
Zastava 101	1988	81.000	2.800 DEM

Turnišče: cene pujskov

Prejšnji četrtek so pripeljali rejci na sejem 35 pujskov, ki so bili stari od 7 do 10 tednov in težki do 20 kilogramov. Kupci so morali za par odšteti od 9.000 do 12.000 tolarjev, kupili pa so 16 živali.

Sejem v Turnišču je vsak četrtek ob sedmih, prodajalci pa morajo imeti s sabo veljavne živinske potne liste.

Dražje poštne storitve

Znova so se podražile poštne storitve, in sicer standardizirana in nestandardizirana pisma in dopisnice ter telegrafski impulz, medtem ko ostaja cena telefonskega impulza nespremenjena. Tako je namreč odločila slovenska vlada, ki je odobrila za 15- do 50-odstotno povišanje cen poštnih storitev in za 15 odstotkov višje cene telegrafskega impulza. S tem pa vlada ni ugodila vsem zahtevam PTT-podjetja Slovenije, ki si je obetalo precej večje podražitve svojih storitev. Predlagali so namreč do 125-odstotno podražitev poštnih storitev in za 54 odstotkov višje cene telegrafskega in telefonskega impulza. Slednjih vlada ni odobrila, saj meni, da dosežki telekomunikacijskega poslovanja v minulem letu ne opravičujejo zahtevkov ptt-delavcev. Podatki namreč kažejo, da je bil prihodek od prodajne cene za 57 odstotkov višji od lastne cene. To pomeni, da bomo še naprej plačevali za telefonski impulz na naročniškem telefonu 1,30 tolarja, iz govorilnice pa 1,50 tolarja.

In kakšne so najnovejše podražitve poštnih storitev? Za standardizirano pismo bo treba po novem odšteti 11 tolarjev, kar pomeni 38-odstotno podražitev. Toliko bo stala tudi standardizirana dopisnica, medtem ko bo treba za nestandardizirano pismo plačati 12 tolarjev oziroma za 50-odstotkov več kot doslej. Hkrati se je telegrafski impulz podražil za 15 odstotkov in stane po novem 1,50 tolarja.

M. JERŠE

Lendavski *perec*

Zahvaljujem se črnki iz agencije, ki je uredila vse po trebno, da letošnji Vestnikov izlet ne bo prvo soboto v mesecu juniju, kakor je sicer bila navada v prejšnjih letih, ampak drugo junijsko soboto, torej pojutrišnjem. Tako sem imel dovolj časa, in tudi vreme je bilo še kar ugodno, da sem pokosil vse moje in še številne druge travnike. Kmetje za živino pri naši kmetiji ne bo manjkalo vse tja do prve košnje prihodnjega leta. Če pa bo kaj navrgla še košnja ozimnega, potem bom morda kupil še kako kravo. Te so zdaj na Markovskem poceni. Starejšim ljudem so pač opešale moči, da bi še naprej pokladali živini, molznice vlačili za seboj, v zbiralnico nosili mleko ..., mladim pa krave nemarno smrdijo. Z računi tudi »dokazujejo«, da se krav spisk ne splača imeti, pametneje je mleko kupiti.

Kot veste, sem pišoči kmet in nekdanji predsednik sindikata druge. Moram vam potožiti, da me močno boli pri srcu, ko vidim, da Goričanci vozijo krave z našega zelenega ramenskega konca na svoj (p)osušeni hriboviti svet, ker bodo tam revice najbrž stradale. No ja, za to »gjeste« sami nimo krivi, ker pač koristijo markovsko nemarnost. Je pa bilo tudi pri nas, spomnili se boste, drugače. Življenjski cilj vseh vaških družin je bil »kravico za štalico«, kajti nekdanji mladi pari so hitro dojeli, da od tega, da se sami »dojijo«, ni nobenega kvečjemu en otročiček več, zato so šli v Francijo in drugemu na sezonska dela..., da so po vrnitvi lahko zgradili hlevček, kupili kravico, njivo, travnik ... Deca so tako imela zdravo domače mleko.

Ja, dragi moji, malo sem moral potožiti, sicer bi mi bilo pri srcu še naprej hudo. Čudi pa me tudi, da je iz leta v leto vedno večja ponudba košnje travnikov. Mnogi za prisilno zahtevajo niti tolarčka. »Kar pokosi in pognoji, pa bodi tiho!« velevajo. Ker tudi sam seveda ne kosim več z vročo koso, ampak s kosilnico BCS, mi gre delo hitro od rok. Zato sem uspel pokositi, posušiti in zbalirati seno z vseh svojih in še s površin nekaj hektarjev tujih travnikov. Presneto sem nadelal in zbral komajda toliko moči, da se še malo pogovarjam s vami s tem pisanjem. Danes, v četrtek, že počivam in bo jutri ne nameravam nič delati, kajti pred menoj (in mnogimi vami, ki to berete) je naporna sobota. Koliko ur se bomo zadržali, da bi videli slovensko »osoleno« morje? Iz izkušenj s prejšnjih potovanj vem, da samo sedenje in hoja nič ne bosta tako huda, toda tista pijača, ki jo bomo pretopili s seboj, pa ona okrepčila, ki jo bodo dajale »kelnarice«... Toliko vsega, da bo želodec komajda prenesel. Hudo pa utegne biti tudi suhcem, ko jim na kolena sede kaka debelejša potnica. Možem, ki pa imajo tako emancipirane žene, da lahko gredo kamorkoli (ženske namreč, saj je le redkokateri moški »privezan«), pa velja sporočiti, naj se ne tiste, ki bodo z nami na »cugi«, ne bojijo, saj bodo v dobrih rokah. Enako gre potolažiti naše žene, ki bodo ostale doma, saj bomo mi, možje, imeli svoje »angelčke varuhe«.

Tako je to! Čas košnje je mimo, Vestnikov vlak prihaja na soboški peron. Pa bo proč tudi ta cirkus in spet bo vse po starem. Sam pa bom lahko svojim vnučkom pripovedoval, da kose (no, ja, kosilnice) vse do zadnje ure nisem hotel dati iz rok; da sem si prizadeval, da bi v hlevu ne le ostale prejšnje kravice, ampak sem tedaj, ko so jih drugi prodajali, hotel povečati osnovno čredo; pripovedoval jim bom, da sem šel vsako leto na Vestnikov izlet, sem kaj lepega videl in žejen, bogme, nisem mogel biti, ko pa so me vsepovprek »trucali«. Ko pa bodo vnučki večji, jim bom tudi razkril, da se mi je neka »mancipirana« babnica prilepila na kolena ...

NAČ

Pomurska banka d.d.
Moja domača banka

Menjalniški tečaj Pomurske banke z dne, 6. junija 1994, tečaji veljajo od 7. 6. 1994 od 00.00.
Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 7. junija 1994 od 00.00.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1,129.0452	1,060.00	1,198.00
Francija	100	2,326.8038	2,232.00	2,287.00
Nemčija	100	7,943.7501	7.710.00	7,978.00
Italija	100	8.1932	7.75	8.05
Švica	100	9,359.3264	8,970.00	9,220.00
ZDA	1	132.6368	127.00	130.00

ZAKAJ SE VEDNO VEČ IMETNIKOV TEKOČIH RAČUNOV ODLOČA ZA POSLOVANJE PREK BANKOMATA?
– zato, ker lahko dvigajo gotovino 24 ur na dan (ob petkih in svetkih), ne da bi se po nepotrebnem drenjali v vrsti pred okencem,
– zato, ker so bankomati Ljubljanske banke v vseh večjih krajih Slovenije,
– zato, ker bankomat poleg dviga gotovine omogoča tudi **polog denarja na tekoči račun in plačilo plačilnih nalogov** (kako boste to naredili, vam bodo povedali v vaši enoti).
Še v juniju bosta začela poslovati dva nova bankomata: v Murski Soboti v Lendavski ulici in v Beltincih!

Konjeniški klub Murska Sobota
Grad Rakican

RAKIČAN '94
MEDNARODNI TURNIR V PRESKAKOVANJU OVIR
v soboto, 11. junija 1994 od 10. do 19. ure
in v nedeljo, 12. junija 1994 od 10. do 19. ure
v parku ob Gradu RAKIČAN
Generalni sponzor:
VOLVO
v soboto, PLES pod šotorom, igra ansambel ŠARM
Gost večera EVGEN CAR